Bà Tùng Long

CHỈ MỘT LẦN Yêu

TIỂU THUYẾT

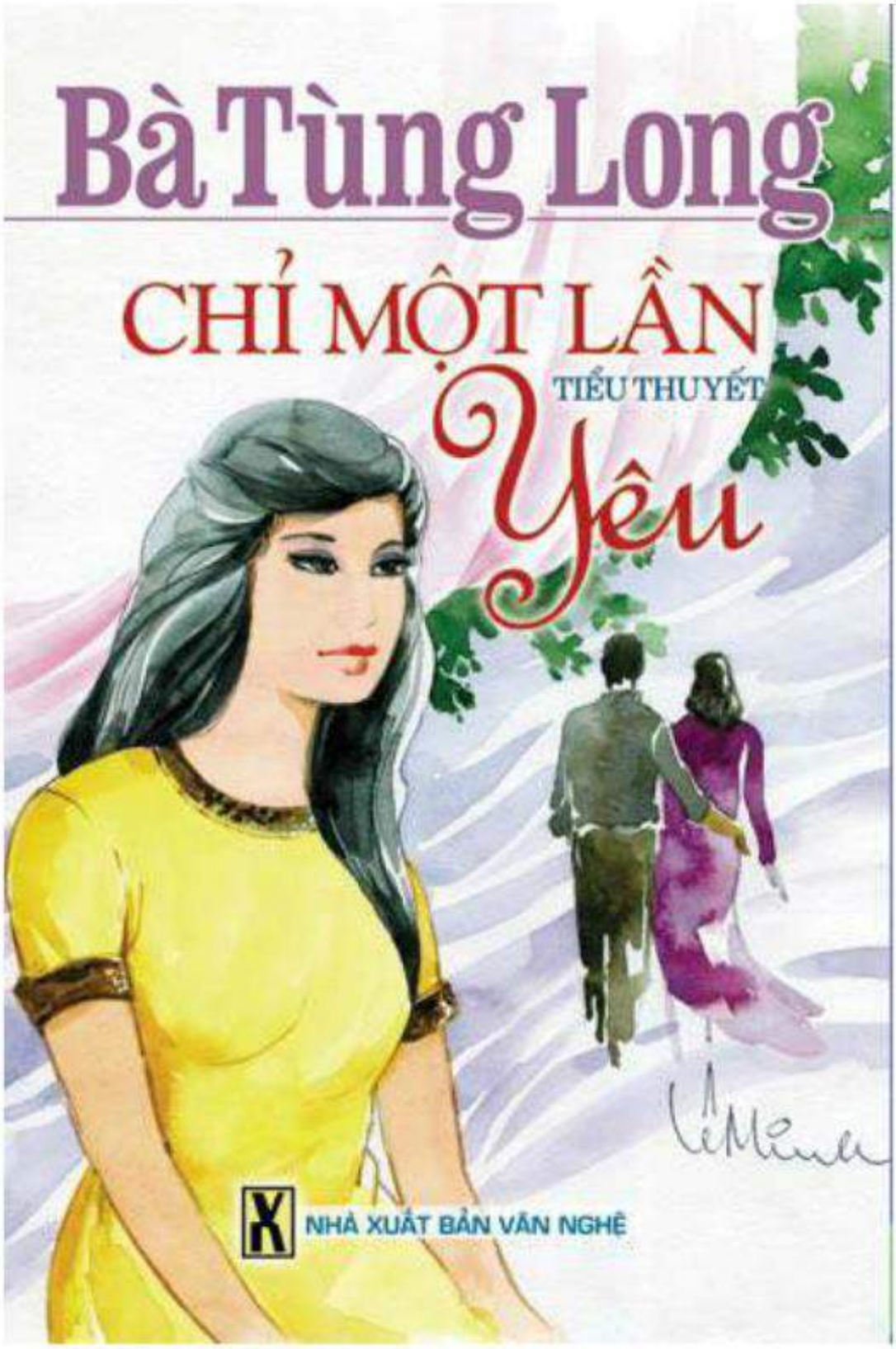

NHÀ XUẤT BẢN VĂN NGHỆ

CHỈ MỘT LẦN YÊU

BÀ TÙNG LONG

Phát hành theo thỏa thuận giữa Công ty Văn hóa Hương Trang và tác giả. Nghiêm cấm mọi sự sao chép, trích dịch hoặc in lại mà không có sự cho phép bằng văn bản của chúng tôi.

GPXB số: 330-2008/CXB/1-17/VNTPHCM

In ấn và phát hành tại Nhà sách Quang Bình

416 Nguyễn Thị Minh Khai, P5, Q3, TP HCM Việt Nam

Published by arrangement between Huong Trang Cultural Company Ltd. and the author.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced by any means without prior written permission from the publisher.

Bà TÙNG LONG

Chỉ một lần yêu

(TIỂU THUYẾT)

NHÀ XUẤT BẢN VĂN NGHỆ

1

Khi được tin Sơn bị thương ở mặt trận Tây Nam, Tuyết lo lắng đứng ngồi không yên:

- Không biết anh bị thương ra sao, có hề gì không, đang nằm điều trị ở đâu?

Tuyết hồi hộp chờ Lan, em gái Sơn, đem tin về cho Tuyết biết nơi Sơn nằm điều trị là Tuyết sẽ xin phép cha mẹ đi thăm Sơn. Tuyết cho đó là bổn phận mà mình phải làm. Người ta không quen nhau, chưa có cảm tình với nhau, mà các em gái hậu phương còn đem quà ủy lạo các thương binh nằm ở Quân y viện, thì lẽ nào Tuyết lại làm ngơ khi nghe Sơn bị thương?

Tuyết và Sơn là bạn học từ khi còn ngồi "ê, a" trên ghế trường làng. Tình bạn thời thơ ấu đã đưa họ đến tình yêu khi cả hai khôn lớn. Biết bao lần Tuyết và Sơn bàn đến chuyện tương lai, hy vọng được cha mẹ chấp thuận để tình yêu họ được kết thúc bằng một đám cưới.

Nhưng rồi cũng như bao thanh niên khác trong khi nước nhà có chuyện binh đao, Sơn nhập ngũ đi

làm nghĩa vụ đối với Tổ quốc và Tuyết ở nhà đỡ đần cha mẹ, may vá thêu thùa chờ ngày Sơn hoàn thành nghĩa vụ trở về.

Hai năm nay, cha mẹ Tuyết nhiều lần khuyên Tuyết nên lập gia đình vì có nhiều người đến dạm hỏi, nhưng Tuyết vẫn một lòng chờ đợi Sơn. Cha mẹ Tuyết cũng biết Tuyết đã yêu Sơn nên không muốn lấy quyền làm cha mẹ ép buộc Tuyết phải quên Sơn.

Bà Hương, mẹ của Tuyết, không khỏi ái ngại cho con gái. Thêm một năm trôi qua là bà thêm sợ Tuyết phải ế ẩm hoặc dở dang. Bà thường nói:

- Đời con gái như cánh hoa sớm nở tối tàn, khi còn hương sắc thì ong bướm dập dìu, nhưng đến khi hoa phai phấn lạt thì biết tìm đâu ra người yêu thương mình?

Tuyết không nghĩ vậy. Tuyết tin ở tình yêu của Sơn, một mối tình dệt những mười mấy năm, ngày tháng chỉ làm thêm bền chặt chứ không thể làm phai lạt. Tuyết thuộc hạng người yêu chỉ một lần, vì thế dù phải đợi Sơn đến bao giờ, Tuyết cũng đợi được.

Những ngày được về phép, Sơn đến thăm Tuyết và nhắc Tuyết lời hẹn ngày nào. Sơn luôn giữ gìn cho Tuyết, lúc nào cũng yêu thương trong sự tôn trọng, quý mến. Sơn nói với Tuyết:

- Anh phải giữ cho em là vì đời lính không có gì chắc chắn. Nếu mai đây anh có bề nào thì em vẫn còn được tấm thân trong trắng để về với người chồng sau này. Như thế anh sẽ không ân hận...

Mỗi khi nghe Sơn nói thế, Tuyết hết sức đau khổ, vì không bao giờ Tuyết nghĩ có thể yêu người khác. Trong những bức thư gửi cho Sơn, Tuyết đều nói rõ tình cảm của Tuyết đối với Sơn. Vì thế mặc dù chưa có chuyện hỏi cưới, Tuyết vẫn xem Sơn như chồng mình. Người chồng ấy mấy lúc nay vì nghĩa vụ phải đi xa. Một ngày nào đó, người chồng ấy sẽ về và vợ chồng sẽ sum vầy vui vẻ.

Mấy hôm nay Tuyết đau khổ vì cái tin Sơn bị thương, nàng còn phải bực mình vì những lời nói đầy xót xa của cha mẹ. Bà Hương nói:

- Đó, con thấy không? Mẹ nói có sai đâu? Con chờ đợi nó làm gì để bây giờ nó bị thương...

Ông Hương lại nói:

- Con đẹp đẽ như vầy, lẽ nào lại lấy một người chồng tàn tật? Giá con nghe lời cha mẹ thì bây giờ cũng tay bồng tay ẵm rồi... Cha mẹ có cháu ngoại để nâng niu, có phải là vui nhà vui cửa không?

Nghe cha mẹ nói thế, Tuyết vẫn cúi đầu làm thinh. Tuyết nghĩ cha mẹ vì thương yêu nàng, muốn con mình có hạnh phúc, mà thốt ra những lời như thế, chứ cha mẹ nàng có bao giờ muốn nàng làm người không chung thủy, vô tình vô nghĩa.

Tuyết thầm van vái cho Sơn bị thương nhẹ để sớm trở về với cuộc sống bình thường.

Tuyết ngóng chờ Lan đi thăm Sơn về, nhưng cả tuần rồi mà Lan chưa về. Là em, nhưng Lan đã lập

gia đình trước Sơn, và vì chồng đang được cho đi học đại học ở Hà Nội nên Lan vẫn còn ở với cha mẹ. Ngày nào Tuyết cũng đến nhà Lan hỏi thăm tin tức của Sơn. Ông bà Võ, cha mẹ Sơn, không dằn được sự đau khổ, nhưng ông bà nhất định không nói cho Tuyết biết rõ về tình trạng của Sơn. Cho đến hôm sau, ở thành phố Hồ Chí Minh về, vừa gặp Tuyết, Lan đã nức nở khóc:

- Anh Sơn bị thương nặng lắm. Ở mặt trận Tây Nam chuyển về Viện quân y 175 điều trị. Giờ anh đã tỉnh, nhưng nhìn thấy anh rên siết, tôi đau khổ quá.

Tuyết hỏi:

- Anh Sơn bị thương ở đâu?

- Anh Sơn trúng mìn, bị thương ở khắp người, mà nặng nhất là tay chân...

- Có hy vọng khỏi bị tàn tật không?

Lan thở dài:

- Làm sao tránh khỏi?

Lan nhìn Tuyết để dò xét phản ứng của Tuyết, nhưng nét mặt Tuyết vẫn thản nhiên:

- Bao giờ Lan trở lên thành phố ?

- Tôi về báo tin cho cha mẹ biết rồi mai sẽ quay lại ngay để nuôi anh Sơn.

- Thế tôi sẽ đi cùng với Lan.

- Không nên, chị ạ.

Tuyết không bằng lòng:

- Tại sao lại không nên? Anh Sơn bị thương, bổn phận tôi là phải đi thăm anh ấy.

- Nếu hai bác không cho thì sao?

- Ba mẹ tôi không ngăn cấm tôi được.

- Nhưng anh Sơn không muốn chị đi thăm anh ấy trong lúc này.

Tuyết lắc đầu:

- Anh Sơn hiểu lầm tôi rồi. Anh sợ tôi thấy anh đau yếu rồi nản lòng chứ gì?

- Có lẽ thế. Anh Sơn dặn tôi nếu chị đòi đi thăm thì nên khuyên chị đừng đi. Đường xá xa xôi, hai bác không yên lòng...

Tuyết không cần nói dông dài, chấm dứt câu chuyện bằng giọng cương quyết:

- Ngày mai Lan trở lên phải không? Tôi sẽ đến đây sớm để cùng đi với Lan.

Nói xong Tuyết ra về, vừa đi vừa lẩm bẩm:

- Anh Sơn bị trúng mìn. Trúng mìn thì nguy hiểm lắm, khó tránh khỏi tàn tật. Chắc anh ấy bị thương nặng nên người ta mới đưa về Viện quân y 175.

Về đến nhà, Tuyết thưa ngay cho cha mẹ biết ý định đi thăm Sơn. Tuyết tưởng đâu sẽ bị cha mẹ ngăn cấm, nhưng không khỏi ngạc nhiên khi nghe cha nói:

- Con muốn đi thì cha mẹ cho đi... Con đi với con Lan, em của Sơn phải không? Con nhớ về sơm sớm kẻo cha mẹ trông.

Tuyết gom góp chút ít tiền đi mua một chục cam, vài gói kẹo chuối để ngày mai lên đường. Bà Hương trách chồng:

- Tại sao ông cho nó đi?

Ông Hương ung dung hút thuốc:

- Phải để nó thấy tận mắt cảnh bị thương, bị tàn tật của Sơn. Có vậy nó sẽ sáng mắt ra và mới mong nó thay đổi ý kiến. Bây giờ nói nó không nghe đâu. Mấy ai trúng mìn mà sống bao giờ? Còn có sống thì cũng là người tàn phế.

Bà Hương thở dài:

- Tôi lo lắm ông ạ... Con Tuyết là con tôi, tôi đẻ nó ra mà tôi không hiểu tánh nó sao? Nó lì lắm, muốn gì là không ai ngăn cản nổi. Chỉ trừ khi thằng Sơn chết thì họa may nó mới đổi lòng, nhưng cũng còn lâu.

- Thì để bà xem lời nói của tôi có đúng hay không...

Mới năm giờ Tuyết đã thức dậy để sửa soạn lên đường. Bà Hương nhắc Tuyết nấu cơm ăn no rồi hãy đi, nhưng Tuyết còn lòng dạ nào mà ăn với uống? Cả tuần nay không thiết gì đến chuyện ăn uống, Tuyết gầy sút hẳn đi mặc dù lúc nào nàng cũng cố giữ vẻ bình tĩnh.

Tuyết đến nhà Lan khi Lan vừa thức dậy. Ông bà Võ đang lo sắp thức ăn vào giỏ để Lan mang đi. Thấy Tuyết đến, bà Võ cảm động:

- Cháu đi đâu sớm vậy? Giờ này xe đò đã chạy đâu?

Tuyết nói thật nhỏ vì quá xúc động:

- Cháu sợ Lan không đợi cháu cùng đi.

- Cháu đi như thế này chắc đã xin phép anh chị bên ấy?

- Dạ, cháu đã xin phép.

Lan mời Tuyết dùng cơm trước khi đi. Tuyết bưng chén cơm, lòng đau xót. Nàng thấy Lan ăn ngon lành thì không khỏi nghĩ thầm:

- Vậy mà cô ấy còn ăn nổi ba chén cơm!

Lan vừa ăn vừa nói:

- Có thực mới vực được đạo, có khỏe mạnh mới lo được mọi chuyện. Chị bỏ ăn, bỏ ngủ kiểu kia thì đến khi anh Sơn ngồi dậy được, lại đến phiên chị nằm xuống. Như vậy có ích gì? Hãy bình tĩnh, chị Tuyết à. Việc đâu còn có đó.

Tuyết làm thinh, nghẹn ngào.

*

* *

Lần này là lần đầu tiên, Tuyết bước chân vào một quân y viện, nhưng Tuyết đâu có thấy gì, nghe gì. Hai chân bước theo Lan, giữa đám đông người đi thăm thương binh, đầu óc Tuyết như quay cuồng, đôi mắt đổ hào quang, miệng đắng ngắt. Thỉnh thoảng Tuyết hỏi:

- Đã đến chưa vậy Lan?

- Còn phải vào tận trong kia.

Tuyết đi theo Lan như một cái máy và khi Lan ngừng lại trước một dãy nhà lợp ngói, Tuyết hốt hoảng khi nhìn thấy trên những chiếc ghế bố là các thương binh nằm dài, kẻ băng đầu, người bó chân, kẻ cụt tay, người bể mặt... Hai chân Tuyết bỗng

nhiên mềm nhũn, cái giỏ ở tay nặng lần, nặng lần. Tuyết như không còn đủ sức xách nữa.

Từ trước đến giờ, Tuyết nghe nói đến chiến tranh, nhưng mắt Tuyết chưa từng thấy cảnh máu sôi thịt nát, cũng chưa chứng kiến cảnh nhà cửa tan hoang... Nhưng đây rồi, chiến tranh là đây...

Tuyết kêu lên nho nhỏ:

- Lan ơi! Tôi chóng mặt quá...

Lan nhìn Tuyết. Mồ hôi trên trán Tuyết chảy dài xuống má, mặt Tuyết xanh dờn, sợ hãi, mất thần.

- Chị làm sao vậy? Chị hãy ngồi xuống đây. Anh Sơn nằm tận cuối dãy này.

Anh Sơn! Hai tiếng ấy đã làm Tuyết tỉnh lại. Tuyết đi thăm Sơn, Sơn nằm ở cuối dãy phòng kia. Tuyết đâu có thì giờ để nghiền ngẫm về chiến tranh, về chết chóc.

Hình ảnh Sơn đã hiện ra tươi sáng giữa vùng trời yêu thương. Tuyết thở phào một cái, mạnh dạn đi theo Lan. Và rồi đôi mắt Tuyết đã nhận ra một khuôn mặt quen thuộc, thân yêu hiện ra trên chiếc giường trải ra trắng. Gương mặt Sơn không có vẻ gì là đau ốm, đôi mắt chàng sáng quắc khi thấy Tuyết và Lan bước vào. Sơn đắp một tấm chăn mỏng. Lan nói thật nhỏ, vừa đủ Tuyết nghe:

- Chị thấy không, bao nhiêu người bị thương.

Tuyết đâu thấy cái gì khác, người nào khác, ngoài khuôn mặt Sơn.

- Anh Sơn!

- Em Tuyết!

Những phút cảm xúc ấy khiến Sơn cảm thấy thời gian ngừng lại. Lan phá tan sự im lặng.

- Anh đỡ chút nào không anh Sơn?

Tuyết nhớ ra, cũng hỏi:

- Anh bị thương ra sao? Em lo lắm.

Lan toan mở tấm chăn để nhìn đôi chân Sơn nhưng Sơn ngăn lại:

- Đừng!

Sơn sợ Tuyết kinh hãi khi nhìn đôi chân bị thương, một chân đã bị cắt cụt lên tới gối của mình. Sơn nghĩ:

- Làm sao tránh cho Tuyết những giây phút đột ngột khủng khiếp ấy?

Lan nói:

- Cha mẹ gửi thêm cho anh chút tiền và quà bánh Anh ăn uống thường chứ?

Tuyết ngồi xuống chiếc ghế gần đó:

- Em mang cho anh chục cam và gói kẹo chuối anh thích.

Sơn cảm động:

- Em nói sao mà hai bác cho em đi?

- Đâu phải nói gì. Anh bị thương thì em đi thăm, vậy thôi. Anh nghe trong người ra sao?

- Anh vẫn ăn uống như thường, nhưng hai chân thì không hy vọng gì nữa. Anh đã trở thành phế nhân.

Đôi mắt Sơn lộ một vẻ buồn khó tả:

- Từ khi biết mình không còn làm gì được nữa, anh buồn ghê đi. Rồi nghĩ đến em, anh càng buồn hơn. Nhưng anh đã tự tìm mọi cách để an phận, đừng nghĩ vơ vẩn.

Tuyết đưa tay nắm lấy tay Sơn, không nói gì hết và cũng không để ý tay trái Sơn đã giấu dưới tấm đắp. Sơn vô cùng cảm động trước vẻ mặt lo âu của Tuyết, nhưng Sơn nghĩ:

- Tuyết chưa thấy đôi chân và bàn tay trái của mình.

Sơn lặp lại câu nói khi nãy:

- Anh bây giờ là một phế nhân, một cục nợ của gia đình.

- Em không muốn nghe anh nói vậy.

- Nhưng sự thật như vậy, không nói sao được? Em Tuyết à, em đừng quan tâm nhiều về việc anh bị thương.

Tuyết nhìn Sơn ra vẻ không hài lòng :

- Sao anh lại nói vậy? Anh bị thương, tại sao em lại không quan tâm? Chúng ta yêu nhau, sự rủi ro của anh là của em. Anh đừng nói như vậy mà em giận.

- Lúc này anh muốn em giận anh.

Lan nói:

- Anh Sơn, anh đừng hiểu lầm chị Tuyết mà tội nghiệp cho chị. Chị Tuyết yêu anh lắm.

Sơn nhìn Lan với đôi mắt trách móc.

- Em biết gì?

Từ lúc ấy Sơn hỏi chuyện Lan về cha mẹ, nhà cửa:

- Em có trồng thêm rau, nuôi gà, nuôi heo gì thêm không?

Tuyết ngồi im nghe Lan và Sơn nói chuyện, nét mặt bình thản không có gì là đau đớn hay tuyệt vọng.

Thỉnh thoảng, Tuyết chen vào một câu:

- Anh còn sống là may lắm rồi.

Mỗi lần nghe Tuyết nói thế, Sơn lại mỉa mai:

- Sống như thế này mà gọi là sống à?

Sắp hết giờ thăm bệnh , ở các trại người ta rủ nhau ra về. Lan nhìn Tuyết, cả hai đều có vẻ bịn rịn. Tuyết hỏi Sơn:

- Em ở lại được không?

- Sao được?

Tuyết lại nói với Lan:

- Vậy ngày mai mình lại vào thăm anh Sơn nhé?

Lan nói:

- Chúng ta hẹn phải về liền hôm nay mà.

- Ở lại một ngày nữa cũng đâu sao.

- Hai bác ở nhà đợi. Tôi không muốn sai lời hứa.

Sơn nói:

- Hai em nên về thì hơn. Độ vài tuần nữa lại lên thăm. Về nói cha mẹ yên lòng. Anh vẫn ăn uống như thường, chờ xem mở băng cái chân phải xem thử có khỏi tật không, còn cái chân trái bị cưa rồi thì đành chịu, chứ biết sao? Ngày mai hai em có vô thì cũng vậy thôi. Hai em ở lại đâu bây giờ, ở khách sạn tốn tiền lắm.

Lan nói:

- Anh Sơn nói phải đó. Chúng ta về rồi vài tuần nữa sẽ lên.

Lan tế nhị bỏ đi chỗ khác để Tuyết và Sơn nói vài lời thương yêu. Nhưng Tuyết nghẹn ngào không nói nên lời, và cũng bẽn lẽn vì gần Sơn có một anh thương binh nãy giờ nằm nhìn Tuyết và Lan với đôi mắt buồn rầu, vì không có ai vào thăm. Sơn đã cho Tuyết và Lan biết anh ấy quê ở tận ngoài Bắc, chưa có thân nhân nào vào thăm cả.

Sơn dặn Tuyết:

- Em đừng lên thăm anh nữa. Hai bác không bằng lòng thì sao?

Tuyết nói:

- Em làm sao được thôi. Không việc gì đến anh. Anh nằm đây, em sao yên lòng được?

- Anh nằm đây còn yên hơn ra trận.

- Anh ráng ăn uống cho chóng khỏe rồi về nhà, chúng ta sẽ tính chuyện tương lai.

Sơn cau mày:

- Bao giờ anh về sẽ hay. Bây giờ em khoan nghĩ đến chuyện ấy đã.

- Tại sao anh lại nói thế? Anh không tin lòng em à? Chúng ta đã yêu nhau, đã hứa hẹn...

- Bây giờ tất cả đều khác rồi.

Tuyết và Lan ra về, lòng buồn rười rượi. Ra khỏi cửa viện quân y, Tuyết và Lan còn đứng lại nhìn vào bên trong một lúc lâu, mới chịu lên xe lam để về bến xe.

Ngồi trên xe, Tuyết nói với Lan:

- Tại sao Lan không chịu ở lại một đêm, ngày mai mình vào thăm anh Sơn nữa?

Lan nói:

- Anh tôi không muốn vậy. Ngày mai với ngày nay cũng vậy, đâu có gì khác.

Trên chiếc xe lam đầy khách, toàn là người đi thăm bệnh binh ra, nên họ dễ cảm thông nhau và câu chuyện nở ra một cách dễ dàng thân mật.

Một bà đã lớn tuổi hỏi Tuyết:

- Cô đi thăm anh?

Tuyết trả lời:

- Dạ không. Cháu đi thăm chồng sắp cưới.

Một thiếu nữ ngồi gần đó thở dài và lặp lại:

- Chồng sắp cưới...

Rồi cô ta hỏi:

- Anh ấy bị thương ra sao?

Tuyết nói:

- Cụt một chân, một chân đang băng, không biết ra sao...

Người đàn bà lúc nãy nói:

- Tội nghiệp chưa...

Một ông già ngồi ngoài nói:

- Con tôi cũng bị như vậy. Có phải trúng mìn không cô?

- Dạ chắc vậy.

Lan trả lời thay Tuyết, nên thiếu nữ kia liền hỏi Lan:

- Chị là gì của anh ấy?

- Em ruột.

Người đàn bà lớn tuổi liền nói:

- Còn chồng tôi thì bệnh, chứ không phải bị thương. Anh ấy đi bộ đội hai chục năm rồi.

Quay lại thiếu nữ ngồi bên, bà hỏi:

- Thế còn cô, cô đi thăm ai?

Mọi người quay lại nhìn thiếu nữ. Cô ta ăn mặc có vẻ dân tỉnh thành, quần tây bó sát, áo sơ mi thêu, tóc uốn ngắn và tay đeo vòng nhẫn, lại thêm đôi mắt kẻ đen và đôi môi tươi thắm. Cô trả lời không chút ngượng ngịu:

- Tôi đi thăm chồng. Anh ấy bị cụt một chân, mất một tay.

Cô ngừng lại, đôi mắt mơ màng nói tiếp:

- Thời buổi chiến tranh đừng nên cưới vợ, nếu mình biết phải đi bộ đội.

Ông già ngồi phía ngoài nói:

- Lúc này ai mà không phải đi. Đó là nghĩa vụ mà.

Thiếu nữ ấy nhìn Tuyết:

- Chị chưa phải là vợ, chị không thể hiểu nỗi tuyệt vọng của một người vợ trẻ có chồng là thương binh.

Tuyết nói:

- Chưa cưới hay cưới rồi cũng vậy. Đã yêu thương thì phải chung thủy.

Ông già khen:

- Cô nói như vậy rất phải.

Thiếu nữ kia nguýt Tuyết:

- Ở đó mà chung thủy! Chung thủy rồi làm sao sống?

Và thiếu nữ ấy đã nguyền rủa chiến tranh, kể ra không biết bao nhiêu trường hợp đau thương mà cô ta đã mắt thấy tai nghe.

Xe đến ngã tư Phú Nhuận, thiếu nữ ấy chào mọi người rồi xuống xe. Người đàn bà lớn tuổi nhìn theo:

- Hạng con gái ấy nay mai sẽ có chồng khác.

Ông già cũng nói:

- Đúng vậy.

Một thiếu phụ mặc chiếc áo xanh, nãy giờ ngồi im nghe mọi người chuyện trò, liền nói:

- Cũng không trách cô ấy được, cô ấy còn quá trẻ.

Một người đàn bà có vẻ quê mùa, tay dắt đứa bé lên năm tuổi, thở dài:

- Nhưng có vào quân y viện mới thấy mình còn may mắn hơn nhiều người. Bao nhiêu người hy sinh trên chiến trường thì sao?

Tuyết nói:

- Bác nói rất phải. Bác đi thăm ai?

Người đàn bà ấy nói:

- Con trai tôi. Nó đi bộ đội hai năm nay, đóng ở bên Campuchia, tỉnh nào tôi cũng không biết. Tháng trước nó bị thương được đưa về đây, tưởng chết, vậy mà bây giờ nó đã đi lại được. Thuốc men lúc này nhiều, thầy thuốc lại giỏi. May quá. Vài hôm nữa nó được xuất trại về nghỉ phép rồi mới vào đơn vị lại.

Nhìn Tuyết, bà ta nói:

- Cô đừng lo. Khi mở băng, cái chân của cậu ấy sẽ lành.

Thiếu phụ mặc áo xanh hỏi:

- Nhưng còn cái chân cụt?

Ông già nói:

- Thì chịu, người ta có thể làm chân giả.

Thiếu phụ mặc áo xanh thở dài. Ông già hỏi:

- Còn cô, cô đi thăm ai?

- Tôi đi thăm em trai tôi. Nó bị thương nằm đây gần bốn tháng nay rồi. Mấy tuần đầu, vợ nó lên

thăm, nhưng rồi không biết đi đâu mất biệt, không vào thăm nữa.

Ông già nói:

- Chắc cô ấy bận con cái, và còn phải lo chạy nuôi con.

Thiếu phụ mặc áo xanh nói:

- Tôi viết thư về nhà hỏi thì cha mẹ tôi cho hay là mợ ấy không về quê, đi đâu luôn rồi. Vợ chồng chúng nó chỉ có hai đứa con. Cha mẹ tôi nuôi.

Ông già nói:

- Tội nghiệp chưa.

Lan hỏi:

- Thế chị ấy đi đâu rồi?

Người đàn bà có con cũng hỏi:

- Đi đâu vậy cô?

Thiếu phụ mặc áo xanh nói:

- Gần đây có người gặp mợ ấy. Đi bán bia ôm rồi.

Chú tài xế xe lam liền lên án:

- Đời bây giờ chuyện ấy xảy ra thường lắm. Tình nghĩa gì cái thời buổi này! Còn tiền, còn bạc thì còn chồng chồng, vợ vợ. Hết tiền, hết bạc, còn thêm bệnh hoạn thì đường ai nấy đi, ai chết mặc ai. Các ông bà, anh chị không biết đó, chứ trong xóm tôi nhiều gia đình tan nát cũng vì người vợ chạy theo vật chất...

Mọi người làm thinh nghe người tài xế kể dông dài về những người đàn bà chạy theo đồng tiền. Tuyết

và Lan có vẻ bực mình khi nghe người ta công kích người cùng phái. Cả hai thở phào khi xe đến bến.

Lan hỏi Tuyết:

- Bây giờ còn sớm, chị có định ghé chợ mua gì không?

Tuyết lắc đầu, vẻ mặt buồn so, khi nghĩ đến việc phải ra về, không còn vào thăm Sơn được nữa. Tuyết cằn nhằn:

- Ở lại vài hôm mà cũng không được.

Lan hiểu ý Tuyết, liền nói:

- Chị xin phép bác chỉ có một ngày. Bây giờ chị ở lại, bác làm sao khỏi trông? Huống chi anh Sơn cũng không muốn chị ở lại. Thôi về, chị ạ. Mình ở lại cũng không làm gì được cho anh Sơn, chỉ thêm bận bịu mà thôi.

Tuyết nói:

- Ít ra mình cũng phải vào thăm anh vài ba lần, chứ bây giờ về, biết đến bao giờ mới lên được nữa?

Từ lúc ấy, mặt Tuyết buồn hiu, Lan nói gì Tuyết cũng không trả lời. Cả hai mua vé xe để về nhà. Hình ảnh Sơn cứ hiện ra trong đầu óc Tuyết. Tuyết nghĩ:

- Anh ấy không tránh khỏi tàn tật, nhưng ta không vì thế mà bỏ anh ấy. Số ta như vậy, ta đành chịu, trời kêu ai nấy dạ. Ta vất vả một chút nhưng tình nghĩa vẹn tròn. Đâu như những người khác cho thiên hạ đàm tiếu.

Lan thấy Tuyết có vẻ suy nghĩ thì hiểu lầm là đang băn khoăn về chuyện Sơn bị thương. Lan nói:

- Rồi đây anh Sơn sẽ là một gánh nặng cho gia đình, cha mẹ tôi chắc không khỏi buồn phiền.

Tuyết nói:

- Nhưng anh ấy còn là được. Biết bao nhiêu thanh niên đã hy sinh vì Tổ quốc. Người sống sót có tật nguyền chút ít cũng không sao.

Lan nghĩ:

- Chị Tuyết thương anh Sơn thật đấy. Thấy anh ấy như vậy mà chị không nản lòng. Nhưng giờ chị ấy chưa thấy sự tai hại. Sau này làm sao khỏi ăn năn?

Tuyết nói tiếp:

- Tôi có nghề, sau này tôi sẽ mở tiệm và lo cho anh Sơn. Tôi không thấy gì trở ngại cho chuyện hôn nhân của chúng tôi.

Lan kêu lên:

- Chị phải thực tế một chút, chị Tuyết à.

- Thực tế lắm chứ. Vì thực tế tôi mới nghĩ tới chuyện mở tiệm may. Một cái máy may có thể giúp tôi lo cho gia đình nuôi con cái. Tôi sẽ tậu một khoảng vườn để kiếm thêm rau cải, gà vịt... cho đỡ tiền chợ.

- Nhưng liệu hai bác bằng lòng không?

- Cha mẹ thương tôi lắm.

- Vì thương chị mà hai bác sẽ không nỡ để chị phải khổ.

Tuyết thở dài.

*

* *

Bà Hương thấy Tuyết về nét mặt kém vui thì hỏi:

- Nó bị thương sao vậy con?

Tuyết nói:

- Anh ấy tỉnh táo lắm. Một chân bị cụt, một chân còn đang băng bó, may ra khỏi tật. Lan còn nói anh bị mất một bàn tay trái nữa, nhưng anh chưa cho con coi.

Bà Hương kêu lên:

- Như thế là hết rồi, còn gì nữa?

Tuyết nói:

- Con định ở lại vài hôm để thăm nuôi anh Sơn, nhưng anh không cho con ở lại. Anh cũng không muốn con đi thăm. Anh bảo khi anh về quê hãy thăm. Đường xa đi lại phiền phức.

- Nó nói như vậy là biết điều. Trong cảnh này, nó không nên ép buộc hay đòi hỏi con cái gì hết.

Tuyết nhìn mẹ rồi nói:

- Nhưng con, con nghĩ rằng con có bổn phận thăm viếng và an ủi anh ấy.

- Chi vậy con?

- Mẹ không biết đó. Nhiều thương binh lắm. Người thì mất tay, kẻ mất chân. Nhưng họ vẫn vui vẻ chịu đựng. Con thấy cảnh ấy, con thương quá. Nhiều người gia đình ở xa khó đi thăm viếng, nên

họ buồn và tủi mỗi khi thấy bạn cùng trại có người đi nuôi, mang quà bánh vào.

- Nhưng thằng Sơn có cha mẹ, em út đi thăm được rồi, việc gì đến con?

Tuyết không bằng lòng:

- Sao mẹ lại nói vậy? Dù sao thì con và anh ấy cũng đã yêu nhau. Hai bên cha mẹ đã đồng ý cho chúng con kết hôn. Nay anh ấy bị thương, nhưng một lời đã hứa con lẽ nào đổi ý? Người ta sẽ cho con là kẻ bạc tình.

- Cha mẹ đâu phủ nhận việc đã hứa gả con cho nó, nhưng là gả cho đứa khoẻ mạnh, lành lặn, đâu có gả cho đứa tật nguyền, què quặt. Sau này ai lo cho con? Cha mẹ đâu có sống đời với con được?

Tuyết lấy khăn chậm nước mắt, rồi nhìn mẹ trách:

- Sao mẹ lại nghĩ như vậy? Con chỉ có thể yêu anh Sơn. Không kết hôn với anh Sơn, chắc con ở vậy suốt đời.

- Thà con ở vậy suốt đời, chứ cha mẹ không thể để con về làm vợ nó. Con không nghĩ đến sự chênh lệch à? Con đẹp đẽ như vầy mà đi bên một người chồng cụt chân? Mẹ thấy sao khó coi quá.

Tuyết khóc rấm rức:

- Con không thể phụ anh Sơn. Con còn muốn xin cha mẹ lên thành phố đi may để mỗi tuần có thể vào thăm anh ấy.

- Bộ con điên rồi sao?

- Con bình tĩnh lắm, đâu có điên khùng gì. Việc phải làm vậy mà mẹ nỡ cấm con.

- Phải chi con là vợ nó.

- Nhưng ở đây ai cũng biết con sắp làm vợ anh ấy. Chẳng lẽ bây giờ anh ấy bị thương, mẹ bắt con lại để gả cho người khác sao?

- Mẹ không làm như vậy.

- Thì sao mẹ lại cấm con không cho con thăm anh Sơn?

- Mẹ cấm con hồi nào? Cấm sao con đi thăm nó và bây giờ về đó.

- Nhưng mẹ bảo từ nay không cho con đi thăm nữa.

- Chính Sơn cũng nói như mẹ.

- Anh Sơn sở dĩ nói vậy là anh không muốn con khổ. Anh nói là do lòng tốt của anh, còn con mà làm thì con là người phụ bạc. Anh có quyền nói nhưng con không có quyền làm.

Bà Hương thấy nói không lại lý lẽ của Tuyết nên nói:

- Thì con cứ đợi ba con về rồi thưa với ba con.

- Con thưa với mẹ trước, và con nhờ mẹ khi ba con phản đối thì xin giùm con.

- Con không biết đó chứ ba con là người rất dứt khoát về chuyện này.

Mà thật vậy, tối hôm ấy đi chơi về, ông Hương nói với Tuyết.

- Cha mẹ thương con lắm nên không nỡ làm trái ý con. Tuy vậy con cũng đã đi thăm nó để khỏi mang tiếng phụ tình. Thăm một lần như vậy là đủ rồi, từ nay con không nên đi nữa. Nó bị thương nặng lắm, ở đây ai cũng biết và tỏ ra thương hại con. Ông bà Võ nói với mọi người là giờ đây không dám nghĩ đến chuyện gì nữa, vì Sơn đã như vậy.

Tuyết bật lên khóc:

- Tại sao cha mẹ lại xử tệ với người ta như vậy? Con không thể phụ anh Sơn. Con đã là vợ chưa cưới của anh Sơn.

Ông Hương nói:

- Bộ con thương nó hơn cha mẹ sao?

- Nhưng cha mẹ đừng bắt con làm kẻ phụ tình chứ. Anh ấy còn nằm ở bệnh viện thì cha mẹ cũng nên cho phép con đi thăm anh ấy.

- Không! Cha cấm con.

Rồi mặc cho Tuyết khóc, ông Hương bỏ đi đánh cờ với mấy người bạn bên hàng xóm. Dỗ mãi Tuyết không chịu nín, bà Hương bực mình nói:

- Con cái đến nước này thì tao phải sợ!

Tuyết đã sống cả tuần trong đau khổ và nước mắt. Lúc nào nghĩ đến Sơn, Tuyết cũng khóc. Tuyết bỏ ăn, bỏ ngủ, bà Hương lo lắng xót xa nhưng ông Hương thì làm như dửng dưng không để ý. Ông nói với bà:

- Bà cứ để đó cho tôi. Rồi đâu cũng vào đó, thằng Sơn đã biết điều như vậy, chuyện gì mà lo? Để vài

tuần nữa, lên thành phố thăm thằng Sơn, tôi sẽ nói chuyện với nó. Sau đó tôi sẽ cho con Tuyết đi thành phố. Thằng Sơn sẽ đuổi nó về cho bà xem.

Tuyết không ngờ ông Hương lại tính như vậy. Tuyết khóc đã, không thấy cha mẹ nao núng gì thì thay đổi chiến lược. Tuyết đi chơi suốt ngày, hết nhà này lại đến nhà khác, và Tuyết thường đến nhà ông bà Võ để gặp Lan và hỏi thăm tin tức của Sơn.

Ông bà Võ thương Tuyết vì sự chung thủy của Tuyết, nhưng ông bà cũng khuyên Tuyết nên nghe lời Sơn, đừng đi thăm thường, nên giữ gìn sức khỏe và nhất là nên nghe lời cha mẹ.

Tuyết vâng dạ, không nói gì. Nhưng mỗi khi gặp Lan, Tuyết thường nói:

- Tôi muốn trốn lên thành phố tìm chỗ làm để ngày ngày vào thăm anh Sơn. Cả tuần nay không ai vào thăm anh ấy cả.

Lan nói:

- Cảnh nhà tôi đơn chiếc quá. Cha mẹ tôi già yếu còn tôi thì bận việc bếp núc, chăn nuôi... Tôi đi một ngày là mẹ tôi vất vả một ngày. Anh Sơn biết rõ điều này, anh dặn đừng đi thăm thường, thật ra anh ấy nằm ở đó mình còn yên tâm hơn là anh ở ngoài mặt trận.

- Nhưng tôi vẫn thấy không yên lòng chút nào. Tôi khổ quá.

- Hai bác không cho phép chị đi thăm anh ấy nữa phải không?

- Làm sao cấm tôi được!

Lan khuyên:

- Chị không nên cãi lời hai bác. Về chuyện hôn nhân của chị và anh Sơn, từ nay cha mẹ tôi không dám có ý kiến gì nữa.

- Chị nói vậy nghĩa là sao?

- Nghĩ là cha mẹ tôi để cho hai bác tự ý muốn sao cũng được. Anh Sơn cũng đã nói vậy, giờ đây anh đã thành phế nhân, không xứng với chị nữa.

- Không, còn tôi nữa chi? Người ta phải tôn trọng quyết định của tôi. Tôi chỉ có thể yêu được một lần mà thôi!

Lan nhìn Tuyết đầy cảm mến:

- Tôi thương chị quá và cũng phục chị lắm. Có một người chị dâu như chị, thật là một sự hãnh diện cho tôi. Nhưng tôi nghĩ hai bác sẽ không cho chị làm vậy.

Tuyết nói:

- Rồi chị sẽ thấy.

- Anh Sơn mà biết chị có ý định bỏ nhà lên thành phố ở thì anh sẽ buồn lắm. Hai bác có thể hiểu lầm. Tội nghiệp anh ấy. Chị đừng đi đâu hết, chị phải ở đây đợi anh Sơn về. Dù sao thì cũng phải chờ anh Sơn ra khỏi Quân y viện đã chứ.

- Biết đến lúc nào anh Sơn mới xuất viện? Tôi thì ruột gan như đốt, đứng ngồi không yên.

- Chị nên bình tĩnh. Anh Sơn hiện giờ chỉ nằm chờ ngày ra khỏi viện về nhà.

- Nhưng nằm ở Quân y viện buồn lắm! Chị không thấy mấy anh thương binh người miền Trung hay miền Bắc à?

- Thì đã có chúng tôi đi thăm. Chị hãy yên lòng. Điều cần nhất, chị đừng để hai bác phiền chị, rồi ngờ vực chúng tôi theo dụ dỗ chị. Đừng để hai bác tưởng anh Sơn ích kỷ, đã tàn tật như vậy mà không chịu buông tha chị.

Tuyết nói:

- Lan nói rất phải, tôi sẽ nghe lời Lan.

Hai tuần, rồi ba tuần trôi qua, Tuyết chờ tin của Sơn. Tuyết đã viết cho Sơn mấy bức thư, nhưng không biết làm sao gửi. Bỗng ông Hương trong bữa cơm đã nói với bà Hương trước mặt Tuyết:

- Ngày mai tôi lên thành phố thăm thằng Sơn.

Đôi mắt Tuyết sáng lên, Tuyết vội vàng hỏi:

- Ba đi thăm anh Sơn à? Cho con đi với.

Ông Hương nói:

- Ba đi một mình. Con đừng tưởng ba không biết chỗ.

Tuyết năn nỉ:

- Ba cho con đi với. Lâu quá con chưa đi thăm anh Sơn, không biết anh đã khỏe chưa.

Lời lẽ của Tuyết thật đáng cảm động, nhưng ông Hương lại nhìn bà Hương rồi lắc đầu:

- Ba không hiểu sao con lại quan tâm đến thằng Sơn như vậy. Ba đi thăm nó là được rồi. Gặp nó và thấy tận mắt nó bệnh hoạn tật nguyền ra sao rồi mới tính được.

Bà Hương nói:

- Ba con đi thăm được rồi, như vậy là tử tế lắm, ai phiền trách mình được. Con cái họ mà họ đã đi thăm chưa? Chỉ có một mình con Lan đi mà thôi. Nó mới lên có hai lần.

Tuyết nói:

- Ba đi, con xin đi theo, đâu phải con đòi đi một mình. Ba mẹ nên cho con đi.

Tuyết năn nỉ thế mấy, ông Hương cũng không cho Tuyết đi, vì thế Tuyết buồn bã nằm khóc, không đi mua quà bánh gì để gởi cho Sơn hết.

Tuyết nghĩ:

- Khi nào Lan đi thì ta gửi quà, gửi thư. Ta gửi cho ba ta, chắc gì thư đến tay Sơn.

2

Ngày hôm sau, ông Hương đi thành phố. Tuyết ở nhà ngồi ôm đầu khóc, không thiết làm gì hết. Bà Hương bực mình rầy Tuyết:

- Con làm gì khóc trù hoài vậy? Mẹ nói cho con biết, ba con không bao giờ chịu thay đổi ý kiến đâu.

Tuyết vội vàng hỏi:

- Mẹ nói như vậy nghĩa là sao?

- Là ba con không gả con cho thằng Sơn nữa. Lần này đi thăm Sơn về, ba con sẽ nói cho ông bà Võ biết.

Tuyết nghe vậy, liền sửa soạn ra đi. Bà Hương lo lắng:

- Con đi đâu?

- Con đi chơi cho đỡ buồn.

- Không, vì con đang buồn, mẹ không muốn con đi đâu hết. Rủi có bề gì thì ba con đổ thừa cho mẹ.

Tuyết cười nhạt:

- Con không dại gì chết đâu. Mẹ sợ con đi tự tử à? Con chết thì ai lo cho anh Sơn, ai làm để nuôi anh ấy?

Bà Hương tức giận khi nghe Tuyết nói vậy:

- Cha mẹ con, con không lo, lại lo cho thằng Sơn! Nó chưa phải là chồng của con mà.

- Cha mẹ còn khỏe, nhà lại có tiền, việc gì con phải lo?

Vừa nói xong, biết mình sai, Tuyết vội vã nói lại:

- Nếu cha mẹ già yếu, cần đến là con phải lo cho cha mẹ trước. Nhưng bây giờ cha mẹ chưa cần đến con.

Bà Hương kêu lên:

- Ăn nói lãng xẹt! Cha mẹ không lo, lại đi lo chuyện vô duyên. Con chưa phải là vợ, việc gì phải lo cho nó? Nó còn cha mẹ, còn em út.

- Nhưng con là vợ chưa cưới của anh ấy.

- Bây giờ nó đâu dám cưới con nữa.

Tuyết làm thinh, ra đi. Tuyết đi thẳng đến nhà Lan để có dịp khóc với Lan, khóc mà không bị ai quấy rầy ngăn cản. Lan hiểu Tuyết và yêu thương Tuyết.

Tuyết đến gặp Lan lúc đang làm bánh bông lan. Lan hỏi:

- Chị đi đâu mà mặt mày buồn quá vậy? Lại bị hai bác rầy về chuyện anh Sơn chứ gì?

Tuyết nói:

- Hôm nay ba tôi lên thành phố thăm anh Sơn.

- Bác có nói cho tôi biết. Tôi tưởng chị cùng đi với bác ấy chứ.

- Lan định đi thăm anh Sơn hay sao mà định làm bánh vậy? - Tuyết hỏi.

- Không, ngày mai nhà có giỗ. Đến ngày kia, tôi mới lên Sài Gòn được. Đám giỗ này là đám giỗ ông nội tôi, đám giỗ lớn nhất trong gia tộc.

- Thôi tôi nhớ rồi, năm ngoái ba tôi được bác trai mời ăn giỗ...

Tuyết nói xong, thở dài:

- Năm nay ba tôi lại đi vắng.

- Bác trai đi tránh để khỏi dự tiệc.

- Lẽ nào, chắc ba tôi quên.

- Không đâu, Ba tôi đã mời bác trai. Bác trai không trả lời mà lại đi thăm anh Sơn.

- Biết đâu ba tôi về kịp. Trưa mai ba tôi về đến rồi.

Lan buồn bã:

- Tôi biết bác trai đi thành phố để nói gì với anh Sơn rồi, và tôi cũng đoán trước bác không về kịp để ăn giỗ đâu. Chị Tuyết à, tôi hiểu lòng chị, chị lúc nào cũng yêu anh Sơn, nhưng việc hôn nhân của chị và anh Sơn giờ đây khó thành lắm.

- Sao lại khó thành? Đã đính hôn rồi...

- Đính hôn chứ chưa phải đám cưới. Huống chi từ ngày anh Sơn bị thương, tôi thấy bác bên nhà thay đổi nhiều. Ít qua đây chơi, ít hỏi han anh Sơn. Lại nữa, chị quên rằng bác đâu có tán thành chuyện chị và anh Sơn. Khi biết chị yêu anh Sơn, hai bác đã ngăn cản, rầy la chị. Nhưng rồi mọi chuyện êm đẹp là vì hai bác chỉ có một mình chị, nên không nỡ làm chị buồn. Thật ra lúc ấy anh Sơn cũng không đến nỗi gì. Tuy anh không đẹp trai, không có địa vị hơn ai, nhưng kể ra cũng không thua sút bọn thanh niên trong làng này. Nhưng bây giờ anh bị thương, bác làm sao không hối hận là đã gả chị cho anh Sơn. Nhưng bác khỏi phải lo, anh Sơn không để bác phải nhọc lòng hoặc mang tiếng thất hứa đâu. Anh sẽ tự động rút lui, trả tự do cho chị.

Tuyết kêu lên:

- Tôi không bằng lòng thì sao?

- Nhưng anh Sơn không bằng lòng thì chị cũng phải chịu.

- Anh ấy phải tôn trọng lòng chung thủy của tôi.

- Anh Sơn phải nghĩ đến danh dự của anh.

Tuyết nói giọng cả quyết:

- Để rồi Lan sẽ thấy. Bây giờ tôi có nói gì thì Lan cũng không tin. Cha mẹ tôi có thể vì hạnh phúc của tôi mà tham phú, phụ bần chứ còn tôi thì không thể làm vậy...

Tuyết định ở lại phụ Lan làm bánh nhưng Lan không cho:

- Chị nên về, không khéo bác gái biết chị ở bên này, lại cho rằng tôi và cha mẹ dụ dỗ, gây tình cảm với chị.

- Sao Lan lại nói vậy? Lan không thương tôi sao? Tôi khổ quá, ngồi nhà không yên, qua đây tâm sự với Lan. Lan lại nói như vậy, tôi biết nói sao bây giờ?

Tuyết nói xong, lại khóc. Lan đành phải để Tuyết làm bánh, dọn dẹp, mãi đến chiều Tuyết mới về. Khi Tuyết về rồi, ông bà Võ nói với Lan:

- Thấy nó, cha mẹ thương hại và cảm động quá. Nhưng làm sao bây giờ, ông bà Hương thay lòng đổi dạ như vậy, mình tử tế thì họ lại nói là mình cầu cạnh. Thật ra ở cảnh Sơn, Sơn cũng không nên có vợ làm gì.

Lan nói:

- Anh con cũng đã nghĩ như vậy nên anh con cũng không muốn cho chị Tuyết lên xuống thăm viếng. Không biết ông Hương lên Sài Gòn thăm anh Sơn với mục đích gì.

- Để thấy tận mắt thằng Sơn ra sao.

Bà Võ nói xong, nhìn Lan:

- Con Tuyết đã kể lể gì với con?

- Thì cũng là chuyện ông bà Hương ngăn cấm không cho chị ấy đi thăm anh Sơn thường.

Ông Võ nói:

- Ông Hương biết ngày mai là ngày cúng cơm ông nội con, vậy mà hôm nay ông ấy đi thành phố để tránh gặp mặt họ hàng nhà mình.

Bà Võ nói:

- Đợi thằng Sơn về đây rồi mình tự động hồi hôn là phải. Cho hết con Tuyết nữ trang, không đòi lại gì hết.

Quả như lời ông Võ dự đoán, ngày giỗ ở nhà ông Võ, ông Hương không có mặt. Hôm ấy bà Hương cũng không đến, không mang quà bánh gì qua cúng hết. Tuyết qua từ lúc sáng định phụ với bà Võ và Lan lo việc chợ búa nấu nướng, nhưng ông Võ khuyên Tuyết:

- Cháu nên về đi, nếu cháu thật sự thương bác và thằng Sơn.

Lan cũng nói:

- Cha mẹ tôi và tôi hiểu chị lắm, xin chị yên lòng. Chị ở đây chỉ chuốc lấy những lời chua cay của mọi người, không ích gì, mà chị thì đâu có lỗi gì.

Bà Võ bùi ngùi đưa Tuyết về:

- Bác cảm ơn cháu đã có tình cảm với gia đình bác.

Tuyết về đến nhà, nằm lăn ra, ôm mặt khóc. Đêm qua cũng vậy, khi ở nhà Lan về, bà Hương dỗ mấy Tuyết cũng không chịu ăn cơm. Tuyết nói:

- Ngày mai là ngày giỗ ông nội anh Sơn.

Bà Hương nói:

- Vậy sao? Vậy mà ba con lại đi thành phố chưa về.

- Ba chưa về thì mẹ đi. Mẹ đem trái cây trà rượu gì qua cúng. Mọi năm mình làm sao thì bây giờ mình làm vậy, nếu không người ta cười mình không chung thủy.

- Ba con đi thành phố không dặn mẹ ở nhà phải làm gì. Nếu mẹ qua cúng, ba con về rầy thì sao?

- Mẹ làm việc phải tại sao ba lại rầy? Ba con biết hôm nay là ngày giỗ ông nội anh Sơn, vì bên ông bà Võ có mời ba ăn giỗ. Vậy bây giờ mẹ nên đi.

Bà Hương lắc đầu:

- Mẹ vụng về chuyện giao thiệp lắm. Mẹ không đi đâu.

Tuyết năn nỉ mãi mà bà Hương vẫn không chịu đi, nên Tuyết lại khóc, lại bỏ ăn và chiều hôm ấy người Tuyết nóng bừng lên, mặt mày đỏ gay, nằm mê man không còn biết gì hết. Đợi mãi không thấy Tuyết ra ăn cơm tối, bà Hương bước vào phòng Tuyết. Căn phòng im lặng và tối đen. Bà gọi lớn:

- Tuyết! Tuyết! Giờ này mà con còn ngủ à?

Tuyết không trả lời, bà hốt hoảng đi lại bên giường và sờ vào trán Tuyết, dội ra vì Tuyết nóng như lửa đốt:

- Thôi chết, tại sao nóng quá thế này?

Bà Hương đốt đèn lên, gọi Tuyết, lay Tuyết hai ba lần, Tuyết mới ú ớ:

- Gì thế mẹ? Ba con về chưa?

Nhưng rồi Tuyết lại mê sảng, khóc kể:

- Lan hiểu cho tôi. Tại sao Lan không cho tôi ở lại đây cúng ông nội? Anh Sơn bị thương không về được thì có tôi. Tôi khổ lắm, tôi không phụ tình bạc nghĩa.

Bà Hương lắc đầu:

- Kiểu này chắc con nhỏ chết mất.

Bà cuống quít, chạy nhờ dì Bảy hàng xóm đi rước thầy hốt thuốc cho Tuyết. Trời đã nhá nhem tối, dì Bảy chuẩn bị đi ngay:

- Chị coi chừng. Biết đâu không nó uống thuốc độc tự tử. Con nít thời bây giờ ghê lắm, đừng làm trái ý chúng nó.

Nghe dì Bảy nói, bà Hương càng lo hơn nữa:

- Chị nói gì ghê vậy?

- Tôi nói để chị đề phòng. Chị không thấy con Quyên, con chị Học sao? Nó giận gì chồng nó không biết mà uống nguyên một ống thuốc ngủ. Khi cả nhà hay thì nó đã chết.

Bà Hương chạy vào phòng Tuyết lục lạo, tìm kiếm, không thấy gì đáng nghi. Nhưng trong lúc bà lục xét thì Tuyết trở mình và nói:

- Anh Sơn! Em không phụ anh đâu. Em vẫn yêu anh, anh hãy yên tâm. Dù cha mẹ em không gả em cho anh thì em cũng sẽ trốn theo anh. Không được, em chết.

Bà Hương giật mình:

- Đừng nói bậy. Bộ con không thương cha mẹ sao con?

Tuyết lảm nhảm:

- Em lên thăm anh, anh mừng không? Em nhớ anh quá, em khổ lắm.

Rồi Tuyết khóc. Bà Hương lại ngồi bên Tuyết, cầm tay con:

- Con nghe trong người ra sao?

- Khổ lắm, Lan ơi! Lan đừng hiểu lầm Tuyết nghe. Thưa bác, bác để cháu ở đây với Lan đi chợ lo nấu cúng.

Lúc ấy, bà Bảy đã rước thầy Quân về. Thầy Quân xem mạch cho Tuyết rồi lắc đầu:

- Sao cháu nóng dữ như vầy? Bộ đau lâu lắm rồi sao?

Bà Hương nói:

- Cháu mới nóng hồi chiều.

Thầy Quân nói:

- Thương hàn nhập lý. Cô này nhiễm nặng. Để tôi cho toa rồi đi lấy thuốc.

- Lấy thuốc ở đâu?

- Trên huyện chứ đâu.

- Giờ này đi sao được?

Bà Bảy nói:

- Thầy không có thuốc ở nhà sao?

- Có, nhưng là thuốc Nam.

Bà Bảy nói:

- Thuốc Nam, thuốc Bắc gì cũng được, miễn là uống kịp đêm nay.

Thầy Quân nói:

- Vậy bà theo tôi về nhà lấy thuốc.

Hai người vừa ra khỏi thì ông Hương về. Bà Hương liền kể hết cho ông nghe. Ông nói:

- Đau gì mà tài quá vậy? Bộ con nhỏ muốn dọa tôi với bà sao? Ông thầy Quân biết gì mà rước ổng? Tại sao không mời y tá lại chích thuốc cho mau?

Nói xong ông ngồi xuống ghế:

- Tôi ở đằng ông Võ về đây.

Bà Hương nói:

- Ủa, vậy sao? Ông đi thành phố về, ghé ngang đó phải không?

- Trước khi đi, tôi có được bên ấy mời ăn giỗ. Vì vậy khi ở thành phố về, tôi ghé lại cho có mặt và biếu ông ấy gói trà...

Bà Hương nóng ruột:

- Thôi được rồi. Việc của người ta để đó nói sau, bây giờ mình hãy lo cho con Tuyết đã.

- Bộ bà sợ nó chết sao?

- Nó nóng lắm, mê man không biết gì hết. Ông không tin thì vào xem.

- Ôi, hơi đâu mà lo. Nó làm nư vợ chồng mình đó. Thằng Sơn bị như vậy, tôi không phải điên để gả con cho nó. Cụt một chân, mất một bàn tay... Có một người chồng như vậy, còn gì là đời nó?

- Thì gả hay không gả để đó rồi sẽ hay, bây giờ nên lo cho nó khỏi bệnh đã.

Bà Hương kéo ông Hương đứng lên:

- Đi vào trong này.

Khi sờ vào trán Tuyết, ông Hương mới hốt hoảng. Ông hối bà đi mời thầy Nghĩa, y tá tư trong xã.

Bà Hương và thầy Nghĩa về cùng lúc với bà Bảy. Nhưng ông Hương không cho sắc thuốc mà để thầy Nghĩa chích thuốc cho Tuyết. Bà Bảy bất bình:

- Vậy bắt tôi đêm hôm tăm tối, lặn lội đi rước thầy rồi đi lấy thuốc làm gì?

Bà Hương phải năn nỉ hết lời, bà Bảy mới nguôi giận.

Y tá Nghĩa là một thanh niên còn trẻ, đẹp trai, độc thân, dù đã ngoài ba mươi tuổi. Nghĩa làm y tá tư ở đây trên ba năm nay, khi Tuyết và Sơn đã yêu nhau. Nghĩa chích thuốc cho cả làng, nhà nào cũng có thân chủ, mấy năm nay chỉ có nhà ông Hương là không mời Nghĩa. Nhưng từ khi Sơn nhập ngũ thì Nghĩa tìm cách làm quen với ông Hương.

Nghĩa gây cảm tình với ông Hương và năm ngoái đây, ông Hương có mời Nghĩa về ăn giỗ, rồi từ đó mỗi khi gặp Nghĩa ngoài đường, ông Hương đều

vui vẻ hỏi thăm công việc làm ăn và chuyện gia đình của Nghĩa. Khi nghe Nghĩa nói là chưa có vợ, ông nửa đùa nửa thật:

- Uổng chưa! Phải chi cậu về đây sớm một tí thì tôi sẽ con gái cho cậu.

Từ ngày Sơn bị thương, Nghĩa thường đến thăm ông Hương. Tuyết không ưa Nghĩa, nhưng Tuyết cũng phải công nhận Nghĩa là người đàng hoàng, biết làm ăn. Nghĩa có vốn, có tiền, có xe máy và ăn mặc lúc nào cũng chải chuốt. Các cô gái trong làng, cô nào cũng ngắm nghé Nghĩa, mong sao Nghĩa đi hỏi các cô, nhưng Nghĩa vẫn dửng dưng, không để ý đến cô nào hết.

Nghĩa nói với những người quen, Nghĩa chỉ thích một mình Tuyết, mà Tuyết lại đã có vị hôn phu. Nghĩa chỉ trông có dịp gặp Tuyết, chuyện trò với Tuyết. Và hôm nay chính là dịp mà Nghĩa mong đợi bấy lâu nay.

Nghĩa chích thuốc cho Tuyết xong, đưa bà Hương ba viên thuốc:

- Nội đêm nay cho Tuyết uống hết ba viên thuốc này, sáng mai cô sẽ đỡ.

Ông Hương mời Nghĩa ra nhà ngoài uống nước, cám ơn Nghĩa:

- May là tôi về kịp, nếu không bà nhà tôi lại cho con bé uống thuốc Nam. Tôi cảm ơn thầy không quản ngại đêm tối đến giúp em Tuyết.

Nghĩa nói:

- Bác cần thì lúc nào cháu chẳng đến. Xin bác yên lòng, ngày mai cô Tuyết sẽ khỏi.

Ông Hương nói:

- Tôi mới đi thành phố về.

Rồi ông kể Nghĩa nghe chuyện đi thăm Sơn, tỏ vẻ thương hại Sơn và nói không biết bên ấy người tính sao.

Nghĩa nói:

- Cháu mà ở địa vị anh Sơn thì cháu tự động rút lui, không dám làm khổ người mình yêu nữa. Tình yêu phải cao thượng.

- Sơn không phải là người xấu, Sơn đã xin trả tự do lại cho em Tuyết, Sơn nói không muốn làm Tuyết khổ.

Đôi mắt Nghĩa sáng lên:

- Vậy sao bác? Và bác nghĩ thế nào?

Nghĩa nói xong làm ra vẻ không quan tâm đến chuyện Sơn và Tuyết, nói sang chuyện khác ngay, không đợi ông Hương trả lời:

- Ngày mai cháu đi thành phố mua thêm ít thuốc nhưng chắc phải đợi đến chủ nhật mới được. Bệnh tình cô Tuyết có khỏi hẳn cũng mất bốn, năm hôm.

Ông Hương nói:

- Vậy thì thầy nên dời ngày đi thành phố lại để săn sóc giùm cho em Tuyết, vợ chồng tôi không bao giờ quên ơn thầy.

Nghĩa nói:

- Thưa bác, bác cứ xem cháu như con trong nhà, đừng gọi cháu là thầy, mất cả thân tình. Cháu đi thành phố cũng để mua sắm đồ đạc, thuốc men, đâu có gì gấp. Cháu xin hết lòng chữa cho cô Tuyết. Ngày mai cháu sẽ lại sớm. Bây giờ xin về để bác nghỉ. À, bác có cần chích thuốc bổ không? Sẵn đây cháu chích luôn cho bác...

- Cảm ơn thầy... À cháu, cháu đã cho phép thì tôi đổi cách xưng hô. Ngày mai sẽ hay.

Khi Nghĩa ra về, ông Hương nói với bà Hương:

- Cậu ấy được quá chứ.

- Được cái gì?

- Được làm rể mình chứ được cái gì?

Bà Hương nguýt chồng:

- Ở đó mà được với không được. Con nhỏ mê sảng, cựa mình là kêu tên Sơn. Ông nỡ lòng nào...

- Nó mê sảng, nó kêu, nhưng khi nó tỉnh lại, nó phải có lý trí. Bà cứ để cho tôi, tôi không thua trí tụi nó đâu.

Bà Hương dậm chân:

- Khó quá, phải chi mình có năm bảy đứa sao? Vỏn vẹn chỉ có một mình con Tuyết.

- Vì vỏn vẹn chỉ có một mình nó nên tôi mới nghĩ nhiều về hạnh phúc của nó. Tôi đã gặp Sơn, nó tỏ ra rất biết điều, nó nói bây giờ đã trở thành một

thương binh, nó không muốn làm khổ Tuyết. Nó xin vợ chồng mình khuyên lơn Tuyết để Tuyết quên nó đi. Nó cũng có dặn Lan đi thăm nó thì đừng cho Tuyết hay. Nó biết điều như vậy, tại sao Tuyết lại cứ đeo đuổi nó? Nó bảo như vậy nó càng khổ tâm lắm.

- Thằng Sơn biết điều như vậy sao?

- Chứ sao, nó còn có ý muốn khi ra khỏi bệnh viện, không trở về nhà, tìm chỗ học nghề sống như bao nhiêu người tàn phế khác.

Bà Hương bùi ngùi:

- Tội nghiệp quá. Nghĩ cũng đáng thương nhưng làm sao bây giờ?

Hai ông bà nói chuyện lúc lâu, bà Hương mới đi vào phòng Tuyết. Bà đặt tay lên trán Tuyết, mừng rỡ khi cơn nóng lui dần. Vừa lúc ấy Tuyết cựa mình, rồi mở mắt nhìn khắp phòng. Tuyết thở ra và nói:

- Khát nước quá!

Bà Hương đưa nước và thuốc cho Tuyết uống:

- Nhờ thầy Nghĩa đến chích thuốc nên con đã khỏe. Con uống thêm hai viên thuốc này đi.

Tuyết ngồi dậy nhưng nghe choáng váng mặt mày liền nằm ngay xuống, nghiêng mình uống thuốc. Tuyết rên:

- Mệt quá. Con nghe mỏi làm sao ấy!

- Tại con nhịn mấy ngày nay không chịu ăn uống gì hết, làm sao không mỏi?

Tuyết lấy tay đập nhẹ lên trán:

- Mấy giờ rồi mẹ?

- Chín giờ tối rồi.

- Ba con về chưa?

- Về rồi. Ba sai đi rước thầy Nghĩa, thầy Nghĩa mới về...

Tuyết do dự rồi hỏi:

- Ba con có nói gì không?

- Có, ba con đã thăm Sơn rồi, nó vẫn khỏe. Bây giờ con nghỉ đi, ngày mai hãy hay. Đừng nghĩ gì hết. Việc đâu còn có đó.

Tuyết nhìn ngọn đèn trên bàn rồi thở dài. Bà Hương nói:

- Hồi chiều, khi mẹ vào, con nóng như lửa đốt. May mà cha con về kịp, nếu không chắc mẹ không biết phải làm sao.

Tuyết nói:

- Mẹ đừng lo, có lẽ con bị cảm thôi.

- Không, con bị thương hàn, thầy Nghĩa nói vậy. Thầy ấy tử tế quá. Lẽ ra ngày mai thầy ấy đi Sài Gòn rồi, vậy mà thầy ở lại để săn sóc con. Mẹ thấy con đỡ, mẹ mừng quá. Thôi con ngủ đi, ngày mai sẽ khỏi.

Tuyết vâng dạ rồi cố dỗ giấc ngủ, nhưng không sao ngủ được. Qua cơn mê, Tuyết lại nghĩ đến Sơn và tự hỏi:

- Không biết ba ta và Sơn nói gì với nhau. Khổ quá, ta biết ba ta muốn gả ta cho Nghĩa từ lâu rồi.

Và Tuyết nhớ lại những lúc Sơn chưa đi bộ đội, những kỷ niệm của thời ấu thơ ấy, Tuyết làm sao quên được.

Lúc nào Sơn cũng chiều Tuyết và xem Tuyết như một cô em gái. Đến khi gần nhập ngũ Sơn mới bày tỏ lòng với Tuyết. Tuyết đã yêu Sơn từ lâu, yêu vì Sơn hiền và có nhiều tài. Sơn biết làm thợ mộc, thợ hồ, học cũng khá giỏi... Sơn vẽ đẹp, hát hay và luôn vui vẻ, bặt thiệp. Giúp ai, Sơn giúp hết lòng, không bao giờ kể ơn cũng như không bao giờ thất hứa.

Tuyết nghĩ với một người chồng như vậy, Tuyết sẽ hạnh phúc lắm. Nhưng bây giờ Sơn đã tật nguyền, Tuyết không thay đổi, Tuyết sẵn sàng sống vì Sơn cho đến khi bạc đầu.

- Tại sao cha mẹ lại ngăn cản chuyện hôn nhân này? Tại sao cha mẹ lại muốn gả ta cho Nghĩa?

Rồi Tuyết nhớ lại những lá thư Nghĩa gửi cho Tuyết. Tuyết không trả lời, nhưng nói với Sương, em bạn dì của Nghĩa:

- Chị về nói cho anh Nghĩa biết tôi đã có người yêu là anh Sơn. Tôi thành thật cảm ơn anh nghĩ đến tôi nhưng đã quá trễ.

Từ đó Nghĩa không viết thư nữa. Nhưng thỉnh thoảng Tuyết gặp Nghĩa ngoài đường thì Nghĩa vẫn lịch sự chào Tuyết.

Nghĩa nói với Sương:

- Anh sẽ đợi cô Tuyết. Một linh tính cho biết anh có thể hy vọng...

Sương đã lặp lại lời nói của Nghĩa cho Tuyết nghe và đêm nay Tuyết bỗng nhớ lại.

- Có phải Nghĩa bắt đầu tấn công lại vì nghe Sơn bị thương không? Thế thì Nghĩa cho ta là hạng người gì? Được, ta sẽ nói ngay cho Nghĩa biết không nên hy vọng hão huyền, lúc nào ta cũng yêu Sơn. Sơn còn sống, dù đui què chăng nữa thì ta cũng là vợ Sơn. Nếu Sơn có mệnh hệ gì thì ta sẽ ở vậy để thờ Sơn, lòng ta không thể yêu hai lần.

Với ý nghĩ ấy, Tuyết đã ngủ một giấc cho đến sáng. Khi nàng giật mình tỉnh dậy thì mặt trời đã lọt qua các khe cửa và bên ngoài có tiếng bà Hương nói chuyện với một người con gái nào đó mà Tuyết chưa nhận được giọng.

Tuyết nghĩ:

- Hay là Lan nghe ta bệnh, đến thăm ta?

Nhưng Tuyết đã thất vọng khi nghe ra giọng nói của Sương:

- Thưa bác, anh Nghĩa kêu con đem chục cam này qua biếu chị Tuyết và hỏi thăm chị đêm qua có bớt nóng và ngủ ngon giấc không?

Bà Hương nói:

- Cơn nóng đã lui và nó ngủ yên, bác vào thăm mấy lần mà nó không hay biết gì cả. Giờ này chưa dậy thì cháu cũng thấy.

- Vậy cháu sẽ ngồi đây chờ chị Tuyết dậy để vào thăm một chút. Anh Nghĩa dặn cháu như vậy.

Nghe Sương nói thế, Tuyết thở dài:

- Tưởng Lan đến thăm. Chắc Lan không biết ta bị bệnh.

Sương lại nói:

- Bác vào xem chị Tuyết dậy thì cho chị uống thêm hai viên thuốc. Anh Nghĩa sẽ qua chích thuốc thêm cho chị.

Bà Hương đi vào, thấy Tuyết đã dậy liền hỏi:

- Con nghe trong mình ra sao?

- Con đỡ nhiều rồi.

Bà Hương khen:

- Thầy Nghĩa vậy mà giỏi quá! Thuốc Bắc, thuốc Nam thì làm gì mà mau vậy? Người ta thích uống thuốc Tây là phải. À, có cô Sương, em thầy Nghĩa, đến thăm con.

Tuyết nói:

- Mẹ mời chị ấy vào đây.

Bà Hương ra ngoài mời Sương vào, rồi tránh đi nơi khác. Sương nói:

- Chị đau mà tôi không biết. Sáng nay anh Nghĩa dậy sớm, dặn tôi qua thăm chị.

Tuyết thở dài:

- Anh Nghĩa và chị tử tế quá. Tôi đã đỡ nhiều, cảm ơn anh Nghĩa.

- Có gì đâu, chỗ bà con, láng giềng.

- Chắc chị cũng biết tại sao tôi bị bệnh chứ?

- Trở trời, ai không đau, mấy hôm nay khí hậu khó chịu quá.

Tuyết cười lạt:

- Đâu phải... Vì chuyện anh Sơn mà tôi phát bệnh đó chị.

- Tôi nghe tin anh Sơn bị thương ngoài mặt trận, chẳng qua là chuyện số mạng, chị buồn làm gì.

- Không phải tôi buồn vì anh Sơn bị thương, mà tôi buồn vì thấy tình đời. Người ta thấy anh Sơn bị thương, thì tưởng đâu tôi có thể thay lòng đổi dạ. Không đâu. Làm sao họ có thể lấy bụng ta ra suy bụng người? Người ta có thể phản bội, còn tôi, tôi không thể phản bội được, chị à. Anh Sơn và tôi đã đính hôn. Anh ấy có tật nguyền thì cũng là vì nước và dân. Cha mẹ tôi thấy anh Sơn tật nguyền thì sợ sau này tôi khổ. Nhưng nếu cha mẹ tôi ép gả tôi cho ai thì tôi khổ mà người cưới tôi cũng khổ nữa. Tôi không thể yêu ai nữa. Cha mẹ tôi nói anh Sơn khuyên tôi nên lập gia đình với người khác. Anh Sơn có thể nói như vậy, nhưng còn tôi, tôi không thể làm theo ý anh...

Tuyết nói nhiều lắm, để nhắn khéo Nghĩa đừng hòng cưới được Tuyết. Sương ngồi nghe không biết nói gì, đành đứng lên xin phép ra về. Tuyết nhắn:

- Chị về nói với anh Nghĩa, tôi cảm ơn anh ấy nhiều lắm...

Sương về kể lại những điều Tuyết nói cho Nghĩa nghe và can anh:

- Chị ấy đã nói như vậy, anh không nên chen vào nữa. Thiếu gì con gái mà phải mang tiếng giành giựt vợ người khác.

Nghĩa nói:

- Anh có giành giựt vợ ai đâu. Nhưng việc này cô Tuyết đâu có quyền, cô ấy phải nghe lời hai bác bên ấy chứ.

- Anh định cưới một cái xác à? Chị ấy không yêu anh thì anh cứ theo đuổi làm gì? Từ nay em không qua bên ấy nữa đâu.

- Sao em lại nói vậy? Ráng giúp anh đi. Anh có thể hy vọng, vì anh Sơn không về đây nữa. Anh ấy tự động rút lui, biết điều lắm.

- Chị Tuyết không biết đi tìm anh Sơn à?

- Thôi, bây giờ không phải là lúc chúng ta cãi nhau. Anh phải qua thăm bệnh cho Tuyết.

Nghĩa qua nhà ông Hương và được ông bà Hương tiếp đón tử tế, cám ơn không ngớt.

Nghĩa nói :

- Hai bác quá khen... Chẳng qua cô Tuyết chỉ bị nhẹ thôi. Để cháu chích thêm thuốc cho cô Tuyết chóng khỏi.

Rồi Nghĩa được bà Hương đưa vào phòng Tuyết. Tuyết im lặng để Nghĩa chích thuốc và chờ khi bà Hương ra ngoài, Tuyết mời Nghĩa ngồi lại chơi và nói như đã nói với Sương về Sơn:

- Anh thử nghĩ, nếu ở địa vị anh Sơn, bị thương vì bảo vệ quê hương xóm làng, mà người yêu của anh lại bỏ đi lấy chồng khác thì anh có khổ không?

Nghĩa toan nói thì Tuyết đưa tay ra chặn lại:

- Anh là một y tá, chắc cũng biết nếu tôi cứ đau khổ, cứ bị cha mẹ ép gả cho người khác, thì anh có tài đến đâu cũng không thể chữa cho tôi lành bệnh được.

Nghĩa nói:

- Bây giờ cô nên uống thuốc cho khỏi bệnh đã. Việc gì còn có đó. Hai bác đâu có ép cô...

- Anh làm sao hiểu được? Không ép thì tôi đã không đau như thế này.

Nghĩa công nhận:

- Tôi không hiểu được chuyện gia đình cô, nhưng tôi khuyên cô dù gặp hoàn cảnh nào cũng không nên nén lòng, đừng buồn như vậy. Cô phải nghĩ đến hai bác. Hai bác chỉ có một mình cô... Nếu cô có bề nào thì hai bác sẽ khổ đến đâu. Làm cha mẹ ai không lo cho con và muốn thấy con mình được hạnh phúc.

Tuyết nói:

- Cảm ơn những lời khuyên của anh. Tôi đâu dại gì rước bệnh vào thân. Chưa lúc nào tôi thấy cần được đầy đủ sức khỏe như lúc này. Vì tôi cần phải lo cho anh Sơn, anh ấy bị tàn tật thì tôi phải làm việc gấp đôi gấp ba...

Nghĩa thấy lúc này chưa phải lúc gây cảm tình với Tuyết, nên khuyên Tuyết thêm vài câu rồi đứng lên ra về.

Chiều hôm ấy, khi Nghĩa trở lại thăm bệnh cho Tuyết thì Tuyết đã ngồi và dùng cơm như thường. Thấy Nghĩa, Tuyết nói:

- Anh thấy đó, tôi đã khỏe. Anh đừng lo nghĩ nhiều vì tôi nữa. Nếu anh có việc cần đi thành phố thì không nên chậm trễ.

Nghĩa nói:

- Nếu cô đã khỏe, ngày mai tôi đi thành phố. Tôi đi vài hôm rồi về. Ở nhà cô ráng uống thuốc, đừng quên thứ nào cả, cô Tuyết nhé.

- Anh dặn sao thì tôi uống vậy, tôi đâu dám cãi thầy thuốc.

Bỗng Tuyết hối hận đã đối xử với Nghĩa một cách vô tình, vô ân, nên nói:

- Cảm ơn anh nhiều.

- Cô lại nói chuyện ơn nghĩa. Làm y tá thì ai đau mời đến, tôi chữa. Phước chủ may thầy, chứ tôi đâu có tài cán gì.

Nghĩa đưa thêm thuốc cho Tuyết và dặn Tuyết khoan đi nắng:

- Cô ráng nằm nghỉ vài hôm nữa và nhất là đừng nên lo nghĩ nhiều. Cô có nghĩ cũng không có ích gì.

- Tôi sẽ cố gắng. Thật ra thì cũng không có gì phải lo nghĩ nữa. Mọi việc đã an bài, ai có số phận nấy. Trời muốn sao thì tôi phải chịu vậy.

- Định mệnh! Đừng để định mệnh đè bẹp mình chứ. Có trời mà cũng có ta nữa...

Hôm ấy Nghĩa kể Tuyết nghe về cuộc đời đau khổ của Nghĩa:

- Lúc ấy tôi phó mặc cho định mệnh thì ngày nay chắc là đi ăn xin rồi.

Tuyết khen:

- Anh thật kiên nhẫn và biết lập chí. Tôi phục và lúc nào cũng xem anh như một người anh cả.

Nghĩa nói, giọng buồn buồn:

- Cảm ơn cô.

Khi Nghĩa đi rồi, Tuyết gác tay trên trán, đầu óc rối như tơ vò.

- Không thể được. Ta phải đi thăm Sơn, phải nói để Sơn hiểu lòng ta mới được.

Bà Hương ở ngoài bước vào, thấy Tuyết nói lẩm bẩm thì hỏi:

- Con nói chuyện với ai vậy? Cậu Nghĩa mới về phải không?

- Anh ấy vừa ra về. Con nghe khỏe nhiều rồi, mẹ ạ. Ba con đi thành phố gặp anh Sơn, anh ấy khỏe không mẹ?

- Ba con đã gặp Sơn. Thằng Sơn bị tật suốt đời, nó nói với ba con là không muốn làm khổ con nữa. Nó không thể cưới vợ, vì vậy nó xin ba khuyên con nên lập gia đình với người khác.

- Anh Sơn không muốn làm khổ con.

- Phải chứ. Cho rằng cha mẹ giữ lời hứa, cho rằng con gái thủy chung, con sẽ về làm vợ nó. Nhưng cảnh làm chồng vợ như thế làm sao có hạnh phúc được? Chuyện yêu đương là chuyện quan trọng...

Bà Hương không thể diễn tả được hết ý, đành bỏ lửng câu nói.

Tuyết nghĩ:

- Bây giờ cha mẹ ta dựa vào lời nói của Sơn. Được, ta sẽ có cách.

Vừa lúc ấy, Lan đến thăm Tuyết. Tuyết cầm tay Lan, hai dòng nước mắt chảy dài. Lan hỏi:

- Chị khỏe chưa?

- Khỏe. Từ hôm ở đằng ấy về, Tuyết nóng vùi... Tuyết khổ lắm, không biết Lan có hiểu cho Tuyết không?

- Hiểu, chị đừng có nghĩ nhiều, phải giữ gìn sức khỏe. Việc đâu còn có đó.

Tuyết thở dài:

- Nhưng anh Sơn đã nói với ba tôi...

- Anh ấy cũng đã nói với Lan, với chị, có lạ gì đâu? Anh bị thương nặng như vậy, làm sao dám nghĩ đến chuyện chồng vợ? Anh phải có lương tâm, phải nghĩ đến hạnh phúc của chị.

- Bổn phận anh là nghĩ đến hạnh phúc của người mình yêu, nhưng còn tôi, lẽ nào tôi lại ích kỷ như vậy? Lan đã đi thăm anh Sơn chưa, sau ngày giỗ?

- Có, Lan mới đi về.

- Anh Sơn vẫn như thường chứ?

- May quá chị Tuyết ạ. Anh Sơn chỉ cụt một chân, chân kia khi mở băng sẽ liền lại. Anh đang tập đi với cái chân lành ấy.

Tuyết khấn:

- Lạy Phật, lạy Trời.

- Như thế cũng là tàn tật rồi. Biết sau này làm gì ăn? Trong bệnh viện người ta cho anh chiếc xe để di chuyển. Mấy hôm nay anh lăn xe đi dạo khắp Viện quân y. Anh vẫn lạc quan.

- Tội nghiệp. Thế đến bao giờ anh Sơn mới được ra khỏi viện quân y?

- Khi nào khỏi hẳn. Chắc không lâu nữa đâu. Anh nói khi xuất viện, anh sẽ không về đây.

Tuyết kêu lên:

- Không về đây?

- Vì anh làm đơn xin được về một trung tâm gì đó sống chung với những gia đình thương binh, được đi học nghề và sống với cánh tay còn lại của anh.

Tuyết cảm động để cho hai hàng nước mắt chảy dài. Lan nói:

- Chị biết không, nhà nước đâu có bỏ rơi những thương binh. Người nào muốn học nghề thì cho đi học, thành nghề rồi có chỗ làm. Thiếu gì người mất cả hai chân mà họ vẫn sống với nghề làm sơn mài, làm các mặt hàng tiểu thủ công nghiệp... Còn người

cụt tay thì họ làm việc bằng chân. Những thương binh này qui tụ lại thành một làng. Gia đình họ cũng về ở chung với họ và họ vẫn tự hào còn lo được cho vợ con.

- Và anh Sơn định đến ở đó chứ không về quê ?

- Về quê, anh sợ thiên hạ, bà con thấy anh tàn tật rồi bàn tán, thương hại, làm cha mẹ tôi buồn thêm. Chứ anh đến làng thương binh, ai cũng bị thương, cũng cùng một cảnh ngộ thì không ai dòm ngó, bàn tán gì ai, người này thông cảm hoàn cảnh người kia, giúp đỡ lẫn nhau, yêu thương nhau.

Tuyết gật đầu :

- Anh Sơn nghĩ vậy rất phải. Chị biết cái làng dành cho những thương binh ấy ở đâu không ?

Lan nhìn Tuyết như để dò xét :

- Tôi làm sao biết được, vì anh Sơn còn ở tại Viện quân y. Anh ấy đã xuất viện đâu. Nhưng chị hỏi làm gì, tôi có biết cũng không chỉ cho chị đâu. Chị định tới đó chờ anh Sơn à? Thôi, chị ơi! Hãy để yên cho anh ấy. Chị đến đó, hai bác lại mất công đi tìm chị về, lại nặng nhẹ anh Sơn, tội nghiệp anh lắm.

Tuyết thở dài. Lan nói :

- Tôi đến thăm chị, chị đã khỏe, tôi mừng lắm. Xin chị đừng lo nghĩ nhiều. Anh Sơn đã chấp nhận định mệnh và không oán trách ai hết. Anh luôn cầu mong chị được hạnh phúc.

Nói xong, Lan đứng dậy nắm tay Tuyết siết chặt rồi ra về.

Khi Lan vừa đi khỏi, bà Hương bước ngay vào phòng Tuyết:

- Con thấy đó, Lan nói rất phải, tại sao con cứ khư khư ôm lấy chuyện khổ sầu?

Tuyết nói:

- Xin mẹ yên lòng. Từ nay con không buồn nữa.

Tuyết đã khỏe, ra vào trong nhà nét mặt đóng kín, không buồn chuyện trò với ai hết. Ông bà Hương hỏi thì Tuyết trả lời, còn không thì Tuyết cứ ngồi sững như vậy. Không may vá, không đọc sách.

Nghĩa mỗi ngày mỗi đến thăm Tuyết. Những hôm Tuyết còn đau thì Nghĩa chích thuốc, nhưng bây giờ Tuyết đã khỏi, Nghĩa chích cho Tuyết thuốc bổ. Tuyết không chịu:

- Tôi cảm vài ngày là khỏi, bổ dưỡng làm gì?

Nghĩa nói gì Tuyết cũng không chịu chích thuốc. Ông Hương khuyên nhủ thì Tuyết nói:

- Con hết bệnh rồi, cha mẹ đừng lo cho con nữa.

Một tháng, rồi hai tháng trôi qua, Tuyết vẫn ở nhà, không đi đâu hết. Trong làng, người ta cũng không còn quan tâm đến chuyện Sơn bị thương và ông bà Hương thay đổi ý kiến không gả Tuyết nữa. Người ta đang vật lộn với cuộc sống nên cũng không có thì giờ mà nghĩ chuyện thiên hạ. Tuyết muốn đến thăm Lan để biết thêm tin tức của Sơn, nhưng Tuyết không muốn cha mẹ phiền trách về việc ấy. Tuyết bực mình nhất là thấy Nghĩa cứ qua lại nhà mình,

chuyện trò với ông Hương, hai người có vẻ tâm đắc lắm. Mỗi lần Nghĩa qua thăm là mỗi lần bà Hương khen Nghĩa không tiếc lời. Nghĩa đàng hoàng, đứng đắn, biết điều và khôn ngoan. Trên đời này còn một danh từ nào để khen một người con trai thì bà Hương không quên dùng đến để ca ngợi Nghĩa.

Thỉnh thoảng Nghĩa lại mang quà qua biếu ông Hương, khi thì một gói trà, khi một cân táo, khi một hộp bánh. Nghĩa bảo đó là quà mọn mang từ thành phố về, vì Nghĩa hay đi thành phố mua thuốc.

Bà Hương khoe khoang với mọi người về lòng tốt của Nghĩa và ai cũng nghĩ thế nào rồi Nghĩa cũng cưới Tuyết. Có bà hỏi ngay bà Hương:

- Bao giờ thì cưới?

Bà Hương nói:

- Việc ấy chắc còn lâu.

Nhưng ông Hương thì đã trù tính riêng với Nghĩa. Khi nào Sơn xuất trại, lúc ấy ông cho làm đám hỏi. Nghĩa tỏ vẻ lo lắng thì ông Hương nói:

- Sơn không về đây nữa. Tuyết không làm sao hơn là vâng lời bác để lấy chồng. Nó không thể ở vậy. Lúc này nó không còn buồn và không đi thăm Sơn nữa.

Nhưng ông Hương không ngờ là Tuyết tính từng ngày... Tuyết rất sợ bị bệnh nên lo ăn uống và không dám thức khuya. Tuyết nuôi một ước nguyện và ước nguyện ấy nuôi Tuyết, không để Tuyết chết dần, chết mòn.

Tuyết tính nhẩm là đã hai tháng trôi qua. Sơn bây giờ chắc không còn nằm viện nữa. Tuyết muốn gặp Lan để dò hỏi tin tức, nhưng Tuyết mà đi ra ngoài thì ông Hương không khỏi ngờ vực. Có khi còn qua làm khó gia đình ông Võ là khác.

Vì vậy Tuyết không nhắc đến Lan nữa, cũng không đi thăm ông bà Võ. Tuyết đã nghĩ ra một kế: dùng Nghĩa để dò xét về tình trạng hiện nay của Sơn.

Một hôm Nghĩa đến thăm gặp lúc ông bà Hương đều đi vắng. Tuyết biết đây là sự dàn xếp khéo của cha mẹ để Nghĩa và Tuyết gặp nhau. Nghĩa có vẻ ngượng:

- Tôi đến thăm hai bác và tặng hai bác gói trà này. Tôi vừa ở thành phố về.

Tuyết pha nước mời Nghĩa. Nghĩa ngập ngừng rồi nói:

- Hai bác thương tôi lắm.

- Tôi biết.

- Hai bác có ý tác thành cho tôi, nhưng tôi nghĩ hai bác thương là một việc, còn cô... Tôi không dám.

Tuyết hỏi:

- Anh muốn biết ý kiến của tôi? Anh nghĩ rằng tôi hết yêu Sơn, và anh sẽ cưới tôi? Anh đợi cho tôi thật khỏi bệnh tâm lý chứ gì?

Nghĩa ấp úng:

- Tôi đâu có nghĩ vậy. Tôi chỉ chờ khi nào cô nghĩ lại và thương tôi, như thế cũng là may mắn cho tôi lắm rồi.

Tuyết dịu giọng:

- Thật ra tôi cũng mến anh lắm. Nhưng anh đã đến quá trễ trong cuộc đời tôi, khi tôi đã trót trao trọn trái tim cho Sơn. Vì vậy tôi không thể yêu anh được. Nhưng bây giờ Sơn đã tật nguyền, cha mẹ tôi không bằng lòng gả tôi cho Sơn, mà Sơn cũng không muốn giữ lời hứa nữa, Sơn trả tự do cho tôi.

- Anh Sơn thật cao thượng. Nhưng bây giờ Tuyết tính sao?

- Như anh thấy đó, từ ngày tôi bị bệnh và được anh săn sóc, tôi không đi đâu hết, tôi ở nhà tối ngày. Anh biết tại sao không?

Nghĩa nhìn Tuyết, chưa kịp trả lời thì Tuyết nói:

- Tôi muốn vết thương lòng của tôi có dịp hàn gắn. Hai tháng nay tôi có tìm sự quên lãng. Tôi không dám nghĩ đến Sơn nữa. Người ta không muốn cho tôi nghĩ kia mà... Nhưng anh thử đặt anh vào vị trí của tôi? Anh có thể đi lấy chồng ngay trong khi Sơn còn nằm ở Viện quân y được không?

Nghĩa nói:

- Tôi đâu dám hấp tấp như vậy. Nếu Tuyết có cảm tình với tôi, thương tôi, thì dù đợi Tuyết đến bao giờ tôi cũng đợi. Một năm, hai năm hay lâu hơn nữa, miễn là Tuyết thương tôi và bằng lòng kết hôn với tôi.

Tuyết làm ra vẻ cảm động:

- Tôi thành thật cảm ơn anh. Cha mẹ tôi khen anh không phải quá đáng. Anh tốt thật. Nhưng tôi

phải chờ Sơn ra khỏi trại. Sơn có nói với gia đình là Sơn không về đây nữa.

- Chắc giờ này Sơn đã ra khỏi Viện quân y rồi.

- Tôi làm sao biết được? Lan, em của Sơn, mấy lúc nay không qua thăm tôi nữa. Ở đây ai cũng biết cha mẹ tôi sắp gả tôi cho anh. Việc anh lui tới nhà này đã khiến mọi người đồn đãi ầm lên và thế nào cũng đến tai ông bà Võ, và làm sao không đến tai Sơn? Sơn đang nguyền rủa tôi cũng không biết chừng.

- Việc ấy Tuyết không nên quan tâm. Anh Sơn đã trả tự do cho Tuyết rồi.

- Tôi muốn biết Sơn đã ra khỏi bệnh viện chưa? Và có thật đúng như lời Lan nói là Sơn không về đây?

Nghĩa hỏi:

- Sơn nói với Lan là không về đây? Thế Sơn đi đâu?

- Sơn bảo về đây chỉ gây thêm đau khổ cho cha mẹ. Sơn không muốn ai bàn tán, dèm pha về sự tàn tật của Sơn, không muốn ai thương hại. Sơn sẽ đến ở chung với các thương binh, học nghề về xa gia đình cho đến ngày Sơn chết.

- Anh Sơn nghĩ như vậy là rất phải. Vì Tuyết chỉ lập gia đình khi nào Sơn ra khỏi viện, có chỗ ở rồi.

Nghĩa im lặng một lát rồi tiếp:

- Tôi đã nghĩ kỹ về việc này, Tuyết ạ. Nếu Tuyết ngại ở đây người ta bàn tán thì sau khi cưới xong chúng ta dọn lên thành phố làm ăn. Về việc này tôi

đã bàn với hai bác. Mình đi xa không ai làm phiền mình nữa. Tuyết nghĩ có phải không?

- Nhưng cha mẹ tôi chỉ có một mình tôi, tôi đi xa chắc cha mẹ tôi buồn và nhớ lắm. Tôi không muốn đi đâu hết. Tôi đâu có phụ ai. Tại Sơn hất hủi tôi, không muốn làm tôi khổ thì tôi đi lấy chồng để làm vui lòng cha mẹ tôi. Con người ta không tình thì hiếu, bề nào cũng phải chọn.

Nghĩa khen:

- Tuyết nói rất phải. Tôi chỉ sợ Tuyết ở đây rồi mỗi khi nghe người ta bàn tán lại buồn, thì gia đình không còn hạnh phúc. Tôi cũng rất mến hai bác, xa hai bác thì tôi làm sao khỏi buồn?

- Vậy thì việc gì dọn đi đâu? Tội gì trốn tránh ai? Anh đi thành phố thường, anh có cách gì dò xem Sơn ra khỏi viện chưa và hiện giờ đang làm gì, sống ở đâu? Sơn không tuyệt vọng tìm đến cái chết là được rồi. Để lương tâm tôi khỏi bị cắn rứt.

Nghĩa ngập ngừng:

- Việc ấy đâu có gì khó. Nhưng nếu tôi dò xét và về cho Tuyết hay Sơn đã xuất trại, đã đến một làng dành riêng cho các thương binh thì Tuyết cũng đâu tin. Tuyết nghĩ tôi muốn sớm cùng Tuyết sum họp rồi bịa chuyện thì sao?

- Tôi đã tỏ bày như vậy mà anh không tin thì tùy anh. Tôi có thể nhờ Lan, nhưng tôi không làm là để bên ấy thấy rõ tôi muốn dứt khoát tình cảm với họ, chỉ có thế thôi. Nếu anh sợ tôi nghi ngờ thì anh hãy

về đây với một bằng cớ chứng tỏ anh Sơn không còn ở viện nữa hay anh ấy đang sống ở đâu đó.

- Việc ấy đâu có gì khó. Tôi có một người quen cũng đi bộ đội và hiện cũng bị thương tật, tàn phế. Anh ấy về sống ở một trung tâm gì đó, tôi quên rồi, để tôi đi dò hỏi xem sao. Anh ấy bị cụt hai chân.

- Bao giờ anh đi?

- Tuần sau.

- Anh ráng giúp tôi nhé. Nhưng đừng cho cha mẹ tôi hay, cha mẹ tôi không hiểu lại rầy tôi.

- Tôi không cho hai bác biết đâu.

Tuyết vui vẻ:

- Mời anh uống nước.

Nghĩa uống cạn chén trà rồi xin phép ra về. Tuyết đưa chàng ra tận ngoài cửa:

- Tôi chờ anh đó.

Hôm ấy, Nghĩa sung sướng như vừa được của, ra về chứa chan hy vọng. Cũng từ hôm ấy, Tuyết không còn buồn nữa. Tuyết may vá suốt ngày, khiến bà Hương không khỏi lấy làm lạ:

- Mấy hôm nay con may gì hoài vậy?

- Con may ít áo quần để dành mặc vài ba năm.

- Chi vậy?

- Để sau này khỏi may.

- Rủi nay mai con mập ra thì sao?

- Chắc con không mập nổi đâu mẹ.

- Lúc mẹ còn con gái, mẹ ốm, nhưng khi sanh con rồi mẹ mập.

Tuyết thở dài:

- Lúc ấy mẹ gặp chuyện đắc chí, còn con, con không mập nổi đâu.

Bà Hương nói:

- Có phải con đã hứa với Nghĩa rồi phải không?

- Con chỉ hứa khi nào anh Sơn xuất viện rồi sẽ hay.

- Nó xuất viện rồi mà. Hôm qua mẹ có gặp Lan. Lan nói mẹ biết chắc Sơn sẽ không về đây. Nếu nó không về đây nữa thì con nên tính chuyện lập gia đình cho xong.

- Về việc này con đã bàn với anh Nghĩa và anh ấy đồng ý với con rồi, xin ba mẹ yên lòng.

*

* *

Nghĩa ở thành phố về, báo Tuyết biết Sơn đã xuất trại, được đưa về viện điều dưỡng thêm một thời gian và sau đó được đưa về làng thương binh học nghề và sống với những người cùng cảnh ngộ.

Tuyết thở dài:

- Như vậy mà Lan không cho mình hay gì cả.

Nghĩa nói:

- Lan và bà Võ mấy hôm nay lên thành phố. Họ ở trên ấy chưa về.

Nghĩa còn nói:

- Tội nghiệp anh Sơn. Anh ấy thật là người tốt, cao thượng lắm. Mình nên tìm cách giúp đỡ anh Sơn khi mình sum họp rồi.

Nhưng Tuyết không còn nghe thấy gì nữa. Tuyết ngồi sững sờ, nét mặt xa xăm. Rồi Tuyết kêu nhức đầu và yêu cầu Nghĩa nên về để Tuyết nằm nghỉ một chút. Nghĩa lo lắng chạy về lấy thuốc đem qua cho Tuyết uống, nhưng Tuyết nói:

- Để tôi nằm nghỉ vài giờ là khỏe. Dạo này tôi hay bị nhức đầu quá.

Tối hôm ấy, Tuyết thu xếp đồ đạc vào một chiếc vali với ý định khi nào Lan ở thành phố về là Tuyết ra đi.

Mấy ngày kế đó Tuyết cười nói luôn miệng, rồi đòi đi chợ như mọi khi:

- Từ khi bị bệnh đến nay, con không đi chợ, mẹ phải đi, vất vả lắm. Bây giờ con khỏi bệnh rồi, mẹ cứ để con. Nay mai con đi làm vợ người ta, đâu còn được hầu hạ cha mẹ nữa.

Bà Hương nghe vậy mừng lắm và bà nghĩ Tuyết đã hết buồn.

Tuyết đi chợ với mục đích gặp Lan. Ngày nào Lan cũng đi chợ. Nhưng ba bốn ngày rồi Tuyết không gặp Lan mà cũng không thấy bà Võ đi chợ.

Tuyết nghĩ:

- Có lẽ Nghĩa nói đúng, cả Lan và bà Võ đều đã lên thành phố, sắp đặt chỗ ăn ở cho Sơn. Ta phải đợi Lan về.

Mấy hôm ấy, Tuyết mua thật nhiều thức ăn, ngày nào cũng làm chả giò, làm bì cuốn, làm những món ăn chơi, tốn tiền. Ông Hương thấy vậy lại cho mời Nghĩa qua dùng cơm để khoe tài nấu nướng của con gái. Bà Hương nói:

- Nó bảo sắp về làm vợ cháu. Khi làm vợ cháu không còn dịp nấu nướng hầu hạ cha mẹ, nên nó trổ hết tài ra nấu nướng cho vợ chồng tôi ăn rồi nó đi lấy chồng.

Nghĩa không giấu được sự vui mừng, nhìn Tuyết bằng đôi mắt biết ơn.

Một hôm, Tuyết gặp Lan ngoài chợ, Lan định làm ngơ quay mặt đi nơi khác, không chào Tuyết, vì Lan đã nghe đồn phong phanh Tuyết đã nhận lời kết hôn với Nghĩa. Nhưng Tuyết đã đi lại nắm lấy tay Lan:

- Có phải chị vừa lên thăm anh Sơn về không? Cả bác gái cũng lên thăm nữa. Anh Sơn đã xuất viện về ở tại Thủ Đức để học nghề rồi phải không?

- Sao chị biết?

Tuyết rơm rớm nước mắt:

- Tôi chỉ chờ dịp ấy.

Lan không hiểu, hỏi:

- Chị nói gì?

- Tôi đã may sắm áo quần, dọn xong vali rồi, chỉ chờ chị về đây là tôi đi. Chị đừng cho ai biết nhé, cũng đừng nói hai bác biết làm gì. Tôi phải lừa dối cha mẹ tôi, làm bộ ưng thuận kết hôn với Nghĩa để cha mẹ tôi khỏi nghi ngờ. Chị thấy đã khổ tâm chưa? Mấy hôm nay tôi đi chợ nấu thức ăn ngon cho cha mẹ tôi dùng để nay mai tôi đi xa, không còn gần bên cha mẹ nữa.

Lan kêu lên:

- Tại sao chị làm thế?

- Tại tôi yêu anh Sơn, tôi không thể phụ bạc anh ấy được. Anh càng cao thượng, tôi càng yêu anh. Tôi phải đến tìm anh, nếu không tôi chết, chứ không thể yêu ai.

Lan ái ngại:

- Chị đừng làm thế, anh Sơn sẽ buồn và hối hận.

- Đâu việc gì phải hối hận. Chị biết tôi nhờ ai đi dò hỏi tin tức của anh Sơn không? Tôi phải đóng kịch thật khéo với Nghĩa để Nghĩa đi dò dùm đấy.

Lan thương hại:

- Chị cũng khổ tâm nhiều. Chị đã nhất quyết như vậy, tôi đâu có quyền gì. Anh Sơn độ rày đỡ lắm, các vết thương lành lặn hết rồi. Coi như mất bàn tay trái và một chân cụt đến gối, chân kia không sao. Anh mập ra, trắng ra và da dẻ hồng hào. Anh đang học làm sơn mài và tập đánh máy. Anh có nhắc đến chị nhưng cầu mong chị sớm có chồng.

Tuyết mừng rỡ:

- Được rồi. Tôi sẽ đi tìm anh Sơn. Chị biết không, tôi đã dành dụm được một số, đã may thật nhiều áo quần để rồi đây khỏi may sắm gì thêm, dành thì giờ làm lụng giúp đỡ anh Sơn.

Lan siết chặt tay Tuyết:

- Chị đã suy nghĩ kỹ chưa? Chị có biết làm như thế là chị sẽ khổ sở, vất vả suốt đời không? Chị phải hy sinh cả cuộc đời tươi đẹp của chị không? Chị đừng quên anh Sơn bị tàn tật đấy nhé.

Tuyết cười:

- Tôi đã suy nghĩ kỹ rồi, nếu tôi ở đây, nghe lời cha mẹ lấy Nghĩa thì đời tôi còn đau khổ và đen tối hơn nhiều. Chị nghĩ nếu năm ngoái anh Sơn và tôi thành hôn rồi và năm nay anh ấy bị thương thì tôi có bỏ anh ấy để đi lấy chồng không? Một lời gá nghĩa đá vàng thì trăm năm sống chết bên nhau. Chị đừng lo, tôi không khổ đâu.

- Cám ơn chị đã cho chúng tôi sự an ủi ấy.

Tuyết dặn:

- Chị đừng tiết lộ cho ai biết về chuyện này nhé.

- Chị đi hai bác làm sao không biết?

- Tôi chờ đến mốt mới đi được, vì hôm ấy Nghĩa mời cha mẹ tôi về quê thăm gia đình Nghĩa.

- Nếu vậy thì là dịp may hiếm có. Chỉ có anh Sơn, đừng nói là chị gặp tôi, anh ấy sẽ rầy tôi.

- Không sao đâu.

Tuyết và Lan chia tay. Hôm ấy Tuyết mua thật nhiều thức ăn, khi về Tuyết nói với cha mẹ:

- Hôm nay con định làm một bữa cơm cúng ông bà, cúng đất đai để rồi đi lấy chồng.

Bà Hương ngạc nhiên:

- Tại sao lại phải làm như vậy?

- Tại trước kia con có cầu xin cho con gặp duyên may phận đẹp. Bây giờ con đã gặp được chỗ tử tế.

Bà Hương lắc đầu.

- Bao giờ gần đám cưới sẽ hay, việc gì cúng sớm quá vậy?

- Rủi lúc ấy bận nhiều việc thì sao? Và rủi quên thì thật có tội, mẹ ạ.

- Thì con cứ cúng, mẹ không cản đâu. Con làm gì mà cứ bày ra nấu nướng mãi như vậy? Nghỉ vài tuần cho khỏe rồi còn phải về nhà chồng chứ.

- Độ rày con khỏe lắm rồi. Mẹ đừng lo.

- À, có ai mời Nghĩa qua dùng cơm chưa? Mấy hôm nay Nghĩa thích điên lên vì tài nấu nướng của con.

Bà Hương và Tuyết loay hoay sắp đồ cúng. Bà ngạc nhiên khi thấy Tuyết khóc khi lạy bàn thờ ông bà. Bà nói:

- Chưa phải ngày vu quy sao đã khóc?

Tuyết cúng xong, chạy vào phòng nằm khóc. Bà Hương đi vào hỏi:

- Con ra ăn cho Nghĩa vui chứ.

- Hôm nay con buồn quá, không ăn được. Mẹ cho phép con để vài giờ nghĩ đến Sơn trước khi đi lấy chồng chứ.

Không có Tuyết cùng ăn, Nghĩa bức rức ngồi không yên. Bà Hương nói:

- Nó đã dứt khoát với chuyện tình cảm cũ rồi. Bắt đầu từ ngày mai, nó sẽ nghĩ đến con, không nghĩ đến Sơn nữa. Nó nói như vậy.

Nghĩa bỗng nghẹn ngào:

- Con muốn nói với em Tuyết vài lời cảm ơn.

- Ngày mai hãy nói.

Đêm ấy Nghĩa không yên lòng, nhưng sáng hôm sau, khi ra đầu ngõ, Nghĩa gặp Tuyết. Đôi mắt Tuyết quầng thâm như đêm qua Tuyết không ngủ. Tuyết vui vẻ chào hỏi Nghĩa:

- Đêm qua anh có giận em không? Tối nay anh qua dùng cơm nhé. Có phải ngày kia anh đưa cha mẹ em về quê thăm nhà không?

Nghĩa nói:

- Đúng rồi! Khi về, anh sẽ mang quà qua cho em.

Tuyết nói, giọng nhõng nhẽo:

- Phải đem thật nhiều quà. Quê anh có nhiều trái cây lắm, nhớ đem cam và mận cho em.

Nghĩa hớn hở:

- Anh sẽ đem thật nhiều trái cây cho em.

Tuyết đi rồi, Nghĩa cứ đứng nhìn theo, tự hỏi:

- Nếu Tuyết bằng lòng làm vợ ta, tại sao trông Tuyết còn vẻ đau khổ ấy? Hay là Tuyết tính chuyện gì mà mình không hiểu được?

*

* *

Bà Hương mặc áo satanh đen, ngắm nghía trước gương và hỏi Tuyết:

- Mẹ mặc chiếc áo này được không? Hay mẹ mặc chiếc áo màu nâu?

Tuyết nói, giọng lơ đểnh:

- Mẹ mặc chiếc áo nào cũng đẹp cả.

- Con nói như vậy thì mẹ còn hỏi con làm gì? Mình đến thăm người ta cũng phải ăn mặc tử tế nếu không người ta khinh.

- Không ai có quyền khinh cha mẹ của con. Mẹ đi đến bao giờ về?

- Nghĩa mời ở lại chơi đến mai mới về. Mẹ nhờ dì Sáu qua đây ngủ và coi chừng nhà. Con ở nhà một mình có buồn thì rủ cô Sương, em họ của Nghĩa, qua đây nói chuyện cho vui.

- Mẹ yên lòng... Con sẽ rủ Sương qua đây chơi. Tối thì dì Sáu qua đây ngủ với con.

Bà Hương dặn dò Tuyết vừa xong thì Nghĩa qua mời ông Hương và bà đi.

Khi cha mẹ và Nghĩa đi rồi, Tuyết nhìn đồng hồ:

- Đến mười giờ ta mới đi được. Ta run quá, tay chân bủn rủn, cầm cái gì là rớt cái nấy. Ra khỏi nhà thế nào cũng có người thấy và ra đến bến xe thế nào cũng gặp người quen. Không đem vali thì không có

đồ mặc, mà đem vali thì người ta làm sao không để ý? Rủi Sương hay dì Sáu trông thấy thì sao?

Tuyết do dự không biết có nên đem chiếc vali không, sau cùng Tuyết sắp áo quần vào cái giỏ lớn, lấy tiền ra đếm.

- Tất cả được năm trăm nghìn đồng... Đủ xài vài tháng. Còn mấy món nữ trang mẹ ta cho nữa... Ở thành phố, ta không có nhà người quen, nhưng Lan đã chỉ chỗ để ta đến trọ tạm vài ngày, nhà của dì Lan, bà Hậu...

Tuyết lấy giấy bút ra định viết thư để lại cho cha mẹ thì Sương đến. Tuyết không giấu được sự bực mình:

- Cô không đi chợ à?

Sương nói:

- Anh Nghĩa dặn em đến đây với chị cho vui.

Tuyết nói:

- Tôi đang định ra chợ mua ít thứ cần dùng.

- Mua gì, để em đi mua cho.

- Không có gì, để tôi đi. Cô về rồi chiều qua chơi nhé.

Tuyết đi thay áo. Sương còn đứng tần ngần chưa chịu về:

- Chị có gì giận em?

- Sao cô cứ nói lải nhải hoài vậy? Tôi nghe nhức đầu quá. Mỗi khi ai làm trái ý tôi là tôi nhức đầu ngay.

- Vậy thì để em về.

Sương vừa về là Tuyết khóa các cửa, bỏ xâu chìa khóa vào một cái hộp giấu vào một chỗ kín như ông bà Hương thường làm mọi ngày, rồi xách một cái giỏ lớn đi ra phía chợ. Sương về nhà đứng rình, và khi thấy Tuyết đi ngang qua thì không khỏi lấy làm lạ, tự hỏi:

- Chị này đi đâu xa? Đáng nghi quá. Ta phải nói cho dì Sáu.

Nhưng rủi làm sao dì Sáu lại ra ruộng mót lúa, Sương phải ra ruộng và tìm thật lâu mới gặp dì. Nghe Sương nói, dì Sáu không tin:

- Chắc cô Tuyết đi mua hàng. Mấy lúc nay cô ấy may sắm áo quần nhiều lắm. Sắp về nhà chồng, cô nào mà không may sắm như vậy.

Sương nói:

- Dì phải về nhà giúp tôi đi tìm cô Tuyết

Bà Sáu nói:

- Làm vậy cô Tuyết giận thì sao? Việc gì mà giữ cô ấy như tù vậy? Cô ấy có quyền tự do đi đứng, dù là đi thành phố chứ. Ông bà Hương nhờ cô trông chừng nhà chứ đâu phải trông chừng cô Tuyết.

Sương nói gì dì Sáu cũng không chịu về. Dì còn nói:

- Chiều nay tôi về trông chừng nhà với cô Tuyết. Tôi sẽ lo việc cơm nước cho cô ấy. Không sao đâu, cô đừng lo, cô Tuyết hết buồn về chuyện cậu Sơn rồi, cô ấy chịu kết hôn với cậu Nghĩa rồi. Như thế là xong. Mấy hôm nay, tôi đâu có thấy cô Tuyết buồn. Cô ấy

nấu nướng làm bánh trái và cho tôi ăn thả cửa. Cô ấy vui lắm. Việc gì mà lo. Thôi, cô về đi. Để tôi mót thêm vài mủng lúa rồi tôi về.

Sương đành ra về. Sương nghĩ:

- Trễ rồi. Nếu chị Tuyết đi thành phố thì giờ này xe đã chạy rồi.

3

Đến thành phố lúc ba giờ chiều, Tuyết xách giỏ lại nhà bà Hậu ở gần bến xe. Tuyết được bà tiếp đãi tử tế:

- Cháu cứ ở đây, mai tôi sẽ chỉ cho đi tìm Sơn. Bây giờ trễ rồi, người ta không cho vô. Muốn thăm phải đi thật sớm, lúc Sơn chưa đi học.

Tuyết nghe mệt đừ vì vừa trải qua những phút cam go nhất đời nàng, với bao cảm xúc dồn dập. Nàng dặn bà Hậu:

- Nếu có ai đến hỏi thì dì đừng nói có cháu. Dù là cha mẹ cháu cũng vậy.

- Dì biết mà.

Bà Hậu là người ít nói. Bà đưa Tuyết vào nhà trong rồi ra ngoài ngồi xỉa thuốc, ăn trầu. Tuyết không muốn ai hỏi gì đến mình lúc ấy. Ai hỏi có lẽ Tuyết không dằn được, phải khóc lên trong đau khổ. Từ khi ngồi trên xe, đã nhiều lần Tuyết muốn khóc.

Từ thuở bé, Tuyết chưa bao giờ rời mái nhà thân yêu lấy một ngày, chưa bao giờ sống xa cha mẹ, vậy mà bây giờ Tuyết ra đi như thế này, may rủi ra sao?

Lúc ở trên xe, một bà đã lớn tuổi nhìn trộm Tuyết và đoán hiểu tâm sự của Tuyết, nên hỏi:

- Cô đi thành phố làm ăn?

Tuyết lắc đầu:

- Cháu lên thăm người thân bị thương.

- Chắc chồng cô chứ gì?

Tuyết gật đầu và không nói thêm nữa. Bà ta gợi chuyện:

- Nằm ở Viện quân y 175 phải không?

Tuyết buộc lòng phải trả lời:

- Chắc vậy. Cháu lên dọ hỏi, chứ chưa biết rõ.

Thế là bà ta kể Tuyết nghe bà có con trai, cả ba đều đi bộ đội. Một người bị gãy chân được cho giải ngũ. Một người đang bị thương nặng, mất một lá phổi, tưởng đâu chết rồi, vậy mà bây giờ đã đỡ, đang nằm ở Viện quân y. Còn một người thì đang đóng ở Campuchia. Bà kết luận:

- Thời buổi này, con trai là con của đất nước, không phải con mình nữa. Có vậy nước nhà mới yên chứ. Thôi cô đừng buồn nữa. Tôi buồn đã nhiều nên phải tìm một triết lý để vui vẻ làm việc.

Bây giờ trong khi buồn bã, Tuyết lại nghĩ đến những lời nói của bà và Tuyết lấy khăn chậm nước

mắt. Căn phòng chật chội quá không đủ ánh sáng và không khí. Tuyết cảm thấy bực bội, khó chịu. Như Lan đã cho Tuyết biết, bà Hậu không có con, chồng bà đã chết. Bà sống về nghề buôn chạy, gặp hàng gì buôn hàng nấy, có khi đi cả ngày, có khi cả tuần ngồi nhà không đi đâu cả. Bà Hậu ở với một người cháu gái, cô này vừa lấy chồng, vì thế nhà không có ai cả.

- Chị muốn ở bao lâu cũng được. Không ai làm phiền chị đâu. - Lan nói.

Tuyết nghĩ:

- Ở một đêm thôi mà cảm thấy buồn đến thế này, huống gì ở nhiều ngày. Nhưng làm sao bây giờ? Ta đã yêu Sơn, đã chấp nhận cuộc sống gian lao, vất vả, thì còn tiếc chi nếp sống cũ?

Ý nghĩ này làm Tuyết can đảm hơn lên. Sực nhớ mình chưa ăn trưa, Tuyết liền ra hỏi bà Hậu:

- Gần đây có ai bán gì ăn được không dì?

- Cháu chưa ăn trưa à? Vậy muốn ăn gì, dì đi mua cho.

- Dì mua dùm cháu một khúc bánh mì thịt được rồi.

Tuyết lấy tiền đưa bà Hậu, bà này vội vã đi ngay.

- Ta đói bụng hèn gì nghe mệt lả người. Không, ta phải khỏe mạnh, phải can đảm lên, như vậy mới có thể làm Sơn tin ta. Bây giờ thì chính ta phải lo cho Sơn, đâu phải Sơn lo cho ta nữa.

Bà Hậu đem khúc bánh mì về, Tuyết cầm lấy ăn ngon lành. Bà Hậu dặn:

- Bây giờ cháu ở đây nghỉ, dì đi lấy hàng đến tám, chín giờ mới về. Cháu cứ lấy gạo trong thùng kia nấu cơm ăn nhé. Có mấy cái hột vịt trong tủ kia.

Bà Hậu đi rồi, Tuyết ra đóng cửa lại rồi vào giường nằm, cố ngủ một chút cho đỡ mệt, nhưng không sao ngủ được. Tuyết nghĩ vớ vẩn và tư tưởng lúc nào cũng hướng về nhà.

- Cha mẹ giờ này chắc chưa về. Mẹ về mà biết ta đã đi rồi, chắc buồn lắm.

Rồi Tuyết nghĩ đến Nghĩa:

- Anh chàng tha hồ thất vọng. Anh chàng tưởng đâu ta yêu anh chàng rồi. Làm gì có chuyện đó!

Hình dung đến sự tức giận của ông Hương, Tuyết lo lắng:

- Không biết ba có qua rầy gì Lan không? Hay là ba qua đó chửi ầm lên?

Rồi Tuyết nghĩ đến Sơn:

- Không biết Sơn có vui mừng khi thấy ta lên tìm và có ý định ở lại với Sơn? Tội nghiệp anh ấy không dám về làng...

Nghĩ đến nỗi vui mừng của Sơn khi thấy Tuyết đến tìm, Tuyết quên cả sự lo lắng về cha mẹ.

- Được đằng này mất đằng khác, làm sao tránh khỏi việc ấy? Một vài năm khi yên xong đâu vào đấy

rồi ta về thăm cha mẹ và thú nhận tội lỗi. Ai ngăn cấm sự chung thủy của một người con gái bao giờ?

Tuyết vì quá mệt, mấy đêm không ngủ, và sau một giấc xúc cảm quá sức, nên ngủ say hồi nào không biết. Cho đến khi bà Hậu về, kêu cửa, Tuyết mới bàng hoàng mở mắt và không nhớ mình đang ở đâu. Khi sực nhớ, Tuyết ngồi ngay dậy, chạy ra mở cửa cho bà, nhưng căn nhà tối om như mực, Tuyết sờ soạng mãi mới ra đến cửa và cũng không biết chỗ bật đèn ở đâu.

- Làm gì mà tối om như vậy?

Tuyết nói:

- Mệt quá, cháu ngủ, có biết gì đâu.

- Tội nghiệp chưa? Để dì bật đèn cho.

Bà Hậu đi vào bật đèn rồi hỏi:

- Chưa nấu nướng gì cả à? Cháu ăn gì chưa?

- Dạ, ăn bánh mì khi chiều.

Bà Hậu bật cười:

- Ăn từ hồi đó và ngủ đến bây giờ?

Bà để gói hàng trên bàn:

- Để dì đi kêu mì về ăn. Khỏi nấu. Dì đã ăn với bà bạn đằng ấy rồi. Dì ít khi ăn cơm nhà lắm. Từ khi con Oanh đi lấy chồng, bếp núc lạnh tanh.

Bà Hậu đi mua mì cho Tuyết. Tuyết ái ngại:

- Dì để cháu đi mua.

- Thôi, ra ngoài rủi gặp người quen thì phiền.

Trong khi Tuyết ăn mì, bà Hương ngồi soạn hàng, thôi thì đủ thứ, xà bông thơm, kem đánh răng, khăn lông, bàn chải son phấn, những thứ hàng mỹ phẩm Thái Lan rẻ tiền mà các bà, các cô thường tìm mua vì tin tưởng nó đẹp, nó sang hơn hàng nội hóa.

Bà Hậu tính lẩm nhẩm một lúc rồi nói:

- Dì buôn như vậy đó cháu, rồi cũng qua ngày. Cháu ăn mì thấy ngon không?

Tuyết nói:

- Dạ ngon. Ở đây tiện quá dì nhỉ, ăn uống không phiền như nhà quê.

- Nhưng tốn kém hơn.

Rồi bà Hậu nhìn Tuyết:

- Cháu đi thăm Sơn hay định ở luôn với Sơn? Dì nghe Lan nói về chuyện cháu, dì cảm động lắm. Dì ít bàn chuyện của người khác, nhưng không hiểu sao với chuyện của cháu, dì thông cảm quá. Sơn không muốn cháu khổ cực vì nó thương cháu. Cháu trẻ, đẹp, con nhà khá giả, tương lai sáng lạng. Nó nỡ lòng nào? Nó nghĩ như vậy, nhưng cháu là người chung thủy, cháu đâu thể phụ Sơn. Cả hai đều cao thượng. Dì không biết nói sao. Nhưng cháu à, để dì nói lợi hại cho cháu nghe.

Tuyết đi lại bên bà Hậu. Bà lấy trầu cau ra ăn:

- Đêm đêm dì ít ngủ lắm. Ở tuổi dì, mỗi đêm chỉ ngủ ba, bốn tiếng đồng hồ. Cháu thì đã ngủ suốt cả buổi chiều, vậy dì cháu mình có thể thức nói chuyện tâm tình chứ?

Tuyết nói:

- Dạ được.

- Con Lan đã cho cháu biết gì về dì chưa?

- Dạ không. Lan chỉ nói dì ở một mình...

- Cháu thấy đó, dì ở một mình, hiu quạnh quá. Nhiều khi dì lo lắng rủi thình lình đau ốm mới làm sao? Lúc Oanh ở đây, dì không thấy buồn. Giá cháu ở đây với dì thì hay lắm. Cháu đi tìm Sơn, chưa chắc Sơn chịu để cháu ở với nó. Nhưng còn trở về, chắc cháu không chịu đâu. Phải không?

- Dì nói phải. Cháu đã ra đi thế này thì không trở về nữa, chỉ trở về khi nào có con với anh Sơn.

Bà Hậu ái ngại:

- Có con với Sơn? Cháu đã nghĩ kỹ chuyện này chưa?

- Cháu nghĩ kỹ rồi.

Bà Hậu thở dài:

- Dì cũng gặp một chuyện yêu thương như cháu.

- Như cháu à? Dì kể cho cháu nghe đi.

- Năm hai mươi lăm tuổi, dì yêu một thanh niên khỏe mạnh, đẹp trai, có nghề nghiệp. Chàng cũng yêu dì lắm và hai bên cha mẹ đã đồng ý đứng ra tác thành. Cuộc hôn nhân ấy kéo dài được hai năm, thì chồng dì bị tai nạn lưu thông, cụt hai chân. Từ một thanh niên yêu đời trở thành người vô dụng, ông ấy bỗng trở nên cau có, hung dữ, độc ác với tất cả mọi người. Dì đã khổ nhiều trong thời gian nuôi ông ấy.

Cha mẹ ông ấy lúc đầu còn giúp đỡ dì, còn đi chăm sóc chàng, hỏi han sức khỏe, nhưng dần dần vì bận công việc làm ăn, không đi thăm viếng, bỏ mặc cho dì. Người ta có bồi thường cho ông ấy một số tiền lo thuốc thang nhưng cũng không đủ vào đâu... Dì phải đi làm để kiếm tiền nuôi ông ấy. Ra khỏi bệnh viện, dì đưa ông ấy về nhà thì đêm đêm ông ấy kêu trời kêu đất, nguyền rủa số phận và chửa rủa ầm ĩ làm dì sợ hãi, khổ sở không sao ngủ được. Dì khuyên ông ấy cứ nằm yên cho dì đi làm nuôi ông ấy, dì không oán trách, không kêu ca gì hết. Mỗi ngày dì đi bán hai gánh hàng rong, sáng bán cháo gà, chiều bán chè bột khoai bún tàu. Ông ấy nằm nhà và được dì lo cho đủ thứ: thuốc hút, sách báo, kẹo bánh, cơm nước, cả rượu bia nữa. Dì không dám nói nặng một lời, không bao giờ tỏ vẻ buồn bã, chán nản.

Nhưng dì làm thế nào, chìu chuộng thế nào chăng nữa, ông ấy vẫn không thay đổi tánh tình, vẫn hung dữ, cau có, nghi ngờ... Dì còn trẻ, ông ấy thì tật nguyền, chuyện ân ái không được bình thường, làm ông ấy mặc cảm và đâm ra ngờ vực dì phản bội ông ấy. Ông ấy ghen một cách đáng ghê sợ. Vì thương ông ấy mà dì nhịn, thì ông ấy cho đó là vì dì có lỗi, không thể cãi...

Bà Hậu kể đến đây thì rùng mình:

- Bây giờ nghĩ lại dì cảm thấy kinh tởm quá. Dì đã sống trong cái ngục hình ấy ba năm, ba năm đau khổ cả tinh thần lẫn thể xác, ba năm mà dì tin chắc dù người tù khổ sai cũng không đau khổ bằng. Một

ngày đi bán hai gánh hàng, vậy mà ông ấy cứ bảo dì đi với trai. Có bóng một người đàn ông nào thấp thoáng trước nhà, dù chỉ đi tìm nhà người quen, ông ấy cũng bảo đó là nhân tình của dì. Dì làm lụng mệt, ngã lưng xuống là ngủ thì ông ấy hỏi dì làm gì mà mệt mỏi vậy, đi với ai, nằm với ai...

Tuyết lắc đầu:

- Sao kinh quá vậy dì?

- Còn nhiều, để dì nói hết cho cháu nghe. Đây là những kinh nghiệm sống, cháu cần suy nghĩ, cân nhắc đắn đo, cháu nhé. Cháu biết không, ông ấy ghen đến mức ngăn cấm không cho dì đi buôn bán nữa.

- Không đi buôn bán thì lấy gì mà ăn?

- Thế mới nói. Mỗi lần dì đi về, ông ấy lại nhìn dì với đôi mắt soi mói, căm hờn. Dì sợ hãi, lấm lét không dám nhìn lại, thì ông ấy lại nghĩ là dì có tội, không dám nhìn ông ấy. Nhiều đêm dì khóc đến sưng cả mắt, nhưng ông ấy làm như không hay biết và có hay biết thì lại cố hiểu sự đau khổ của dì một cách khác: "Bây giờ mày ăn năn đã lấy tao, nuôi tao phải không? Tao không cần nhờ ai hết. Tao vào trại tế bần mà sống, như vậy mày được tự do, tao đã chết đâu mà mày trù."

Tuyết nghe lạnh cả chân tay:

- Như vậy dì làm sao sống nổi?

- Cuồng trí quá dì không dám đi bán nữa, ngồi lì ở nhà thì ông ấy lại nguyền rủa dì cố tình làm khổ ông ấy, vu cho ông ấy ghen tương để làm eo không đi bán,

bỏ chồng đói rách, thiếu thốn. Đôi khi nghẹn ngào, dì không biết nói gì, chỉ ngồi khóc. Phải chi dì có con để đỡ buồn, để cuộc sống có ý nghĩa một chút, nhưng dì làm sao có con được, chồng tật nguyền như vậy! Lúc bấy giờ bên hàng xóm có chị Ba chè đậu, gia đình rất hoà thuận. Anh Ba làm thợ máy, hiền lành và đầy đủ bổn phận. Chị Ba có năm con... Những lúc chị Ba đi vắng, hoặc đau yếu, chị thường nhờ dì trông chừng mấy đứa bé. Vì vậy dì thân với gia đình ấy lắm. Chị Ba lại giúp chồng dì nhiều lắm. Vậy mà ơn đâu không thấy, chỉ thấy sự oán hờn, nguyền rủa. Chồng dì nghi ngờ chị Ba dụ dỗ, mai mối dì cho người khác. Có khi ông ấy còn lớn tiếng chưởi anh Ba, ghen cả với anh ấy. Anh Ba nhiều lần nhịn vì nghĩ ai lại đi cãi với một người tật nguyền, nhưng chồng dì thấy người ta nhịn lại làm tới. Thành ra một hôm nọ, anh Ba vì có rượu vào nên không nhịn, cãi cọ ầm lên và anh vác cây đập toan lên đầu chồng dì. Anh Ba nói: "Mày hèn lắm, có một người vợ như vậy mà không biết kính nể lại còn ghen bậy!". Chồng dì chửi rủa, la hét ầm lên, cả xóm đổ lại, kẻ khuyên người nhủ mà chồng dì vẫn không chịu nghe, một hai đòi giết dì rồi tự sát.

Tuyết kêu lên:

- Cháu xin dì, dì đừng kể nữa, cháu sợ lắm.

Bà Hậu cũng đã im lặng vì đang sống lại tấn thảm kịch mà suốt đời bà, bà không bao giờ quên được. Bà nhìn đăm đăm vào ngọn đèn rồi chợt úp mặt lên hai đầu gối và khóc nấc lên. Tuyết vừa thương vừa sợ:

- Kìa, dì làm sao vậy?

Bà Hậu vừa khóc vừa nói:

- Bây giờ nhớ lại, dì vẫn thấy đau khổ. Cháu ơi, còn lắm việc nói ra không được. Thật là ghê tởm. Dì sở dĩ phải bươi lại chuyện đau lòng ấy là để cho cháu một vài kinh nghiệm. Cháu còn thì giờ để suy nghĩ. Nếu cháu nghe lời Sơn đi lấy chồng, lẽ dĩ nhiên Sơn sẽ khổ, sẽ oán ghét cháu, nhưng rồi Sơn sẽ quên cháu. Vết thương lòng của Sơn sẽ theo thời gian mà hàn gắn, và một ngày nào đó Sơn sẽ thấy cháu làm như vậy làm như vậy là phải. Trái lại, nếu cháu cứ làm theo cảm tình, tìm đến sống với Sơn thì sau này cháu và Sơn có thể sẽ sống trong cảnh ngục hình như dì và chồng dì.

Tuyết nói:

- Cháu xin cảm ơn dì vì hạnh phúc của cháu mà cho cháu những kinh nghiệm sống ấy. Cháu sẽ suy nghĩ lại sau khi đã gặp Sơn. Ngày mai cháu đi tìm Sơn chưa chắc Sơn đã cho cháu gặp, dì ạ...

- Cháu biết không? Dì đã chịu trận như vậy đúng tám năm. Dì già hẳn đi mặc dù gì chưa ba mươi tuổi. Gần ngày chết, có lẽ chồng dì cảm thấy mình không còn sống bao lâu nữa, nên trở lại yêu thương dì, hối hận, không ghen tương, rầy la dì nữa, nhưng quá muộn rồi cháu ạ. Tâm hồn dì quá đau khổ không còn tin tưởng ở tương lai, không muốn làm gì nữa cả. Và từ khi ông ấy chết, dì ở vậy, làm đủ sống, không muốn xây dựng lại. Kể như kẻ nản

chí và chắc cháu hiểu vì lẽ gì. Dì làm cho ai đây, lo cho ai đây? Một thân một mình dì sống sao không được, việc gì mà phải lăn lộn với đồng tiền cho mệt.

Bà Hậu kể đến đây liền nói:

- Thôi, khuya rồi, cháu nghỉ đi rồi mai còn phải đi sớm.

Tuyết vâng dạ rồi nằm xuống bên bà Hậu, nhưng không sao ngủ được, cứ suy nghĩ liên miên.

Tuyết chưa nhập cuộc thì làm sao biết những chuyện oái ăm trong vấn đề tình ái. Yêu đương với Tuyết bây giờ là cao thượng. Nó thuộc về phần hồn, nào phải thuộc về xác thịt, thì Tuyết làm sao hiểu được. Còn bà Hậu chỉ nói sơ qua như vậy, chứ đâu có thể tả tỉ mỉ chuyện sinh hoạt vợ chồng vì bà cũng ngại miệng, cũng dè dặt như bao người đàn bà Việt Nam khác.

Nghĩ vơ vẩn một hồi, Tuyết lại tự hỏi:

- Lan có biết cảnh ngộ của bà Hậu không? Nếu biết, tại sao Lan lại giới thiệu ta đến đây? Chẳng lẽ Lan lại dại như vậy? Lan cố ý hay vô tình đưa ta đến đây để nghe bà Hậu kể lể sự tình như vậy? Nhưng con người có ai giống ai đâu. Sơn đâu phải như chồng bà Hậu.

Ý nghĩ này xoa dịu tâm hồn Tuyết và giúp Tuyết ngủ được. Người chưa nhập cuộc bao giờ cũng lạc quan, vô tư, vì vậy đời mới là một chuỗi dài lỗi lầm, lầm lỗi...

Tuyết ngủ một giấc cho đến khi nghe tiếng xe cộ chạy rầm rầm ngoài đường. Bàng hoàng thức dậy, Tuyết dụi mắt hỏi:

- Mấy giờ rồi hả dì?

Bà Hậu đang ngồi ăn trầu, quay lại trả lời:

- Mới có năm giờ, cháu ngủ thêm chút nữa. Đi đâu vào giờ này?

- Sao xe cộ chạy rầm rộ vậy?

- Ôi! Cái đất Sài Gòn này, lúc nào mà không có xe chạy rầm rộ?

Nhưng Tuyết đã ngồi dậy, đi rửa mặt. Tuyết nói:

- Có xe rồi thì cháu nên đi sớm cho mát. Đi sớm may ra gặp anh Sơn. Dì cho cháu gởi đồ đạc lại đây nhé? Khi nào tìm gặp anh Sơn, cháu sẽ trở lại lấy.

- Nếu không gặp?

- Thì cháu về đây đợi ngày khác đi tìm nữa.

- Tội nghiệp cháu quá. Tình yêu cao thượng như vậy đó, nhưng khi đã sang giai đoạn xác thịt rồi thì dơ bẩn hèn hạ làm sao ấy.

Tuyết đi ngay vì không muốn nghe bà Hậu nói tiếp.

*

* *

Tuyết ra bến xe và gặp một người bạn đồng hành. Bà này đi thăm một đứa con ở làng thương binh. Nhờ vậy mà Tuyết không còn bỡ ngỡ, cứ việc đi theo bà. Bà hỏi Tuyết đi thăm ai, Tuyết kể sơ qua thì bà nói:

- Vào đó rồi hỏi thăm. Cô tên gì, nói để dễ xưng hô. Tôi là bà Năm.

- Cháu là Tuyết.

- Cô Tuyết, cô đã gặp cậu ấy chưa? Có thấy cậu ấy bị thương ra sao không?

Tuyết kể bà Năm nghe là Sơn không muốn cho Tuyết gặp nữa. Bà Năm nói:

- Cậu ấy làm vậy cũng phải. Tật nguyền rồi thì vợ con làm gì? Cái thân mình, mình lo không biết nổi chưa, nữa là lo cho người khác? Đàn ông họ khí khái lắm, đừng để họ cuồng trí vì phải nhờ cậy đàn bà.

Tuyết chưa kịp nói gì thì bà Năm nói tiếp:

- Như thằng con tôi, nó bị tàn tật, không về nhà nữa cô ạ. Nó lên đây học nghề.

- Cậu ấy bị thương tật sao vậy bà?

- Nó bị cụt một chân, một tay. Thằng con tôi đẹp trai lắm, cô ạ. Trước khi nó đi nghĩa vụ, tôi định đi hỏi vợ cho nó, nó không chịu nhưng lại không dám cãi lời, rồi cô biết nó làm sao không? Nó đi ngay lại tìm con nhỏ ấy nói là nó đã lỡ lấy người ta có thai rồi, nó giấu tôi nên tôi chưa hay biết. Nó nói như vậy, con nhỏ ấy làm sao dám nhận lời? Con nhỏ ấy

có nghề may, có tiệm làm ăn khá lắm. Báo hại khi tôi đến hỏi, nó từ chối ngay, làm tôi không ra sao cả. Chứ trước đó thì nó thương thằng nhỏ tôi lắm. Bây giờ khi nghe tin con tôi tàn tật như vậy, nó mừng và nói với mọi người: "Phải chi hồi đó anh ấy hỏi tôi thì bây giờ tôi kẹt rồi!" Còn thằng con trai tôi thì nói: "Mẹ thấy đó, nếu hồi đó con đi hỏi cô Duyên thì bây giờ có phải là khổ cho người ta không? Bỏ thì tội, mang tiếng, mà lấy con thì được nước non gì, chỉ thêm một gánh nặng cho gia đình!"

Tuyết thở dài:

- Nhưng tại sao cậu ấy không về ở với bà?

- Nó đến trung tâm để học nghề mà. Nó đang học may. Đời bây giờ may môtơ điện nên cũng dễ. Tay mặt nó cụt, còn tay trái. Mỗi tháng nó kiếm được đủ tiền xài, thậm chí còn dư chút ít. Nó cho tôi, tôi không lấy. Nó bảo tôi đem gửi tín dụng, để dành.

Tuyết khen:

- Cậu ấy biết điều quá bác nhỉ?

- Tội nghiệp nó lắm, cô ạ. Mặt mày của nó bây giờ vẫn dễ thương như trước khi đi bộ đội. Chỉ có cái chân... Thế còn cậu Sơn, cậu ấy bị thương ra sao?

Tuyết nói:

- Cụt một chân và mất một bàn tay.

- Trái hay mặt?

- Trái.

- Còn may đấy. Nhưng chân bị cụt thấp hay cao?

- Cháu cũng không biết, bà ạ.

- Tại sao vậy?

- Khi cháu vào bệnh viện thì anh Sơn lấy mền đắp chân lại, không cho cháu xem. Và khi anh ở Viện quân y, cháu chỉ được đi thăm anh có một lần thôi.

- Tại sao vậy?

- Tại cha mẹ cháu không cho cháu đi.

Bà Năm khen:

- Sao cô tử tế quá vậy?

- Chúng cháu yêu nhau và đính hôn rồi.

- Vậy cô không bỏ cậu ấy là phải. Nhưng sống với nhau như vậy làm sao có hạnh phúc hả cô? Phải chi cha mẹ cô tán thành còn dễ, đàng này cha mẹ cô không cho, cô bỏ nhà ra đi. Rồi cô làm sao khỏi nhớ cha mẹ?

Mủi lòng, Tuyết nói:

- Cha mẹ cháu chỉ có mỗi mình cháu.

Bà Năm lưỡng lự một chút rồi nói:

- Nếu vậy chắc ông bà dưới nhà khổ lắm, phải không? Cô Tuyết à... Tôi làm mẹ, tôi hiểu nỗi khổ đau của người mẹ. Cô đi như vầy, mẹ cô sẽ khóc hết nước mắt.

Tuyết xúc cảm, khóc rấm rức. Bà Năm tiếp:

- Tôi tuy vậy mà không phải chỉ có một mình thằng Nên, Nên còn hai đứa em gái và một đứa em trai út. Vì vậy vắng nó, tôi cũng đỡ buồn, cô ạ. Cha mẹ cô chỉ có một mình cô. Trông cô đẹp quá... Nhà cô chắc khá lắm phải không cô Tuyết?

- Cha mẹ cháu đủ ăn thôi, bà ạ.

- Bây giờ cô định lên đây ở với cậu Sơn à?

- Cháu tính vậy, nhưng không biết anh Sơn bằng lòng không?

- Cậu ấy về đây lâu mau rồi?

- Mới khoảng vài tuần.

- Vậy thì còn học nghề.

- Tại anh ấy không chịu về nhà chứ cha mẹ anh ấy cũng chỉ có anh là trai.

- Không có anh em gì cả?

- Có một cô em gái, bạn thân của cháu.

- Cô tự ý đi lên đây?

- Anh Sơn đâu có bằng lòng cho cháu đi. Anh ấy tuyên bố trả tự do cho cháu rồi.

Bà Năm lắc đầu:

- Ngó vậy mà khó.

Tuyết làm thinh suy nghĩ. Chiếc xe chạy đều đều, hành khách chuyện trò vui vẻ... Bỗng bà Năm nói:

- Gần đến nơi rồi.

Tuyết hồi hộp:

- Cháu lo quá.

Bà Năm dẫn Tuyết đến một khu nhà rộng thênh thang với những dãy nhà lợp tôn, sân cỏ trồng cây mát mẻ. Trước cổng có lính gác. Người đi thăm trình giấy và đứng phía trước rất đông.

Bà Năm không gặp khó khăn gì. Bà biết số, biết chỗ ở của Nên. Đến lượt Tuyết, Tuyết ấp úng:

- Tôi hỏi một người tên Sơn.

Người lính gác hỏi:

- Sơn nào, họ gì, quê ở đâu? Làm gì trong này?

Tuyết chưa kịp trả lời thì bà Năm nói giùm :

- Cháu tôi đấy. Cậu cứ cho nó đi theo tôi, tôi biết chỗ.

Nhờ vậy mà Tuyết vào được, sau khi gởi lại chứng minh nhân dân. Bà Năm kéo tay Tuyết:

- Vào trong này rồi tôi bảo con tôi hỏi giùm cho.

Tuyết lo lắng :

- Rộng thênh thang và đông đúc như thế này, biết đâu mà hỏi?

Bà Năm nói :

- Nhưng người ta ở trong này thì phải biết nhau chứ. Cô này thật thà quá.

Tuyết đi theo bà Năm. Bà đi thẳng lại một dãy nhà lợp tôn ở phía trái. Nên thấy bà vào, mừng lắm, chống tay đứng lên, nhưng bà Năm khoát tay ra dấu Nên ngồi yên. Nên ở chung với người bạn cụt một tay. Hai người chiếm một phòng, hai bên là hai cái giường cá nhân, ở giữa là một cái bàn, bốn chiếc ghế.

Bà Năm đặt lại cái giỏ lên bàn:

- Mẹ đem bánh ít và chuối khô cho con.

Thấy Nên nhìn Tuyết, bà Năm liền nói :

- Mẹ gặp cô này trên xe, cô ấy đến thăm một người quen tên Sơn vừa ở Viện quân y 175 về đây. Cô tên Tuyết.

Bích, người thương binh ở chung với Nên, liền nói:

- Trong trại này có cả chục người tên Sơn. Nhưng nếu anh Sơn ở Viện ra thì anh ấy đâu đến đây liền được. Anh ấy phải vào trung tâm chỉnh hình ở đường Bà Huyện Thanh Quan.

Tuyết nói:

- Không, anh ấy đến đây rồi. Chính em gái anh ấy đã lên đây thăm rồi mà.

Nên nói:

- Vậy thì chị ngồi đây nghỉ chân, tôi nhờ anh Bích đi hỏi giùm cho.

Bà Năm cũng nói:

- Cháu ngồi đây nghỉ chân. Từ ngoài cửa vào đây đi muốn rục cả chân. Nên, con khỏe chứ?

Nên cười:

- Mẹ thấy đó, con mập ra và ăn khỏe lắm.

- Vậy thì mẹ mừng.

Bà Năm lấy bánh ít mời Bích. Bích nói:

- Bác để đó, khi nào đói thì cháu ăn. Bây giờ cháu phải đi hỏi giùm anh Sơn cho chị Tuyết. Anh Sơn bị thương ra sao? Quê ở đâu? Khi anh bị thương thì đang ở trận nào?

- Anh Sơn quê ở Cai Lậy...

Rồi Tuyết lúng túng không nói thêm gì được, chỉ tả được hình dáng của Sơn cho Bích nghe.

Bích đứng dậy:

- Tôi sẽ đi tìm anh Sơn cho chị.

Nên hỏi Tuyết, khi Bích đã đi:

- Tại sao chị không theo cô em gái anh Sơn lên đây thăm, như thế có tiện hơn không?

Tuyết lúng túng chưa biết nói gì thì bà Năm nói:

- Chuyện cô Tuyết đáng thương lắm, không thể nói hết bây giờ, rồi lần lần con sẽ hiểu.

Nên nói:

- Chắc ở nhà không cho chị Tuyết đi thăm anh Sơn?

- Không phải vậy đâu. Cậu Sơn không muốn làm khổ cô Tuyết.

Nên thở dài:

- Tụi con trai chúng con có ai mà không tự ái? Đã tật nguyền rồi thì làm khổ ai làm gì?

- Nhưng cô Tuyết là người tốt, cô ấy nhất định theo cậu Sơn.

- Và chị Tuyết đã trốn hai bác định đến đây ở với anh Sơn?

- Cô ấy định như vậy.

Nên lắc đầu:

- Đâu dễ như thế được. Chị Tuyết muốn vào đây phải có giấy đăng ký kết hôn, chứng nhận chị ấy là vợ anh Sơn. Rồi còn phải xin phép... Những người có gia đình ở một dãy trại khác. Bên đây là của người độc thân.

Tuyết lo lắng:

- Chúng tôi mới làm lễ hỏi thôi...

- Vậy thì chị không thể vào đây với anh Sơn. Thỉnh thoảng vào thăm thì được.

- Vậy tôi sẽ thuê nhà ở gần đây.

Nên có vẻ thực tế:

- Chị có tiền và có nghề gì không?

- Tôi có chút ít tiền. Còn nghề thì tôi biết may vá, không khéo lắm, cũng đủ lãnh may quần áo cho bà con lối xóm.

- Nếu vậy thì được.

Câu chuyện đến đây thì Bích trở về, vẻ mặt không giấu được sự cảm động. Bích nói yếu ớt:

- Tôi tìm không ra.

Tuyết nhìn thẳng mặt Bích:

- Anh đã gặp anh Sơn và anh Sơn dặn anh nói dối phải không? Thật anh không thương tôi chút nào cả. Tôi đã khổ tâm, nhọc trí mới bỏ nhà ra đi.

Bích làm thinh, nhìn bà Năm như để cầu cứu. Bà Năm hỏi:

- Cháu không tìm ra cậu Sơn thật sao? Tội nghiệp cô ấy lắm!

Bích cố làm ra vẻ bình tĩnh:

- Dạ, cháu không tìm ra. Người ta nói anh Sơn có về đây để xin ở... Nhưng sau đó, anh lại phải về Viện quân y để xin tái khám.

Tuyết không tin, linh tính cho Tuyết biết biết Sơn đã nhờ Bích nói dối. Tuyết liền nói:

- Để tôi kể hết đầu đuôi cho anh và anh Nên nghe, may ra hai anh mới chịu giúp tôi.

Tuyết ứa nước mắt kể cho hai người thương binh ấy kể nghe chuyện Tuyết và Sơn. Nghe xong, cả hai đều ngậm ngùi nhìn nhau. Nên hỏi:

- Có thật anh chưa tìm ra anh Sơn không?

Bích làm thinh không trả lời. Nên liền nói:

- Anh ngồi đây ăn bánh uống nước, lát nữa đi tìm một lần nữa sẽ hay. Giúp chị ấy kẻo tội nghiệp.

Bích lấy bánh ít lột ra ăn:

- Chị đã quyết dạ như vậy thì anh Sơn lẽ nào lại phụ lòng chân thành của chị? Anh ấy tự ái quá không tốt.

Tuyết hỏi:

- Mà anh đã gặp anh ấy chưa? Anh cứ nói thật cho tôi biết. Tôi đã nghe Lan, em gái anh Sơn, nói là anh đã được đưa về đây. Tôi sẽ ở đây đến chiều tối để đi tìm khắp các trại cho ra anh Sơn.

Bà Năm hỏi Tuyết:

- Tại sao cháu không hỏi kỹ cô Lan trước khi đi?

- Phải hỏi được thì nói làm gì? Đi đâu một chút thì mẹ cháu đi theo... Cháu khổ lắm.

Nói xong, Tuyết khóc. Bà Năm thương hại, nói với Bích:

- Cháu uống nước đi, rồi đi tìm lại lần nữa xem sao.

Bích đứng lên đi thì Tuyết nói:

- Hay anh cho tôi đi theo?

Bích vội vàng nói:

- Ấy đừng, ở đây anh em hay nói đùa thô bạo lắm. Chị không chịu nổi đâu!

Tuyết đành ngồi lại mà trong lòng nóng như lửa đốt, than thở với bà Năm:

- Có lẽ anh Bích đã gặp anh Sơn. Anh Sơn không chịu hiểu cho cháu.

Bà Năm nói:

- Tôi cũng nghi vậy. Có lẽ Bích đã gặp Sơn, và nghe cháu nói đi tìm thì cậu ấy liền nhờ Bích về nói dối là không tìm ra. Để tôi đi theo, nếu quả đúng như vậy thì tôi khuyên can cậu Sơn.

Nên nói:

- Mẹ nói phải đó. Đừng để anh Bích phải khó xử.

Bà Năm lặng lẽ đi theo Bích và Bích không hay. Quả như lời bà Năm nói, Bích đã gặp Sơn. Hai người đang nói chuyện ở phòng Sơn thì bà Năm bước vào. Bích phân trần:

- Anh Sơn không cho cháu nói...

Bà Năm liền nói:

- Bác hiểu, bác đến đây là vì thế.

Bích giới thiệu bà Năm với Sơn:

- Bác Năm, mẹ anh Nên ở cùng phòng với tôi. Chị Tuyết gặp bác trên xe... Thôi, anh không nên làm thế. Chị ấy đã lặn lội đến đây, anh cũng nên cho chị gặp mặt... Rồi anh muốn gì thì cứ nói với chị ấy, đâu có sao?

Bà Năm cũng nói:

- Phải đó cậu. Hãy để cô Tuyết đến thăm cậu. Cậu ngăn cấm cũng không được. Cô ấy nói sẽ ở đây cho đến chiều để tìm cho ra cậu.

Sơn thở dài:

- Thật là phiền. Cha mẹ Tuyết đã hứa gả Tuyết cho Nghĩa. Sắp đến ngày cưới rồi. Tôi nỡ lòng nào làm khổ Tuyết?

- Nhưng chị Tuyết không thấy như vậy là khổ kia mà. Anh hãy cho chị ấy đến gặp anh.

Bích nói xong, quay lại bà Năm:

- Bác về dẫn chị Tuyết đến đây đi.

Rồi Bích nói với Sơn khi bà Năm đã đi:

- Chị Tuyết thật là người hiếm có, không bù với người vợ tệ bạc của tôi. Vừa nghe tôi bị thương đưa về Viện quân y là vợ tôi bỏ về nhà cha mẹ ở và chỉ lên thăm tôi có một lần, rồi bỏ đi lấy chồng khác. Tôi buồn nên không muốn về quê nữa. Thôi, chào anh. Chị ấy sắp đến rồi.

Bích buồn bã, lủi thủi đi ra cổng, không trở về phòng Nên. Sự chung thủy của Tuyết đã làm Bích xót xa về chuyện phản bội của vợ mình...

Trong khi ấy, bà Năm tất tả chạy về gọi Tuyết rối rít:

- Cô Tuyết ơi! Đã tìm ra cậu Sơn rồi. Cô theo tôi.

Tuyết mừng quá, quên chào Nên, tay xách giỏ tay xách nón lá, chạy vội ra khỏi phòng. Bà Năm nói:

- Đi theo tôi.

Tuyết nghe hồi hộp, vui mừng lẫn lộn:

- Anh Bích nói gạt cháu phải không?

- Cậu Sơn không muốn cho cô gặp mà. Tôi nói hết sức cậu ấy mới chịu... Kìa, cậu ấy ở dãy trại bên kia, đi nhanh lên.

Khi đến gần phòng Sơn, bà Năm ngừng lại:

- Cậu Sơn ở căn phòng thứ hai... Cô nên đến đó một mình để dễ nói chuyện.

Bà Năm quay lại và Tuyết lo lắng, hồi hộp đi vào phòng Sơn. Sơn đang ngồi trên chiếc ghế, có vẻ trông đợi và không giấu được sự cảm động. Tuyết kêu lên:

- Anh Sơn!

Hai tiếng ấy mấy lúc sau này chỉ ở trong lòng Tuyết, bây giờ mới được dịp thốt ra, nên nghe thiết tha và bao hàm tất cả niềm thương nỗi nhớ. Về phần

Sơn, Sơn cũng không dằn được nữa. Sơn kêu lên một cách thê thảm:

- Em Tuyết!

Rồi Sơn trách móc:

- Em đến đây làm gì? Anh đã van lơn em, đã thưa rõ với bác trai. Em đã nhận trầu cau, lễ vật của Nghĩa...

Tuyết để giỏ xuống và thủng thẳng sắp các gói quà lên bàn:

- Tất cả những chuyện ấy không phải là ý kiến, việc làm của em... Anh cũng thừa hiểu mà. Em là vợ chưa cưới của anh. Ngoài chuyện ấy ra, em không cần biết gì nữa hết. Em đem cho anh mấy gói bánh. Lên đây em mới mua vì em đã trốn mới đi được.

Sơn thở dài:

- Em làm vậy khiến anh khó xử quá!

- Việc gì hãy để đó, chúng ta sẽ nói sau. Bây giờ anh nên dùng với em vài cái bánh cho vui đã. Lúc nãy anh Bích nói dối, bị em biết ngay. Lan đã cho em biết anh ở đây rồi mà.

Tuyết đưa bánh cho Sơn và cùng ăn với Sơn.

- Anh ăn cơm chưa?

- Gần đến giờ cơm rồi... Em Tuyết, em nên về. Không nên để hai bác phải nhớ thương em.

- Em đi lấy chồng xa thì sao? Về để làm gì? Về để lấy Nghĩa, như vậy anh bằng lòng lắm sao?

- Cảnh anh như thế này, anh không có quyền làm khổ em.

- Anh đâu có sao?

Vừa nói Tuyết vừa nhìn Sơn. Sơn bị cụt mất bàn tay trái. Chân thì cụt lên đến đầu gối. Giờ đã được nhìn rõ, Tuyết không thấy có gì đáng sợ cả:

- Thì đã sao? Chân của anh có thể làm chân giả được, còn tay thì cụt tay trái, đâu ăn thua gì. Biết bao nhiêu người còn cụt cả chân tay thì sao? Mình cứ ngó xuống, tìm cái may trong cái rủi thì không có chuyện gì phải buồn cả. Anh Sơn à, anh cứ nghĩ như thế này. Giá hôm ấy mìn nó xén mất cả đôi chân anh thì sao? Một chân là may, sống sót là phước lớn.

Sơn nhìn Tuyết đầy thương mến:

- Em đã nói vậy, anh còn biết nói sao nữa? Nhưng em Tuyết à, khi chạm với thực tế, lúc ấy em sẽ ăn năn.

- Việc gì phải ăn năn? Trước khi bỏ nhà ra đi, em đã có một chương trình. Đây, anh hãy nhìn đây.

Tuyết kéo trong giỏ ra một cái gói:

- Tiền em đã dành dụm. Không được ở đây thì em sẽ tìm nhà quanh đây mà ở, rồi em may vá hay buôn bán, miễn sao được ở gần anh, không bị cha mẹ ép gả cho Nghĩa là được.

Sơn cảm động:

- Nhưng em làm thế, anh đắc tội với bác trai. Anh đã hứa với bác.

- Ba em đã thất hứa với anh. Lại nữa, chúng mình đã làm lễ đính hôn với nhau rồi. Em có trốn nhà đi theo ai khác đâu mà sợ thiên hạ chê cười?

- Đành là người ta không chê cười em, nhưng còn anh, người ta sẽ cho là anh quá ích kỷ. Tàn tật như thế này...

- Người ta thì mặc người ta. Cha mẹ mà em còn không lo nữa là người bàng quan thiên hạ, họ có ảnh hưởng gì trong vấn đề hạnh phúc của chúng ta? Bây giờ thì dù muốn dù không, em cũng đã bỏ nhà đến đây với anh rồi. Em không thể trở về, cũng không ai dám cưới em hết.

- Em đẩy anh vào một cảnh khó xử rồi. Anh còn biết nói sao đây. Anh tàn tật như thế này mà em không sợ à?

Tuyết lắc đầu:

- Sao lại sợ? Em có thể làm lụng để lo cho anh. Anh cứ ngồi yên mà học, không còn lành mạnh thân thể để làm một chiến sĩ, thì anh dùng đầu óc của anh để học và phục vụ Tổ quốc về mặt khác. Anh còn được tay mặt là may lắm rồi. Tay mặt để viết. Người ta còn viết được tay trái kia mà.

Tuyết nói say sưa khiến Sơn không còn biết nói gì nữa. Ánh nắng tràn đầy sân cỏ, chim chóc reo vang trong khoảng đất rộng rãi mát mẻ ấy, và tâm hồn Sơn như mở rộng.

Trong đời chàng, đây là lần thứ hai mà chàng cảm thấy mình may mắn. Lần đầu là sau khi chàng bị

thương, mê đi và được đưa về Quân y viện. Khi tỉnh lại và biết mình còn sống sót, Sơn nghe nhẹ nhõm và nghĩ đến các bạn đồng đội không may như chàng.

Tuyết nhìn Sơn đầy âu yếm:

- Anh nghĩ gì vậy?

- Anh thấy anh may mắn quá, và anh lo sợ hạnh phúc ấy không biết có ở mãi với anh không?

- Ở mãi hay không là tùy ở anh và ở em. Nếu chúng ta muốn thì nó ở mãi với chúng ta. À, nãy giờ em quên hỏi, anh xin vào ở đây để làm gì?

- Học nghề.

- Nghề gì?

- Làm sơn mài. Học vẽ và vẽ đồ gốm. Với bàn tay mặt, anh có thể làm được những việc ấy.

- Vậy thì việc gì anh nghĩ rằng anh là người tàn phế?

- Em đã giúp anh có đủ nghị lực.

- Bây giờ em mới đến thì sao anh dùng tiếng "đã". Anh phải nói là sẽ mới được...

- Ừ, thì sẽ... nhưng chính vì nghĩ đến em, đến tương lai và hạnh phúc của em mà anh đã có đủ nghị lực đến đây sống.

- Cảm ơn anh đã nghĩ đến tương lai và hạnh phúc của em, nhưng em đâu thể ích kỷ và thấp kém như vậy? Thôi đừng nói đến chuyện ấy nữa, bây giờ chúng ta nên bàn đến chuyện sắp tới. Hôm nay gặp anh rồi, em sẽ về lấy áo quần.

- Khoan đã, em ạ.

- Em không thể ở nhà bà Hậu, vì cha mẹ em có thể lên đó tìm. Khi em đi rồi, thế nào cha mẹ em cũng đến hỏi Lan, và sợ Lan sẽ chỉ.

Ngập ngừng một chút, Tuyết tiếp:

- Lại nữa, bà Hậu có một quan niệm sống không giống với em. Bà Hậu đã kể em nghe về cuộc đời đau khổ của bà bên một người chồng bệnh hoạn, tàn tật. Nhưng anh không phải là ông Hậu, em tin vậy.

Hai người nói đến đây thì bà Năm bước vào. Tuyết kể qua về chuyện gặp gỡ bà Năm trên chuyến xe đò và cho Sơn biết bà Năm cũng có con ở trong làng phế binh này. Bà Năm nói với Sơn:

- Tôi chưa thấy ai chung thủy như cô Tuyết đây. Mà cậu cũng là người tốt. Bây giờ cô ấy đã đến đây, cậu tính sao?

Sơn nói:

- Cháu khuyên mãi mà Tuyết không chịu về.

- Tôi nghe cô ấy kể tất cả rồi. Cô ấy nhất định ở đây để sống với cậu.

Tuyết nói:

- Anh Sơn không thể xô đuổi cháu, bà ạ. Dù có xô đuổi thì cháu cứ thuê nhà gần đây và mỗi ngày vẫn cứ vào thăm anh.

Bà Năm nhìn Sơn cười:

- Đó, cậu có nghe không?

- Cháu đành phải chịu chứ biết sao bây giờ.

Tuyết hỏi bà Năm:

- Bà có quen ai ở gần đây không?

- Chi vậy? Cô định tìm chỗ trọ à?

- Cháu muốn tìm chỗ trọ rồi tìm việc làm.

Bà Năm suy nghĩ một chút rồi nói:

- Nếu cô muốn ở gần đây thì tôi sẽ giới thiệu cô đến ở nhà một bà bạn cũ của tôi. Bà ấy ở cách đây chỉ vài cây số, nhưng đường xe đi tiện lợi. Bà ta ở với một cô con gái tên Thúy. Cô Thúy đang đi học may.

- Như vậy hay lắm. Cháu đến đó ở và tìm việc làm luôn. Cháu sẽ rủ cô Thúy mở tiệm may.

- Bà bạn tôi tên là Lộc, năm nay đã ngoài năm mươi tuổi. Sẵn đây tôi sẽ đưa cô đến đó, thăm bà ta luôn thể. Mình ở lại chơi, sáng mai về sớm, cô bằng lòng không?

- Bà giúp cháu được chỗ ở, cháu cảm ơn bà nhiều lắm.

- Mình ở đây chơi, đúng bốn giờ thì đi lại nhà bà Lộc. Tôi đợi cô, nghe cô Tuyết. Bây giờ để tôi về bên thằng Nên.

Khi bà Năm về rồi, Sơn nói:

- Đâu khiến em gặp bà ấy, may quá!

Tuyết cười:

- Ở hiền gặp lành mà anh.

- Ngày mai em về lấy đồ đạc ở nhà bà Hậu?

- Em đâu có đem theo quần áo nhiều, mặc dù trước khi đi em chuẩn bị mang cả chục bộ quần áo.

- Tại sao vậy?

- Em trốn đi, mang vali kềnh càng thì làm sao che mắt con Sương, em của Nghĩa? Nhân lúc Nghĩa đưa cha mẹ em về nhà cho biết nhà cửa, em bỏ đi. Nghĩa đã dặn Sương trông chừng em...

Sơn thở dài:

- Anh lo lắng lắm. Rủi em không tìm thấy hạnh phúc bên em thì sao?

- Anh khỏi lo. Em chỉ cầu mong được sống bên anh, đừng phải làm vợ ai hết. Em may vá và sống tự lập.

Thời giờ như đi nhanh khi Tuyết và Sơn gặp nhau. Mới đó mà đã bốn giờ. Tuyết lưu luyến không muốn ra về. Sơn cũng không khỏi bịn rịn. Sơn thúc giục Tuyết với đôi mắt buồn bã:

- Thôi em về đi, bà Năm đang chờ. Đến nhà lạ, em phải cẩn thận về số tiền mang theo, em nhé.

- Anh hãy yên lòng. Tiền em cất thế này, đố ai biết được. Nếu đến đó thấy có thể ở được, em sẽ mua một cái máy may và may thuê cho người ta.

- Em phải vất vả...

- Ai ở không mà có ăn bao giờ? Lúc em ở nhà với cha mẹ, em vẫn làm lụng suốt ngày thì sao?

Tuyết qua gặp bà Năm, rồi hai người ra khỏi làng thương binh. Bà Năm dắt tay Tuyết và hai người đi bên nhau như hai mẹ con:

- Thằng Nên và Bích khen cô lắm. Cô đẹp mà thật là người có đức. Cô đã làm Bích nhớ đến vợ và không khỏi ngậm ngùi.

Tuyết nói:

- Thưa bác, đời có người này người khác. Cháu xin bác khi đến nhà bà Lộc đừng nói gì chuyện của cháu và anh Sơn, bác cứ nói cháu có chồng được đưa về làng phế binh học nghề, nên cháu đến đây tìm cách làm ăn để gần chồng.

Bà Năm nói:

- Ừ, thì tôi sẽ nói vậy. Cô dặn trước thì thôi, kể lể làm gì. Đàn bà hay nhiều chuyện tò mò tọc mạch lắm.

Rồi bà Năm kể qua về bà Lộc và Thúy. Chồng bà Lộc đã chết, Thúy năm nay cũng bằng tuổi Tuyết.

Rồi bà Năm hỏi Tuyết:

- Cậu Sơn đã bằng lòng cho cô lên đây rồi à?

- Anh ấy vẫn năn nỉ cháu trở về. Nhưng về làm sao được nữa? Cháu đã ra đi rồi và nhất quyết ở lại đây. Cháu định mở tiệm may. Ở đây tiệm có sống được không bà?

- Sống được lắm chứ. Khi đến nhà bà Lộc rồi mình sẽ bàn. Cô Thúy đi học may chắc là để mở tiệm đó.

Khi đến nhà bà Lộc, bà Năm vui vẻ giới thiệu Tuyết. Hai người bạn lâu ngày mới gặp chuyện trò huyên thuyên làm Tuyết cũng vui lây. Khi họ kể lể xong rồi, bà Lộc mới nhớ đến Tuyết:

- Cháu định đến đây lập nghiệp à? Tốt lắm! Tôi chỉ có con Thúy, bây giờ có cháu về đây ở, nhà cửa thêm vui. Tôi lại có thể đi đây đi đó, chứ con Thúy nhát lắm, đi đâu để nó ở nhà một mình, tôi không yên lòng.

Bà Năm nói:

- Cháu Thúy học may khá chưa? Chị có tính mở tiêm may cho cháu không?

- Nó mới học. Nhưng học là để dùng trong nhà, chứ mở tiệm sao nổi!

- Cô Tuyết đây may giỏi lắm. Nếu cháu Thúy không mở tiệm thì bà để cho cô Tuyết mởồi Thúy phụ may cho vui.

Bà Lộc mừng rỡ:

- Nếu vậy tốt lắm! Tôi sẽ để phía trước cho cháu Tuyết mở tiệm. Mấy tháng đầu tôi không lấy tiền nhà, khi nào làm ăn khá mới lấy. 73 đây mở tiệm chắc đông người may, vì chưa ai mở cả.

Bà Năm nhìn Tuyết:

- Như vậy là được lắm. Cháu cứ xúc tiến công việc.

- Vừa lúc ấy Thúy về đến. Bà Lộc giới thiệu Tuyết với Thúy. Cả hai cùng thấy có cảm tình với nhau

ngay. Tuyết theo Thúy xuống bếp rồi hai chị em làm cơm. Trong khi làm, Tuyết nói sơ qua về cảnh mình, việc mình đang dự tính. Thúy vui mừng nói:

- Nếu chị mở tiệm may thì tôi ở nhà học với chị, khỏi đi đâu hết. Tôi mới biết may áo bà ba và quần dài, còn áo dài thì mới học.

Tuyết nói:

- Được chị giúp một tay thì hay quá! Ngày mai tôi về Sài Gòn mua máy rồi chở lên đây.

- Chị ở đây để gần anh trong làng thương binh phải không? Anh ấy bị thương tật ra sao?

- Mất một bàn tay trái và cụt một chân.

Thúy thở dài:

- Bao nhiêu thanh niên bị tàn phế vì chiến tranh. Bao giờ loài người mới chịu sống hòa bình với nhau, chị nhỉ?

- Loài người đừng bắn giết nhau thì bọn đàn bà con gái mới khỏi đổ nước mắt, buồn lắm!

- Thôi đừng nói đến chuyện ấy nữa chị...

Đêm ấy, sau bữa cơm vui vẻ, bà Năm ngồi chuyện trò quên thôi với bà Lộc, còn Thúy thì đưa Tuyết ra ngồi hóng gió ngoài sân và tâm sự đến khuya. Trên giường ngủ, nằm bên Thúy, Tuyết cứ trằn trọc không sao ngủ được vì cứ bùi ngùi nhớ đến cha mẹ. Mấy hôm nay chắc cha mẹ Tuyết đã buồn và lo lắm về chuyện Tuyết bỏ nhà ra đi...

4

Ông bà Hương về đến nhà, thấy cửa đóng kín liền gọi lớn:

- Tuyết! Tuyết!

Linh cảm cho bà Hương biết Tuyết đã đi rồi. Nghĩa cũng lo lắng gọi tiếp:

- Em Tuyết, mở cửa cho cha mẹ vào!

Nghĩa sợ Tuyết đã tự tử trong khi cha mẹ đi vắng nên tông cửa sau, chạy vào nhà lục lạo. Lúc ấy, Sương đã chạy qua:

- Em thấy chị ấy đi từ trưa hôm qua và đến tối vẫn không về. Chắc chị đi thành phố rồi.

Bà Hương hỏi:

- Con Lan có đi không?

- Dạ không. Sáng nay, cháu đi qua nhà ông bà Võ, thấy chị Lan đang tưới rau. Cháu ghé lại hỏi chuyện, chị Lan không hay biết gì hết. Chị Lan nói anh Sơn không còn ở Viện quân y 175 nữa, và chị Lan tỏ vẻ buồn phiền về sự bướng bỉnh của chị Tuyết.

Ông Hương nói:

- Tụi nó làm bộ làm tịch vậy thôi. Con Lan đã chỉ chỗ cho con Tuyết lên đó tìm thằng Sơn.

Nghĩa như người mất của, thờ thẫn không còn biết nói gì. Nghĩa đã tốn bao nhiêu tâm cơ, bây giờ Tuyết lại ra đi. Thôi thế là hết, không còn gì nữa.

Ông Hương thương hại Nghĩa:

- Cháu cứ yên lòng, thế nào bác cũng đi tìm cho ra nó để bắt về đây.

Bà Hương nói:

- Biết nó ở đâu mà tìm?

- Sao lại không? Cứ qua hỏi ông bà Võ thì rõ.

Sương chen vào:

- Bác trai nói rất phải. Anh Sơn ở đâu thì mình đến đó tìm chị Tuyết.

Nghĩa thất vọng:

- Tìm làm gì nữa? Như thế là hết!

Ông Hương an ủi Nghĩa:

- Cháu đừng vội thất vọng. Nó đi thăm thằng Sơn một lần chót rồi nó về.

Bà Hương thật tình:

- Nó không về đâu. Nó đem theo tiền bạc và nữ trang. Nó đập con heo đất, lấy hết tiền rồi.

Ông Hương nạt vợ:

- Bà chỉ được tài nói nhảm. Nó điên sao mà đến ở với thằng Sơn?

Nói thì nói vậy, nhưng sau đó, càng nghĩ càng tức, ông Hương đi ngay qua nhà ông Võ. Hai người cãi nhau ầm ĩ, thiên hạ bu lại nghe và nhiều người cười chê ông Hương vô lý.

Ông Hai Xuân, người có uy tín trong làng, khuyên can hai người và nói phải trái với ông Hương:

- Ông Hương đừng làm vậy, thiên hạ người ta cười. Ông Võ nhịn nãy giờ mà sao ông cứ to tiếng vậy? Cậu Sơn bị thương, tật nguyền, không về đây. Cậu ấy biết thân lại thương cô Tuyết, không nỡ để cô ấy phải khổ, nên cậu ở luôn trong làng thương binh, trả tự do cho cô Tuyết để cô ấy lấy người khác. Chuyện đã dứt khoát rồi, ai bạc tình, ai phụ nghĩa, ai nuốt lời hứa, cả làng này đều biết rõ, ông không nên làm ầm lên để thiên hạ người ta cười cho...

Ông Hương hỗ thẹn, xuống nước năn nỉ ông Võ cho biết chỗ ở của Sơn, nhưng ông Võ nói chỉ có Lan biết. Ông Xuân gọi Lan lên. Lan nói:

- Lâu lắm cháu không gặp chị Tuyết. Cháu không chỉ chỗ anh Sơn ở cho chị ấy. Cháu nghĩ chị ấy lên thành phố để đi tìm. Nhưng cháu tin chắc, dù chị Tuyết tìm ra chỗ ở của anh Sơn, anh ấy cũng không chấp nhận cho chị ấy ở lại đâu.

Một người đứng bên ngoài nghe chuyện liền la lối:

- Cô Tuyết đi tránh để khỏi bị ông bà Hương ép gả cho cậu Nghĩa!

Một người đàn bà khác nói lớn:

- Người gì mà không trọng lời hứa gì hết!

Ông Hương xấu hổ bỏ ra về. Bà Hương và Nghĩa thấy ông về mặt hầm hầm thì không ai dám hỏi. Ông Hương ngồi xuống ghế và nói:

- Mình thua trí bọn nó rồi... Tức chết được!

Nghĩa vừa buồn vừa giận, bỏ ra về. Sương đi theo và nói với anh:

- Còn gì nữa mà anh tiếc? Cho rằng ngày mai chị ấy về thì anh có dám cưới chị ấy không? Tai tiếng quá rồi... Lại nữa, cưới một người không thương mình thì có khác gì cưới một khúc gỗ...

Nghĩa thở dài:

- Nhưng anh lỡ yêu thương người ta rồi, biết sao?

- Em thấy hình như chị Tuyết sắp đặt từ lâu rồi. Chị ấy may áo quần thật nhiều, gom góp tiền nong...

Nghĩa than thở:

- Vậy mà ông bà Hương cứ lợi dụng anh. Anh đã tốn không biết bao nhiêu công, của. Hôm qua chính anh bỏ tiền túi ra mua quà để ông bà Hương đem biếu ba má anh.

- Sao anh lại làm vậy?

- Để cho đẹp mặt. Lẽ ra ba má anh phải đến thăm ông bà Hương trước. Nhưng em à, chỉ vì anh sợ khi ba má anh qua đây sẽ nghe dư luận xôn xao về chuyện Tuyết trước đây đã hứa hôn với Sơn.

- Em hiểu chỗ lo ngại của anh. Nhưng về bên ấy, hai bác có nói gì không?

Nghĩa nói:

- Ba má anh mừng rỡ khi thấy ông bà Hương dễ tính như vậy. Và mấy món quà anh mua đều đắt giá và đúng sở thích của ba má anh, nên ông bà chịu lắm. Rượu ngũ gia bì này, một cặp trà ướp sen, hai cặp lạp xưởng thứ có rượu Mai Quế Lộ này... Còn bánh ngọt và nho khô cho má anh nữa.

Sương cười:

- Rốt cuộc Tuyết lại không chịu làm vợ anh. Anh ngó vậy mà vô duyên nhỉ?

Nghĩa tức tối:

- Anh vô duyên thật! Má vẫn còn nhắc chuyện cô Hoà. Cô ấy vẫn chưa chịu lấy chồng.

- Em nghĩ mà thương chị Hòa. Chị ấy đẹp, hiền và nết na. Vậy mà anh lại không thương.

- Đẹp làm gì bằng Tuyết? Tuyết cũng hiền và nết na lắm chứ. Chỉ tiếc anh là người đến sau...

Nghĩa im lặng một chút rồi tiếp:

- Anh vẫn chưa hết hy vọng.

- Hy vọng gì?

- Tuyết sẽ trở về. Sơn không chấp thuận cho Tuyết ở trên ấy thì Tuyết ở với ai? Lại nữa, chắc gì Tuyết tìm ra chỗ ở của Sơn? Tìm mãi không được, Tuyết trở về thì sao?

- Em thấy không có gì đáng hy vọng cả... Nếu không tìm được, Tuyết cũng không mặt mũi nào về đây nữa. Nhưng làm sao không tìm được, đường đi

trên miệng mình chứ đâu? Chỉ cần đến Viện quân y hỏi là ra. Mà anh tưởng Lan không chỉ chỗ cho Tuyết à? Họ làm bộ, mình hiểu sao được.

Nghĩa gật đầu:

- Em nói có lý lắm...

- Anh nên nghĩ lại, về xin cưới chị Hòa đi.

- Anh không thương Hòa. Chuyện Hòa và anh sở dĩ không đi đến hôn nhân là tại sao, em biết không?

- Anh gặp chị Tuyết, rồi chê chị Hòa, chỉ có thế.

- Không phải. Khi cha mẹ anh đi hỏi Hòa thì cha mẹ Hòa chưa chịu trả lời dứt khoát, vì lúc ấy có ông cán bộ nào đó trên huyện gắm ghé đi cưới Hòa. Đến khi ông này bỏ cuộc, lúc ấy cha mẹ Hòa mới cho người qua đồng ý. Vì vậy mà anh hơi ghét.

- Tội nghiệp chị Hòa. Chị ấy đâu có yêu ông cán bộ, nhưng không dám cãi lời cha mẹ đó thôi...

Trong khi Nghĩa và Sương chuyện trò thì bên nhà ông Hương, hai ông bà đang gây gổ om sòm, đổ lỗi cho nhau.

- Bà là mẹ, gần con gái mà không biết nó chuẩn bị bỏ nhà ra đi!

- Tôi làm sao biết được?

- Nó nấu cho mình ăn hết món này đến món khác là để ra đi, mà cũng không biết!

- Tôi thấy nó chịu kết hôn với thằng Nghĩa, tôi tưởng nó quên thằng Sơn rồi.

- Thôi đi... Tưởng như vậy mới mất con. Và bây giờ thì mang tiếng nữa.

Bà Hương tức giận:

- Bộ ông giỏi dữ à! Ông cứ ép con nhỏ, không gả nó cho thằng Sơn thì để nó ở nhà với mình, sao lại ép nó ưng thằng Nghĩa? Nó sợ thiên hạ dị nghị nên mới bỏ đi...

- Bây giờ mình phải ăn nói làm sao với người ta, nhất là với thằng Nghĩa?

- Phải đi tìm con Tuyết về...

- Biết đâu mà tìm?

- Ông lên thành phố tìm nó đi... Ông cứ nói với nó là mình không gả nó cho thằng Nghĩa nữa.

- Nói như vậy đâu được. Thà nó đi luôn thì thôi, chứ về đây thì phải gả cho thằng Nghĩa chứ. Mình đã hứa với cha mẹ nó rồi.

- Cha chả là rắc rối...

Rồi bà Hương khóc ầm lên:

- Tại ông mà con tôi bỏ nhà ra đi... Đất Sài Gòn... Trời ơi!

Nói xong bà xách nón ra đi, ông Hương ngăn lại:

- Bà định đi đâu bây giờ?

- Đi lại gặp con Lan và năn nỉ nó chỉ chỗ con Tuyết trốn.

- Bà làm vậy để người ta cười mình sao? Còn mặt mũi nào đến đó nữa! Họ đang vỗ tay reo hò đằng ấy.

Ông bà cãi vã và rốt cuộc cũng đành ngồi nhà chờ tin tức, chứ không biết làm gì khác.

*

* *

Một ngày trôi qua, rồi hai, ba, bốn ngày. Bà Hương như ngồi trên lửa, đứng ngồi không yên, và có ai đến thăm thì bà lại kể lể và đổ lỗi cho ông Hương.

Nghĩa không lui tới nữa từ khi Tuyết bỏ đi, làm ông Hương thêm xót xa, khó chịu. Ông nói với bà:

- Chiều nay bà làm cơm rồi qua gọi thằng Nghĩa tới ăn với tôi.

Bà Hương nói:

- Nó không thèm qua nữa thì thôi, gọi làm gì?

- Nó buồn thì mình phải khuyên nhủ nó chứ.

- Tôi thấy nó không qua thì mình cũng nên giả lơ. Tôi không đi mời đâu. Ông có muốn thì qua mà năn nỉ nó.

- Biết đâu nó không buồn rồi lâm bệnh? Mình cũng qua thăm hỏi chớ.

- Thì ông qua thăm đi.

Nghĩa buồn thật. Mấy ngày liền nằm im một chỗ, không ăn uống gì cả. Nghĩa nói với Sương là không dám chường mặt ra ngoài, sợ người ta cười.

- Kiểu này chắc anh phải dọn về quê và cưới cô Hòa cho xong. Ở đây để thiên hạ chê mình dại, nhục lắm.

Sương nói:

- Vậy anh phải qua nói dứt khoát với ông bà Hương. Cho rằng ngày mai đây, chị Tuyết không tìm ra anh Sơn, hay anh Sơn không chấp thuận cho chị ấy ở, đuổi chị về thì anh cũng không thể cưới chị ấy. Người ta dị nghị chịu sao nổi, và hai bác khi hay chuyện này chắc đâu chịu cưới chị Tuyết cho anh nữa.

- Em nói rất phải.

- Mấy hôm nay anh không qua bên ấy, chắc ông bà Hương buồn lắm.

- Buồn thì buồn, chứ biết sao... Đâu phải lỗi tại anh!

- Lẽ ra ông bà Hương phải cho người mời anh qua, ông bà cũng làm thinh luôn.

- Anh không muốn được mời mọc làm gì nữa, khi còn Tuyết ở nhà thì không cần mời anh cũng đến.

Sương cười:

- Có vậy bây giờ mới ngồi khóc.

Nhưng chiều hôm ấy, bà Hương cho người mời Nghĩa qua dùng cơm. Nghĩa hỏi Sương:

- Theo em, anh có nên qua không?

- Anh nên nhân dịp này nói dứt khoát cho rồi.

Khi Nghĩa qua, bà Hương ứa nước mắt:

- Con Tuyết tệ quá, bây giờ bác không còn biết nói gì với cháu nữa. Mấy hôm nay cháu làm gì ở bên ấy? Sao không qua bên này chơi?

Nghĩa nói:

- Qua bên này chỉ làm bác buồn thêm, ích gì? Có việc gì dạy bảo cháu không?

- Bác trai mời cháu qua dùng cơm cho vui.

Rồi bà Hương gọi chồng:

- Ông ơi! Có cháu Nghĩa qua đây này.

Nghĩa thấy bà Hương có vẻ gượng gạo khi gọi chàng bằng "cháu". Mới cách đây ba hôm, bà vẫn ngọt ngào gọi chàng bằng "con" và xưng bằng "má".

Ông Hương đi ra, thấy Nghĩa thì lắc đầu:

- Bác buồn quá. Bác biết cháu giận hai bác lắm. Nhưng thật bác không ngờ.

Nghĩa nói ngay:

- Hai bác luôn luôn không ngờ... Chính cháu mới không ngờ chứ.

Ông Hương nhìn Nghĩa:

- Cháu nói nặng nói nhẹ gì thì bác cũng đành chịu chứ biết sao? Cháu à, hai hôm nay không có cháu ở đây, bác cảm thấy buồn quá. Người lớn mà thất hứa, bác thấy khó chịu thật. Kìa, cháu ngồi chơi, làm gì mà đứng như vậy?

Nghĩa ngồi xuống, dè dặt như người lạ:

- Xin bác để mặc cháu.

Ông Hương nói:

- Thỉnh thoảng cháu qua đây chơi và xem nhà này là chỗ bà con vậy. Đừng giận hai bác. Hai bác đâu ngờ con Tuyết dám làm chuyện tày trời như vậy?

Nghĩa không nỡ nói nặng nhẹ gì nữa, ngồi im mặc cho ông bà Hương phân trần. Ông Hương kể lể một hồi, thúc hối bà Hương đi dọn cơm và nói với Nghĩa:

- Từ nay cháu lại đây chơi như trước. Bác lúc nào cũng xem cháu như cháu của bác. Con Tuyết ngu xuẩn mới bỏ chỗ sung sướng để tìm cái khổ cực, rồi đây nó sẽ ăn năn cho cháu xem.

Nghĩa thở dài. Ông Hương lại nói:

- Bác định lên thành phố tìm nó.

Nghĩa cười lạt:

- Bữa nay mà tìm thì hơi trễ rồi đó bác. mà tìm làm gì? Cô ấy không muốn lập gia đình với cháu thì thôi. Nay mai cháu sẽ về quê thưa lại cho cha mẹ cháu biết, chứ không rủi ông bà đem lễ vật qua đây thì thật khó xử.

Ông Hương cuống quýt lên:

- Ông bà bên ấy định qua đây?

- Thì như hôm nọ cha mẹ cháu đã tính với hai bác là sẽ qua đây làm lễ hỏi.

Ông Hương lo lắng:

- Làm sao đây? Con Tuyết nó giết bác.

Nghĩa nói tỉnh bơ:

- Làm sao gì nữa? Cháu sẽ về quê nói hết sự thật. Tội nghiệp cha mẹ cháu, ở nhà đã nhắm cho cháu một đám, thế mà cháu không chịu. Cô này đàng hoàng ra phết. Ngoan ngoãn và hiền lành, cô

ta lại yêu thương cháu lắm, đã từ chối nhiều đám để chờ cháu. Mà cô ta lại đẹp nữa.

Mỗi câu nói của Nghĩa như kim châm vào lòng ông Hương.

Ông nói:

- Thôi thì cũng tại ông Trời, cháu thương em Tuyết thì làm ơn nói khéo khéo để hai bác khỏi mang tiếng.

Nghĩa cười lạt:

- Cháu không biết phải nói gì. Cháu đã hết lời ca ngợi cô Tuyết với cha mẹ cháu rồi. Sở dĩ cháu mời hai bác qua bên nhà cháu trước là để cha mẹ cháu không hay biết chuyện Tuyết đã hứa hôn...

Hai người nói chuyện tới đó thì bà Hương đã lên mời họ xuống dùng cơm. Nhưng bữa cơm hôm ấy mới buồn tẻ làm sao! Bà Hương cứ nhắc đến Tuyết là rưng rưng nước mắt, làm ông Hương buồn bã nói:

- Cháu không cưới được con Tuyết thì cháu cưới người khác. Con gái thiếu gì? Chỉ tội nghiệp hai bác chỉ có một đứa con gái, bây giờ nó đi mất, không biết làm sao...

Nghĩa nói:

- Cũng tại hai bác không chịu gả cô ấy cho cậu Sơn nên mới ra nông nỗi!

Ông Hương nói:

- Nhắc đến thằng Sơn, bác tức muốn chết được.

Tại nó mà hư hết mọi việc. Bác đâu muốn gả nó cho thằng Sơn. Từ hồi nó chưa đi lính lận.

- Thế ai gả?

- Nó năn nỉ quá. Mà số con Tuyết cũng long đong. Làm vợ cháu sung sướng, lại không muốn.

Nghĩa nói:

- Biết đâu chuyện đời. Rủi cưới cô ấy về rồi cháu ngã đùng ra chết thì sao? Đến lúc đó, hai bác sẽ nghĩ tại cháu mà cô Tuyết phải long đong.

Đến đây bà Hương không chịu được nữa, bà nhìn thẳng vào mặt Nghĩa:

- Cậu nỡ lòng nào ăn nói như vậy? Cậu cũng nên hiểu dùm vợ chồng chúng tôi. Chúng tôi quý mến cậu đến mực nào! Vì quý mến cậu, chúng tôi mới có ý gả con Tuyết. Cha mẹ nào mà không muốn con mình được sung sướng? Đâu phải vợ chồng chúng tôi ham giàu. Thật ra thì cậu cũng đâu có giàu hơn ai...

Ông Hương đưa tay ra ngăn không cho vợ nói nữa:

- Thôi, tôi tưởng cậu còn thương và nghĩ tình vợ chồng tôi, chứ cậu còn giận thì thôi, chúng tôi không dám mời cậu qua đây để nghe chửi khéo nữa. Con dại cái mang, đành vậy. Nhưng cậu à, vợ chồng chúng tôi vẫn thương mến cậu. Cậu không làm rể chúng tôi thì chúng tôi xin cậu cho phép được xem cậu như cháu trong nhà.

Ông Hương nói bằng một giọng cảm động, còn bà Hương tức giận đứng dậy:

- Đầu đuôi cũng tại ông. Một hai gì con Tuyết cũng không thương cậu Nghĩa, vậy mà ông cứ đưa cậu ấy về đây và cúi đầu nhận quà của cậu ấy, để bây giờ cậu ta nặng nhẹ có phải xấu hổ không? Tôi đã nói, hai ngày nay cậu ấy không thèm qua đây nữa, ông cũng không nghe, cứ bắt tôi làm cơm mời cậu ấy ...

Nghĩa hối hận vì đã nặng lời với ông bà Hương:

- Cháu khổ lắm, xin hai bác tha lỗi.

Bà Hương nói lớn:

- Bộ chúng tôi vui lắm sao?

Bà bỏ vô nhà, để mặc ông Hương tiếp Nghĩa. Nghĩa thấy ở lại cũng không ích gì, nên đứng lên xin phép ra về. Khi ra đến ngoài cổng, Nghĩa nhớ lại lời Sương dặn và nói:

- Trong tình thế này, cháu không thể đợi cô Tuyết nữa. Còn gì nữa mà đợi, phải không bác? Vậy cháu xin phép bác, ngày mai cháu về đi hỏi vợ. Bao giờ có đám cưới, cháu xin mời hai bác đi họ giùm.

- Bác biết nói sao. Cháu có quyền làm theo ý muốn của ông bà bên nhà...

Khi Nghĩa đi rồi, ông Hương buồn bã đi vào nhà nằm hút thuốc, và lúc ấy ông mới ăn năn đã cưỡng bách chuyện hôn nhân của Tuyết. Bà Hương cũng buồn so, vừa ngồi têm trầu vừa nói:

- Thằng Nghĩa dễ ghét thật. Thì ra mấy lúc nay nó vẫn ngấm ngầm khinh mình. Nó cho rằng mình ham giàu phụ khó, thấy thằng Sơn tật nguyền nên bội ước.

Ông Hương nói:

- Đúng vậy chứ còn gì nữa. Bây giờ tôi mới ăn năn về chuyện thằng Sơn. Mình đối xử không bằng nó.

Giọng bà Hương buồn rười rượi:

- Ông ăn năn thì việc đã rồi. Không biết con Tuyết giờ này ở đâu? Phải chi ông đừng bày tỏ thái độ trước, cứ để thằng Sơn tự động lấy lại lời hứa, có phải là đẹp đẽ không?

- Thôi, còn nói làm gì nữa. Mình dở thật đấy, người lớn mà không biết điều thì bọn con nít nó khinh.

Bà Hương băn khoăn về chuyện ra đi của Tuyết:

- Ai khinh tôi cũng không sợ, tôi chỉ sợ thân phận con Tuyết. Nó ra đi như vậy, rủi gặp bọn tú bà, ma cô thì sao? Người ta nói ở bên xe đò có bọn ấy đứng chực sẵn, hễ thấy con gái quê lên tỉnh là ra tay tán tỉnh, lừa gạt.

Ông Hương đâm lo:

- Vậy tôi phải đi kiếm nó mới được.

Ngày hôm sau, ông Hương đi Sài Gòn. Bà Hương đóng cửa nằm nhà, không muốn tiếp ai hết. Nhưng bà con, hàng xóm thấy ông Hương đi rồi, kéo nhau đến hỏi thăm bà về tin tức của Tuyết. Bà Hương phải tiếp họ và bà rất khổ tâm. Người ta đến vì lòng tốt thì ít, mà vì tò mò thì nhiều. Họ muốn biết Tuyết đi đâu.

Bà Hương kêu lên:

- Nếu tôi biết nó đi đâu thì tôi đã không khổ như thế này.

Có người hỏi:

- Bà Võ qua đây chưa?

Bà Hương lắc đầu:

- Con Tuyết đi, họ còn mừng, qua đây làm gì?

Nhưng sự thật, bên nhà ông Võ, Lan và cha mẹ rất lo ngại về tin này. Lan nói:

- Chị Tuyết lên sống với anh Sơn, nhưng anh Sơn không chịu thì sao? Không biết chị ấy có tìm ra chỗ không?

Bà Võ nói:

- Con Tuyết thật đáng thương... Chỉ tiếc thằng Sơn bị tật nguyền.

- Không biết chị Tuyết đã gặp anh Sơn chưa? Để vài hôm nữa, con lên thăm anh Sơn xem thử chuyện đi đến đâu.

Ông Võ nói:

- Dường như ông Hương đi tìm con Tuyết.

Lan cười:

- Tìm sao ra? Mấy hôm nay, bà Hương chắc ăn không ngon, ngủ không yên. Lại thêm cậu Nghĩa còn sang mắng nhiếc ông bà rồi bỏ về quê đi hỏi vợ.

Bà Võ hỏi:

- Con nghe ai nói?

Lan cười:

- Thì cô Sương chứ ai? Ông Hương căm lắm.

Ông Võ nói:

- Cũng tại con Tuyết. Nó ưng đại thằng Nghĩa đi có phải là yên chuyện không? Nó lên trên ấy cũng phiền phức cho thằng Sơn.

Lan nói:

- Phải công nhận chị ấy là người tốt.

Bà Võ nói:

- Mẹ có nói nó xấu đâu, nhưng mà tốt kiểu ấy thì chỉ khiến thằng Sơn khó xử. Không biết bên nhà ông Hương, người ta có nghĩ là mình thông đồng với con Tuyết không?

- Thái độ của mình rõ rệt lắm mà, nghi thế nào được? Nhưng tôi chắc thế nào bên ấy cũng ăn năn về chuyện ép con Tuyết lấy thằng Nghĩa.

Bà Võ nói:

- Có vậy mới sáng mắt họ ra!

*

* *

Ba ngày rồi, ông Hương đi thành phố chưa về. Bà Hương ở nhà hết lo cho con lại lo cho chồng:

- Ông ấy làm gì đi lâu dữ vậy? Có tìm ra con Tuyết không?

Rồi bà chạy hỏi thăm những người thường đi thành phố, xem thử khi lên tới trên ấy, họ phải ăn ở tại đâu. Bà nói:

- Bây giờ không khéo lại đến phiên tôi phải đi kiếm.

Có người can:

- Bà thì biết đâu vào đâu mà đi tìm. Tại sao bà không lại nhờ cô Lan, em cậu Sơn? Cô Tuyết đi như vậy là đi tìm cậu Sơn chứ còn đi đâu nữa. Hễ cậu Sơn ở đâu thì cô Tuyết đến đó.

Bà Hương nói:

- Dù sao tôi cũng phải đợi ông ấy về.

Một người bà con của ông Hương nói:

- Bây giờ việc đã vậy, chị cũng nên làm lành với ông bà Võ.

Bà Hương không bằng lòng:

- Việc đã vậy là việc làm sao? Bộ ai cũng tưởng con Tuyết lên ở với thằng Sơn sao? Nó không muốn kết hôn với Nghĩa, nên nó bỏ đi, vì nó mới nghe nói trước đây Nghĩa có dính líu với một cô nào ở quê của cậu ấy rồi.

Nhiều người đã cười bà Hương.

Ông Hương đi đến ngày thứ năm mới về, bơ phờ mệt mỏi. Vừa thấy mặt vợ, ông thở dài, lắc đầu:

- Không thấy nó đâu cả.

- Ông tìm ở đâu mà không thấy?

- Tìm khắp nơi.

- Khắp nơi là ở đâu? Cái đất Sài Gòn người ta đi ba năm chưa hết, ông đi mới năm ngày đã kêu là đi khắp nơi, vậy làm sao ông tìm ra con được?

- Vậy bà giỏi thì đi tìm đi. Tôi đến Viện quân y 175, người ta chỉ tôi đi loanh quanh mất hai ngày mà

không thấy đâu cả. Rồi tôi lên Thủ Đức, đến cái làng thương binh gì đó, kiếm thằng Sơn. Tôi gặp nó, nó nói không thấy con Tuyết đâu cả. Ở đó thì con Tuyết đâu ở được. Đàn ông, lính bị thương không thôi.

Bà Hương thở phào:

- Vậy là ông đã gặp thằng Sơn? Bây giờ nó ra sao?

- Nó đỡ rồi, đang học nghề.

Bà Hương nghi ngờ:

- Có thật nó chưa gặp con Tuyết không?

- Nó nói nó chưa gặp. Nó còn than phiền Tuyết làm vậy là gây thêm đau khổ cho nó.

Bà Hương vẫn không tin:

- Biết đâu thằng này không xạo?

- Nó nói với tôi nếu nay mai con Tuyết tìm ra chỗ, đến gặp nó thì nó sẽ khuyên con Tuyết về với mình.

Bà Hương hỏi:

- Ông chỉ đến Viện quân y hỏi là ra chỗ ở của thằng Sơn à?

- Chứ còn gì nữa.

- Nếu vậy con Tuyết cũng biết tìm, nó đâu có dại.

Ông Hương sững người:

- Tôi hiểu ý bà rồi. Nghĩa là con Tuyết có thể đã tìm ra chỗ ở của thằng Sơn và đến đó. Nhưng tại sao thằng Sơn lại nói như vậy? Chẳng lẽ nó nói dối tôi? Lần này gặp nó, tôi đâu có sần sộ, cau có như lần trước. Tôi tỏ ra rất thông cảm, nói phải chăng

với nó. Nó không có ý gì phiền trách mình hết, nó nói định mệnh như vậy, nó không muốn làm khổ con Tuyết. Ngay như nhà cha mẹ nó, nó còn không muốn về...

Bà Hương sốt ruột vì thấy ông Hương nói dông dài:

- Rồi ông bỏ về?

- Chứ tôi ở trên ấy làm gì? Không có con Tuyết thì tôi về chứ. Lại nữa, ai cho mình ở đó?

Bà Hương thở dài:

- Ông đi tìm rồi, bây giờ đến phiên tôi phải không?

- Ừ, thì bà đi tìm đi. Bà đến những nhà quen, biết đâu con Tuyết không lên ở đó tìm việc làm. Bà gặp nó thì nói cho nó biết mình không ép gả nó cho Nghĩa nữa. Nó cứ về đây.

Hai hôm sau, bà Hương đi thành phố Hồ Chí Minh. Trước khi đi, bà vô phòng Tuyết, lục soát tủ áo. Từ khi Tuyết đi, bà quên làm việc ấy. Bà nghĩ Tuyết chỉ đem vài bộ áo quần thôi, chính Sương nói thấy Tuyết chỉ xách cái giỏ nhỏ. Hôm ấy, bà ngạc nhiên không biết Tuyết may từ bao giờ mà nhiều áo quần quá. Cả chục bộ bà ba, còn mới tinh, chưa mặc đến.

- Nó học may, rồi may cho quen tay? Hay nó chuẩn bị đi khỏi nhà từ lâu, từ khi hay tin thằng Sơn bị thương? - Ngồi trên xe đò, bà tự hỏi - Nó lên trên đó có nhà nào quen đâu?

Và bà bắt đầu lo lắng:

- Ta lên ở đâu đã chứ?

Bà bỗng nghĩ đến bà Mai, một người bạn cũ có chồng ở thành phố. Bà này thỉnh thoảng về quê mua gà, vịt, trứng rồi đem lên bán ở các chợ trên này.

- Chị ấy có nói là chị ấy ở Tân Định, sau chợ, không biết có dễ tìm không? Cả năm nay không thấy chị ấy về.

Khi bà Hương ra phía sau chợ Tân Định, đứng ở một hàng rau cải nhìn quanh quẩn thì bà Mai từ một cái sạp gần đó chạy đến vỗ mạnh vào vai bà Hương, vui mừng hỏi:

- Đi đâu trên này vậy chị?

Bà Hương quay lại, mừng quá, ôm lấy bà Mai:

- Vậy mà tôi đang lo không tìm ra chị.

- Tôi bán ở đây. Chị lên đây làm gì?

Bà Hương nghẹn ngào:

- Con Tuyết...

- Con Tuyết làm sao?

- Nó bỏ lên đây.

- Và chị đi tìm? Chắc chị ép gả nó cho ai chứ gì? Các cô bây giờ là vậy đó.

Bà Hương ngạc nhiên:

- Ai nói mà chị biết?

Bà Mai cười xòa:

- Nghe chị nói, tôi đoán. Thôi, lại đằng sạp của tôi mà nói chuyện.

Bà Mai kéo bà Hương lại cái sạp nhỏ bằng gỗ. Bà Hương nhìn qua, thấy cảnh buôn bán của bạn, không khỏi ái ngại. Vài con gà bị cột chân bỏ nằm trên sàn. Mấy trái bí đao và vài chục trái dưa leo, khổ qua trong cái giỏ. Một thúng hột vịt, vài bó củ cải còn nguyên lá...

- Chị buôn bán như vậy à? Thế còn anh ấy độ rày ra sao?

Bà Mai thở dài:

- Anh ấy đâu còn nữa.

Lúc ấy, bà Hương mới để ý đến mảnh vải đen nhỏ ghim trên ngực áo bà Mai, vì màu áo sậm nên miếng tang trông chìm hẳn. Bà Hương nhìn bạn, ái ngại:

- Tôi thật vô tình.

- Không, chị làm sao biết được. Anh ấy bị tai nạn xe cộ, tôi nuôi cả mấy tháng mới mất. Buồn ghê đi chị, tốn kém thật nhiều mà rốt cuộc anh ấy vẫn không ở lại với mình. Thằng Tánh của tôi lại mới nhập ngũ, thành ra tôi sống một mình, buồn làm sao. Buôn bán cho qua ngày, và cứ đến chủ nhật, tôi đi thăm con. Nếu không vì thằng Tánh, tôi về quê ở rồi. Dạo này ở quê có đỡ không chị?

Thế là hai bà bạn cũ có dịp tâm sự. Nhưng ngồi ở chợ mà tâm sự thì cũng không được tự do, thỏa thích. Bà Mai nói:

- Chị thử nghĩ, buôn bán như thế này thì ăn thua gì? Hồi anh ấy còn sống, mỗi ngày chạy xe, vợ chồng ăn tiêu cũng đủ. Thỉnh thoảng tôi về quê buôn một

chuyến, kiếm thêm chút đỉnh. Bây giờ tôi phải sang căn phố lại cho người khác, ở có một phòng nhỏ, chị về nhà chơi mới thấy.

Bà Hương theo bà Mai về nhà. Khi nghe bà Hương kể chuyện Tuyết, bà Mai thở dài:

- Chị ép con Tuyết, nó buồn nó bỏ đi, biết đâu mà tìm. Bây giờ chị tính sao?

Bà Mai vừa nói chuyện vừa nấu cơm đãi bạn. Bà thấy đỡ buồn khổ khi có dịp kể lể, trút bớt chuyện đau thương... Bà Hương nói:

- Anh ấy đi tìm cả tuần lễ không được, bây giờ đến phiên tôi. Phải chi nó lên tìm chị.

- Nếu nó tìm tôi thì tôi đã khuyên nó lên ở đại với thằng Sơn rồi. Quê hương này đau khổ nhiều, con trai đi bộ đội đánh giặc giữ nước, tuổi trẻ dâng cho quê hương, bị tật nguyền, chết chóc, thì con gái, đàn bà phải biết điều chứ. Người ta đánh giặc cho ai? Bộ đánh cho họ à? Vậy tại sao khi họ bị tật nguyền thì vợ con lại bỏ đi lấy chồng khác? Như vậy là vô lý, là bất nghĩa, phản phúc... Tôi nói như vậy, chị giận thì giận. Tôi phục con Tuyết lắm. Cậu Nghĩa nào đó, tôi mà gặp thì tôi mắng vào mặt cậu ta. Tại sao cậu ta không đi nghĩa vụ? Trốn lính à? Ỷ có tiền rồi bỏ ra lo lót à? Vậy mà còn muốn cướp vợ của người đổ máu cho quê hương sao?

Bà Mai nói một hơi làm bà Hương ngồi im, vừa thẹn vừa ăn năn. Bà Mai nói xong ra bộ hả hê lắm. Bà nhìn bà Hương, rồi như đã suy nghĩ kỹ, hạ giọng xuống:

- Tôi đang bực mình về chuyện thằng Tánh của tôi thì đi làm bổn phận công dân, trong khi cậu con trai bà chủ tiệm vàng ở trước nhà tôi kia kìa, nhờ có tiền mà được ở nhà phây phây. Cậu ấy cũng thi rớt vào đại học như thằng Tánh vậy, và cũng cùng tuổi với thằng Tánh. Vậy mà bây giờ thằng Tánh đi lính thì cậu ở lại nhà, tối ngày đi đua xe với bọn con ông cháu cha khác. Thật là bất công phải không chị? Nhiều khi tôi nghĩ, buồn ghê chị ơi! Trên đời này có một người con gái như cháu Tuyết, thật là hiếm. Biết ăn ở thủy chung như vậy, Trời Phật đâu có phụ. Thật ra, chị và anh Hương thì bổn phận làm cha mẹ chỉ biết nghĩ đến hạnh phúc của con Tuyết. Nhưng mình tính chuyện êm đẹp mà nó không muốn thì thôi, cứ để mặc nó, tại sao lại ép? Nó ra đi là để khỏi bị ép gả cho thằng Nghĩa, là lên ở với Sơn, chứ nó dại gì tìm cái chết mà anh chị phải đi kiếm. Thằng Sơn ở đâu thì cứ đến đó mà tìm.

Bà Hương nói:

- Anh Hương đã lên làng thương binh tìm và gặp thằng Sơn rồi, mà không thấy con Tuyết đâu cả. Vì vậy tôi mới lo chứ.

- Khi con Tuyết đi có đem theo tiền bạc gì không?

- Nó có một số vốn.

- Vậy chị lo nỗi gì? Nó biết nghề gì không?

- Nó biết may.

- Vậy chắc nó lên ở lẩn quẩn gần chỗ thằng Sơn thôi, không sao đâu.

- Tôi có đến hỏi thăm con Lan, em thằng Sơn, nhưng nó không chịu nói thật.

- Vì anh chị cứ đòi đi bắt nó về.

- Anh Hương bây giờ đang ăn năn. Anh chỉ cầu mong sao cho con Tuyết đừng gặp chuyện gì rắc rối cả, lúc ấy anh mới yên lòng, chứ còn nó lên ở với thằng Sơn cũng không sao. Thằng Nghĩa về quê cưới vợ rồi. Làm sao hy vọng gả con Tuyết cho ai được nữa?

Bà Mai lấy đĩa múc thức ăn ra, vừa dọn mâm vừa nói:

- Vậy chị lên làng thương binh đi.

- Ngày mai tôi đi.

- Chị biết chỗ không? Hay để tôi đưa chị đi?

Bà Hương do dự:

- Làm vậy phiền chị quá. Chị phải bỏ một ngày chợ.

- Ôi! Buôn bán gì đâu mà tiếc. Con chị cũng như con tôi, để tôi đi với chị cho vui. Chị đi một mình, tôi cũng không yên lòng.

Ngày hôm sau, bà Mai và bà Hương đi Thủ Đức. Bà Mai không quên mua một chục trứng gà đem theo cho Sơn:

- Gọi là biết ơn một chiến sĩ.

Bà Hương cũng mua cam, chuối:

- Không biết có gặp con Tuyết ở đó không?

- Không gặp cũng đi thăm cậu Sơn một chuyến. Tiếc rằng mình không giàu để mua thật nhiều quà tặng các bạn cùng cảnh ngộ của Sơn. Trên ấy chắc đông lắm. Của ít lòng nhiều, mình đến chắc họ mừng và đỡ tủi phải không chị?

Hai bà đến làng thương binh, dò hỏi và tìm đến trại của Sơn. Sơn đang ngồi đọc sách, thấy bà Hương đến, lại có cả một người đàn bà lạ khác, thì không khỏi lo lắng. Sơn nghĩ:

- Chắc ông bà Hương lúc này khổ lắm.

Bà Hương nhận ra Sơn, mừng rỡ:

- Cháu Sơn!

Bà Mai hỏi:

- Cậu Sơn, con chị Võ đây à? Mặt mày được lắm! Cháu bị thương ra sao? Bây giờ đã khỏe rồi chứ?

Trước sự sốt sắng và rất tự nhiên của bà Mai, Sơn cảm động:

- Bác có quen với mẹ cháu sao?

Bà Mai nói:

- Dì là bạn của mẹ cháu. Nhưng dì lên Sài Gòn làm ăn. Dì có nghe chị Hương đây nói về chuyện của cháu và cháu Tuyết. Dì khen cháu Tuyết lắm. Dì đem cho cháu một chục hột gà.

Bà Mai nói một hơi, Sơn không biết trả lời sao, lại lo lắng nghĩ:

- Bộ bà này biết Tuyết đến đây với ta rồi à?

Nhưng bà Hương đã trấn tĩnh được sự xúc cảm trước sự tật nguyền của Sơn:

- Hôm nọ bác trai lên đây thăm cháu và nghe cháu nói con Tuyết không tới đây thì bác trai lo lắm, không ăn uống gì cả, hối bác đi tìm tiếp. Bác ghé thăm cháu và coi thử con Tuyết có đây không.

Sơn làm thinh, cúi đầu nghe, không dám nhìn hai bác. Bà Hương lấy cam và chuối để lên bàn:

- Bác đem cho cháu ít trái cây.

Sơn nói, cặp mắt buồn bã:

- Bác thương cháu quá. Cháu thật khó nghĩ. Cháu không ngờ vì cháu mà hai bác phải lo nghĩ, tốn công, nhọc trí.

Bà Mai ngồi xuống bên Sơn:

- Bây giờ anh chị ấy đang ăn năn, cháu đừng buồn nữa. Nếu con Tuyết có lên đây thì cháu cứ nói thật để anh chị ấy yên lòng, về quê làm ăn.

Sơn thật khó nghĩ. Trước vẻ lo âu của bà Hương, Sơn ăn năn đã nói dối ông Hương. Nhưng Tuyết đã căn dặn chàng đừng nhận có Tuyết lên đây.

- Thế nào cha mẹ em cũng tìm đến đây. Anh khoan chỉ chỗ em ở đã. Hãy để một thời gian nữa. Em cũng biết làm như vậy thì cha mẹ em khổ, lo, nhớ em, nhưng biết làm sao bây giờ? Em không thể sống xa anh.

Những lời dặn dò ấy của Tuyết còn văng vẳng bên tai Sơn. Sơn nhìn ra sân và nghĩ:

- Mới hôm qua Tuyết đến đây. May mà hai bà này không đến ngày hôm qua. Nếu không thì đã đụng đầu rồi.

Từ khi Tuyết mở tiệm may chung với Thúy thì mỗi tuần Tuyết chỉ đến thăm Sơn một lần. Và ngày hôm qua là lần thứ hai Tuyết đến.

Tuyết còn nói:

- Rồi đây mẹ em sẽ lên để dò thử có em ở đây với anh không. Anh phải giữ kín, đừng nói, tội nói láo em xin gánh cho anh. Anh chỉ làm theo ý em thôi.

Bà Mai ngồi nhìn quanh quất, thấy có cái đĩa đựng ba trái mận thì hỏi:

- Ai vô thăm cháu mà có mận vậy?

Sơn nói ngay:

- Mẹ anh Nên vô thăm, đem mận dưới quê lên, anh Nên cho cháu. Ở đây chúng cháu đồng bệnh tương lân, đồng cảnh ngộ nên thương yêu nhau lắm. Lát nữa đây, mấy anh em không có gia đình trong Nam, không ai thăm viếng, sẽ kéo đến đây để cháu chia xẻ quà cho họ.

Bà Hương hỏi:

- Thế gia đình họ ở đâu?

- Gia đình họ ở ngoài Trung, ngoài Bắc. Nhiều người không còn cha mẹ, chỉ còn họ hàng thân thích mà thôi. Nhưng cô bác, cậu mợ thì đời nào đi thăm.

Bà Mai cảm động:

- Tội nghiệp chưa.

Bà Hương nghe nói không có Tuyết lên đây thì ngồi sững sờ, không biết Tuyết đi đâu. Bà than thở với Sơn:

- Lạ quá, Tuyết không lên đây thì nó đi đâu? Bác biết nó muốn đi tránh đám cưới với thằng Nghĩa, nhưng bây giờ thằng Nghĩa cưới vợ rồi, việc gì nó không ra mặt? Lại nữa, bác trai ăn năn nhiều rồi. Bây giờ nó về thì cũng không ép gả cho ai đâu.

Sơn nói:

- Có lẽ Tuyết chỉ đi tránh một thời gian, khi nào biết Nghĩa đã có vợ thì Tuyết sẽ về với hai bác. Tuyết đâu dám để hai bác phải lo nghĩ nhiều.

Bà Hương nói:

- Nhưng hai bác làm sao yên lòng được? Khổ quá đi thôi, nó lên đây thăm cháu khi cháu còn ở Viện quân y, cháu lại xô đuổi nó làm nó tủi.

- Chứ bác nghĩ cháu như thế này, cháu nỡ lòng nào làm khổ Tuyết? Cháu khuyên Tuyết quên cháu đi, lập gia đình với người khác, tức là cháu yêu Tuyết, yêu nhiều lắm, cháu nghĩ đến hạnh phúc của Tuyết, chứ đâu phải ghét bỏ Tuyết. Cháu mất Tuyết, cũng khổ lắm chứ.

Nói đến đây, Sơn lấy khăn chặm nước mắt. Bà Mai cảm động:

- Cháu và Tuyết cùng cao thượng quá.

Sơn tiếp:

- Nhưng bác thử nghĩ có một người chồng như cháu, Tuyết sẽ khổ một đời. Tuyết phải luôn luôn ở bên cháu, phải lo cho cháu, phải làm lụng như một người đàn ông, người chủ gia đình. Cháu nỡ nào ngồi nhìn Tuyết làm để nuôi cháu? Tuyết làm sao khỏi tủi buồn khi thấy các bạn có chồng có địa vị, khỏe mạnh, làm ra tiền và nuông chiều vợ...

Bà Mai nói:

- Cháu lo như vậy, chứ Tuyết lại không nghĩ như vậy. Tuyết chỉ nghĩ đến cháu, không thể sống xa cháu.

- Nhưng nếu cháu chấp thuận như vậy là cháu ích kỷ. Dì thấy đó, ngay với gia đình cháu, cháu còn không muốn mang cái thân tàn tật phế thải này về để ăn bám và xin sự thương hại của mọi người. Cháu không đủ can đảm nhìn cha mẹ già làm lụng vất vả để lo cho cháu. Lẽ ra thì cháu phải lo cho cha mẹ.

- Tại hoàn cảnh, tại chiến tranh mà, chứ đâu phải tại cháu.

Sơn thở dài:

- Nếu Tuyết tìm đến đây thăm cháu, cháu sẽ van xin Tuyết trở về với hai bác để làm tròn bổn phận làm con. Cháu chỉ xin hai bác đừng ép gả Tuyết cho ai, nếu Tuyết không yêu thương người ấy.

Bà Mai hỏi:

- Cháu nói như vậy nghĩa là Tuyết chưa đến đây?

Sơn đành nói dối:

- Dạ chưa.

Bà Mai không tin:

- Nếu vậy Tuyết đi đâu kia? Hay Tuyết chưa tìm ra chỗ này?

Bà Hương nói:

- Tìm chỗ này đâu phải khó. Tôi mà còn tìm được.

Sơn nói:

- Bác tìm ra được là vì bác trai đã chỉ cho bác.

Bà Mai nói:

- Nhưng thế nào nay mai Tuyết cũng đến đây... Cũng có thể Tuyết ở quanh đây mà chưa ra mặt, vì biết trước thế nào anh chị Hương cũng đến đây tìm.

Hai bà hỏi thăm Sơn về sức khỏe, về chuyện học nghề, rồi ra về. Lúc ấy mới mười một giờ. Sơn nói:

- Xin bác yên lòng. Nếu Tuyết đến đây, cháu sẽ nói với Tuyết như cháu đã thưa với bác.

Ra ngoài cổng, bà Mai nói:

- Sao tôi nghi quá, chị ạ.

- Nghi cái gì?

- Nghi là con Tuyết đã đến đây, ở lẩn quẩn gần đây... Chị không thấy Sơn sao? Nó ở đây mà ai săn sóc nó chu đáo như vậy, nếu không có tay đàn bà? Từ cái áo lót đến đôi dép, từ cái ly uống nước đến mâm cơm... Chị ngó vậy mà dễ tin và không để ý đến việc gì cả. Lại nữa, Sơn có vẻ ngập ngừng. Khi nói đến Tuyết, nó không dám nhìn thẳng mặt mình.

Bà Hương hỏi:

- Tại sao Sơn lại nói dối? Tôi đã nói nhà tôi ăn năn, không ép gả Tuyết cho ai nữa hết.

- Nhưng Sơn đâu dám tin. Hay là Tuyết không cho Sơn nói thật?

- Vậy làm sao biết được sự thật?

- Không khó gì hết. Chị cứ chịu khó lên ở xung quanh đây, trước khu vực này chừng vài ngày, thế nào cũng bắt gặp Tuyết đến đây thăm Sơn.

- Nhưng tôi không dám đi lâu, sợ nhà tôi trông.

- Được rồi. Chị cứ về nói cho anh Hương biết đi rồi trở lên đây, đến ở với tôi. Sáng chị lên đây, ngồi la cà ở các quán cóc trước cổng, đêm chị lại về Tân Định, ngủ ở nhà tôi. Sáng đi chiều về, tôi tin chừng vài lần là gặp Tuyết ngay.

Bà Hương khen.

- Chị nói phải lắm. Hay quá, vậy mà tôi không nghĩ ra.

Ngày hôm sau bà Hương về quê, yên tâm với dự định sẽ quay lên lại...

5

Bà Hương về không đem theo tin tức gì mới nên ông Hương càng thêm buồn phiền. Suốt ngày ông đi đánh cờ để khuây khỏa, đêm đêm uống rượu đến say mềm rồi ngủ. Bà Hương ở một mình ra vào không thấy chồng con, buồn vô kể. Bà quyết định lên Sài Gòn ở với bà Mai một thời gian để tìm cho ra Tuyết.

Lên đến thành phố lần này, bà đi Thủ Đức thật sớm và đến lẩn quẩn ở một cái quán đối diện với cổng trại. Chủ quán là một thiếu phụ còn trẻ, trông rất có duyên. Bà nghe nhiều người gọi chủ quán bằng cô Hai thì cũng gọi theo:

- Cô Hai bán hàng ở quán này bao lâu rồi?

Cô Hai lễ phép nói:

- Thưa bác, từ khi thành lập cái làng này.

- Khá không cô Hai?

- Dạ, cũng dễ chịu.

- Tôi thấy hàng nước của cô Hai đông khách nhất.

- Cám ơn bác.

- Trước kia cô Hai ở đâu?

- Quê cháu ở Long An. Từ khi chồng cháu bị thương và được đưa về đây học nghề thì cháu lên đây mở quán để tiện chăm sóc chồng.

- Cô Hai có con cái gì chưa?

- Dạ, có hai cháu rồi, đang gởi cho mẹ cháu nuôi.

Thấy bà Hương hiền hậu lại tỏ vẻ quan tâm tới mình, cô Hai hỏi:

- Bác cũng có người thân nào trong làng này sao?

Bà Hương gật đầu. Cô Hai liền hỏi:

- Anh ấy tên gì bác? Anh nào trong làng cũng ra quán cháu ăn uống.

- Nó tên Sơn...

- Nhiều người tên Sơn lắm, bác ạ.

Bà Hương liền hỏi dò:

- Chắc những người mở quán ở đây đều gặp hoàn cảnh như cô?

- Đúng vậy đó bác. Người có con, kẻ có em có anh, đều đến đây làm ăn để tiện giúp đỡ con cái, em út. Chỉ có một mình cháu là lo cho chồng... Vì chồng cháu gàn lắm bác ơi! Từ ngày tàn tật, anh ấy không chịu về quê sống với cha mẹ, vợ con, nên anh ấy tủi thân.

- Thì thằng Sơn của tôi cũng vậy.

- Nãy giờ cháu quên hỏi anh Sơn bị thương ra sao?

- Mất một chân, cụt một tay.

- Tội nghiệp! Như vậy là mất nửa con người rồi. Chắc anh ấy chưa có vợ, nên bác mới phải đi thăm.

Bà Hương gật đầu để cô Hai khỏi hỏi thăm lôi thôi. Rồi bà nhìn quanh quất:

- Chỗ này chỉ được năm bảy cái quán, vài chục nóc nhà. Có còn xóm nào gần đây mà gia đình các thương binh có thể đến làm ăn không cô Hai?

- Dạ có chứ bác. Bộ bác muốn dọn lên đây làm ăn sao? Gần đây còn có chợ Nhỏ, chợ Kiến Thiết, có tiệm may, tiệm buôn, có nhà cho thuê... Hôm nào rảnh, bác đến mấy chỗ đó chơi cho biết, rồi xem thử địa thế có làm ăn được không? Nhất là khu chợ Nhỏ, làm ăn buôn bán được lắm!

Bà Hương làm ra vẻ vui mừng:

- Đi bộ lên đó?

- Không, có xe lam chạy ngang. Mỗi ngày cháu đi chợ ở đó, bác ạ. Thức ăn rẻ lắm, rau cải, thịt cá thứ gì cũng có.

- Cô có quen ai ở khu chợ Nhỏ ấy không?

Cô Hai suy nghĩ một chút rồi nói:

- Cháu quen nhiều người. Vì họ thường ra vào nơi đây để thăm mấy anh thương binh. Quen chứ không biết họ là ai. À, gần đây có một người, một

thiếu nữ còn trẻ, trẻ hơn cháu và rất đẹp, thỉnh thoảng đến đây.

Bà Hương bỗng nghe tim đập mạnh. Bà hồi hộp chờ đợi vì linh cảm cho bà biết thiếu nữ mà cô Hai vừa nói đó không ai khác hơn là Tuyết.

Bà nín thở, ngồi chờ cô Hai nói tiếp. Nhưng vừa lúc ấy, một chiếc xe lam đỗ trước quán, vài người khách bước vào. Cô Hai phải lo tiếp khách. Họ kêu cà phê, ngồi chờ chuyến xe đi Tân Mai.

Bà Hương cũng ăn vài cái chiếc bánh cam chờ khách đi khỏi quán để nói chuyện tiếp với cô chủ quán vui tính ấy. Bà nhìn ra cảnh vật phía trước và nghĩ:

- Bà Mai nói phải. Muốn dò xét phải đến đây. Coi bộ ta sắp tìm ra manh mối rồi.

Mấy người khách vừa ăn vừa chuyện trò rất vui vẻ. Có người chọc ghẹo cô Hai:

- Cô có ai bà con trong làng thương binh không cô Hai?

- Dạ có.

- Anh em?

- Chồng tôi.

- Ông chồng này tu mấy kiếp mà có được người vợ chung thủy như cô. Tôi ganh tị với ổng quá, cô ạ. Tôi thế này mà vợ nào cũng bỏ cả.

Cô Hai nói:

- Xin ông đừng nói đùa.

Một người khác nói:

- Nó nói thật đấy. Nó cưới vợ hai lần rồi mà vẫn sống một mình.

Cô Hai cau mày:

- Tôi nói thật, xin ông đừng giận. Cái hạng đàn ông thấy đàn bà, con gái là chọc ghẹo thì vợ nào mà chung thủy với ông được? Ông không muốn cho ai chung thủy với chồng họ thì vợ ông làm sao chung thủy với ông?

Mấy người đàn ông kia cười ầm lên:

- Thằng Khánh gặp thứ dữ rồi!

Nhưng Khánh vẫn trâng tráo:

- Tôi thấy nhiều bà, chồng mới đi xa hai ba tháng, ở nhà đã ngoại tình, chứ đừng nói chồng bị tàn tật, phế thải.

Bà Hương ngồi nghe không khỏi tức giận, chen vào:

- Đàn bà cũng có người này, người khác. Nếu đàn ông đừng có cái thói quyến rũ trăng hoa thì đàn bà làm sao nhẹ dạ được?

Khánh nói:

- Tiền quyến rũ, chứ mấy ông đàn ông đó quyến rũ cái gì? Đồng tiền quyến rũ tài lắm. Người ta nói lấy lửa thử vàng, lấy vàng thử đàn bà mà...

Câu chuyện đến đây thì một chiếc xe đò ngừng trước quán. Cả bọn vội vã đứng lên trả tiền rồi kéo nhau ra xe. Khánh còn quay nhìn cô Hai:

- Lần sau sẽ tranh luận tiếp với cô Hai. Chào cô.

Bà Hương trề môi:

- Đàn ông chỉ được cái tài nói xấu đàn bà.

Cô Hai thở dài:

- Sự thật vẫn có như vậy đó bác. Nhiều anh thương binh ở đây bị vợ bỏ đi lấy chồng khác. Có người đã bị vợ bỏ mà còn phải nuôi ba đứa con nữa.

- Thì đời phải có người tốt, người xấu chứ. Lúc nãy mình nói chuyện đến đâu rồi cô Hai nhỉ? À, tôi nhớ ra rồi, cô đang nói về khu chợ Nhỏ, cách đây mấy cây số. Có phải cô hay lên đó để đi chợ?

- Và bác hỏi cháu có quen với ai không, chứ gì?

- Phải rồi. Cô nói cô quen với một thiếu nữ rất đẹp.

- Dạ, chị ấy ở đâu lên đó làm ăn và thường đến đây thăm người bạn trai đang học nghề trong làng.

- Cô ta làm ăn gì vậy?

- Mở tiệm may. Chị ấy đến ở với một người bạn. Hai người mở tiệm chung.

- May có khá không?

- Mới mở nên ít khách. Chị ấy đến đây thường lắm, nhưng lạ quá, cả tuần nay không thấy đến.

- Cả tuần nay không thấy đến? Hay là cô ấy bận công việc? Nhiều đồ may.

- Cháu cũng nghĩ vậy.

- Cô biết tên cô ấy không?

- Cháu nghe người ta nói tiệm may cô Thúy. Nhưng ở đó có hai cô. Không biết Thúy là tên cô nào.

- Cô Thúy? Có phải cô thường đến đây tên Thúy không?

- Dạ, cháu không biết.

Bà Hương thở dài:

- Nếu vậy là không phải rồi.

Cô Hai nhìn bà Hương:

- Cái gì không phải? Bác muốn tìm ai?

Bà Hương đành nói thật cho cô Hai nghe rồi bà rút trong ví ra một tấm ảnh:

- Cô nhìn thử, hai cô ấy, có cô nào giống người trong ảnh này không?

Cô Hai đỡ lấy tấm ảnh. Vừa nhìn vào, cô đã la lên:

- Cái chị thường đến đây giống người trong ảnh này.

Trả ảnh lại cho bà Hương, cô Hai nói:

- Bây giờ thì cháu đã hiểu vì sao bác đến đây. Bác đi tìm con gái. Tội nghiệp chị ấy thật. Chị tốt quá. Mới đính hôn, chưa phải vợ chồng mà chị vẫn giữ một dạ thủy chung. Chị ấy trốn tránh mà cháu vô tình đã chỉ chỗ ở. Bác định tìm gặp chị ấy rồi đưa chị ấy về phải không?

Bà Hương nói:

- Nhà tôi và tôi khổ tâm lắm.

- Cháu hiểu, bác ạ. Hoàn cảnh cháu nào khác hoàn cảnh của chị gì bác nhỉ?

- Tuyết.

- Nhưng cháu đã làm vợ, còn chị Tuyết chỉ mới đính hôn. Vậy mà cha mẹ cháu cứ khuyên can, ngăn cản không cho cháu lên đây làm ăn. Cháu cãi lời. Cha mẹ cháu buồn lắm. Bây giờ thấy cháu làm ăn khá, gởi tiền về giúp cha mẹ cháu, nên cha mẹ cháu mới đỡ giận.

- Nhưng cô đã là vợ cậu ấy. Vợ thì có nhiều bổn phận hơn vị hôn thê. Huống chi đằng này thằng Sơn không chịu cho Tuyết lên đây. Nó đòi trả tự do cho Tuyết.

- Anh ấy làm vậy là phải. Nhưng chị Tuyết không chịu kết hôn với anh Nghĩa cũng phải... Chuyện yêu thương khó hiểu được.

- Vậy tôi phải đến chợ Nhỏ ngay bây giờ. Tôi không ngờ thằng Sơn cũng nói dối.

- Chắc chị Tuyết bảo phải nói dối bác. Bác đi lại chợ Nhỏ, đừng nói cháu chỉ nghe bác.

- Không sao! Tôi sẽ không nói.

Bà Hương trả tiền, rồi đón xe lam đi tìm Tuyết. Ngồi trên xe, bà cảm thấy buồn bã, thầm trách Tuyết không biết thương cha mẹ già, chỉ biết có Sơn. Bà nói với chú tài xe lam:

- Tôi về chợ Nhỏ. Ở đó có tiệm may nào không chú?

- Có chứ, có một tiệm may mới mở. Tiệm may cô Thúy, con bà Lộc. Cô Thúy thì ai không biết.

- Tiệm ấy của cô Thúy?

- Với một người khác hùn. Nhưng cô này ít ra mặt, ở trong nhà mãi. Cô Thúy tiếp xúc với khách hàng.

Bà Hương nghĩ:

- Tuyết tránh mặt?

Chú tài xế nói:

- Ở đó mà mở tiệm may thì hốt bạc. Mới có một tiệm cô Thúy. Nhưng nghề làm ăn, người ta hay bắt chước lắm. Để bà coi, thấy cô Thúy làm ăn được, nay mai người ta lại mở ở đầu trên xóm dưới nữa cho mà xem. Như chỗ tôi ở, bà biết không, đầu tiên thì chỉ có dì tôi mở quán cà phê. Hai tháng sau, thấy dì tôi bán đắt, ba bốn nhà đua nhau mở quán cà phê, bán phá giá và giành mối. Ngán lắm bà ơi! Đời này là đời cạnh tranh mà.

Bà Hương nói:

- Người ta thường có thói ấy, bắt chước, cạnh tranh. Nhưng việc làm ăn, còn có chữ thời, ai có thời thì được.

- Bà nói phải đó. Hơn nhau một chữ thời. Có thời, lên núi hay xuống biển làm ăn cũng giàu, không thời mở tiệm ở đường Đồng Khởi, ế vẫn ế.

Xe đến chợ Nhỏ, chú tài xế liền nói:

- Tiệm may kia rồi. Bà đi may hay đi thăm ai?

- Chú cho tôi xuống đây, đừng đỗ ngay trước tiệm.

- Được.

Và chú cho xe dừng. Bà Hương trả tiền rồi chậm rãi đi đến tiệm may. Người đầu tiên bà gặp là Thúy. Thúy ngừng may vì tưởng có khách hàng đến.

Bà Hương ngồi xuống ghế và hỏi Thúy:

- Cô may ở đây có đông khách không?

Bà nhìn thẳng vào trong nhà, khiến Thúy sanh nghi:

- Bà may gì?

- Có phải cô là cô Thúy không? Và ngôi nhà này là của bà Lộc?

- Dạ phải. Chắc bà quen mẹ cháu?

Nhưng nhận ra bà khách có những nét giống Tuyết, Thúy giật mình nghĩ:

- Hay là mẹ chị Tuyết lên tìm chị ấy?

Bà Hương nói:

- Tôi đến đây tìm con gái tôi. Con Tuyết, chắc cô biết. Nó ở đây. Tôi đã đến đây nhiều lần và biết rõ nó ở đây, cô đừng giấu tôi. Thằng Sơn đã nói cho tôi biết.

Thúy bối rối không biết nói sao, vì Tuyết đã nhiều lần căn dặn hễ có ai đến tìm thì phải nói Tuyết không có ở đây. Nhưng bà Hương đã nói rõ ràng như vậy, Thúy còn biết nói sao. Thúy ngập ngừng:

- Thưa bà, cháu không biết chị Tuyết nào cả.

Bà Hương nói, giọng buồn bã và hiền từ khiến Thúy không khỏi cảm động:

- Thôi mà cô, cô nói dối làm gì, tội nghiệp tôi. Một người mẹ đi tìm con cả tháng nay. Cô biết không, ngày nào tôi cũng đến ngồi ở quán cô Hai, dò mãi mới ra manh mối. Cô có mẹ, cô thương mẹ cô. Nếu mẹ cô mất cô và đi tìm như tôi thì cô có thể dửng dưng được không? Chú tài xế xe lam nói cho tôi biết, tiệm may này cô đứng tên, con Tuyết ngồi trong nhà may, không ra ngoài.

Thúy không biết nói gì nữa. Thúy nhìn bà Hương, đôi mắt thương cảm. Nhưng ở trong nhà, Tuyết đã nghe tất cả. Tuyết khóc mùi và không đủ can đảm chạy trốn. Tuyết vội vàng chạy ra ôm chầm lấy mẹ, nước mắt dầm dề:

- Lạy mẹ tha tội cho con.

Bà Hương cũng khóc:

- Sao con nỡ lòng nào bỏ cha mẹ hả Tuyết?

Thúy cũng không ngăn được nước mắt trước cảnh gặp gỡ của mẹ con Tuyết. Thúy đi rót nước mời bà Hương:

- Xin mời bác ngồi, dùng chén trà.

Bà Hương nhìn Thúy:

- May quá, nếu không có cô Hai, tôi không bao giờ tìm ra tiệm may này.

Rồi bà kể Thúy và Tuyết nghe chuyện bà đã đi tìm và gặp Sơn. Sơn vẫn nói dối là không có Tuyết lên đây.

Tuyết nói:

- Con dặn anh Sơn như vậy. Nhưng dì Mai thật là người tinh đời.

- Không có dì Mai thì mẹ không thể tìm ra, vì mẹ tin lời Sơn, không nghi ngờ gì cả.

Câu chuyện đến đây thì bà Lộc đi chợ về. Bà nghe Thúy kể chuyện thì nói:

- Bây giờ mẹ con đã gặp nhau rồi, chị có tính bắt cháu Tuyết về không?

- Việc ấy tùy nó. Nếu tôi bắt nó về rồi nó lại đi, thì tôi làm sao giữ được?

- Chị nghĩ như vậy rất phải.

- Tôi đi tìm con Tuyết là để biết nó hiện giờ ở đâu, cho vợ chồng tôi yên lòng. Chứ chị thử nghĩ đêm đêm nằm lo nghĩ vẩn vơ không biết hiện giờ nó ở đâu, có bị ai dụ dỗ, có bị sa vào cạm bẫy nào không, thì thật khổ tâm. Nhà tôi đã bỏ cả công ăn việc làm đi tìm nó, buồn rầu mà sanh ra rượu chè, cờ bạc, tôi khuyên nhủ mấy cũng không được. Bây giờ gặp nó ở đây, được biết chị và cháu Thúy đã khuyên lơn, an ủi giúp đỡ nó, vợ chồng tôi đâu còn gì lo nữa.

Tuyết ngồi nghe mẹ kể, lòng ăn năn hối hận đã làm cha mẹ vất vả, khổ sở. Bà Lộc nói với Thúy:

- Con đi làm cơm đãi bác Hương đi con.

Quay lại bà Hương, bà Lộc nói:

- Bây giờ gặp cháu Tuyết rồi, chị ở đây với cháu vài ngày rồi hãy về.

- Chiều nay tôi phải về Sài Gòn, vì nếu tôi không về, bà Mai, bạn tôi, sẽ trông đợi, lo lắng. Ngày mai tôi về quê để nói cho nhà tôi mừng. Không biết chừng ngày kia, nhà tôi sẽ lên đây thăm cháu Tuyết.

Rồi bà quay qua nói với Tuyết:

- Thằng Nghĩa làm cha con khổ quá. Nó về quê cưới vợ rồi.

Tuyết thở dài:

- Con thật bất hiếu. Xin cha mẹ tha lỗi cho con. Con lên đây, sự thật thì giữa con và anh Sơn cũng chưa tính gì. Anh ấy không muốn làm cha mẹ giận và thường khuyên con nên về sống với cha mẹ. Anh không tính lập gia đình vì sợ làm khổ vợ con, không ích gì, mặc dù bây giờ anh cũng có thể kiếm được mỗi tháng đủ tiền sinh sống cho riêng mình.

Bà Lộc nói:

- Tôi có vào thăm thằng Sơn, chị ạ. Nó thật cao thượng. Nó một hai chỉ xin được xem Tuyết như em gái, nó khuyên Tuyết nên về nhà vì anh chị chỉ có một mình Tuyết. Nó nói với tôi, giả như nó và Tuyết đã cưới nhau rồi thì không nói làm gì. Đằng này chỉ mới đính hôn, nó nỡ lòng nào làm khổ Tuyết? Nó không muốn các con nó mang mặc cảm có người cha tàn tật. Mỗi lần Tuyết vào thăm, Sơn đều khuyên như vậy nhưng Tuyết không nghe, nhất định ở đây cho đến khi nào Sơn hồi tâm. Tôi thật cảm động trước mối tính đẹp đẽ của hai đứa.

- Bây giờ vợ chồng tôi không ép buộc nữa. Nếu con Tuyết muốn ở đây làm ăn thì vợ chồng tôi cũng không ngăn cản, và nếu bên nhà Sơn xin cưới thì vợ chồng tôi cũng vui lòng gả.

Bà Lộc nói:

- Theo ý tôi, bên ấy người ta không dám đến hỏi nữa. Anh chị cứ để tụi nó làm sao đó thì làm, có lẽ hay hơn, không mất mặt ai hết.

Tuyết nói:

- Thưa mẹ, về chuyện sống chung, con thấy cũng chưa vội gì. Anh Sơn chưa muốn thì thôi, con chỉ xin cha mẹ đừng bắt con lấy người khác là được rồi.

Bà Lộc nói:

- Cháu Tuyết đã nói như vậy thì anh chị yên lòng.

Tuyết đi xuống bếp phụ với Thúy để làm cơm. Bà Lộc và bà Hương ngồi nói chuyện ở nhà trên có vẻ hợp ý nhau lắm. Bà Hương tâm sự:

- Từ khi con Tuyết ra đi, người ta chê cười chúng tôi hết sức. Kể ra cũng tại nhà tôi tất cả. Vừa thấy thằng Sơn bị thương đã thay lòng đổi dạ. Những người biết điều ai cũng chê cười nhà tôi không chung thủy. Nhà tôi thấy Nghĩa làm ăn có tiền lại biết cách chiều chuộng ông nên ông bằng lòng lắm, mới nhận lời gả con Tuyết. Tôi ngăn cản không được, bên nhà ông Võ họ khinh chúng tôi ra mặt. Bây giờ con Tuyết ra đi, chúng tôi ở đó thật khó coi. Phải chi ông Hương tôi chịu dọn lên thành phố làm ăn thì cũng đỡ bẽ bàng.

Bà Lộc nói:

- Thiên hạ có bàn tán thì cũng chỉ một thời gian rồi thôi. Rồi việc gì cũng đi vào lãng quên hết, hơi sức đâu mà lo.

- Chúng tôi đã thua trí ông Võ... Cũng chỉ tại con Tuyết mà ra. Mấy lúc nay bên ấy người ta thấy vợ chồng tôi khổ sở, thay nhau đi Sài Gòn tìm con, họ thích lắm. Họ trả được cái hận khinh rẻ họ. Họ biết con Tuyết lên trên này nhưng đời nào họ chịu nói. Cả con Lan, em gái thằng Sơn nữa. Nó nhất định không chỉ. Mới hôm nào đây gặp nó, tôi hỏi gì nó cũng không nói. Có phải là dễ ghét không?

- Ông bà Võ thì tôi không biết, nhưng cô Lan dễ thương chứ. Cách đây một tuần, cô ấy có lên đây thăm cháu Tuyết. Nghe cô Lan ngồi nói chuyện, tôi cảm động lắm.

- Nó nói gì mà chị cảm động?

- Nó nói thấy chị thương nhớ cháu Tuyết, nó muốn cho chị biết Tuyết hiện ở đây, nhưng vì Tuyết đã dặn nên nó phải nói dối. Nó bảo để chị khổ sở như vậy, anh nó cũng có tội, chứ đừng nói là Tuyết.

Bà Hương lắc đầu:

- Thì ra cũng tại con Tuyết hết!

Ăn cơm xong, đã một giờ trưa. Bà Hương hỏi Tuyết:

- Bây giờ vào thăm thằng Sơn có được không?

Tuyết nói:

- Nhưng mẹ vào làm gì? Mẹ ở nhà nghỉ rồi còn phải trở về Sài Gòn kẻo dì Mai đợi.

- Mẹ muốn vào gặp nó. Hay là mẹ và con cùng đi?

Tuyết do dự thì bà Lộc nói:

- Lần khác chị vào thăm cũng được. Nay mai Tuyết vào nói cho Sơn biết chị đã tìm ra chỗ ở của Tuyết, xem thử Sơn nói làm sao.

Bà Hương nói:

- Vậy thì để lần khác.

- Chị nên nằm nghỉ, đến bốn giờ hãy về Sài Gòn cho mát.

Trưa hôm ấy, Tuyết và mẹ thỏ thẻ, kể lể niềm thương nỗi nhớ không sao ngủ được. Nghe Tuyết nói mỗi tháng kiếm được đủ tiền xài, bà Hương cũng yên lòng.

Tuyết nói:

- Bà Lộc tử tế lắm. Con ở đây, tiền nhà, tiền cơm, bà đều không lấy. Vì vậy con mới đề nghị con và Thúy hùn lại mà làm, trừ hết sở hụi, tiền chợ, tiền điện nước ra, còn dư bao nhiêu chia ba, nhưng bà Lộc không lấy, bảo chia hai thôi. Bà ăn gạo không tốn là được rồi.

Bà Hương than thở là không muốn ở dưới quê nữa. Bà về lần này sẽ bàn với ông Hương dọn lên thành phố làm ăn. Nhưng rồi bà nói:

- Lên Thành phố mẹ cũng không biết làm ăn gì? Buôn bán như dì Mai, mẹ không làm được. Buôn bán lèo tèo kiểu ấy buồn chết.

- Dì Mai khác, mẹ khác. Dì ấy không có vốn, chứ mẹ thì có. Ở đất Sài Gòn, trước lạ sau quen, người ta buôn được thì mình cũng buôn được, không sợ đâu mẹ.

- Phải chi có con giúp mẹ. Lên đây làm ăn được không? Mở một tiệm tạp hóa. Rồi con may luôn thể.

- Việc ấy còn phải tính lại với ba con. Chưa chắc ba con chịu đi.

Bà Hương chuyện trò với Tuyết đến bốn giờ mới về Sài Gòn. Bà Lộc đưa bà ra xe và hai ba lần ân cần dặn dò là tuần sau lên chơi.

Bà Hương hứa sẽ lên. Xe chạy, bà ngồi đưa tay ra vẫy Tuyết và bà Lộc. Tuyết đứng nhìn theo chiếc xe, không khỏi bùi ngùi thương cảm.

*

* *

Ngày hôm sau, Tuyết vào thăm Sơn. Thấy vẻ mặt lo lắng của Tuyết, Sơn liền hỏi:

- Cả tuần nay sao không thấy em vào? Trông em hôm nay có vẻ mệt mỏi. Có phải tại em thức khuya để may không?

Tuyết nói:

- Không, em không thức khuya. Còn cả tuần nay, tại sao em không vào, điều đó anh biết rồi. Lan lên đây ngày nọ có nói mẹ em định lên đây mỗi ngày để dò la tin tức.

- À, anh nhớ ra rồi.

- Vậy mà có tránh khỏi đâu anh.

- Em nói gì?

- Hôm qua mẹ em đã tìm đến chợ Nhỏ.

Sơn hốt hoảng:

- Tìm ra chỗ ở của em?

Tuyết thở dài:

- Mẹ đến quán cô Hai dò hỏi, đưa ảnh em ra. Cô ấy chỉ tiệm may và mẹ em đã tìm tới.

- Bây giờ mẹ đâu rồi?

- Mẹ về rồi.

- Vậy thì phiền quá. Khi không mà anh nói dối, lừa gạt mẹ em.

- Đâu phải khi không. Tại em cả đấy chứ. Em đã thưa với mẹ về việc này. Mẹ không giận anh đâu.

- Có phải mẹ về để gọi ba lên bắt em không?

- Không. Mẹ đòi ghé thăm anh, nhưng em khuyên mẹ nên về Sài Gòn cho kịp xe. Riêng về phần cha mẹ em ở dưới quê cũng không yên. Bị người ta chê cười về chuyện Nghĩa, cha mẹ em buồn lắm.

Nghe Tuyết kể, Sơn không khỏi ái ngại:

- Anh cũng đã nói với em như vậy, khuyên em mãi mà em không chịu nghe. Bây giờ em tính sao?

- Không có gì thay đổi hết. Cha mẹ em không bắt em về. Được biết em ở đây, cha mẹ em yên lòng. Thỉnh thoảng có nhớ em thì cha mẹ em lên thăm, vậy thôi. Còn chuyện Nghĩa, làm sao không tức giận

khi mất em? Nghĩa đã nuôi hy vọng thì ráng chịu. Tại sao lại trả thù cha mẹ em?

- Trả thù bằng cách nào?

- Về quê cưới vợ ngay và dẫn vợ lên đi khoe khắp nơi.

- Trả thù cách ấy thì ăn thua gì? Em không yêu Nghĩa, bỏ đi, chứ có phải em hư hỏng gì sao? Bây giờ em ăn năn về chuyện Nghĩa gây tai tiếng không tốt cho em phải không?

Tuyết nhìn Sơn trừng trừng:

- Anh có thể ăn nói như vậy sao? Như vậy là anh muốn em trở về với cha mẹ em? Không bao giờ.

- Xin lỗi em. Anh thật vô lý.

- Không ai nói mà em nghe lúc này. Em nhất định đến đây với anh. Anh chê em cũng ở... Không ai cười em đâu.

- Anh hiểu em lắm. Thôi, em đừng giận anh nữa.

- Em biết lắm, lúc nào anh cũng chực xô đuổi em, không muốn cho em ở đây. Anh không thương em, cho em là một gánh nặng của anh.

Sơn thở dài:

- Bây giờ em muốn nói gì thì nói. Và nếu em giận anh, bỏ về quê sống với cha mẹ, anh càng cảm thấy đỡ lo hơn. Để em sống với một người chồng như thế này, anh không nỡ.

- Đàn ông các anh thật là mâu thuẫn. Khi bị thương, bị tật, bị vợ bỏ bê thì các anh nguyền rủa

đàn bà phản bội, không tình, không nghĩa. Trái lại, khi tụi em chung thủy, theo sát bên các anh thì các anh lại xua đuổi, không chịu sống với tụi em vì tự ái hay mặc cảm.

- Chỉ vì anh quá thương em. Lại nữa chúng ta chưa phải là vợ chồng. Em còn kịp thời giờ để làm lại tất cả.

- Nếu em có ý định làm lại tất cả thì đã không đến đây.

Câu chuyện đến đây thì Nên và Bích bước vào. Cả hai vui vẻ chào Tuyết:

- Sao cả tuần nay không thấy chị vào thăm anh Sơn?

Tuyết nói:

- Vì tôi sợ mẹ tôi gặp.

Bích kêu lên:

- Tôi cũng đoán vậy.

Nên nói:

- Và chị đã gặp bác gái chưa?

Tuyết liền kể cho hai người bạn cùng cảnh ngộ với Sơn nghe và nói:

- Vậy mà bây giờ anh Sơn đuổi tôi về quê, các anh nghĩ có vô lý không?

Tuyết nói xong, rơm rớm nước mắt.

Nên nói:

- Anh Sơn, anh không nên làm thế. Chị Tuyết yêu anh nên đến đây. Bây giờ chỉ còn cách là anh

xin phép cấp trên để kết hôn với chị Tuyết rồi xin đổi qua bên trại của những thương binh có gia đình mà ở.

Bích cũng nói:

- Anh Nên nói phải đấy. Anh không nên kéo dài tình trạng này. Anh cũng đã làm ra tiền rồi. Anh đừng để cái mặc cảm phải sống nhờ chị Tuyết làm anh do dự.

Sơn làm thinh. Tuyết nói:

- Cha mẹ tôi bây giờ không còn làm khó dễ gì nữa. Được biết tôi ở đây, cha mẹ tôi đã yên lòng và không còn đi tìm nữa.

Bích nói:

- Chị không nên buồn. Anh Sơn sở dĩ làm bộ lạnh nhạt với chị như vậy là vì anh không muốn chị phải tủi hổ có một người chồng tàn tật.

Tuyết nói:

- Sao lại tủi hổ? Anh Sơn đã đóng góp cho đất nước này xương máu, là một chuyện đáng hãnh diện. Tôi có một người chồng như vậy mà tủi hổ sao? Các anh nghĩ thế nào mà nói như vậy?

Thấy Tuyết một mực ở lại, không chịu về quê, Sơn liền nói:

- Bây giờ anh không dám khuyên em trở về quê nữa. Nhưng xin phép để cưới em, lúc này anh thấy chưa tiện.

- Anh muốn em đợi đến bao giờ em cũng đợi được.

Bích nhìn Nên, cả hai đều cảm thấy ước ao được có mối tình cao đẹp của Sơn và Tuyết. Bích liền hỏi:

- Tại sao anh bắt chị ấy phải đợi anh?

Sơn nói:

- Vì nhiều lẽ... Lẽ thứ nhất, tôi chưa thành thạo nghề làm sơn mài. Năm, sáu tháng nữa, tôi mới thông thạo, lúc ấy mới làm được nhiều tiền.

Nên nói:

- Năm, sáu tháng nữa, đâu phải là lâu.

Tuyết nói:

- Hai năm, ba năm, em cũng có thể đợi được.

Bích nói:

- Chị ấy đã nói như vậy, anh còn ngại gì?

Sơn nói:

- Còn lẽ thứ hai... Cha mẹ tôi và cha mẹ Tuyết chưa thuận thảo. Chúng tôi chỉ kết hôn khi nào hai bên cha mẹ đồng ý...

Tuyết nhìn Sơn và cả hai cùng thở dài.

6

Ông Võ và Lan lên thăm, thấy Sơn mập và da dẻ hồng hào trở lại thì không khỏi vui mừng. Lan hỏi đùa:

- Chắc ngày nào chị Tuyết cũng vào đây săn sóc anh nên anh mới mau khoẻ mạnh như vậy phải không?

Sơn lườm Lan:

- Em chỉ được tài ghẹo anh.

Ông Võ hỏi:

- Có phải bà Hương lên đây và đã tìm ra chỗ ở của con Tuyết?

- Dạ phải.

- Bà ấy về quê vui vẻ lắm. Gặp mẹ con, bà chào hỏi, kể lể. Mẹ con đã xiêu lòng, còn ông Hương thì dạo này nằm nhà, nói với mọi người là ông tu, không đi đâu nữa. Nhiều người nói ông ăn năn về chuyện ép gả Tuyết cho Nghĩa.

Sơn nói:

- Người ta đã biết lỗi, cha mẹ nên làm lành kẻo tội nghiệp tụi con.

Lan nói:

- Chị Tuyết thật đáng thương.

- Ba đâu có trách phiền gì nó. Ba rất quí nó. Nhưng còn cha mẹ nó, nhất là cha nó, thì ba không chịu được

Lan nói:

- Ba đừng giận ông bà Hương nữa. Nên thương chị Tuyết. Tình chị Tuyết đối với anh Sơn cũng đủ cho ba tha thứ cho ông Hương. Việc đã như vậy rồi, chị Tuyết đã bỏ nhà lên đây tính chuyện trăm năm với anh Sơn... Ba nên vui vẻ với ông bà Hương để chị Tuyết được yên lòng. Anh Sơn và chị chưa tính chuyện sống chung cũng vì gia đình hai bên không hoà thuận.

Ông Võ nói:

- Việc ấy đâu phải tại cha mẹ.

Lan nói:

- Con hiểu. Nhưng bây giờ ông bà Hương...

- Việc này ba để anh con trọn quyền đó.

Lan nhìn Sơn:

- Ba đã nói vậy, anh nghĩ sao?

Sơn nói:

- Con đã năn nỉ Tuyết nên về với cha mẹ, nhưng con nói thế nào Tuyết cũng không chịu nghe. Bà Hương lên đây gặp Tuyết, nhưng Tuyết vẫn nhất

định không về. Bây giờ con không có quyền xô đuổi hay hất hủi Tuyết nữa. Tuyết đã yêu con thật tình, có thể sống chết với con. Con sở dĩ chưa tính chuyện sống chung với Tuyết vì còn chờ học nghề xong, chờ cha mẹ vui lòng cho phép.

- Cha mẹ không ngăn cản...

- Cha mẹ nói vậy thì con và Tuyết không bao giờ sum họp được. Hồi đó ông bà Hương có làm gì thì bây giờ cha mẹ cứ vui vẻ đến thăm và bàn lại chuyện hôn nhân, vì trước khác, nay khác. Ba đến thăm ông Hương để nhắc chuyện cưới hỏi, bên ấy người ta sẽ cảm ơn ba.

Lan thêm vào:

- Có vậy anh Sơn mới chịu về nhà, để thăm họ hàng, để cưới vợ...

Ông Võ nói:

- Nếu cha mẹ đến xin cưới Tuyết cho con mà ông bà Hương từ chối?

Lan vội nói:

- Làm gì có chuyện ấy!

- Ba không hỏi con. Con thì lúc nào cũng đứng về phía con Tuyết.

Sơn nói:

- Bà Hương và mẹ đã thân thiện lại thì mọi việc sẽ không còn khó nữa.

- Ừ, thì để ba về tính lại với mẹ con. Việc này mà thành tựu đẹp đẽ là nhờ con Tuyết. Ba thương

nó mà bước tới nhà nó, chứ cái cách ông Hương đối xử với con, ba giận lắm.

Lan vui mừng:

- Ba làm như vậy thì chị Tuyết và anh Sơn mới sum họp được.

- Nhưng rồi thằng Sơn có chịu về quê sống với cha mẹ không?

- Thưa ba, con bị tàn tật và đang học nghề này thì về quê, con làm sao sống được? Con định khi học xong rồi, con và Tuyết về Sài Gòn, con sẽ làm thuê cho một tổ hợp làm sơn mài, Tuyết mở tiệm may. Chúng con sống bên nhau, lo xây dựng gia đình, và nếu có con cái thì lo cho tương lai của chúng.

Nói đến đây, Sơn bỗng lo lắng:

- Không biết con có còn hy vọng có con không? Và có thể tạo hạnh phúc chồng vợ cho Tuyết không? Hay là suốt đời Tuyết phải khổ sở vì con?

Ông Võ nghe Sơn nói vậy, không khỏi ái ngại:

- Ba tin rằng dù có bề gì, Tuyết cũng có thể chịu đựng và không bao giờ than thân trách phận. Nó chấp thuận cảnh ấy.

- Đành vậy, nhưng con cũng không thể ngồi nhìn Tuyết ngấm ngầm đau khổ.

Hôm ấy, khi ra về, ông Võ hứa sẽ làm lành với ông bà Hương và ông cầu mong sao cho Sơn có chỗ làm. Ông ra về, lòng yên vui và hy vọng.

Bà Hương lại lên thăm Tuyết, vui vẻ cho Tuyết biết ông Hương đã thoải mái và chịu làm ăn lại. Ông không đòi bán đất, bán nhà đi làm ăn xa như trước nữa. rồi bà hỏi Tuyết:

- Con biết tại sao không? Tại ông Võ không còn giận ba con nữa. Hai ông đã làm lành với nhau.

Tuyết vui mừng:

- Vậy à? Ông Võ không còn giận ba con, bỏ qua chuyện cũ rồi à?

- Vậy mới hay chứ. Bây giờ ngày nào hai ông cũng đánh cờ với nhau. Còn bà Võ thì đến chơi với mẹ luôn. Bà khuyên mẹ đừng bán nhà và dọn đi đâu làm gì, ở đâu cũng không bằng ở quê hương mình. Chẳng lẽ vì con gái có chồng xa rồi cha mẹ phải dọn nhà đi sao?

- Con cũng không muốn cha mẹ vì con mà phải dời chỗ ở. Sống đâu quen đó rồi. Mấy chục năm trời quen nếp sống yên lành, tạo được cơ sở này, bây giờ bỏ đi nơi khác là cả một sự xáo trộn trong cuộc đời đã lớn tuổi, cần yên nghỉ, con cũng thấy như vậy là không nên.

Bà Hương hỏi:

- Chồng con đã học xong chưa?

- Còn vài tháng nữa thôi. Nhiều người khen anh ấy có hoa tay lắm.

- Còn việc làm ăn của con?

- Chắc rồi đây con phải trông nom tiệm may này một mình.

- Tại sao?

- Tại Thúy sắp đi lấy chồng. Quê chồng của Thúy ở Tây Ninh. Thúy về trên ấy sẽ mở tiệm may khác.

- Bây giờ con tính sao?

- Con vẫn ở đây. Bác Lộc còn cầu cho con ở với bác, vì nếu Thúy đi rồi, bác sẽ cô quạnh.

- Một mình con làm được sao?

- Con sẽ tìm người phụ. Khi Thúy không còn may chung thì bác Lộc không tính chuyện chia lời, con sẽ trả tiền nhà, tiền cơm, hoặc phụ với bác lo việc cơm nước. Bác Lộc tử tế lắm. Nhưng chuyện này cũng tạm vậy thôi, vì khi anh Sơn ra khỏi nơi này, anh phải về Sài Gòn tìm việc làm.

- Liệu nó có tìm ra việc làm không? Nó tàn tật như thế...

Tuyết cười:

- Nếu anh ấy không tìm ra việc thì đã có con. Con may cũng đủ cho anh ấy.

Bà Hương nhìn con gái, không giấu được sự thương hại:

- Nhưng mẹ chắc không đến nỗi gì.

- Con cũng hy vọng như vậy. Ở đây ai cũng thương con hết. Mỗi lần con vào thăm anh Sơn, thương binh ở các trại đều chỉ chỏ và bàn tán về con. Thật ra con có làm gì khác người đâu.

- Khác chứ.

- Cô Hai đó thì sao? Cô ấy...

Bà Hương khoát tay:

- Cô ấy khác vì đã là vợ của anh kia, con thì chỉ mới đính hôn. Huống chi thằng Sơn bằng lòng trả tự do cho con. Tuy vậy, trong đời này có một người như cô Hai cũng đã hiếm lắm rồi.

- Con đòi dọn ra đó may để gần cô Hai cho vui, nhưng anh Sơn không cho. Cô Hai thương con lắm. Cô ấy hiểu cảnh ngộ của con hơn ai hết.

- Thằng Sơn nghĩ sao mà không cho con dọn ra đó? Ra đó làm ăn dễ chịu hơn chứ.

- Anh ấy sợ con dọn ra đó sống một mình không tiện. Ở đây có bác Lộc.

- Nó nói phải lắm.

- Anh ấy còn bảo may vá thì ở chợ, chứ ở trước trại thương binh, may cho ai? Lại nữa anh không ở đây lâu. Nay mai anh sẽ về Sài Gòn.

- Đúng vậy. Nó đang học nghề thì con nên ở đây để ra vào thăm nó.

Hôm ấy, Tuyết đưa bà Hương vào thăm Sơn trước khi bà về Sài Gòn. Khi hai mẹ con đi trên đường nhỏ dẫn vào trại, nhiều người đã chỉ chỏ Tuyết, khiến Tuyết ngập ngừng, đi không được tự nhiên.

- Mẹ thấy đó. Ở phòng nào người ta cũng ló đầu ra nhìn. Thật bực mình.

- Người ta khen con là chuyện hay. Thật vậy, ít ai chung thủy như con... Đến cha mẹ còn phải chịu thua.

- Con chỉ làm bổn phận. Hay nói đúng hơn, con chỉ có thể yêu một lần thôi.

Thấy Tuyết và bà Hương đến, Sơn vui mừng lắm. Sơn xin lỗi bà Hương về chuyện đã nói dối với bà trước đó. Bà Hương nói:

- Bây giờ thì bác hiểu rồi. Đầu đuôi tại con Tuyết cả.

Tuyết nhìn Sơn:

- Dường như hôm nay anh có chuyện gì vui? Trông anh tươi tỉnh lạ.

Sơn nói:

- Có một chuyện hay lắm. Sáng nay có một phái đoàn Chữ thập đỏ quốc tế đến viếng làng này. Không biết có ai nói về anh hay không, mà họ đến xem anh làm việc. Trong phái đoàn có một người Nhật Bản, ông ta chuyện trò với ông giám đốc Sở Thương binh xã hội một lúc rồi hỏi thăm anh về sức khỏe, gia đình. Người ta đã nói đến em, mối tình cao đẹp của em. Mọi người đều ngạc nhiên. Người đàn ông Nhật ấy hứa sẽ vận động cho anh qua bên ấy chữa bệnh và làm chân tay giả. Nhưng ở đây đã có trung tâm chỉnh hình...

- Đành vậy, nhưng ở các nước giàu bao giờ cũng có đầy đủ phương tiện, thuốc men hơn.

Bà Hương hỏi:

- Vậy là con sắp được đi ngoại quốc à?

- Dạ, người ta hứa sẽ lo giấy tờ cho con đi. Nhưng từ đây đến đó thủ tục giấy tờ chắc còn lâu. Ngày ấy, chắc con đã học xong nghề sơn mài này rồi.

Tuyết mừng rỡ:

- Nếu vậy thì may quá phải không anh?

- Cũng nhờ em đó. Câu chuyện tình của chúng ta khiến nhiều người phải cảm động.

- Đâu phải. Tại người ta thấy anh có tài đấy chứ.

Bà Hương nói:

- Tại ai cũng được. Tại con hay tại Tuyết thì đó cũng là cái phước chung của hai con.

Sơn nói:

- Đúng là phước của hai con... Bác nói rất phải.

Tuyết trách:

- Đến giờ này mà anh còn gọi mẹ em bằng bác à?

- Khi nào hai bên cha mẹ thoả thuận cả sẽ hay. Xin bác đừng giận cháu.

Bà Hương nói:

- Chuyện xưng hô bên ngoài không ăn thua gì. Miễn trong lòng cháu kính nể hai bác, đừng giận chuyện cũ là được.

- Cháu đâu dám giận. Lúc nào cháu cũng kính nể hai bác. Việc rủi ro là tại cháu, cháu không may mắn.

Bà Hương nói:

- Thôi, bỏ chuyện cũ đi. Chuyện rủi ro qua rồi, từ nay chỉ là may mắn thôi.

Sơn dặn bà Hương:

- Bác về xin đừng nói gì với ai, kể cả gia đình cháu, về chuyện cháu được người ta đề nghị cho đi ngoại quốc.

Bà Hương hỏi:

- Tại sao vậy? Chuyện vui mừng như vậy, sao cháu không cho anh chị bên nhà biết?

- Xin bác đừng nói gì hết... Cháu yêu cầu như vậy và bác nên chiều ý cháu một chút.

- Bác không nói thì nay mai cô Lan hay anh chị bên nhà lên đây, cũng biết.

- Khi nào biết sẽ hay.

Ra đến ngoài đường, bà Hương hỏi Tuyết:

- Tại sao vậy con? Tại sao nó lại không cho cha mẹ nó hay chuyện ấy? Hay nó nói láo để làm vui lòng cha mẹ và con mà thôi?

- Anh Sơn không bao giờ làm vậy. Con chưa hiểu dụng ý của anh ấy.

Ngày hôm sau, khi đem thức ăn vào cho Sơn, Tuyết nói:

- Hôm qua, khi ra về, mẹ vẫn còn thắc mắc về lời dặn của anh. Mẹ nghĩ anh có một chuyện vui như vậy, anh nên nói cho cha mẹ anh biết để hai bác mừng.

Sơn vui vẻ:

- Đố em biết đó. Em mà nói được thì anh thưởng cho em cái này.

- Cái này là cái gì?

- Thì em cứ nói trúng đi sẽ rõ.

Tuyết suy nghĩ một lát, rồi lắc đầu:

- Em chịu thôi. Anh tính toán gì, em không hiểu được.

Sơn cười:

- Vì em mà anh phải làm như vậy.

- Vì em? Nói nghe lạ chưa! Trời mà hiểu được!

- Nếu cha mẹ anh thấy anh có giá như vậy thì sẽ không còn xem sự hy sinh của em cao quí như ngày trước nữa. Anh thì không muốn ai đánh giá em thấp.

Tuyết cười:

- Và khi hai bác thấy anh có giá như vậy, sẽ đem anh ra bán đấu giá chứ gì? Cô nào trả giá cao thì được đem anh về.

Sơn nghiêm ngay nét mặt:

- Anh nói với em bằng tất cả sự chân thành của anh, sao em lại có giọng đùa cợt như vậy? Bộ em tưởng đồng tiền có thể mua chuộc được anh, đổi anh thành con người phụ nghĩa, bạc tình sao?

Tuyết vội xin lỗi:

- Em nói đùa mà anh cũng giận sao?

- Lần sau đừng đùa như vậy.

Tuyết phụng phịu:

- Nói thật với anh chứ nếu hai bác đi cưới vợ khác cho anh thì em không để anh yên thân đâu. Lúc này axít bán đầy đường đó nghe.

- Em dọa anh làm gì? Cha mẹ anh không có tánh tham phú phụ bần ấy. Và còn anh đây chi? Anh có về nhà đâu mà cha mẹ anh có thể ép anh. Thôi, bỏ qua chuyện đùa cho vui ấy đi. Bây giờ chúng mình hãy bàn chuyện tương lai. Lúc nãy anh có nói nếu em trả lời đúng anh sẽ thưởng cho em cái này. Tuy em không trả lời đúng nhưng anh cũng thưởng cho em đây.

Vừa nói Sơn vừa lấy dưới gối một cái bao thư và đưa Tuyết. Tuyết cầm lấy và mở ra xem, thấy bên trong có năm chục nghìn đồng[1]. Tuyết kêu lên:

- Anh làm gì có tiền? Lãnh tiền phụ cấp hay tiền gì của Nhà nước phải không?

- Đâu phải. Một người ngoại quốc trong phái đoàn ấy đã đặt tiền trước để anh làm cho họ một tấm sơn mài. Giá một trăm nghìn đồng.

- Một trăm nghìn đồng? Và đưa trước năm chục nghìn?

- Đây là số tiền đầu tiên anh làm ra được từ khi bị thương. Anh rất hãnh diện. Mấy lúc nay em lo cho anh, bây giờ với số tiền này, em nên may sắm vài cái áo dài.

Tuyết cảm động:

- Đây là số tiền đầu tiên anh làm được, phải để đưa cha mẹ. Sao anh lại cho em?

- Mấy lúc nay em tốn kém với anh rất nhiều. Lại nữa, hãy xem như đây là tiền anh đi hỏi cưới em.

---

[1] *Đơn vị tiền trong thập niên 1980*

Chỉ là món tiền đầu, nhỏ mọn. Rồi đây anh sẽ đưa thêm để em may sắm áo quần, nữ trang... Đám cưới của chúng ta, chúng ta phải tự lo lấy. Đừng để cha mẹ phải lo, em nghĩ sao?

- Em cũng muốn vậy.

Sơn nói tiếp:

- Thật ra chuyện hôn nhân của chúng ta giờ đây do chúng ta định đoạt, đâu phải do cha mẹ nữa.

- Nhưng phải có sự đồng ý của cha mẹ.

- Đành vậy. Nhưng bây giờ quyền quyết định là ở tụi mình, em không đồng ý à?

- Trên thực tế là vậy. Nhưng trên nguyên tắc phải để cha mẹ được hãnh diện con mình ngoan ngoãn, không cướp đoạt quyền của các đấng sinh thành.

Sơn cười:

- Hay lắm! Người đàn bà Việt Nam bao giờ cũng chịu khép mình trong khuôn khổ.

Hôm ấy Sơn và Tuyết vui lắm, khiến các bạn của Sơn cũng đến góp vui với họ. Nên nói:

- Chị Tuyết thấy đó, anh Sơn đang nhìn về một tương lai tươi đẹp. Còn chúng tôi thì viễn ảnh còn đen tối lắm. Trời ngó nghĩ đến chị đó.

Bích nói:

- Trời Phật làm sao khỏi cảm động trước lòng chung thủy và mối tình cao quí của chị.

Hôm ấy Tuyết ra về, lòng vui mừng, rộn rịp. Chưa bao giờ Tuyết cảm thấy sung sướng như hôm ấy. Khi về đến nhà, Tuyết kể lại cho bà Lộc nghe, bà cũng mừng cho Tuyết:

- Đó, cháu thấy chưa? Trời Phật đã trả lại cho cháu những gì mà cháu tưởng là đã mất.

*

* *

Nghĩa bàn với vợ:

- Chúng ta nên dọn về Cái Bè sống gần cha mẹ thì hơn, em nghĩ sao?

Vợ Nghĩa phản đối:

- Làm nghề của anh mà về quê nhà sống thì có nước mạt.

- Kìa, em nói gì lạ vậy. Quê mình còn đông dân hơn ở đây.

- Nhưng về quê làng nước, xóm giềng, ai cũng là bà con cả, mình đâu thẳng tay lấy tiền được. Ví dụ có ai nghèo đến xin thuốc hay nhờ chích, mình làm sao nỡ từ chối? Lấy tiền nhiều không nỡ... Còn em cũng vậy. May vá lấy đắt không dám, mà lấy rẻ thì không đủ công làm. Mình nên dọn lên thành phố làm ăn...

- Lên thành phố làm sao cạnh tranh với người ta? Đến một tỉnh nhỏ khác biết sống nổi chưa.

- Anh không muốn đi thành phố phải không?

- Không.

- Thế tại sao hồi đó anh bàn với Tuyết lên trên đó làm ăn.

- Chuyện ấy ai nói với em? Mà anh có bàn với Tuyết hồi nào đâu. Em phải biết từ khi ông bà Hương hứa gả Tuyết cho anh, Tuyết không hề nói với anh lời nào. Lúc nào Tuyết cũng lầm lì...

- Em muốn lên thành phố. Người ta nói ở trên đó dễ làm ăn lắm. Anh hãy chìu em một phen đi. Em không muốn về quê vì nhiều lẽ, mà lẽ thứ nhất em đã nói cho anh nghe rồi...

- Còn lẽ thứ nhì, thứ ba?

- Lẽ chánh là ở quê em, bạn bè đều bàn tán với nhau anh không yêu em, anh cưới em là vì cô Tuyết chê anh, anh tức giận muốn cho cô ấy thấy anh không ế vợ.

- Hơi đâu mà nghe lời bạn bè... Thiên hạ bàn tán kệ họ. Mà họ bàn tán như vậy, chúng ta cũng nên quên để họ thấy anh yêu em. Anh sẽ làm cho mấy cô bạn của em phát thèm cái cảnh có chồng cho xem... Anh sẽ nuông chìu em, may sắm cho em thật nhiều áo quần đẹp, mắc tiền. Chiều chiều chúng ta đi dạo mát, anh sẽ nắm chặt tay em... Mỗi khi có một cô bạn của em đến thăm, anh sẽ hôn lên tóc em.

- Thôi, em van anh, đừng nói đùa nữa.

- Bây giờ em chịu về quê chưa?

- Em muốn lên thành phố làm giàu rồi hãy về quê.

- Em làm như ở trên đó người ta vãi tiền sẵn để mình lên lượm. Em phải biết thành phố Hồ Chí Minh có cả nghìn tiệm may, mà tiệm nào cũng giỏi, cũng khéo, cũng xuất thân từ các trường may cắt danh tiếng ở Sài Gòn... Còn em, em học lóm, may tạm được đối với người dân quê, mặc sao cũng được. Lên thành phố, em đi may phụ người ta còn không thuê nữa là...

Bị Nghĩa chê, vợ chàng không khỏi tức giận và cũng không dám đòi lên thành phố nữa. Sau cùng, hai vợ chồng dọn về huyện Châu Thành. Trước khi đi, Nghĩa đưa vợ lại chào ông bà Hương.

Nghĩa nói:

- Chúng cháu sắp dọn đi nên đến đây chào hai bác và chúc hai bác ở lại mạnh giỏi. Trước đây, nếu cháu có làm gì khiến hai bác buồn lòng thì xin hai bác bỏ qua cho...

Bà Hương nói:

- Không, cháu có làm gì cho hai bác buồn đâu. Thấy cháu có hạnh phúc, vợ chồng vui vẻ, hai bác mừng lắm.

Rồi bà Hương vui miệng, khoe là Tuyết sắp về quê để chuẩn bị làm đám cưới. Vừa nghe bà Hương nhắc đến Tuyết, người mà trước đây Nghĩa đã từng đau khổ vì yêu mà không được yêu lại, vợ của Nghĩa

vội vã thúc giục Nghĩa ra về. Nghĩa cứ như không nghe thấy, hỏi thăm bà Hương về Tuyết và Sơn khiến vợ chàng càng thêm tức giận. Vì vậy khi Nghĩa và nàng ra đến ngoài đường, nàng càu nhàu:

- Anh vẫn còn mê cô Tuyết ấy. Anh không nể gì em hết. Có em ở đó mà anh cứ nói chuyện về cô Tuyết, mặt mày anh tươi hẳn lên. Em nhắc mấy lần mà anh vẫn không chịu về.

Nghĩa không khỏi bực mình:

- Anh cưới em tức là chuyện anh và Tuyết đã chấm dứt... Việc gì em ghen? Anh sở dĩ muốn dọn về quê là để khỏi gặp Tuyết... Vậy mà em còn cự nự không chịu về. Anh ở đây làm được nhiều tiền, nhưng khi Tuyết về đây, anh sợ giữa anh và em có chuyện cãi vả, giận hờn, như thế gia đình làm sao có hạnh phúc. Vậy mà em không chịu hiểu nổi khổ tâm của anh, em cứ nhất định ở lại đây.

Thế là Nghĩa đưa vợ về Châu Thành làm ăn. Ai nghe tin này cũng nói:

- Như vậy là phải... Rồi đây cô Tuyết sẽ về thăm cha mẹ. Nghĩa còn mặt mũi nào mà nhìn thấy Tuyết, làm sao đủ can đảm để nhìn thấy hạnh phúc của Tuyết...

Riêng ông Hương vẫn còn thương Nghĩa vì Nghĩa đã đối xử với ông rất tử tế. Ông nói với bà Hương sau khi Nghĩa về rồi:

- Tôi vẫn thấy thương cậu Nghĩa, cậu ấy đối đãi với mình rất tử tế. Chỉ tại con Tuyết.

Bà Hương không bằng lòng:

- Ông còn nói cái giọng ấy sao? Con Tuyết bỏ nhà ra đi, ông không ngán sao?

- Nhưng tôi không thể quên được sự tử tế của Nghĩa. Nó tốt với mình. Chỉ tại phần số của con Tuyết... Dù thằng Sơn có làm ra tiền đi nữa thì nó vẫn là người tàn tật, khó mà có hạnh phúc lứa đôi.

- Đàn ông các ông luôn nghĩ như vậy. Còn đàn bà chúng tôi thì lại nghĩ khác. Chúng tôi đặt vấn đề bổn phận lên trên. Ngày xưa, các cụ thì sao? Chồng chết từ khi còn trẻ, vẫn ở vậy nuôi con. Không chồng thì phụng dưỡng cha mẹ chồng... Không có sao cả.

- Có sao thì làm sao biết được? Các cụ đã khổ tâm, khổ xác nhiều. Các cụ ấy than thở với bà sao?

- Thế các cụ ấy than thở với ông chắc? Ông làm như ông thạo lắm vậy.

- Sao lại không? Thời nào người ấy. Cái thời buổi này, sống cho tinh thần cũng phải nghĩ đến vật chất. Con Tuyết còn trẻ...

- Thôi, đừng nói đến chuyện ấy nữa. Mình có nói cũng không ích gì. Ván đã đóng thuyền rồi. Nay mai thằng Sơn đi ngoại quốc...

- Thằng Sơn đi ngoại quốc, con Tuyết có về đây không?

- Chắc là không.

- Sao vậy?

- Về để mỗi ngày nghe ông bàn ra như vậy sao? Làm sao mà chịu được? Dù nó muốn về, tôi cũng khuyên nó hãy ở trên ấy làm ăn.

Ông Hương nguýt vợ:

- Bà này hay thật. Bà xúi con Tuyết như vậy sao?

- Thì nó ở trên đó làm ăn, có tiền, về đây làm gì?

- Bộ tôi không nuôi nổi con gái tôi sao?

- Tôi đâu nói mình không nuôi nổi, nhưng nó đã ra đi và sống tự lập mấy lúc nay rồi. Bây giờ mình đâu có quyền can thiệp đến chuyện của nó nữa.

- Bà nói như vậy mà nghe được. Bà tưởng bây giờ tôi không có quyền gì nữa sao? Nếu tôi không chịu gả thì sao?

Bà Hương cười khẩy:

- Nếu ông có quyền thì cậu Nghĩa đã không cưới vợ!

Trong khi ở nhà ông bà Hương đang bàn về chuyện của Tuyết, thì ở thành phố, Sơn cũng đang lo nghĩ nhiều về vấn đề này. Chàng hỏi ý kiến Tuyết:

- Tháng tới, anh sẽ đi Nhật để làm chân tay giả. Trong khi anh đi, em có định về quê không?

- Không, em ở đây đợi anh về. Em ở đây may vá dành dụm chút ít tiền, sau này khi có nhà cửa chúng ta sẽ sắm đồ đạc.

- Em làm vậy không sợ cha mẹ ở nhà buồn sao?

- Em đã nghĩ kỹ. Dù cha mẹ buồn thì em cũng đành chịu. Em không muốn về quê lúc này. Khi nào chúng ta làm lễ cưới đã... Lúc ấy chúng ta cùng về. Anh đi đến bao giờ mới về?

- Việc ấy anh làm sao biết được. Em ở đây có tiện không?

- Mấy lúc nay em ở đây thì sao? Bà Lộc xem em như con, anh không thấy à? Cô Thúy đi lấy chồng rồi, giờ một mình em may. Dư đồng nào, em mua sắm lần những thứ cần thiết để lập gia đình, như chén bát, nồi soong, bàn ủi, đèn ngủ...

Sơn cười:

- Con gái bao giờ cũng vậy, buồn cười thật! Nhưng em ở đây, cha mẹ dưới nhà không bằng lòng và giận anh mới sao?

- Không sao đâu, anh hãy yên lòng. Em sẽ có cách nói để cha mẹ hiểu là việc này do em định đoạt.

Ngừng một lát, Tuyết nói:

- Em về quê lúc này không tiện... Người ta đang bàn tán rất nhiều về chuyện của mình. Em về, người ta sẽ đến hỏi này nọ, hoặc khen chê vài câu, cũng làm em bực mình rồi. Anh thừa biết em bỏ nhà ra đi, không kết hôn với Nghĩa, là vì em không thể yêu ai khác ngoài anh. Em không muốn làm kẻ tham phú phụ bần, hay thấy anh tàn tật rồi bỏ đi lấy chồng khác. Em nguyền đem cuộc đời em gắn liền vào cuộc

đời anh, để lo cho anh khi anh bị tàn tật. Em thề với đất trời, lòng em chỉ nghĩ đến anh, không hề mưu tính một chuyện gì khác. Em đâu biết trước anh sẽ được học nghề, còn có thể làm ra tiền và được đi ngoại quốc để sửa chữa lại chân tay...

- Chính anh, anh cũng đâu ngờ có chuyện may mắn ấy. Nếu anh chịu khó học được nghề sơn mài này, cũng nhờ em. Trước tình yêu và lòng chung thủy của em, anh cảm thấy anh còn có nhiều bổn phận, phải làm thế nào để khỏi phụ lòng em. Vì vậy anh mới đủ can đảm vượt qua cảnh tuyệt vọng này. Có người bị thương cũng như anh, nhưng vì bị người yêu phụ bạc, họ nằm ì một chỗ không muốn làm gì. Nhưng tại sao hôm nay em lại đem việc này ra nói? Có ai nói gì em sao?

Tuyết thở dài:

- Vậy mà có nhiều bà ở dưới quê cho rằng em biết lựa chọn, em đã lựa anh để bây giờ được nhiều chuyện may mắn.

- Người ta nói vậy càng tốt. Vậy tại sao họ không lựa những ông chồng tàn tật như em đã lựa? Rồi vì vậy mà em giận à? Vô lý chưa.

- Em không giận, nhưng em không muốn về quê để nghe thiên hạ khen, cũng như trước kia, em không muốn nghe thiên hạ thương hại.

- Em không về thì cứ ở lại đây. Anh sẽ gửi thư về cho em.

Thấy Tuyết vẫn buồn, Sơn hỏi:

- Hay là em Lan lên đây hôm nọ có nói gì khiến em buồn? Anh thấy nó nói chuyện với em lâu lắm kia mà. Chỉ là mấy chuyện thiên hạ bàn tán mà lúc nãy em đã kể anh nghe rồi phải không? Hơi đâu mà em buồn. Em cũng hiểu nếu không có em thì đời anh làm gì được như thế này. Khi anh nằm ở Viện quân y 175 và bác trai lên thăm nói xa nói gần, muốn anh tự động từ hôn, trả lại tự do cho em, lúc ấy sao anh muốn tự tử quá, em ạ. Nói vậy để em hiểu rằng mất em, anh không thiết gì nữa. Bây giờ, anh mà được đi ngoại quốc cũng là nhờ em. Câu chuyện chung thủy của em khiến nhiều người phải cảm động, rồi người ta tìm cách giúp đỡ anh, để em có một người chồng lành lặn hơn.

Sơn nói nhiều lắm, Tuyết ngồi nghe, lòng dịu lại, không còn buồn giận nữa.

Sơn nói:

- Em cứ ở đây may vá, nếu em không muốn về quê.

Nhưng một lát sau, Sơn lại nói:

- Anh vẫn thấy em về quê, gần cha mẹ tiện hơn.

Tuyết nhìn Sơn rồi hỏi:

- Hay là anh nghi ngờ điều gì? Anh muốn em về quê để có cha mẹ giữ gìn cho em? Như anh thấy đó, cha mẹ thì chỉ được tài xúi xử chứ không giữ gìn em cho anh đâu. Mẹ em thì không dám cãi lời cha em. Em ở đây, anh thấy không tiện à?

- Không phải anh nghi ngờ gì em, nhưng em tốt thật, mà đời thì đầy cạm bẫy chông gai, biết thế nào

mà lường? Người ta có thể vì chút ơn với anh mà có ý xấu, rủi em không đề phòng được thì còn gì là hạnh phúc của chúng ta?

Tuyết nhìn Sơn và đã bắt đầu hiểu. Tuyết nhớ đến nụ cười bí ẩn và đôi mắt đưa tình của Phong, người hướng dẫn phái đoàn Chữ thập đỏ hôm nọ. Chính Phong đã giới thiệu trường hợp của Sơn, đề nghị cho Sơn đi Nhật, chính Phong khen Tuyết là người đàn bà chung thủy.

- Cô có biết vì ai mà tôi giúp anh Sơn không? Vì cô đấy. Thấy cô chung thủy, tôi không khỏi cảm động. Giá tôi có được một người vợ như cô thì đời tôi đâu có cô đơn và buồn tẻ như thế này.

Rồi Phong kể vắn tắt cho Tuyết nghe người yêu của chàng đã bỏ chàng để đi lấy một Việt kiều, chỉ vì cái mộng muốn được ra sống ở nước ngoài.

Chính cô Hai bán quán trước làng thương binh đã nói với Tuyết như vầy:

- Ông Phong là người tốt, thích giúp đỡ người khác, nhưng không hiểu tại sao ông lại không may mắn về đường tình duyên.

Tuyết hỏi:

- Chị quen ông Phong sao?

- Tôi làm sao được quen với ông ấy? Tôi nghe nhiều người nói chuyện về ông Phong. Ông ấy còn trẻ như vậy mà đã suýt ba đời vợ rồi đấy. Lần đầu, ông kết hôn với một cô gái con nhà quyền thế. Cô này

ỷ tiền, ỷ thế, không biết kính nể cha mẹ ông Phong, nên ông đã ly dị... Lần thứ nhì, ông cưới một cô gái quê vì cho rằng các cô gái quê chất phác, không se sua chưng diện. Nhưng ông đã lầm. Cô vợ này khi ở dưới quê thì chất phác và hiền hậu, nhưng đến khi lên Sài Gòn rồi thì đua đòi chưng diện, học làm sang lố lăng, lại còn ngoại tình, khiến ông Phong lại phải chia tay. Lần thứ ba, ông yêu một cô gái có học, con nhà tử tế. Nhưng cô này chưa kịp về làm vợ ông Phong thì đã gặp một Việt kiều và chia tay với ông không lời từ biệt.

Nghe cô Hai kể đến đây, Tuyết kêu lên:

- Ông Phong cũng đã nói với tôi như vậy.

- Ông Phong thích tâm sự đến thế sao? Mà ông ấy gặp cô ở dịp nào?

Tuyết có vẻ bẽn lẽn:

- Trong những ngày ông ấy đến trại thăm anh Sơn và nói cho anh ấy biết là ông đã vận động cho anh Sơn đi Nhật.

Cô Hai cười và không nói gì...

Bây giờ, trước sự lo nghĩ của Sơn khi sắp đi nước ngoài. Tuyết bỗng nghĩ đến Phong và biết Sơn đang nghi ngờ lòng tốt của ông này.

Tuyết nói với Sơn:

- Em không muốn về quê vì về quê em phải sống nhờ cha mẹ, không thể làm gì ra tiền. Ở đây em có thể may vá kiếm được khá. Tuy vậy, nếu em ở gần

làng thương binh mà anh không yên lòng ra đi thì em cũng chìu ý anh cho anh vui vẻ khỏi còn nghi ngờ gì nữa. Em sẽ về ở với dì Mai.

- Dì Mai nào, ở đâu?

- Dì Mai ở Sài Gòn. Khi mẹ em lên đây tìm anh là nhờ dì ấy dẫn đường.

- Thôi anh biết rồi. Dì Mai buôn bán ở chợ Tân Định phải không? Nhưng về đó em có thể buôn bán làm ăn không?

- Tùy cơ ứng biến, không may được thì buôn bán, lo gì?

- Nhưng em hứa với anh, dù ở đâu em cũng phải giữ gìn nhé. Em đã cho anh bao nhiêu hy vọng, nếu phải mất em lần nữa, chắc anh không đủ can đảm để sống.

Tuyết nhìn Sơn không khỏi ái ngại:

- Kìa, anh nói gì lạ vậy? Em như thế này không đủ cho anh tin lòng em hay sao? Tại sao tự nhiên anh lại đâm ra lo lắng, ngờ vực như vậy?

- Tại đời xấu lắm, em ạ. Con người ta xấu xa, dơ bẩn lắm. Lòng người thì đen bạc...

- Lòng người đen bạc, nhưng chúng ta không đen bạc thì thôi.

- Em nói rất đúng. Nhưng con người gian xảo khó lường, em thì thật thà, chất phác...

- Coi bộ anh không yên tâm, không tin em. Em biết làm sao bây giờ?

Bà Lộc khi hay được ý định của Tuyết và Sơn thì buồn lắm. Bà bàn ra mãi, nhưng Tuyết đã trình bày rõ cho bà hiểu, đây chỉ là ý muốn của Sơn. Bà Lộc nói:

- Em Thúy đi lấy chồng rồi, tôi một mình, có cô tôi mới cảm thấy đỡ buồn. Khi gả em Thuý, tôi có ý định bắt rể, nhưng bên nhà trai không chịu. Tôi ỷ có cô nên không đòi hỏi điều kiện ấy. Nay cô bỏ đi, thật khổ cho tôi.

- Cháu đâu muốn vậy.

- Cậu Sơn nghĩ quẩn thật đấy! Ở đây đang làm ăn phát đạt. Người ta bắt đầu tin cậy cô. Về Tân Định, cô làm ăn gì? May vá thì ở đó quá nhiều tiệm may rồi.

- Cháu cũng chưa tính. Cháu chỉ muốn làm vui lòng anh Sơn.

Bà Lộc nói:

- Thôi, tôi hiểu rồi, cậu Sơn muốn giữ gìn cho cô. Cậu ấy ghen, phải nói rõ là như vậy. May mà cậu ấy và cô chưa cưới nhau. Chuyện chăn gối chưa có mà đã ghen như vậy thì sau này tôi ngại cho cô khó tránh được nhiều buồn khổ.

Tuyết bỗng nhớ tới những lời bà Hậu đã nói với Tuyết về ông chồng tật nguyền vì một tai nạn lưu thông của bà. Người chồng ấy trước khi gặp rủi ro rất tốt, yêu thương bà và bà không phải làm gì bận đến tay chân. Thế nhưng sau khi ông bị tật nguyền nằm nhà, bà phải làm lụng vất vả để lo cho chồng thì ông chồng ấy lại hành hạ, chỉ vì ông ta bị mặc cảm bất lực, không làm cho vợ thoả mãn về mọi mặt.

Tuyết thở dài:

- Cháu vì đã yêu anh Sơn nên chấp nhận mọi hy sinh. Anh ấy đi ngoại quốc để làm lại chân tay, cháu mừng lắm. Lúc đầu anh ấy cũng hết sức vui mừng, nhưng không hiểu tại sao lúc sau này anh lại không muốn ra đi? Dường như anh sợ ở nhà có chuyện gì không may vậy.

- Cậu ấy thật vô lý, mấy ai được may mắn như vậy? Đi ngoại quốc vài ba tháng rồi về cưới vợ thì đã sao? Bộ không tin cô sao? Nếu không thật sự yêu thương cậu ấy thì cô đâu có chịu khổ sở bỏ cha mẹ, bỏ làng nước để lên đây, tìm cách giúp đỡ cậu ấy... Nói gì thì nói người đàn bà nào cũng không tránh khỏi sự đau khổ. Mười hai bến nước trong nhờ đục chịu, nhưng thật ra bến nước nào cũng đục cả, cũng sóng gió cả đối với người đàn bà. Thượng đế khi sinh ra đàn bà, con gái đã giao phó cho họ nhiều trách nhiệm với bao nhiêu đau khổ, đã vậy còn bắt họ chỉ được phép đóng vai thụ động thì thật tội nghiệp họ quá...

Chẳng những bà Lộc tìm cách ngăn cản, không muốn cho Tuyết dọn về Sài Gòn, mà cả Nên và Bích, hai người bạn mà Sơn mới chơi thân ở làng thương binh, cũng nói với Tuyết khi hay tin Tuyết sắp rời Thủ Đức:

- Tại sao chị lại nghe lời anh ấy dọn về Sài Gòn? Công việc làm ăn đang chạy như vậy?

Bích còn nói thêm:

- Mấy lúc nay được quen với chị qua tình bạn anh Sơn, tôi thật không sao khỏi cảm kích, kính mến một người như chị. Bây giờ chị đi khỏi nơi này, chúng tôi như mất một người chị, một nguồn an ủi.

Tuyết không khỏi cảm động:

- Nghe các anh nói tôi chỉ biết cám ơn chứ không biết trả lời sao cả, vì đây là quyết định của anh Sơn.

Nên kêu lên:

- Nếu là quyết định của anh Sơn thì anh ấy ích kỷ quá!

Nhiều người trong trại cũng tỏ ý tiếc nếu không còn gặp Tuyết nữa. Thật ra mỗi khi Tuyết vào thăm Sơn, Tuyết đã mang theo với nàng sự tươi mát, hiền dịu, khiến những kẻ đang sống xa nhà đã tìm thấy ở Tuyết một niềm an ủi vô biên... Đã vậy, Tuyết còn đem theo thật nhiều quà và Sơn đã chia cho các bạn cùng cảnh ngộ. Không có gì mà Sơn giữ lấy để ăn một mình...

Tuyết hứa với Bích, Nên cũng như các thương binh khác, thỉnh thoảng nếu có dịp lên thăm bà Lộc, Tuyết sẽ ghé vào thăm các anh.

Hôm đó không có mặt Sơn, và khi Tuyết kể lại cho Sơn nghe thì Sơn nói:

- Anh em ở trại này mến em lắm, họ cảm phục vì mối tình đẹp đẽ của em đối với anh, nhưng mà mình đâu thể làm vừa lòng họ được, phải không em? Đời có những chuyện như vậy đó, chuyện phải mà không làm được.

Tuyết làm thinh và đây là lần đầu tiên Tuyết cảm thấy khó chịu vì một lời nói của Sơn. Sơn không muốn cho Tuyết vào thăm các bạn bè trong lúc Sơn đi vắng, không còn ở đây nữa...

Sơn ra đi với bao lo lắng, dù trước đó, Tuyết đã dọn về ở với bà Mai ở Tân Định. Khi Sơn đi rồi, có lần Tuyết lên thăm bà Lộc, nhân thể lấy mấy món đồ còn gởi lại, khi đi ngang qua làng thương binh, Tuyết nhớ đến các bạn của Sơn, muốn ghé lại thăm nhưng không dám vào. Hôm ấy Tuyết chỉ đến quán cô Hai để hỏi thăm về vài người bạn của Sơn mà họ thường ra đây ăn uống. Cô Hai thấy Tuyết, mừng lắm, đon đả chào hỏi và sau lại làm bộ giận hờn:

- Anh Sơn đi rồi là chị không đến nữa. Bạc bẽo thật. Nhớ hồi nào chị đi tìm anh Sơn, đến thơ thẩn ở cái quán này, trông mà thương hại... À, chị biết không, anh em trong làng ra đây nhắc đến chị luôn. Họ nói đùa phải chi chị về đây mở quán, chắc chị giành hết mối của tôi.

- Chị nói giỡn hoài. Tôi làm sao bằng chị. Tài buôn bán của chị, ở đây ai mà không biết?

- Chị vào thăm anh em trong ấy chưa?

- Hôm nay trễ rồi.

- Giờ này còn sớm. Đến bảy giờ tối vẫn còn chuyến xe về Sài Gòn mà. Chị vào thăm họ một chút đi.

Tuyết viện cớ:

- Vào trong ấy, không có anh Sơn, em buồn lắm. Lại nữa, vào thì phải chuẩn bị quà. Chị thấy không, hôm nay em đi thình lình, em cần gặp bà Lộc để bàn về việc làm ăn.

Cô Hai nói:

- Sự có mặt của chị là quí rồi. Mấy anh ấy đâu có cần quà bánh. Con nít sao?

- Nhưng vào tay không, em thấy kỳ lắm. Thôi, để lần khác vậy.

Hôm ấy, Tuyết ra về, lòng không khỏi thương cảm. Nơi ấy đã gợi Tuyết nhớ đến Sơn, nhớ đến nhiều kỷ niệm êm đềm. Từ hôm Sơn đi đến nay, Sơn chưa gởi thư về nhà, có lẽ Sơn đợi công việc ngã ngũ rồi viết thư luôn thể. Sơn cũng biết ở nhà Tuyết trông đợi tin chàng, vậy tại sao Sơn lại chậm thư từ như vậy?

Vì hứa với cô Hai và vì biết thế nào cô Hai khi gặp lại các bạn của Sơn cũng sẽ nói cho họ biết là gặp Tuyết, nên sau đó hai tuần, khi nhận được thư Sơn, Tuyết vội vàng làm một rổ bánh ít và mua mấy chục cam đi lên Thủ Đức, với ý định thăm các bạn cùng trại của Sơn để cho họ biết về tin tức của anh... Khi chiếc xe lam ngừng trước trại, cô Hai vừa thấy Tuyết đã kêu lên:

- Anh em trong ấy đang chờ chị đó. Mãi đến hôm nay mới lên à?

- Chị đã nói cho các anh ấy nghe rồi à?

- Họ nghe có chị lên mà không ghé thăm họ, họ buồn lắm.

- Hôm ấy tôi cũng đâu có vui... Nhưng biết sao?

- Vậy chị vào thăm các anh ấy đi.

- Tôi gởi hai cái giỏ này cho chị, tôi lên thăm bà Lộc một chút. Khi về, tôi sẽ ghé vào thăm các anh em trong ấy.

- Người ta đang đợi chị... À, mà mấy ông sĩ quan ở trong ấy cũng nhắc đến chị. Họ ra đây nhậu luôn, khen chị không tiếc lời.

Cô Hai nói xong, nhìn Tuyết cười:

- Người gì mà được mọi người yêu thương vậy không biết. Nghe nói ông Phong mê chị lắm, nhưng biết không hy vọng gì nên ông giang ra xa.

Tuyết gởi cô Hai hai cái giỏ, lên xe lam đến nhà bà Lộc, ở lại đây dùng cơm và chuyện trò với bà. Bà Lộc cho Tuyết hay ông Phong có đến đây tìm Tuyết, tưởng Tuyết còn ở với bà. Và còn một số anh em khác ở làng thương binh đem đồ lại cho Tuyết may. Khi hay Tuyết không còn ở đây nữa, họ ra về không vui...

Tuyết đưa bà Lộc một chục bánh ít:

- Cháu gói bánh để đem biếu cho các anh em ấy luôn thể.

Rồi Tuyết tâm sự là trước khi Sơn đi, Sơn tỏ ý không muốn cho Tuyết vào làng thương binh nữa, mặc dù các anh em ấy đã năn nỉ nếu Tuyết có rảnh thì vào thăm họ. Bà Lộc nói:

- Cậu Sơn ghen đấy. Cô liệu lấy. Nhưng lần này cô vào có việc gì không?

- Cháu vừa nhận được thư anh Sơn. Anh ấy bảo đang nằm ở bệnh viện, chờ giải phẫu... Anh dặn cháu vào trại xin thêm mấy thứ giấy tờ gì đó rồi gởi qua cho anh... Vì vậy cháu mới dám vào.

Tuyết đã nói dối bà Lộc. Thật ra không có chuyện giấy tờ gì hết. Nhưng Tuyết không đủ can đảm để nói rằng vào thăm mấy người ấy vì lòng thương xót... Tuyết đã suy nghĩ nhiều đêm. Tuyết vào thăm họ thì có lỗi gì không? Tuyết tự vấn lương tâm không hề có sự phản bội Sơn, Tuyết vào thăm họ là vì Sơn. Tuyết muốn đem lại cho họ một chút an ủi, vậy thôi.

Bà Lộc nói:

- Tôi đã sống nhiều, không thiếu kinh nghiệm trong chuyện yêu thương, chồng vợ. Không có người đàn ông nào không ghen. Người ta cho rằng "ớt nào mà ớt chẳng cay, gái nào mà gái chẳng hay ghen chồng", nhưng kỳ thật ớt tuy cay nồng, thì tiêu há chẳng cay sao? Tỏi không nồng sao? Cái ghen của đàn ông là thứ cay của tiêu. Tiêu cay thấm thía, ngửi vào bắt sặc sụa, ho hen. Cái ghen của người đàn ông thâm trầm lắm, bọn đàn bà khờ dại, nông nổi như mình làm sao đối phó được? Cô đừng vội tưởng cô là người ân của Sơn mà rồi cậu ấy đặt trọn niềm tin ở cô, không ghen với cô, cô làm gì cậu ấy cũng không ngờ vực hay phiền trách. Không đâu, có một ngày nào đó, cậu Sơn cảm thấy thua sút cô về một khía cạnh nào đó, cậu lại càng ghen tuông kinh khủng... Cô đã sẵn sàng chấp nhận một sự hy sinh vượt bực

như vậy rồi thì cô phải dè dặt cẩn thận, phải giữ gìn thật nhiều, nếu không cô sẽ khổ sở vì cậu ấy.

Bà Lộc nói nhiều lắm, vì vậy khi trở lại quán cô Hai, Tuyết lưỡng lự không biết có nên vào thăm mấy người bạn của Sơn không.

Cô Hai thấy Tuyết liền nói:

- Đi đâu lâu dữ vậy? Để bánh ở đây ai thấy cũng hỏi mua. Lúc nãy có anh Bình trong trại ra đây, tôi nói cho anh ấy biết có chị sắp vào thăm.

Tuyết kêu lên:

- Như vậy là chết em rồi!

- Sao lại chết?

Tuyết thở dài không nói. Nàng nghĩ:

-Vậy thì ta phải vào thăm chứ còn biết làm sao bây giờ? Họ đang chờ đợi ta, mà bánh ít thì đã mang lên đây rồi.

Không nghe trả lời, cô Hai hỏi lại:

- Bộ thay đổi ý kiến rồi à? Không vào thăm các anh ấy nữa sao? Bộ đi lại đằng bà Lộc, rồi có ai cản ngăn chứ gì? Ôi, anh em người ta vì đất nước này mà đổ xương, đổ máu, mình ở hậu phương thỉnh thoảng đi thăm viếng, ủy lạo là bổn phận của mình. Chị không thấy tháng nào cũng có nhiều phái đoàn từ tiện hay nhiều đoàn nghệ sĩ lên đây giúp vui, ủy lạo các anh em thương binh sao?

Nghe cô Hai nói vậy, Tuyết liền nói:

- Tôi có nghĩ ngợi gì đâu. Tôi sẽ vào thăm họ ngay bây giờ.

- Chị vào chắc họ mừng lắm.

Thế là dù muốn dù không, Tuyết cũng vào trại. Anh em ở đây đã nghe tin Tuyết sắp vào nên những người còn đi đứng được thì tề tựu lại ở trại của Nên. Những người không đi được thì ngồi trên những chiếc xe lăn, nhìn ra cổng. Vừa thấy Tuyết, họ đã reo lên, kẻ hỏi thăm tin tức của Sơn, kẻ hỏi thăm công việc làm ăn của Tuyết. Tuyết trả lời không kịp, trong khi phân phát mỗi người cái bánh, vài miếng cam, một điếu thuốc lá. Không khí trong trại trở nên ồn ào náo nhiệt, những khuôn mặt xanh xao bỗng sáng ngời, những đôi mắt đượm buồn bỗng lóe ra những tia sáng rực rỡ. Người ta nhõng nhẽo với Tuyết, vòi bánh, vòi thuốc lá... Có người trách:

- Sao chị không vào thăm tụi này, chị chỉ biết có anh Sơn...

- Chúng tôi không có thân nhân ở trong Nam. Chúng tôi quê ở ngoài Bắc, bây giờ tật nguyền... Chị thương chúng tôi, chị nhé... Trước đây, đành rằng chị vào đây để thăm anh Sơn, không phải thăm chúng tôi, nhưng chúng tôi đã quen với khuôn mặt hiền từ của chị, đã cảm phục mối tình cao đẹp của chị đối với anh Sơn, đã xem chị như một thần tượng rồi... Không được gặp chị nữa, chúng tôi buồn lắm. Chị tiếc gì mà không cho chúng tôi một chút tình ruột thịt. Chị có thể là em của chúng tôi, là chị của chúng tôi.

Họ thi nhau nói, Tuyết ngồi nghe làm sao khỏi cảm động. Tuyết lấy khăn chậm nước mắt và sau đó thì Tuyết khóc thật tình. Mọi người ngồi im nhìn nhau. Có người trách lẫn nhau:

- Các anh làm chị Tuyết buồn rồi. Lần sau chị không vào nữa thì sao? Chị Tuyết giận thì khổ.

- Mình sắp mất chị Tuyết rồi. Khi anh Sơn về đây, anh không trở lại đây, sẽ dọn ở nơi khác và biết bao giờ chị Tuyết mới đến đây?

- Phải đó, khi anh Sơn về thì chị phải lo cho anh. Người vợ hiền thì làm sao có thì giờ rảnh để đi thăm mình?

Cứ người một câu và sau đó họ làm thinh, người nào cũng có vẻ xúc động. Tuyết bỗng nhớ ra điều gì, liền nói:

- Anh nào có áo mất nút, hay rách gì thì đưa đây tôi vá cho. Tôi giúp các anh vài giờ, sau đó tôi về Sài Gòn.

Nên nói:

- Thôi khỏi, mẹ tôi và em tôi hôm nọ đã vá giùm các anh ấy rồi. Chị có chuyện gì vui thì kể tụi này nghe đi...

Tuyết ngồi chơi thêm một giờ nữa rồi ra về. Các anh em thương binh đòi đưa Tuyết ra đến tận cổng, nhưng Tuyết ngăn lại:

- Các anh đừng làm vậy.

Tuyết ra về, bùi ngùi thương cảm. Nên và Bích cùng mấy người bạn khác nhìn theo cho đến khi Tuyết ra khỏi cổng. Trước khi về Sài Gòn, Tuyết còn ghé qua quán cô Hai, ngồi đợi xe. Cô Hai hỏi:

- Thế nào, họ mừng lắm phải không? Làm gì trong ấy mà lâu thế?

- Họ xúm lại hỏi hết chuyện này đến chuyện khác, trả lời không muốn kịp. Thật cảm động.

- Đó, chị thấy không? Mấy anh em trong ấy trông chị như con trông mẹ đi chợ về. Thật khó cho mình, khi mình chỉ có thể sống cho một người, lo cho một người.

Tuyết thở dài:

- Chị nói rất phải. Chỉ có các dì phước, các ni cô, không sống cho một người, mới có thể giúp cho nhiều người mà không sợ phiền phức, lôi thôi gì hết.

Cô Hai pha ly trà đá bưng ra mời Tuyết:

- Chị uống trà đi, xe chưa đến, hôm nay trời nắng gắt... Chị về Tân Định làm ăn ra sao? Đã về quê thăm hai bác chưa?

- Từ khi anh Sơn đi rồi, tôi về ở với dì Mai, bạn của mẹ tôi. May vá gì được bao nhiêu. Người ta chưa quen mình. Tôi giúp dì Mai mua bán. Có ngày tôi kiếm được vài trăm, nhưng có ngày bận thì thôi. Tôi vừa nghĩ ra một cách làm ăn.

- Làm gì?

- Ban ngày tôi buôn bán. Sẵn có vốn, bạn hàng ở rẫy xuống, tôi mua sỉ và đem bán lại cho những sạp ngoài chợ. Ban đêm tôi lãnh đồ may.

- Làm việc kiểu đó thì chóng giàu, nhưng vất vả lắm.

- Tạm một thời gian thôi, chị ạ.

- Phải chi anh Sơn dễ, chị lên đây buôn bán với tôi. Chúng ta hùn, bán thêm phở, bánh cuốn, chắc mau khá lắm. Vùng này độ rày người ta đổ về làm ăn đông đảo. Buôn bán mau khá lắm, chị ạ.

- Tôi cũng nhận thấy ở đây dễ làm ăn, nhưng anh Sơn không thích tôi ở đây.

- Chị gặp ông chồng có tính ghen tuông rồi. Đàn ông họ ích kỷ như vậy đó chị. Họ tàn tật, mình hy sinh cho họ được, nhưng một khi họ làm ra tiền được rồi thì họ giành lại quyền làm chủ ngay.

Cô Hai nói rất nhiều về hoàn cảnh của cô và than thở:

- Chị đừng thấy tôi tươi cười thế này mà tưởng tôi sung sướng lắm.

- Nếu sung sướng thì chị đã ngồi nhà, đến đây buôn bán vất vả làm gì?

- Chị muốn nói chồng tôi biết ơn và thương yêu tôi lắm hay sao? Không đâu. Anh ấy vẫn bực mình vì tôi phải buôn bán, nhưng không làm gì hơn được, nên phải chịu bó tay ngồi nhà.

- Như vậy không phải anh hẹp hòi hay ích kỷ, mà phải hiểu rằng anh khổ tâm vì không nuôi được gia đình mà phải để chị nhọc nhằn, vất vả.

- Mình có than thở gì đâu. Mình vui lòng chấp nhận số phận như thế kia mà. Nhưng anh ấy không muốn thế. Anh ấy còn muốn bay nhảy thật nhiều. Anh ấy bảo để gà mái gáy, anh ấy ghét lắm. Chị chưa vào vòng, chị không biết đó. Đàn bà một khi có chồng, khó làm việc lắm. Cứ ngồi nhà để cho họ làm, họ nuôi mình là sướng.

- Ai không muốn thế?

Hôm ấy, Tuyết ra về, lòng buồn rười rượi. Tuyết nghĩ đến ngày sống chung, nếu Sơn đối xử với Tuyết như chồng cô Hai thì chắc Tuyết không còn thiết gì nữa. Lúc ấy Tuyết sẽ về sống với cha mẹ, lo tròn đạo hiếu, và sẽ không ai trách Tuyết được.

Nhưng Tuyết tự an ủi:

- Đâu phải ai cũng như chồng cô Hai cả đâu. Sơn không muốn cho ta vào trại thăm anh em thương binh trong khi Sơn đi vắng, là để tránh tiếng cho ta. Như vậy rất phải, từ nay ta không vào trong ấy nữa.

*

* *

Tuần nào Tuyết cũng nhận được thư Sơn. Bức thư gần nhất, Sơn viết:

"Tuần qua, anh mệt lắm, người ta đã chụp thuốc mê cho anh đến hai lần. Khi tỉnh lại, không thấy một bộ mặt thân yêu nào, anh buồn ghê đi. Anh rất hối hận đã nhận lời qua đây để phải xa gia đình, xa em. Anh rất lo cho em, không biết em ở nhà có khỏe mạnh không? Em sống với dì Mai có vui không? Hay là quá buồn, em đã về quê sống với cha mẹ? Anh hối hận là không để em ở với bà Lộc, nơi em đã quen nếp sống yên lành và khỏi xóa bỏ cái này làm lại cái khác.

Em biết không, nhiều hôm vừa mở mắt, anh đã thấy một cô gái nghiêng mình bên anh và ban cho anh một nụ cười. Cô gái ấy là một nữ y tá. Cô ta mang sữa, trái cây, nước uống đến cho anh, và giúp anh rửa mặt, thay quần áo. Mấy lần đầu anh bỡ ngỡ lắm, nhưng dần dần cũng quen với sự săn sóc ân cần của cô gái ấy.

Bây giờ thì anh biết tên cô ta rồi. Cô ta tên Michikô, còn rất trẻ và dễ thương. Cô ta khóc khi thấy anh bị tàn tật và bị giải phẫu. Anh không biết tiếng Nhật, nên chỉ hiểu qua những điệu bộ của cô ấy phát ra, diễn tả sự xúc động của cô ấy. Michikô hiền lắm, em ạ. Nàng rất tận tụy với bệnh nhân. Tại bệnh viện này, chỉ có một mình anh là người Việt Nam".

Tuyết đọc đến đây không khỏi ghen tức vì Sơn đã ca ngợi cô y tá Michikô một cách quá đáng. Làm nghề y tá thì ai không có lương tâm tận tụy? Việc gì Sơn phải nói...

Trong bức thư sau, Sơn lại nói đến cô Michikô:

"Hôm nay thì anh đã khoẻ nhiều, anh và cô Michikô đã quen nhau nhiều rồi. Anh cần gì cứ nói với cô ấy là có liền. Người ta cho anh ăn uống thật đầy đủ, nhiều trái cây lắm, nhờ vậy nên anh chóng bình phục. Nhiều hội từ thiện ở đây đề nghị mời anh đi viếng nước Nhật khi nào chân tay anh được làm lại lành lặn. Cô Michikô còn mời anh về nhà cô ta chơi. Cô ta gốc gác cũng ở nông thôn, bà mẹ năm nay 60 tuổi. Mẹ cô có một nông trại nhỏ ở ngoại ô Kôbê. Michikô có viết thư cho mẹ kể về trường hợp và hoàn cảnh của anh. Bà ta hứa sẽ cho anh nghỉ ngơi vài tuần và bà sẽ làm cho anh nặng thêm ba ký lô nữa.

Nhưng anh còn lòng dạ nào mà đi chơi? Anh chỉ trông mau bình phục để trở về với em, với gia đình. Và em đừng cười nhé: Chúng ta còn phải làm đám cưới nữa chứ.

Em chắc cũng đang nghĩ đến chuyện này phải không? Em ở nhà làm gì? Em có lên thăm anh em ở làng thương binh không? Đôi khi anh tự trách anh tại sao không để em ở với bà Lộc, để thỉnh thoảng vào thăm anh em trong ấy. Anh đi rồi, em không vào thăm, chắc họ sẽ nhắc em luôn".

Bức thư này làm Tuyết hơi yên lòng vì Sơn không nhận lời về nghỉ dưỡng bệnh ở nông trại của bà mẹ cô Michikô, và Tuyết cũng không còn lo ngại về chuyện đã đi thăm mấy anh trong làng thương binh. Tuyết nghĩ:

- Chắc anh Sơn sắp về rồi. Anh ấy bảo đã bình phục.

Tuyết đem tin mừng này nói với bà Mai và hai dì cháu bàn về chuyện tìm nhà, để khi Sơn về thì sống với Tuyết.

Tuyết nói:

- Anh Sơn mà mập ra, tay chân lành lặn, chắc đẹp lắm dì nhỉ?

- Chồng của cháu thì làm sao không đẹp? Dì cầu mong cho cháu sớm tìm được hạnh phúc. Cha mẹ cháu chưa được yên lòng về chuyện của cháu.

Tuyết thở dài:

- Cháu thật có tội đối với cha mẹ. Nếu anh Sơn mà phụ cháu, cháu sẽ về sống với cha mẹ để chuộc lại cái tội ngày nay.

Bà Mai cười:

- Cháu nói gì mà lẩn thẩn như vậy? Được tình thì mất hiếu. Nhưng rồi đây khi Sơn trở về và vợ chồng sum họp, thì tình cũng vẹn mà hiếu cũng tròn.

7

Hai tháng đã trôi qua từ khi Sơn đi chữa bệnh bên Nhật, Tuyết chỉ lên làng thương binh có một lần... Nhiều khi, cảm thấy buồn buồn, Tuyết muốn lên Thủ Đức chơi và thăm bà Lộc, nhưng bây giờ đã có nhiều chỗ đem đồ lại giao cho Tuyết may, vì vậy Tuyết không được rảnh.

Bà Hương lên thăm Tuyết thường lắm. Thấy con vất vả bà không khỏi thương hại:

- Mẹ không hiểu con làm gì mà lắm vậy. Mỗi tháng con có ăn xài bao nhiêu đâu. Nếu cần, mẹ có thể giúp con cho đến khi Sơn về kia mà.

Tuyết nói:

- Con làm việc không phải vì cần tiền, mẹ ạ, mà để có việc cho vui. Ngồi không, con sẽ buồn, làm sao chịu được. Lẽ ra anh Sơn về trong tháng này, nhưng sao mãi đến hôm nay vẫn không thấy tăm dạng anh đâu cả. Con lo quá.

- Thế con có nhận thư Sơn thường không?

- Tuần nào con cũng nhận được thư. Tuần rồi, anh Sơn viết thư về nói anh đã lành lặn, người ta đề nghị cho anh đi viếng nước Nhật nhưng anh không nhận lời, chỉ muốn trở về.

- Sao con không khuyên nó đi chơi một chuyến cho biết đó đây. Dễ gì có dịp tốt vậy?

- Con không dám viết như vậy, sợ anh tưởng con ở nhà vui thú gì lắm nên không muốn cho anh về. Lại còn chuyện cô Michikô nữa.

Bà Hương hỏi:

- Cô Michikô nào vậy?

Tuyết thổ lộ với mẹ chuyện lo âu của mình. Bà Hương nói:

- Theo mẹ nghĩ, với mối tình đẹp đẽ của con và Sơn, Sơn không có quyền ghen tương với con. Và ngược lại con cũng vậy. Hai tâm hồn thông cảm nhau như vậy mà ghen tương, thật vô lý. Người ta ghen là khi nào người ta không hiểu nhau, không tin nhau. Con yêu Sơn đến mức ấy, đến có thể hy sinh tất cả cho Sơn, thì còn ghen với Sơn làm gì? Còn Sơn, có một người vợ như con mà ghen là không biết suy nghĩ. Cô Michikô nào cũng không thể sánh với con được. Vả lại, đó là nước người ta, người ta vì lòng nhân đạo mà cho qua chữa bệnh rồi về, không thể nào ở lại được... Con đừng lo nghĩ gì nhiều. Mẹ thấy con độ này xanh lắm đó. Nên làm việc ít lại thì hơn. Đừng để khi Sơn về đây, Sơn khỏe mạnh còn con lại bệnh tật thì thật vô nghĩa.

- Con xin nghe lời mẹ... Tại mấy tuần sau này con không ngủ được.

- Nếu vậy để mẹ lên trên này ở với con vài hôm cho con khỏi buồn lo nghĩ vẩn vơ.

Tuyết can mẹ:

- Mẹ lên đây rồi ai lo cho ba con? Trên này đã có dì Mai, dì ấy xem con như con của dì. Mẹ thấy đó, dì Mai lo cho con từng li từng tí.

- Dì Mai yêu thương con như vậy nên mẹ mới không lo nghĩ nhiều. Con có lên thăm dì Lộc thường không?

- Con nhớ trên ấy lắm, nhưng không lên thăm thường được mẹ ạ.

Một tuần sau, Tuyết nhận được thư Sơn cho hay Sơn đã nhận lời đi viếng vài thành phố lớn ở Nhật, vì không thể từ chối lòng tốt của họ.

Sơn viết:

"Em đừng phiền anh nhé. anh cũng muốn về sớm cho em vui, nhưng làm như vậy không lịch sự chút nào. anh bây giờ đi đứng như thường, ít ai biết anh què một chân. Còn cái bàn tay giả thì nhờ bao tay nên cũng không ai biết. Anh lên được mười ký. Giá em mà thấy anh lúc này, chắc em vui lắm

Cô Michikô mà anh đã kể cho em nghe trong mấy bức thư trước, cô ấy mời anh về nông trại của mẹ cô, vì khi đi viếng nước Nhật, thế nào anh cũng đi ngang qua đấy. Vì vậy anh đã nhận lời, cô mừng lắm"

Đọc đến đây, Tuyết nghe mồ hôi rịn dài trên trán. Nàng muốn khóc và không đủ can đảm để đọc hết đoạn chót. Tuyết kêu lên:

- Lại chuyện Michikô! Ta biết mà! Để xem anh Sơn đối phó việc này ra sao cho biết. Cô này mời anh về nhà rồi thì việc gì xảy ra, đố ai biết được?

Nhưng rồi Tuyết vẫn phải đọc tiếp bức thư của Sơn.

"Michikô là một cô gái Nhật có học, đẹp đẽ, duyên dáng nhưng lại có nhiều đức tánh giống người phụ nữ Việt Nam. Cô ấy nhẫn nhục, tận tụy, hiền lành, lúc nào cũng vui vẻ với bệnh nhân. Cô ấy đã làm anh đỡ nhớ nhà, và cảm thấy đủ sức chịu đựng để người ta đem lên bàn mổ.

Michikô cho anh biết hiện giờ có nhiều người yêu thương cô, muốn đi đến hôn nhân với cô, nhưng cô lại không chịu. Cô định tình nguyện đi đến các nước nghèo khổ để phục vụ công tác Chữ thập đỏ. Có một bác sĩ yêu thương cô, bằng lòng cùng cô đi phụng sự cho một ý tưởng cao đẹp, nhưng cô bảo rằng không yêu ông bác sĩ ấy được."

Tuyết tự nhủ:

- Không thể được, ta phải viết thư bảo anh Sơn về gấp. Ta có cách rồi.

Tuyết lại đọc tiếp:

"Cô Michikô đang vận động cho anh ở lại bên này thêm vài tháng nữa, để về quê dưỡng sức. Em

à, có qua đây mới thấy xứ người thật là văn minh, hiện đại. Bên này, người ta làm gì cũng bằng cơ giới, máy móc... Mọi công việc đều được tự động hóa cao độ...

Trong bức thư sau, anh sẽ viết dài cho em đọc, và gởi ảnh về cho em để em chia sẻ sự may mắn của anh. Anh không quên, anh được như vầy là nhờ em, em đã khuyên lơn và an ủi anh trong khi anh tuyệt vọng chỉ muốn nghĩ đến cái chết.

Anh kính lời thăm cha mẹ ...”

Tuyết thở dài:

- Bây giờ đã có Michikô khuyên lơn, an ủi và săn sóc anh Sơn rồi... Michikô vận động cho anh Sơn ở lại bên ấy thêm vài tháng nữa để dưỡng sức. Vậy mà anh Sơn chấp thuận để cô ta vận động... Rõ ràng anh ấy không còn nghĩ đến bao nhiêu chờ đợi, nhớ thương của ta nữa!

Bức thư ấy làm Tuyết buồn không sao nói được. Tuyết muốn về quê, ngã đầu vào lòng mẹ để khóc cho hả sự đau khổ, nhưng rồi Tuyết nghĩ:

- Đầu đuôi cũng tại ta. Ta cãi lời cha mẹ, phụ nghĩa để theo lo cho Sơn, để rồi bây giờ vì một cô Michikô mà không còn biết ta bên này mong đợi Sơn từng giờ từng phút. Ta về quê, thế nào chuyện Sơn phụ ta cũng được mọi người bàn tán. Ta chỉ rước thêm chuyện bẽ bàng, không ích gì...

Tuyết lại nghĩ đến chuyện lên thăm bà Lộc và cho bà biết chuyện Sơn còn ở lại bên Nhật thêm

vài tháng nữa. Tuyết cần tâm sự với một người hiểu mình, mà người hiểu mình ấy không ai hơn cô Hai...

- Ta lên Thủ Đức thăm bà Lộc và ở chơi trên ấy vài hôm. Ở đây buồn lắm, làm sao chịu nổi...

Thế là Tuyết đi Thủ Đức. Chiếc xe lam ngừng trước quán cô Hai. Tuyết bước xuống và đi thẳng vào quán. Cô Hai thấy Tuyết thì mừng lắm, chạy ra đón:

- Anh Sơn về chưa? Kìa, sao hôm nay trông thiểu não vậy?

Tuyết cố gắng lắm mới khỏi ứa nước mắt:

- Anh Sơn được mời ở lại đi tham quan nước Nhật.

- Chà, sung sướng thế à?

- Lại còn được về một nông trại để dưỡng sức.

- Tuyệt trần rồi...

- Anh ấy lên mười hai ký.

- Trời đất! Có hình gởi về chưa, cho mình xem với.

- Ít hôm nữa mới gởi hình về. Bây giờ không ai biết anh ấy cụt tay cụt chân...

- Đẹp trai rồi chứ gì? Thôi, vào quán chơi.

- Tôi lên chợ Nhỏ đã...

- Thăm bà Lộc? Đi đâu mà gấp?

Quán đang thưa khách. Cô Hai kéo Tuyết vào và pha nước chanh mời:

- Chị uống nước chanh cho khỏe. Trưa nay chị ở đây dùng cơm với tôi nghe. Tôi có nhiều chuyện để nói với chị.

- Chuyện gì vậy?

- Buồn cười ông Phong quá, hôm nọ ông ghé lại đây, có hỏi thăm chị. Ông khen chị đẹp và hiền vậy mà đi lấy một thương binh. Ông tiếc rẻ và nói sẵn sàng xin hỏi cưới chị nếu chị bằng lòng. Ông thề với tôi là ông nói thật, không phải đùa.

Tuyết cười ngao ngán:

- Lấy một thương binh còn bị hất hủi nữa là...

Cô Hai nhìn Tuyết:

- Sao hôm nay cô em của tôi nói gì lạ vậy? Sơn làm gì bên ấy để cô phải thốt ra giọng não nề đó?

Tuyết cúi đầu làm thinh, hai giọt lệ như sắp tràn ra khỏi mắt. Cô Hai liền hỏi:

- Việc gì thế? Thấy anh Sơn ở lại bên ấy nên cô em ghen chứ gì?

Tuyết nói:

- Anh ấy có quen với một cô nữ y tá... Michikô săn sóc anh và đem lòng yêu thương anh.

Cô Hai kêu lên:

- Vậy thì anh Sơn này có số đào hoa rồi. Nhưng cô em có ghen ẩu không đấy? Qua chữa bệnh ở nước người ta, chứ đi chơi hay sao mà có thì giờ tán tỉnh đàn bà con gái?

- Nhưng bây giờ anh ấy đã lành lặn.

- Có lành lặn thì cũng đâu được tự do đi đứng một mình. Anh ấy có đi viếng nước Nhật thì cũng do sự hướng dẫn của người ta. Hãy để anh ấy đi chơi vài hôm, làm gì mà bấn lên như vậy? Còn cô Michikô, cô ấy hơn gì Tuyết?

Cô Hai nói thao thao bất tuyệt, khiến Tuyết cũng cảm thấy đỡ lo.

- Gặp chị, chị trấn an cho tôi, đỡ quá.

Cô Hai nói:

- Thôi, ăn bánh đi rồi chúng ta nói chuyện. Cái ông Phong ấy mà...

- Tôi van chị, chị đừng nói đến chuyện ông Phong ấy nữa. Đàn ông gì mà lãng xẹt. Người ta có chồng mà khen đẹp, lại còn đòi cưới...

- Ông ta muốn thì nói, còn mình không muốn thì thôi, can gì.

- Lần sau ông ấy có nói với chị thì chị cứ la rầy giùm tôi.

Cô Hai mỉm cười và không nói gì. Tuyết đứng lên khi thấy có chiếc xe chạy lên chợ nhỏ.

- Tôi lên thăm bà Lộc. Ngày mai tôi trở lại.

- Nhớ đấy nhé. À, có vào làng thương binh không? Anh em trong ấy nhắc đến chị luôn.

Tuyết nói:

- Để tôi đi thăm dì Lộc đã.

Bà Lộc thấy Tuyết lên mừng lắm, bà hỏi thăm tin tức của Sơn và nói:

- Chắc cậu ấy sắp về rồi phải không?

Tuyết lại kể bà Lộc nghe về chuyện Sơn quen với cô Michikô và nỗi lo lắng của mình. Bà Lộc cười:

- Hơi đâu mà ghen. Tôi nói thật cô đừng giận, chứ cậu Sơn mà phụ cô, biết đâu không là cái phúc cho cô.

- Bây giờ anh ấy lành lặn rồi.

- Chỉ là sự giả mạo, tay giả, chân giả... Ngỡ là người lành lặn nhưng làm sao bằng người tay chân liền mạnh.

Tuyết đang buồn cũng phải bật cười:

- Nói như dì vậy rồi không ai thèm yêu thương anh Sơn cả sao?

- Nhưng cháu chung thủy, cậu ấy phải hiểu cháu, lẽ nào lại phụ cháu? Nếu phụ cháu thì cháu đừng thèm buồn. Dì nói vậy, chứ đâu đến nỗi ấy. Cháu vì ở xa mà lo lắng như vậy.

Tuyết nhìn bà Lộc và nói:

- Cháu biết mà, cháu chỉ cần lên đây gặp dì là hết buồn rầu, lo lắng ngay.

- Vậy mà không lên đây ở với dì. Bây giờ ở lại nghe. Đã ghé làng thương binh chưa?

- Chưa, cháu ghé lại quán cô Hai để đón xe lên đây. Cô Hai cũng khuyên cháu đừng buồn.

- Chứ hơi đâu mà buồn. Cháu ăn uống gì chưa?

- Dạ chưa. Để cháu đi nấu cơm nghe dì. Không khí trên này vui quá

Tuyết lại xuống bếp, sờ mó vào những cái nồi, cái chảo quen thuộc. Tuyết hỏi thăm Thúy, và bà Lộc cho Tuyết hay Thúy đã có thai, vài tháng nữa về đây sanh. Rồi bà nói:

- Bao giờ thì cháu có con để dì ẵm cho vui?

Tuyết đang vui, sa sầm mặt lại:

- Cháu thì còn lâu lắm.

- Từ khi Sơn đi ngoại quốc, cháu có thường gặp người nào bên gia đình Sơn không?

- Không, cô Lan sắp về nhà chồng, nên cô không đi đâu cả. Lại nữa, có anh Sơn ở đây đâu mà cô lên thăm viếng.

Bà Lộc lắc đầu:

- Như vậy là họ quá ỷ y, quá tin ở cháu. Lẽ ra khi Sơn đi rồi thì bên gia đình Sơn phải thường xuyên lên thăm cháu, chứ sao lại bỏ mặc cháu ở trên này?

Tuyết đỡ dùm cha mẹ Sơn.

- Dưới quê ít khi rảnh. Công việc đồng áng liên miên.

- Dù bận đến đâu cũng phải lên thăm cháu, an ủi cháu để cháu khỏi chán nản chứ. Rủi cháu nản lòng bị dụ dỗ rồi sa ngã thì sao?

- Làm gì có chuyện ấy?

- Thì mình cũng phải đề phòng chứ.

Khi ngồi lại ăn cơm, bà Lộc còn nói:

- Bên chồng của cháu như vậy là không biết điều. Dễ gì có được một người dâu như cháu.

- Vì cha mẹ Sơn và cha mẹ cháu còn đang kình nhau về chuyện cũ. Bây giờ cháu chưa phải là dâu con mà tỏ ra quá sốt sắng thì sợ người ta dị nghị.

- Nói như vậy là không được rồi, ngay từ khi cháu lên đây chăm sóc Sơn, cha mẹ Sơn phải biết ơn mà xoá bỏ tất cả chuyện giận hờn mới phải. Rồi Sơn đi xa, cháu ở nhà một mình, vậy mà cha mẹ Sơn không lên rước cháu về, dì thấy như vậy là dở lắm.

- Cháu không dám phiền trách ai hết, dì ạ.

Tuyết dùng cơm trưa với bà Lộc xong, liền xin phép quay lại quán cô Hai. Tuyết nghĩ:

- Giờ này quán ít khách, ta có thể nói chuyện với cô Hai cho đỡ buồn và vào trong trại thăm vài anh em. Lên đây mà không đi thăm họ, thật kỳ.

Cô Hai thấy Tuyết trở lại thì vui vẻ nói:

- Có vậy chứ. Mới gặp nhau, chưa kịp mừng đã bỏ đi. Ở đây không ai hiểu tôi. Gặp Tuyết, tôi thích lắm.

Tuyết nói:

- Tôi lại đây mà không vào trong trại thì kỳ lắm.

- Lát nữa sẽ vào. Nói chuyện đã.

Cô Hai than thở về sự khó tánh của chồng cô:

- Anh ấy càng ngày càng khó tánh, làm như ghen tương là khác. Nhưng chị thử nghĩ không buôn bán như thế này thì làm sao đủ ăn, đủ tiền lo thuốc men cho anh ấy. Không hiểu anh ấy nghe lời ai mà bảo tôi nghỉ bán về An Phú Đông chăn nuôi và trồng rau cải... Tôi không quen công việc nặng nhọc ấy.

- Và chị không bằng lòng?

- Không, tôi nói tôi không quen vất vả kiểu ấy... Anh giận và cho em gái ra đây rình rập xem tôi có giỡn cợt với ai khộng. Chị không biết đó, cha mẹ tôi khá lắm, đâu phải nghèo nàn gì. Vậy mà thương chồng, tôi phải khổ thân như thế này... Cũng tại một anh bạn thân của nhà tôi, anh ấy cũng bị thương, và được giải ngũ, anh có một người vợ đã có hai con. Trong khi anh nằm điều trị ở Viện quân y thì phải đi làm ở một nhà hàng để có tiền nuôi con. Khi anh ấy nằm ở bệnh viện thì không sao, đến khi xuất viện, thấy chị đi làm đêm, anh không bằng lòng, ghen tuông, vợ chồng rầy rà luôn. Và chị chịu không được, bỏ cả con trốn đi với một người nào đó, khiến anh phải đem con vào cô nhi viện. Vì vậy, anh uất hận đàn bà lắm, hễ nói đến đàn bà là anh nguyền rủa... Lúc ấy, chồng tôi cũng cho là anh hẹp hòi, đã bị tàn tật, không nuôi được vợ thì nhắm mắt để vợ đi làm, vì sự no ấm của gia đình thì hơn... Hồi đó nói nghe phải lắm, nên tôi mới dám mở quán này, nhưng bây giờ không hiểu sao chồng tôi lại đâm ra ngờ vực

tôi. Mấy lúc nay, anh ấy dọn về ở gần chồng tôi và thường qua chồng tôi chơi luôn, có khi rủ chồng tôi uống rượu, rồi thì rượu vào lời ra...

Tuyết nói:

- Anh ta gặp cảnh ấy vì đã cưới nhầm người vợ không tốt. Đàn bà có người này người khác, đâu phải ai cũng giống ai.

Cô Hai khen:

- Chị nói rất phải. Chồng tôi sở dĩ ghen tuông cũng vì ông Phong...

- Tại sao vậy?

- Ông ấy cứ vài ngày lại đến đây, nhưng không phải vì tôi mà vì chị...

- Vì tôi?

- Để hỏi tin tức của chị. Như tôi đã nói với chị, ông Phong mê chị lắm đó. Ông ta lo giấy tờ cho anh Sơn đi gấp là vì chị đó.

Tuyết thở dài:

- Ông ấy đã hại tôi mà nào có hay. Anh Sơn qua bên ấy bị cô Michikô làm rung động tinh thần...

- Biết tin này, ông Phong còn thích nữa là khác. Thấy ông Phong cứ đến đây, có người nói cho chồng tôi hay. Cô em gái anh ấy đến đây mấy lần cũng gặp ông Phong...

- Chị cứ nói ngay với ông ấy, tôi không bao giờ phụ anh Sơn được. Và chị cứ nói cho ông Phong hiểu chồng chị ghen...

- Tôi nói mấy lần mà ông này si đáo để.

Tuyết lắc đầu:

- Yêu thương gì lạ vậy?

- Tôi có khuyên ông Phong, nhưng ông nói ông đâu phải nhỏ dại gì mà không biết, đừng khuyên ông vô ích. Tôi thật không hiểu thế nào là yêu thương...

Ngừng một chút cô Hai nói thêm:

- Ông Phong nói dù phải đợi chị đến năm, bảy năm, ông ta cũng đợi được. Cứ để chị sống với anh Sơn, khi nào chị bị anh Sơn làm khổ, lúc ấy chị mới quay lại thương ông ta.

- Làm gì có chuyện ấy!

- Ông Phong còn nói dường như là duyên nợ hay định mệnh gì vậy. Vừa thấy chị lần đầu là ông ta sửng sốt, không biết đã quen với chị từ bao giờ và quen ở đâu... Có lẽ quen nhau từ kiếp trước.

Tuyết phẫn nộ:

- Thế tại sao tôi không thấy quen với ông ta? Quen là hai người cùng quen... Một mình ông Phong nhận ẩu quen sao được.

Cô Hai cười:

- Ông ta nói vậy, tôi nghe vậy, tôi có hiểu gì đâu? Bây giờ đến phiên chị giận tôi à? Chị có biết vì chị mà tôi bị chồng ghen tương, ngờ vực không?

- Tôi đã van chị đừng nói đến ông Phong nữa. Tôi có cảm giác như ông ta muốn phá hạnh phúc của tôi.

Rồi Tuyết đứng lên:

- Tôi vào trong trại thăm mấy anh em.

Cô Hai cố giữ Tuyết lại:

- Chị không thương hại ông Phong sao?

Tuyết nhìn cô Hai với cặp mắt giận dữ:

- Tại sao tôi phải thương hại kia chứ? Ông ấy đi yêu thương nhảm nhí và còn muốn làm cho hạnh phúc của tôi sụp đổ, con người như vậy đáng cho đời nguyền rủa.

Cũng như lần trước,Tuyết được anh em trong trại tiếp đón thật niềm nở. Nên khoe với Tuyết là chàng có nhận được thư Sơn:

- Anh Sơn viết chung cho tất cả anh em ở trại này. Anh ấy đang ở tại nhà người bạn gái tên Michikô.

Bích rầy Nên:

- Anh vô ý quá, sao nói với chị Tuyết chuyện ấy làm gì?

Nên nói:

- Bộ chị Tuyết không biết hay sao?

Tuyết bình tĩnh nói:

- Anh Sơn có nói cho tôi biết chuyện này. Michikô là cô y tá đã săn sóc anh ấy trong thời gian anh nằm tại bệnh viện... Và cô ấy sắp tình nguyện qua đây săn sóc cho những người nghèo và nạn nhân chiến cuộc.

Nên hỏi:

- Nghĩa là cô Michikô sắp qua đây và sẽ gặp lại anh Sơn?

Tuyết nói:

- Anh Sơn đáng lẽ đã về đây trong tháng này, vậy mà nể lời mời của cô Michikô, anh ấy ở lại trại của mẹ cô một tháng... Tôi nghĩ mà giận anh Sơn, anh ấy không nghĩ đến sự trông đợi của người ở nhà.

Vô tình Tuyết đã để lộ tâm trạng của mình. Nên liền nói:

- Nhưng rồi anh Sơn cũng phải về, bộ anh ấy ở mãi bên Nhật được sao?

Thấy Tuyết đang có chuyện buồn phiền nên mấy anh cùng im lặng, không dám nói gì. Bỗng như nhớ ra, Tuyết hỏi Bích và Nên:

- Mấy anh có biết chồng cô Hai là ai không?

Bích nói:

- Không, nhưng chị hỏi làm gì vậy?

Nên nói:

- Hồi trước ở đây có anh Mạnh, một trung sĩ lính đặc công. Anh ấy nói chồng cô Hai là bạn thân của anh ấy. Nhưng anh Mạnh được ra khỏi trại rồi.

Bích hỏi:

- Tại sao hôm nay chị lại điều tra về lý lịch cô Hai? Có phải cô ta rủ chị về hợp tác làm ăn không?

Tuyết nói:

- Cô Hai có đề nghị với tôi như vậy, nhưng tôi đã từ chối. Nếu cần ở đây để làm ăn thì tôi ở chợ nhỏ

với bà Lộc và may vá không yên thân hơn sao? Tôi sợ bán quán lắm. Hơi đâu mà chiều cả trăm người...

Bích nói:

- Cô Hai mở quán với nhiều mục đích, chứ đâu phải chỉ buôn bán mà thôi... Người ta đang nghi ngờ và đánh dấu hỏi về cái quán ấy.

Nên nói:

- Anh liệu lời mà nói. Đừng quên cô Hai là vợ một người lính đặc công.

Bích nói:

- Thế bây giờ anh ấy đâu rồi?

- Thì cũng ở gần đây chứ đâu.

- Anh làm như anh thạo lắm. Anh đi đâu mà biết?

- Thì tôi nghe anh Mạnh nói, có được không?

- Anh Mạnh nói thế nào?

- Anh ấy nói chồng cô Hai bị cụt một chân và hỏng một mắt. Từ khi bị tàn phế, anh ấy đâm ra chán đời và không đi đâu cả. Cô Hai phải đi làm lo cho gia đình. Anh ấy ở nhà trông nhà và chăm sóc các con...

Bích nói:

- Làm sao tin được? Cô Hai không chịu nói cho ai nghe chuyện của cô. Như vậy cũng đáng nghi lắm chứ.

Nên chưa kịp nói gì thì Tuyết liền nói:

- Không, anh Nên nói có lý lắm. Tôi vừa nghe chị ấy than phiền dạo này chồng chị sanh ra rượu chè và còn ghen tương với chị, cho cô em gái ra quán rình rập xem chị thường giao du với ai... Chị còn nói từ khi có người bạn dọn về ở cùng xóm, người bạn này rủ rê chồng chị.

Nên nói:

- Thôi, đúng rồi, người bạn ấy là anh Mạnh đó.

Tuyết nói:

- Cô Hai kể cũng đáng thương... Chiến tranh gây chết chóc, giết hại những thanh niên đầy nhiệt huyết, những kẻ chịu thiệt thòi nhất lại là đàn bà... Một chiến sĩ ngã gục, thì lại thêm một người đàn bà chịu đau thương, tang tóc... Mẹ khóc con, vợ khóc chồng...

Nên nói:

- Chắc cô Hai phẫn uất về việc chồng cô ghen lắm phải không? - Tránh sao được cảnh ấy, người đàn ông sinh ra để đi đây đi đó, nay bị nằm một chỗ, lãnh phận sự trông chừng nhà, lo cho các con, anh làm sao không bực mình? Nội chừng ấy cũng đủ điên được rồi...

Tuyết nhắc lại câu hỏi khi nãy:

- Ở đây không có anh nào biết chỗ ở của chồng cô Hai sao?

Bích nói:

- Chị cần gặp anh ấy à? Thì lần sau chị vào đây tôi sẽ trả lời cho chị. Tôi còn phải hỏi lại mấy người quen với anh Mạnh.

Nên nói:

- Hỏi anh Luận, anh Hòa thì biết ngay chứ gì.

Tuyết nói:

- Thôi, để tôi về. Tôi hỏi là hỏi vậy, chứ chắc gì tôi còn có dịp lên đây.

Tuyết ra về trước sự kinh ngạc của mọi người. Hôm ấy Tuyết có vẻ đau khổ, bơ phờ, mất hồn. Tuyết để mấy nải chuối và hai gói chuối khô trên bàn, quên cả mời anh em ăn cho vui.

Khi Tuyết đi rồi họ mới xúm lại nói chuyện với nhau. Nên nói:

- Dường như chị Tuyết lo lắng tại sao anh Sơn lại về dưỡng sức ở trại của cô Michikô.

Bích nói:

- Biết vậy sao lúc nãy anh cứ nói hoài làm cho chị Tuyết buồn?

- Chị ấy ghen phải không?

Một người lên tiếng:

- Chớ còn gì nữa. Chị Tuyết sợ anh Sơn mê cô Michikô gì đó.

Nên cười:

- Ăn thua gì chuyện ấy. Một người như chị Tuyết mà anh Sơn phụ được thì tôi không tin. Tình yêu đến mức độ cao cả có thể đưa đến sự hy sinh thì dễ gì tìm được. Anh Sơn đâu phải ngu dại mà không thấy rõ như vậy.

Bích nói:

- Nhưng cô Michikô cứ theo tấn công kiểu ấy, làm sao anh Sơn đủ can đảm để chống lại sự cám dỗ? Con người chứ đâu phải gỗ đá gì sao?

Nghĩa nói:

- Không sao đâu, anh Sơn thấy của lạ thì cũng muốn biết qua mùi vị vậy thôi... Rồi ai cũng vậy, ta về ta tắm ao ta, dù trong dù đục ao nhà vẫn hơn... Có phải vậy không?

Nhẫn nói:

- Hơi sức đâu mà chị Tuyết buồn cho mệt. Chị ấy đẹp như vậy, lẽ nào không kiếm được một người chồng tử tế sao? Anh Sơn mà phản bội chị Tuyết thì còn trời đất nào nữa!

Nên cười:

- Đời có vạn kẻ phản bội, quên nghĩa quên tình mà trời đất có ra oai gì đâu. Trời vẫn là Trời, Đất vẫn là Đất kia mà. Nhưng tôi nói thật đó, nếu anh Sơn mà phụ chị Tuyết thì coi chừng tôi. Anh về đây, tôi sẽ mắng vào mặt anh ấy.

Bích nói:

- Anh em mình sẽ cho anh ấy một bài học.

- Phải đó, không thể để chị Tuyết phải khổ như vậy.

Nên nói:

- Anh nào có dịp ra quán cô Hai dò hỏi dùm chị ấy chỗ ở của chồng cô ta, và cũng dò hỏi để biết chuyện có liên quan đến chị Tuyết nhé. Biết đâu cô này không bày bậy cho chị Tuyết.

Bích cười:

- Chị Tuyết đâu phải hạng người dễ nghe lời dụ dỗ như vậy. Đâu phải ai nói chị cũng nghe. Như chuyện anh Nghĩa đó thì biết.

- Chuyện anh Nghĩa là chuyện gì?

- Chuyện chị ấy bị cha mẹ ép gả cho người khắc mà chị đâu có nghe... Anh Nghĩa đem hết tâm cơ, mưu trí ra chiếm cho kỳ được tình cảm của chị Tuyết, vậy mà đâu chiếm được.

Nên và các bạn chuyện trò với nhau một lúc lâu, rồi Nên cười xoà:

- Vô lý quá! Anh Sơn ở tận bên Nhật, ở bên này không biết ất giáp gì mà xúm lại bàn về cô Michikô, Michikiếc... Yêu thương anh Sơn thì được gì kia chứ? Chẳng qua cô ấy được phân công săn sóc anh Sơn và thương hại anh ấy nên giúp đỡ vậy thôi... Mình lo như vậy là thừa... Các anh nghĩ có phải không?

Mọi người nghe Nên nói vậy, nhao nhao lên khen:

- Anh nói có lý lắm...

Bích nói:

- Bây giờ đợi anh Sơn về sẽ hay.

Hai hôm sau, nhân ra quán cô Hai đón một người bà con, Bích gọi trước để dò hỏi:

- Hôm rồi, khi vào thăm anh em, chị Tuyết không được vui. Cô biết tại sao không?

Cô Hai nói:

- Vì anh Sơn ở bên Nhật quen với cô nào đó nên ở bên này chị Tuyết lo.

- Vậy à?

- Nhưng còn chuyện này nữa...

- Chuyện gì?

- Cái ông Phong giúp anh Sơn được đi chữa chân tay ấy, ông ta mê chị Tuyết đáo để. Ông ấy cứ đến đây dò la về chuyện anh Sơn và chị Tuyết mãi, tôi bực mình quá. Tôi kể lại cho chị Tuyết nghe thì chị ấy lại giận tôi, bảo tại sao tôi không nói ngay cho ông Phong mà đi kể lại cho chị nghe làm gì. Trong khi ấy thì anh nhà tôi thấy ông Phong hay tới đây liền nổi tam bành, nghi ngờ ông ta đến chọc ghẹo tôi. Anh nghĩ có bực mình không?

- Có chuyện ấy nữa sao?

Cô Hai cười nham hiểm:

- Để cô ấy làm cao và chung thủy với anh Sơn... Cả hai sẽ sáng mắt ra.

Bích nói:

- Anh Sơn cũng như chị Tuyết, không ai phụ ai hết. Cô Michikô có quyền yêu anh Sơn, nhưng anh Sơn không yêu lại thì thôi. Cũng như ông Phong, ông ấy có quyền yêu chị Tuyết, nhưng chị Tuyết không yêu lại ông ta thì thôi... Chị Tuyết đang có chuyện buồn, nên nghe cô nói chuyện ông Phong, chị ấy làm sao khỏi bực mình. Cô nên hiểu cho chị mà đừng giận hờn gì chị hết.

- Tôi thiệt tình, ông Phong nói sao thì tôi kể lại vậy. Bây giờ thì tôi mới hiểu tại sao cùng bị cụt tay, mất chân, mà anh Sơn lại được đi Nhật để làm chân tay giả, còn nhiều người khác thì lại không được gì hết... Cũng nhờ chị Tuyết. Chị ấy đẹp và ông Phong có âm mưu chiếm đoạt.

- Về chuyện đi Nhật này, đâu phải ông Phong có quyền cho anh Sơn đi, mà do hội Chữ thập đỏ Nhật Bản đài thọ. Ông Phong chỉ là cán bộ của sở, có phận sự lo giấy tờ cho anh Sơn. Nhưng anh Sơn đi là nhờ chị Tuyết thật đấy, không phải vì chị Tuyết đẹp, mà vì chị Tuyết đã làm cho nhiều người ngoại quốc cảm động.

- Tôi không hiểu. Tôi chỉ nghe ông Phong nói rằng chính ông đã giúp anh Sơn được đi Nhật, vậy mà chị Tuyết lại không biết ơn ông ta.

- Bây giờ thì chị Tuyết không oán ông ta là may chứ đừng nói là biết ơn... Chị Tuyết có thể nghĩ tại ông ấy mà anh Sơn mới gặp cô Michikô.

- Cô Tuyết khờ lắm... Tưởng anh Sơn không ai yêu thương, què quặt tội nghiệp thì chị Tuyết không nỡ bỏ rơi. chứ còn nay anh ấy đã có người yêu thương lo lắng rồi thì không can gì phải hy sinh cho anh ấy nữa. Cứ để mặc anh ấy làm gì thì làm, ai phụ mình chứ mình có phụ ai đâu mà sợ. Ông chồng tôi mà có mê cô nào lúc này là tôi vỗ tay ba cái, giao chồng cho họ ngay. Không việc gì phải khổ... Chị Tuyết quá trung hậu nên chị ấy khổ. Chứ sự thật, lúc này anh Sơn mà buông chị

ấy ra là ông Phong rước về ngay. Ông Phong thề rằng dám làm bất cứ việc gì, miễn là được sống với chị Tuyết. Đó, anh thấy không?

Bích không bằng lòng:

- Cô nói với chị Tuyết như vậy sao?

Cô Hai cười:

- Tôi đâu dám nói với chị Tuyết như vậy. Tôi mới nói ông Phong hỏi thăm chị là chị đã đùng đùng nổi giận rồi. Tôi nói là để anh nghe chơi vậy thôi. Nhưng rồi đây chị Tuyết sẽ thất vọng. Lòng chung thủy của chị không được đền đáp xứng đáng đâu.

- Việc ấy bây giờ biết sao mà bàn. Khi nào anh Sơn về sẽ hay. Nhưng tôi nghĩ không có gì đáng cho chị Tuyết buồn đâu. Anh Sơn làm sao có thể phụ một người như chị Tuyết?

Cô Hai nhún vai ra vẻ hồ nghi:

- Đàn ông mà... Với đàn ông mà bắt họ chung thủy sao được? Chỉ có đàn bà chúng tôi là dại, là tin vào lòng chung thủy của các ông chồng.

Bích dặn:

- Chị đừng nói với chị Tuyết cái giọng buộc tội đàn ông ấy, chị nhé.

- Đàn bà chúng tôi hiểu quá rồi. Không nói thì ai cũng biết cả, trời sanh đàn bà chúng tôi ra là để cho đàn ông đày đọa, chúng tôi lúc nào cũng chịu thua thiệt, lỗ lã. Anh cũng thấy cảnh của tôi ra sao chứ, chồng bị tàn phế, tôi mới phải ra đây buôn bán, vậy mà đâu có yên thân. Ông nhà tôi

làm như tôi ra đây để ăn chơi, để khoe đẹp, khoe duyên. Vợ chồng gặp nhau là cãi vả, ghen tuông, chán muốn chết. Tôi sẽ nói cho chị Tuyết biết về anh chồng tôi để chị ấy đề phòng, lo mà tránh xa cảnh ấy cho khỏi khổ.

Bích nghĩ:

- Cô Hai này vì quá đau khổ nên mới nói ra những lời bi quan như vậy. Nhưng còn chị Tuyết thì ai mà cản chị ấy nổi?

Ở quán cô Hai về trại, Bích đã nghĩ ngợi rất lâu về những lời của cô Hai:

- Cô ấy nói cũng đúng. Có bao nhiêu người mất tay què chân và cũng có tài như Sơn, sao họ không được đi ngoại quốc làm chân tay giả? Còn anh Sơn lại được cái may mắn ấy? Đành là chuyện tình của anh Sơn và chị Tuyết cảm động thật, nhưng nếu không có ông Phong thêu dệt thì mấy ông trong hội Chữ thập đỏ Nhật Bản làm sao biết được? Chắc chắn là ông Phong si mê chị Tuyết rồi.

Thấy Bích ra quán cô Hai về, mặt mày dàu dàu thì Nên liền hỏi:

- Kìa, cô Hai đã nói những gì mà trông anh không vui vậy?

Bích nói:

- Cô Hai ấy thật nguy hiểm. Cô ta đâm thọc chuyện người này người nọ và cô đang giận chị Tuyết vì chị này không chịu nghe lời xúi xử của cô ta.

- Cô ấy xúi xử chuyện gì?

Bích kể Nên nghe về chuyện ông Phong. Nghe xong, Nên cười:

- Tưởng chuyện gì... Ở đây cũng có nhiều người bàn tán như vậy trước khi anh Sơn đi Nhật. Ông Phong là người đứng đắn, tử tế. Nhưng có lẽ ông bị tiếng sét tình yêu đó, anh Bích ạ. Ông ta không hề chọc ghẹo chị Tuyết. Một lòng yêu thương chị mà chưa dám nói với ai. Vì ông ta cũng thừa biết chị Tuyết yêu anh Sơn như thế nào. Thà ông ấy ôm mối tuyệt vọng.

- Thì tại sao ông Phong lại nói cho cô Hai biết? Lại tâm sự với cô này? Có phải vô lý không? Người như cô Hai dám bán bạn vì tiền lắm, chưa gì đã xúi xử rồi đó. Độ rày chị Tuyết lại hay lên đây chơi. Anh Sơn trước kia ra đi ngỏ ý muốn chị về Sài Gòn, không nên ở đây.

Nên suy nghĩ một chút rồi nói:

- Chị Tuyết phải làm theo ý muốn của anh Sơn chứ. Tại sao chị ấy lại lên đây và đến quán cô Hai làm gì?

- Thì chị ấy muốn vào đây thăm anh em mình, thỉnh thoảng lên thăm bà Lộc. Không khí ở đây nhắc chị ấy nhớ đến anh Sơn.

- Tôi cũng nghĩ vậy. Nhưng anh Bích này, chuyện yêu thương của anh Sơn và chị Tuyết ngó vậy mà chưa hết sóng gió đâu đấy nhé. Tôi lo lắm. Rồi đây chị Tuyết còn khổ nhiều.

- Tôi chỉ mong anh Sơn sớm về, mọi việc được êm vui.

*

* *

Tuyết ở chơi với bà Lộc hai ngày và về Sài Gòn. Một bức thư của Sơn đã chờ Tuyết ở nhà. Bức thư ấy báo tin ngày về của Sơn. Trong thư, Sơn trách Tuyết làm gì ở nhà mà lúc sau này ít viết thư cho Sơn và có viết thì thư quá ngắn. Khi Tuyết đọc bức thư ấy của Sơn thì Sơn đang trên đường về Việt Nam.

Tuyết nói với bà Mai:

- Anh Sơn sắp về rồi, dì ạ.

Bà Mai ngạc nhiên:

- Sao con nhận được tin mừng mà mặt mày bí xị như vậy?

- Anh Sơn trách con đủ điều. Con không trách anh ấy thì thôi.

Ngày hôm sau, Lan lên Sài Gòn để báo tin cho Tuyết biết Sơn sắp về, vì Lan tưởng Tuyết chưa nhận được tin. Tuyết thấy Lan liền trách:

- Mấy lúc nay không thấy Lan đâu cả, nay có tin anh Sơn sắp về, mới thấy Lan lên.

Lan nói:

- Tôi bận quá chị ạ. Chồng tôi đi học về, được cơ quan cấp cho một căn nhà nhỏ ở thị xã. Tôi phải lo dọn về đó để ở, trong khi mẹ tôi lại đau nặng.

- Bác gái đau nặng, sao Lan không báo tin cho tôi hay?

- Tôi nghĩ chị hay thì cũng không về được. Anh Sơn trước khi đi ngỏ ý không muốn cho chị về quê.

- Không phải như vậy. Anh Sơn muốn tôi về quê ở với cha mẹ tôi, nhưng tôi không muốn. Tôi chỉ về khi nào anh ấy làm đám cưới.

Lan buồn bã:

- Chắc là không làm đám cưới được.

Tuyết kinh ngạc nhìn Lan. Lan giải thích:

- Tôi e mẹ tôi khó sống được cho đến ngày anh Sơn về. Tôi đánh điện gọi anh về gấp, nếu không anh sẽ còn ở lại nông trại của ba mẹ cô Michikô nào đó thêm một tháng nữa...

- Thì ra cô gọi anh ấy về vì bác gái đau nặng, vậy mà trong thư gởi về cho tôi, anh ấy không nói gì cả... Bác gái đau gì mà nặng vậy?

- Mẹ tôi bị cảm, rồi qua thương hàn...

- Sao không đưa bác vào bệnh viện?

- Mẹ tôi nhất định không chịu đi. Bác gái bên nhà có qua thăm và khuyên mẹ tôi nên lên Sài Gòn chữa cho khỏi... Nhưng mẹ tôi linh cảm không thể sống được nữa. Tôi van vái đêm ngày cho tôi được thấy mặt anh tôi trước khi chết... Anh Sơn không biết có về kịp không?

Tuyết nghĩ:

- Trong trường hợp này, ta có nên về thăm mẹ anh Sơn không?

Lan nói:

- Hôm nay tôi lên đây là để hỏi chị một chuyện.

Tuyết ngạc nhiên:

- Chuyện gì vậy?

- Có người nói rằng chị giận anh Sơn... Có phải vậy không?

- Người nào nói? Tại sao không chịu nói tên?

Lan do dự một chút, rồi nói:

- Hôm qua, tôi có lên trên làng thương binh ở Thủ Đức để thăm một người cháu của mẹ tôi, anh này là con dì tôi đã qua đời, giao anh ấy cho mẹ tôi nuôi. Nay mẹ tôi không tin mình còn sống nữa, sai tôi lên gặp anh ấy để giao trả mấy vật kỷ niệm của dì tôi mà mấy lúc nay mẹ tôi cất giữ.

- À, thì ra cô lên trên ấy và nghe người ta nói. Tôi biết người ta còn thêu dệt nhiều chuyện nữa, phải vậy không? Tôi giận anh Sơn vì anh ấy chữa khỏi lại không chịu về và còn đến ở tại nông trại của cô Michikô.

- Chị ghen như vậy là không phải. Cô Michikô chỉ đưa anh Sơn về trại của mẹ cô rồi đi về bệnh viện để làm việc.

- Đâu phải tôi ghen. Nhưng mà tôi giận. Anh Sơn chắc cũng biết bên này người ta trông đợi anh ấy.

- Nhưng anh ấy chưa khỏe thì cũng để cho anh ấy nghỉ dưỡng sức chứ? Về đây cũng chưa thực hiện bổn phận làm chồng được mà, bộ chị không chờ được nữa sao?

Lúc đầu Tuyết không hiểu lời nói của Lan, nhưng lần lần thấm ý, Tuyết tức giận đỏ bừng đôi má:

- Tôi không ngờ Lan ăn nói như vậy!

- Thế tại sao chị giận anh Sơn đến nỗi không thèm viết thư cho anh ấy? Chị vào làng thương binh thăm anh em trên ấy mấy lần, chị còn ghé lại quán cô Hai để nghe tin tức ông Phong nào đó, chị có nhiều thì giờ như vậy sao không viết thư cho anh Sơn? Chị quên anh ấy rồi sao?

Tuyết nghẹn ngào muốn khóc nhưng cố giữ bình tĩnh:

- Lan đừng hiểu lầm tôi như vậy. Tôi buồn quá mới đi chơi như vậy. Trước khi đi, anh Sơn có dặn tôi đừng lên làng thương binh trong khi anh đi vắng, nhưng tôi đã làm trái ý anh, không nghe lời anh, vì tôi muốn tìm lại những kỷ niệm khi anh Sơn còn ở đó. Về chuyện ông Phong, Lan biết gì mà nói như vậy? Có phải cô Hai đã thêu dệt không? Để tôi kể cho Lan nghe...

- Tôi đã nghe người ta nói nhiều rồi, nhưng chị muốn thanh minh gì thì cứ nói đi... Tôi sẵn sàng nghe từ hai phía. Tôi cũng biết chị là người tốt, chị thương anh Sơn lắm, nếu không thương chị đã không từ chối lời cầu hôn của anh Nghĩa, chị đã không bỏ nhà ra đi vì sự ép duyên của hai bác... Nhưng sau này chị đã...

Tuyết nói:

- Cô hãy để tôi nói hết đã...

Và Tuyết kể lại chuyện cô Hai cố tình dụ dỗ Tuyết, làm mai Tuyết cho ông Phong. Tuyết nói:

- Cô Hai có lẽ ăn tiền của ông Phong. Còn không vậy thì cô ấy muốn được cảm tình của ông Phong, nhưng ông này không để ý đến cô ta mà lại để ý đến tôi, vì vậy mà cô Hai ghen ghét rồi nói xấu tôi...

- Cũng có lẽ, cô Hai sắc sảo lắm, cô ta bán quán, bán hàng thì làm sao không bán tình buôn nghĩa... Nhưng chị giữ được lòng chị là tốt rồi. Về việc này, tôi không có quyền gì hết. Anh Sơn về, anh ấy tính toán thế nào cũng được. Đó là quyền của anh.

- Phải rồi, tôi cũng đang đợi anh ấy về đây.

Hai người im lặng một chút rồi Lan nói:

- Tôi tưởng chị chưa biết, nên nói để chị đề phòng. Tội nghiệp anh ấy. Anh Sơn yêu chị lắm, chị cũng biết chứ.

Tuyết cười lạt:

- Còn tôi, tôi không yêu anh ấy chắc? Cô là đàn bà con gái, là bạn thân của tôi từ lúc nhỏ, vậy mà cô không hiểu được tôi thì trên đời này ai hiểu tôi kia chứ? Nhưng không sao, tôi có thể hy sinh hạnh phúc của tôi để anh Sơn tìm thấy hạnh phúc nếu anh ấy muốn xây dựng với một người văn minh hơn tôi, tài đức hơn tôi. Mấy lúc nay, những gì mà tôi đã làm cho anh ấy, vì anh ấy, hãy xem như tôi đưa anh ấy ra khỏi cảnh hoạn nạn, bây giờ anh đã

lành lặn, có bỏ tôi thì cũng không sao. Tôi không phụ anh lúc anh bị thương, bị tàn tật là đủ rồi, không ai chê tôi nếu giờ này tôi phụ anh. Huống chi ở đây ai cũng thấy rõ tôi không hề phụ anh, tôi luôn yêu thương anh.

Tuyết vì quá uất ức nên nói một hơi, đôi má đỏ hồng và mắt sáng quắc, khiến Lan hối hận đã ngờ vực tình yêu chân thành của Tuyết.

Lan nói:

- Thôi em hiểu rồi, xin chị đừng phiền em nữa. Thú thật với chị, khi em nghe cô Hai nói về ông Phong, em rất giận. Nhưng sau đó, nghĩ lại, em cũng thấy vô lý. Em không tin chị có thể phản bội anh Sơn. Còn chuyện cô Michikô thì xin chị đừng bận tâm, nếu anh Sơn mà phụ chị thì em không để anh làm như thế đâu. Phải công nhận anh ấy đi Nhật được là nhờ chị. Không có tình thương của chị, anh Sơn đã nằm liệt ở trong làng thương binh, không làm được cái trò gì, không học được nghề sơn mài, chứ đừng nói là đi Nhật để làm lại con người cho lành lặn. Em xin lỗi đã không tin chị. Chị thật là người tốt.

Tuyết thở dài:

- Thôi bỏ qua chuyện ấy đi, bây giờ hãy nói về bệnh tình của bác gái. Tôi muốn theo Lan về thăm bác, cùng Lan săn sóc bác một thời gian, Lan nghĩ sao?

- Chị cứ thu xếp đồ đạc về quê với em...

8

Tuyết về quê hai tuần rồi mà không thấy lên. Bà Mai không khỏi trông mong. Bà tự hỏi:

- Không biết bà Võ có qua khỏi và chờ Sơn về để thấy mặt không? Và không hiểu tại sao đến hôm nay vẫn chưa thấy Sơn về?

Bà Mai vừa nghĩ đến Sơn thì trưa hôm ấy Sơn về đến, xách vali đi vào nhà. Lúc đầu bà không nhận ra Sơn, nhưng rồi bà mừng rỡ kêu lên:

- Cháu Sơn! Trông cháu khác hẳn, đẹp trai và trắng trẻo, không ai biết cháu có tật ở tay chân nữa.

Sơn vội vàng hỏi:

- Tuyết đâu rồi dì Mai?

- Tuyết về quê cả hai tuần nay. Cháu ngồi xuống nghỉ chân rồi dì kể cho nghe. Chứ cháu không nhận được thư nhà sao?

- Thư của Tuyết? Cháu có nhận được bức thư của Tuyết gởi cách đây một tháng. Sau khi nhận được thư của Tuyết, cháu có trả lời và báo tin ngày về, dì ạ.

- Hôm cô Lan lên đây có cho biết chị Võ bị bệnh nặng, không hy vọng sống đến ngày cháu về. Cô Lan cũng đã đánh điện tín cho cháu. Bộ cháu không nhận được sao?

- Dạ không. Lan biết cháu ở đâu mà đánh điện tín? Và vì nghe tin mẹ cháu đau nặng nên Tuyết về quê phải không dì?

- Chắc chị Võ không hề gì, nhưng chưa khỏi bệnh nên Tuyết mới còn ở dưới ấy. Dì không hiểu tại sao cô Lan lại nói toàn những chuyện không đâu. Lan bảo là Tuyết giận cháu, tại sao không viết thư cho cháu.

Sơn ngạc nhiên:

- Làm gì có chuyện ấy. Vì gần ngày về, cháu không có chỗ ở nhất định nên mới viết thư dặn Tuyết đừng gởi thư qua, sợ cháu không nhận được.

Bà Mai nói:

- Thì ra vậy. Thế mới biết cô Lan thật lắm chuyện.

Bà Mai thấy cần phải nói hết cho Sơn nghe để hiểu trước, khỏi nghe lời thêu dệt của cô em gái. Hôm trước bà đã nghe hết câu chuyện giữa Lan và Tuyết, nên bây giờ bà kể không sót một lời nào. Bà còn kể Sơn nghe chuyện cô Hai bị Tuyết cự nên thù ghét.

Sơn ngồi nghe đầy ngạc nhiên, rồi nói:

- Cháu làm sao dám ngờ vực lòng dạ Tuyết. Tuyết tốt với cháu quá sức kia mà. Nhưng còn chuyện cô Michikô thì làm gì có, mà dù có đi nữa thì cháu đâu phải hạng người dễ thay lòng đổi dạ.

- Vậy mà Tuyết buồn, nên mới lên Thủ Đức chơi cho khuây khỏa đó.

- Sao độ này con Lan lại lắm chuyện như vậy? Nghe nói chồng nó đã về rồi, chẳng lẽ qua ở với chồng rồi đổi tánh? Cám ơn dì đã cho cháu biết về việc này để cháu đề phòng. Bây giờ cháu phải về quê. Không biết sức khỏe của mẹ cháu ra sao, cháu lo lắm.

Sơn gởi lại bà Mai hai chiếc vali lớn, chỉ xách chiếc vali nhỏ để về quê. Sơn nói:

- Xin dì cất kỹ hai chiếc vali này. Ngoài cháu ra, ai đến nhận, dì cũng đừng đưa, dù người ấy là em gái cháu.

Bà Mai nói:

- Vậy để dì đem lên gác cất.

Sơn cảm ơn bà Mai rồi mướn xe về thẳng quê nhà.

Sơn về đến nơi thì bà Võ đã ra người thiên cổ, ma chay xong cả rồi. Sơn chỉ biết phủ phục trước bàn thờ mẹ mà khóc nức nở.

Ông Võ kể lể:

- Bây giờ con như thế này mà mẹ lại không còn.

Cả nhà chạy lên mừng Sơn. Sơn không thấy Tuyết thì ngạc nhiên:

- Con nghe bà Mai trên Sài Gòn báo là Tuyết về đây với Lan khi hay tin mẹ đau nặng mà?

Ông Võ nói:

- Tội nghiệp con Tuyết, nó đã thức ròng rã hai tuần nay để chăm sóc mẹ con. Hôm qua vì mệt quá, nó xin phép về bên nhà nghỉ, nó sắp qua đây để đi mở cửa mả cho mẹ con đó.

Sơn nói:

- Thật không ngờ con đi trị bệnh lành lặn trở về thì lại phải vĩnh viễn xa mẹ... Còn em Lan đâu rồi ba?

- Lan ở bên nhà chồng. Chắc nó cũng sắp về rồi.

Sơn hỏi:

- Lan có hờn giận gì Tuyết không?

- Không... Nhưng tại sao con lại hỏi như vậy?

Họ hàng, bà con, người nào cũng chen vào hỏi Sơn mỗi người một câu khiến Sơn không thể nào nói chuyện riêng với cha được.

Một lát sau, Tuyết đến. Thấy Sơn, Tuyết mừng quá và khóc òa lên. Sơn đến gần Tuyết, nói nhỏ bên tai nàng:

- Anh về đến nơi là ghé lại nhà dì Mai để tìm em. Không có em, anh có gởi lại cho dì Mai hai chiếc vali lớn. Anh có gởi theo tàu thủy mấy đồ dùng về bếp núc, nồi cơm điện, máy làm kem, máy đánh bột, tivi, tủ lạnh... Khi nào lập gia đình, nhà cửa chúng ta sẽ đầy đủ tiện nghi.

Tuyết hỏi:

- Chứ không phải...

- Chứ không phải cái gì?

- Vậy mà em tưởng anh không nghĩ đến em.

- Em nói gì lạ vậy?

Trong lúc ấy, Lan về đến. Từ ngoài sân, Lan đã hỏi:

- Có phải anh Sơn về rồi không? Anh ấy có đem gì về nhiều không?

Tuyết đưa mắt nhìn Sơn. Mấy hôm nay, mặc dù bận rộn chuyện ma chay cho bà Võ, Lan không quên nhắc đến Sơn và thường nói: Người ta đi Nhật về mua nhiều thứ đắt tiền lắm. Anh Sơn qua bên ấy chắc được người ta cho nhiều tiền và tặng nhiều quà. Không biết anh Sơn có mua cho em chiếc xe cúp như em dặn không?...

Lan chạy vội vào, vui mừng reo lên khi thấy Sơn:

- Anh Sơn, anh mới về phải không? Anh về thẳng đây hay ghé Sài Gòn?

- Ghé Sài Gòn. Nghe dì Mai nói mẹ đau nặng, anh vội về đây.

- Thế anh có mang hết đồ đạc về đây không?

- Đồ đạc gì? Anh ra đi với chiếc vali. Người ta cho anh đi chữa bệnh, chứ anh đâu phải đi buôn bán? Anh cũng không phải là cán bộ đi công tác mà có tiền mua này nọ...

- Chứ người ta không cho anh tiền xài mỗi ngày à?

- Tiền gì? Anh nằm ở bệnh viện... Ăn uống, thuốc men người ta lo cả.

Lan ra vẻ thất vọng:

- Anh Nguyễn đi Nhật ba tháng nghiên cứu thị trường, khi về anh ấy có cả chục triệu bạc, đó là chưa kể những món quà anh ấy mua cho má và các em.

- Anh không phải đi như anh Nguyễn. Mình qua gây tốn kém cho người ta kia mà. Nhưng giờ này đâu phải là giờ em nói chuyện ấy đâu. Ba đợi em về để đi mở cửa mả cho mẹ.

Lan thẹn thùng khi nhìn thấy Tuyết:

- Chị qua hồi nào vậy?

- Tôi vừa qua đến.

- Thế chị có thấy anh Sơn mua sắm được gì chưa?

Tuyết cười lạt:

- Nãy giờ tôi chỉ kể cho anh nghe về mẹ.

Lan xấu hổ:

- Chị cao thượng quá mà!

- Tôi không nói là tôi cao thượng. Nhưng mẹ mới mất, anh Sơn về không kịp nhìn mặt mẹ một lần chót, ai còn lòng dạ nào để nghĩ đến chuyện gì khác. Anh Sơn đi đến nơi, về đến chốn, khi đi thì tật nguyền, bây giờ về lành lặn, khỏe mạnh, tôi chỉ thấy có vậy và cám ơn Trời Phật đã ban phước cho gia đình chúng ta.

Lan cúi đầu ra vẻ hối hận.

Ông Võ thúc hối dưới bếp làm cơm và lo liệu đi mở cửa mả. Sơn theo cha ra thăm mộ mẹ. Sơn đã khóc và thương mẹ hết sức.

Nhiều người thấy Tuyết đi bên Sơn, liền chỉ trỏ:

- Thế là cái đám ấy yên xong rồi. Cứ tưởng cậu Sơn không cưới được Tuyết.

Khi mọi người kéo về nhà thì Lan đã bày bàn và dọn sẵn cơm canh, chờ ông Võ cúng. Mặt Lan cau có, không thèm chuyện trò với Tuyết. Cúng xong, Tuyết dọn dẹp rồi xin phép về nhà sớm cho bà Hương đi chùa. Sơn đưa Tuyết ra cửa:

- Ngày mai anh sẽ qua nhà thăm cha mẹ.

Khi Tuyết về rồi. Sơn mở vali lấy ra một chiếc áo len và nói với ông Võ:

- Vậy mà con mua chiếc áo này cho mẹ. Mẹ không còn mặc được nữa.

Nói xong Sơn lau nước mắt, rồi lấy ra một cái hộp quẹt gas thứ thật tốt đưa cha:

- Còn đây cặp mắt kính lão, con mua cho ba, ba mang thử xem có rõ không? Con nhắm chừng vậy thôi.

Ông Võ thử kính, thấy kính sáng và đọc được những hàng chữ nhỏ thì mừng rỡ:

- Từ nay ba khỏi phải đi mượn kính của người ta nữa.

Sơn lại lấy ra một cái hộp nhỏ, đưa Lan:

- Chiếc đồng hồ anh mua cho em. Bằng giá một bức tranh của anh đó.

Lan mở hộp, thấy chiếc đồng hồ hồ Seiko vỏ bạc thì không bằng lòng:

- Công tình anh đi qua Nhật mà chỉ cho được em món quà tầm thường này!

Sơn nói:

- Em cho là tầm thường sao? Chiếc đồng hồ này ở đây bán cả mấy trăm ngàn đấy.

Lúc ấy Lan mới sững sốt:

- Vậy à? Còn quà chị Tuyết đâu?

- Không có gì cho chị Tuyết cả. Anh chỉ mua một ít đồ dùng trong việc bếp núc và gởi theo tàu thủy, để khi lập gia đình thì có cái dùng với người ta.

Lan nói:

- Anh lo như vậy, mà chị ấy ở nhà cứ nghĩ anh ở luôn bên ấy với cô y tá nào đó. Chị ấy buồn, ghen, và đi khắp nơi.

Ông Võ rầy Lan:

- Đi đâu mà khắp nơi. Nó có nói với mẹ con khi mẹ con đang bệnh, nó buồn và nhớ thằng Sơn nên lên trên Thủ Đức, vào làng phế binh, tìm lại không khí quen thuộc về những kỷ niệm cũ, chỉ vậy thôi.

- Chị Lan không đi lên chợ Nhỏ thăm bà Lộc sao?

Sơn cười:

- Lên Thủ Đức làm sao không ghé thăm bà Lộc? Hồi đó Tuyết sống với bà, bà xem Tuyết như con.

Lan cười:

- Ừ, thì anh cứ bênh vực chị ấy đi. Rồi đây anh sẽ sáng mắt ra.

Ông Võ nhìn Lan và rầy:

- Con lại kiếm chuyện kẻ vạch rồi sao? Tuyết là một đứa hiếm có trên đời này. Ba dám nói rằng không một người con gái nào hơn Tuyết. Nó chưa phải là vợ thằng Sơn, vậy mà khi Sơn bị tàn tật, nó lên Thủ Đức may thuê vá mướn để lo cho Sơn, còn hơn một người vợ lo cho chồng. Nó về đây săn sóc cha mẹ con như một đứa con gái, con còn không làm được như vậy kia mà. Ở đây họ hàng, bà con, không ai không thấy rõ điều ấy.

Lan nói:

- Còn chuyện ông Phong nữa. Anh Sơn biết chưa?

Sơn bình tĩnh:

- Biết chứ sao không? Các bạn của anh đã viết thư nói hết cho anh nghe rồi.

Ông Võ hỏi:

- Chuyện ông Phong là chuyện gì vậy con?

Sơn nói:

- Ông Phong là người đã giúp con đi Nhật, ông ta làm ở trên sở. Người ta đồn ông Phong giúp con

đi Nhật vì yêu thương Tuyết. Ông ta chờ lúc con đi vắng, ở nhà tán tỉnh Tuyết, nhờ cô Hai nói giúp với Tuyết là ông sẵn sàng cưới Tuyết, ông ta giàu lắm. Nhưng Tuyết đã cự tuyệt, định dèm pha để ly gián Tuyết và con với hai mục đích.

Ông Võ nghe đến đây liền nói:

- Thôi, ba hiểu rồi. Ly gián với mục đích đưa Tuyết vào cạm bẫy. Con vì ghen, bỏ Tuyết, Tuyết sẽ tức giận bỏ con và nhận lời của ông Phong. Phải vậy không? Người ta họ xấu lắm, họ không muốn trên đời này có người tốt, cao thượng. Họ bôi nhọ ai được họ cứ bôi nhọ...

Lan nói:

- Ba bênh vực chị Tuyết quá.

Ông Võ nói:

- Con đừng tìm cách dèm pha. Dù con Tuyết có vì xa Sơn mà sa ngã thì ba cũng không có quyền trách móc nó. Nó có nhận lời ông Phong, không chịu sống với Sơn, thì ba vẫn xem nó như người ơn của gia đình mình. Không có nó, thằng Sơn làm sao được như bây giờ?

Ông nhìn Sơn và hỏi:

- Phải vậy không con?

- Ba nói rất phải. Tuyết là người ân của con, con không bao giờ phủ nhận việc ấy. Con không tin là Tuyết phụ con... Nếu Tuyết không phải là người chung thủy thì Tuyết đã phụ con ngay khi hay tin con bị trọng thương... Lúc ấy Tuyết kết hôn với Nghĩa

thì cũng không ai chê cười Tuyết. Tuyết có thể đổ lỗi cho ba mẹ ép buộc Tuyết và Tuyết vì chữ hiếu.

Ông Võ nói:

- Con nói rất đúng.

Lan nhún vai:

- Anh nói vậy là không hiểu lòng dạ và tâm lý đàn bà. Để em giải thích cho anh rõ. Lúc chị Tuyết còn ở dưới quê khác, và bây giờ lại khác. Lúc chị ấy sống xa anh, chưa chạm trán với thực tế thì khác, và bây giờ khi đã sống với anh tại Thủ Đức, chị không còn thơ mộng và không còn thực tế nữa... Chị Tuyết sẽ thấy xứng với người tàn tật, làm sao bằng sống với ông Phong?

Sơn rầy Lan:

- Em đừng nói nhảm. Anh bây giờ, bề ngoài cũng lành lặn, lại nữa anh có nghề nghiệp, làm ra tiền, đâu đến nỗi gì. Khi anh về tịnh dưỡng ở trại của mẹ Michikô, anh có vẽ một bức tranh và bán cũng khá tiền... Lúc nằm ở bệnh viện, anh cũng vẽ. Anh định kiếm tiền để mua quà. Anh không ngờ số tiền ấy nhiều ngoài sức tưởng tượng của anh... Nếu Tuyết thay lòng đổi dạ, yêu người khác, anh cũng không phiền trách gì Tuyết. Anh sẽ giúp Tuyết một số tiền và sẽ cho Tuyết những thứ anh mua về để dự định lập gia đình với Tuyết... Tuyết xây dựng tổ ấm với người khác, anh cũng không ân hận gì hết.

Lan kêu lên:

- Anh điên rồi sao?

- Không, anh không điên đâu. Anh luôn luôn yêu quí Tuyết, anh có thể làm bất cứ việc gì miễn là Tuyết thấy hạnh phúc là được.

Lan tức giận:

- Anh mù quáng rồi.

Ông Võ nói:

- Nhưng ba tin chắc Tuyết không bao giờ phụ Sơn. Khi con tàn tật, bệnh hoạn, chưa học được nghề, Tuyết còn không phụ, thì việc gì Tuyết lại phụ Sơn sau khi đã giúp đỡ, lo lắng và khuyến khích Sơn như vậy? Ba không hiểu tại sao dạo này con lại có ý ghét Tuyết như vậy?

Lan nói:

- Con là bạn của Tuyết, con thương Tuyết lắm, nhưng bây giờ đứng trước hạnh phúc và quyền lợi của anh Sơn, con không thể làm thinh được. Con phải nói tất cả sự thật cho anh con nghe, tin hay không tùy anh, sau này anh đừng trách con tại sao biết lại không chụi nói.

Nhưng Sơn đã hiểu tại sao Lan lại ganh tị với Tuyết vì nghĩ rằng Sơn ở Nhật về mua nhiều thứ cho Tuyết. Nếu không có Tuyết thì những thứ ấy sẽ thuộc về Lan.

Lan liền hỏi:

- Thế còn chuyện anh và cô Michikô đầu đuôi ra sao mà chị ấy giận và không thèm viết thư cho anh?

- Anh nghĩ có yêu anh, Tuyết mới ghen. Nếu Tuyết cố ý muốn lập lập gia đình với ông Phong thì Tuyết ghen làm gì? Cô Michikô cũng là người ơn của anh. Trong thời kỳ anh nằm điều trị ở bệnh viện, cô săn sóc anh, làm bổn phận của người y tá, và cô đã giúp anh bán số tranh. Không có cô, anh biết ai mua tranh, không có cô người ta làm sao biết anh, anh không yêu người ta thì thôi. Người Nhật có một quan niệm rất đúng đắn về hôn nhân, không phải yêu thương lãng mạn, bồng bột, không chú trọng thực tế. Cô Michikô hỏi anh đã có người yêu chưa, khi anh nói về Tuyết thì cô ấy tỏ ra rất kính phục Tuyết và xin phép được làm bạn với Tuyết, được xem anh như một người bạn thân, cho phép cô rước anh về nhà tĩnh dưỡng một thời gian, và trong thời gian này, anh vẽ tranh để cô quảng cáo bán giúp anh, cũng là vì mục đích từ thiện mà thôi. Với số tiền ấy, anh sẽ sắm đồ đạc và khi về nước lập gia đình với Tuyết, có sẵn tất cả để tạo một tổ ấm thật đặc biệt. Thật êm ấm. Người ta tốt như vậy đó.

- Mà anh đã nói chuyện này với chị Tuyết chưa?

- Chưa, rồi đây anh sẽ giải thích cho Tuyết nghe, anh tin Tuyết sẽ hiểu anh.

- Rủi chị ấy không nghe thì sao?

Ông Võ cười:

- Sao lại không nghe? Ai lại đi ghen với một người ở tận đâu đâu mà làm gì?

Sơn nói:

- Cho rằng Tuyết kiếm cớ để bỏ anh thì cũng không sao. Một người tàn tật như anh, lấy vợ chưa chắc đã đem hạnh phúc đến cho vợ. Đã không đem hạnh phúc đến cho vợ thì làm sao mình tìm thấy hạnh phúc cho mình, như vậy chỉ gây đau khổ cho nhau mà thôi. Nếu Tuyết muốn lập gia đình với ai, anh cũng chấp thuận cả.

Lan nghe Sơn nói như vậy, không còn biết nói gì nữa, nên ngồi căm tức, đoạn bỏ về và không khỏi nuôi ác ý phá cho kỳ được cuộc hôn nhân của Tuyết và Sơn.

*

* *

Sơn đến thăm ông bà Hương và xin phép đưa Tuyết lên Sài Gòn thăm bạn bè và thuê nhà cửa để tính chuyện làm ăn. Sơn nói:

- Tính xong rồi, sẽ về đây làm lễ ra mắt bên cha mẹ và bà con bên vợ. Vì kể như đã làm đám cưới chạy tang nên không có chuyện rước dâu nữa.

Ông bà Hương thấy Sơn bây giờ không có vẻ gì là tàn tật, lại có tiền, có nghề, nên ông bà cũng mừng cho Tuyết.

Sơn và Tuyết lên Sài Gòn. Bà Mai mừng lắm, chỉ mấy chiếc vali:

- Dì giữ mấy chiếc vali muốn mất ăn mất ngủ luôn. Đồ gì mà nhiều quá vậy?

Sơn nói:

- Một ít đồ cần dùng thôi, dì ạ. À, để cháu mở lấy cái mền cháu mua tặng dì, dì xem có vừa ý không?

Bà Mai thấy chiếc mền len thật đẹp thì vui mừng:

- Chiếc mền đẹp quá... Dì ao ước có được một cái mền như thế này từ mấy lâu nay rồi.

- Vậy thì hay lắm, cháu không ngờ đã chọn đúng món quà dì thích. Nhưng còn cái này nữa, để cháu lấy tặng luôn cho dì.

Sơn lấy một cái khăn quàng:

- Món quà này không biết có làm dì vừa ý không?

- Đẹp quá... Bây giờ hai cháu tính lập gia đình rồi ở đâu? Cần thuê nhà không, dì lo cho...

Sơn nói:

- Để cháu và Tuyết lên Thủ Đức, rồi khi về sẽ tính...

- Nếu cháu muốn ở gần đây thì sẵn có một căn phố ở đường Trần Quang Khải, người ta định sang lại. Phố ấy ở làm ăn được lắm.

Tuyết nói:

- Nếu được ở gần dì thì còn gì thích bằng...

Sơn đã nói cho Tuyết nghe về chuyện Lan dèm pha, và Sơn cũng nói với Tuyết như đã nói với Lan. Sơn luôn luôn nghĩ đến hạnh phúc của Tuyết. Sơn có thể hy sinh tất cả để xem Tuyết như một người em...

Tuyết nói:

- Anh nghĩ thế nào mà nói với em điều ấy? Anh không hiểu em đến mức ấy sao?

- Anh hiểu em lắm chứ. Anh biết vì lẽ gì mà Lan lại nói xấu em... Nó ganh tỵ thôi. Giờ nó ra sống với chồng, bước đầu thiếu thốn nhiều thứ... May mà Lan không thấy mấy chiếc vali này và mấy thùng đồ gởi về bằng tàu thủy. À, còn chuyện cô Michikô có làm em buồn lắm không?

- Lúc đầu vì nông nỗi, em có phiền trách anh. Có thể là cô ấy yêu anh, mến tài anh hoặc thương hại anh, nhưng về phần anh, anh không thương lại cô ấy thì thôi, phải vậy không anh? Nhưng em rất lo ngại về hạnh phúc của đôi ta, anh ạ.

- Em lo ngại về chuyện gì? Em có gì thắc mắc cứ nói cho anh hiểu, anh có thể giúp em giải quyết tất cả.

- Trong khi anh đi vắng, vì nhớ anh, vì nhớ khung cảnh mà anh đã sống và em đã ngày ngày vào đó chăm lo anh, nên mặc dù anh ngăn cấm không được vào làng phế binh, em đã hai ba lần vào thăm chỗ cũ, thăm anh em phế binh và mang quà cho anh em. Em biết làm như vậy thế nào anh cũng buồn, nhưng làm sao bây giờ hả anh?

Sơn cười:

- Tưởng chuyện gì chứ chuyện ấy thì đâu có sao? Anh hay biết tất cả rồi. Anh Nên, anh Bích và những

người bạn khác của anh đã xem em như thiên thần. Anh rất vui mừng khi thấy người ta kính nể em...

Tuyết để tay lên ngực:

- Vậy mà em chỉ lo anh giận em mà thôi. Nhưng chưa hết đâu, còn một chuyện nữa.

- Chuyện gì vậy? Có phải chuyện cô Hai bán quán làm mai mối cho em không?

- Cô ấy không những làm mai mối mà cô ấy còn ganh tị khi thấy ông Phong để ý em. Cô ta làm như em dễ bị người ta mua chuộc lắm hay sao? Và khi em bị phiền trách, ngăn cấm cô ấy không được nói đến chuyện ông Phong nữa, thì cô ấy giận em và nói xấu em đủ điều. Ai nói thì em cũng không sợ, em chỉ buồn khi thấy Lan, em anh, lại tỏ ra ngờ vực em, lên tìm em tại nhà dì Mai để mắng nhiếc em... Nhưng em đã bỏ qua tất cả khi nghe nói mẹ đau nặng. Em xin được về săn sóc cho mẹ thay anh thì Lan lại nói em làm như thế để chuộc tội.

- Em đừng tưởng anh dễ nghe lời dèm pha của thiên hạ. Về chuyện ông Phong, anh biết rõ tâm địa ông ta từ khi anh còn ở nhà, vì vậy trước lòng tốt của ông ta, anh không muốn đi chút nào. Em cũng thấy anh hai ba lần từ chối, nhưng em và các bạn, ai cũng khuyên anh nhận lời đi Nhật, nên anh phải nghe theo. Khi ra đi, nói em đừng giận, anh cũng sợ mất em ghê lắm. Lúc ấy, anh thật đáng trách, khuyên em về quê với cha mẹ, cấm em không được lên làng phế binh. Không phải anh cấm em đi thăm

mấy anh em, mà anh chỉ sợ em lên đó sẽ gặp ông Phong. Đó, bây giờ em đã hiểu tâm ý của anh chưa? Nhưng khi qua bên Nhật rồi, sự xa vắng, nhớ nhung em đã khiến anh sáng suốt trở lại, anh không lo ngại gì về chuyện ông Phong nữa. Anh còn muốn em quên anh đi, giận anh đi, để như ông Phong có đề nghị chuyện trăm năm thì em giận ghét anh mà nhận lời ông Phong. Anh yêu em, yêu một cách cao thượng, chứ không phải ích kỷ, chỉ nghĩ đến anh. Lúc nào anh cũng nghĩ đến hạnh phúc của em. Lấy anh, không chắc gì em tìm thấy hạnh phúc lứa đôi vì anh là người tàn tật, biết đâu không là người vô dụng, bất lực. Như vậy hóa ra làm khổ cả đời em hay sao? Anh định tìm cách rút lui một cách êm thắm. Vì lẽ ấy mà anh mỗi lần viết thư cho em là nói đến Michikô, cố tình chọc tức em, làm cho em ghen tương và tức giận. Dù có vì việc này mà em nhận lời ông Phong thì anh cũng không có quyền phiền trách em. Em là người ơn của anh, của gia đình anh. Suốt đời anh, anh không thể nào quên em được.

Tuyết suy nghĩ một chút rồi nói:

- Nghĩa là anh không hề yêu Michikô và cô ấy cũng không có ý định qua Việt Nam?

- Cô ấy qua Việt Nam làm gì? Cô ấy chỉ có một bà mẹ làm chủ một nông trại. Làm sao cô ấy đi đâu được? Cô có một cuộc tình không thành nên lao vào tìm quên trong các công tác xã hội. Chỉ vậy thôi. Đến khi cô nghe anh nói đến em, cô ta cảm động lắm

nên giúp anh làm ra tiền để có thể lập gia đình với em, tạo một ngôi nhà đầy đủ tiện nghi. Cô gái ấy tốt như vậy đó, em ạ.

- Còn về chuyện ông Phong, anh không nghi ngờ gì về em chứ?

- Không. Người ta có thể yêu em, điều ấy mình đâu có quyền cấm người ta, còn em có yêu lại ông ta hay không, là việc khác. Nhưng anh nói thật, dù em có yêu ông ta chăng nữa, anh cũng không phiền giận đâu. Em cứ nói thật cho anh biết, anh sẽ tìm gặp ông Phong để hỏi ông ta, bắt ông ta hứa với anh là sẽ đem hạnh phúc đến cho em suốt đời, không được làm khổ em. Và được vậy, anh sẽ cho em tất cả những món đồ dùng mà anh đã mua từ bên Nhật.

Tuyết ứa nước mắt:

- Như vậy là anh không yêu em, không tin ở lòng chung thủy của em.

- Vì yêu em, anh mới nghĩ vậy. Nhưng thôi, bây giờ anh không còn tính như vậy, anh đã hiểu lòng em rồi, em không bao giờ yêu thương ai khác ngoài anh. Vậy thì không có ai dèm pha, hay bịa đặt chuyện gì mà anh có thể nghe được. Em hãy vui lên.

- Em đã nguyện yêu anh, yêu anh suốt đời, dù anh tàn tật, dù anh có gì đi nữa thì chúng ta sống với nhau như hai người bạn có sao đâu?

Khi Tuyết và Sơn lên làng thương binh, mọi người đều vui sướng hò reo ầm lên. Sơn có mua làm

quà cho các bạn vài cây thuốc lá, hộp quẹt gas, đồ cạo râu, khăn tắm... Anh em cảm động ôm lấy Sơn và chúc mừng Tuyết, Sơn được hạnh phúc.

Tuyết đề nghị:

- Bây giờ chúng tôi đi thăm bà Lộc, rồi anh Sơn sẽ trở lại đây ngay, còn tôi thì đi chợ mua thức ăn vào đây mình cùng ăn cơm chiều với nhau. Các anh bằng lòng không?

Mọi người reo hò:

- Hoan nghênh chị Tuyết!

- Kìa, phải nói là hoan nghênh chị Sơn mới được.

Sơn và Tuyết ở làng thương binh ra, Sơn hỏi Tuyết:

- Chúng ta ghé thăm cô Hai một chút, em nhé. Nếu không cô ấy có thể hiểu lầm chúng ta giận.

Tuyết nói:

- Ghé thì ghé, em đâu thèm giận con người ấy.

Khi thấy Sơn và Tuyết bước vào quán, cô Hai liền trách nhẹ:

- Cô cậu còn nghĩ đến người bạn nghèo này sao?

Sơn hỏi lại:

- Thế ai là bạn giàu? Cô Hai làm như chúng tôi vừa trúng số độc đắc vậy!

Cô Hai nói:

- Nói đùa vậy thôi. Mời cô cậu dùng nước. Tôi đãi đấy, không lấy tiền đâu.

Tuyết kéo ghế ngồi không nói gì.

Sơn liền nói:

- Cô đãi thì chúng tôi xin nhận. Uống trà đá được rồi.

Cô Hai pha nước bưng ra:

- Thấy hai ông bà đi mà tôi phát thèm. Cậu Sơn không có vẻ gì là bị tàn tật cả, đẹp trai, khỏe mạnh. Cô cậu có nghĩ đến người nào đã giúp cô cậu không?

Thấy cô Hai muốn nhắc khéo đến ông Phong, Sơn liền nói:

- Chúng tôi sẽ đến cảm ơn ông Phong. Đối với ông ấy, tôi là người mang ơn, ông ta đã giúp tôi đi ngoại quốc để chữa bệnh, làm chân tay giả. Tôi không bao giờ quên ơn ông ấy...

Sơn ngừng lại một chút rồi bất ngờ nói:

- Có người cho tôi biết ông Phong đem lòng yêu Tuyết, muốn cùng Tuyết đi đến hôn nhân, làm lại cuộc đời với Tuyết.

Cô Hai vội vàng hỏi:

- Ai nói vậy?

- Tôi nghe nhiều người nói. Em gái tôi, các bạn của tôi và cả cô nữa, cô đã nói cho Tuyết nghe và cô còn muốn Tuyết nhận lời ông Phong nữa phải không?

Cô Hai giẫy nẫy:

- Ấy chết, sao cậu lại nói thế?

Sơn nói:

- Tôi chỉ nói để cô biết là tôi đã rõ tất cả. Tôi và Tuyết rất hiểu lòng nhau. Không ai có thể dèm pha, xuyên tạc để ly gián chúng tôi được đâu!

Cô Hai tái mặt ngồi im. Sơn bưng ly nước uống rồi đứng lên:

- Thôi, chúng tôi ghé lại thăm cô Hai, chúc cô Hai làm ăn phát đạt. Chúng tôi xin cáo từ để đi thăm bà Lộc.

Ở nhà bà Lộc ra, trong khi Tuyết đi chợ mua thức ăn, Sơn còn tức bực nên trong khi chờ đợi đã quay trở lại quán cô Hai để cho cô biết Sơn không muốn ai nói gì về chuyện ông Phong nữa. Nghe Sơn nói sẽ đi tìm ông Phong, cô Hai lo lắng:

- Đi tìm ông Phong chi vậy?

- Để hỏi ông có thật yêu Tuyết và muốn xây dựng với Tuyết không?

Cô Hai kêu lên:

- Cậu điên hay sao? Tuyết yêu thương cậu như vậy kia mà.

- Tôi biết trên đời này không ai yêu thương tôi bằng Tuyết. Nhưng tôi cũng biết thân phận tôi là người tàn phế. Tôi sợ không đem hạnh phúc lứa đôi lại cho Tuyết, điều này tôi đã nhiều lần nói với Tuyết rồi, nhưng Tuyết một lòng khăng khăng bảo rằng không bao giờ yêu người khác... Tôi biết Tuyết thuộc về hạng người chỉ yêu một lần. Nhưng tôi không

phải là người ích kỷ, chỉ biết có mình. Tôi sẵn sàng hy sinh cho Tuyết. Tôi sẽ đến gặp ông Phong và hỏi ông ấy có thật yêu Tuyết không? Giữa tôi và Tuyết chưa hề có chuyện chăn gối. Nếu ông ấy bảo đảm được hạnh phúc suốt đời cho Tuyết thì ông ấy hãy làm giấy cam đoan, tôi sẽ sẵn sàng nhường lại Tuyết cho ông, tôi còn cho Tuyết tất cả những thứ mà tôi đã sắm tận bên Nhật để lập gia đình với Tuyết.

- Cậu đã nói chuyện này với Tuyết chưa?

- Nói rồi.

- Đã nói rồi? Cậu không đùa chứ? Và Tuyết trả lời như thế nào?

- Tuyết giận tôi, trách tôi. Tuyết nhất định không chịu.

- Cậu nói làm gì khi Tuyết không chịu? Tôi không hiểu nổi cậu rồi đó? Hay cậu đã có người yêu nào khác, nên cậu về đây mở xiềng xích, gạt bỏ ân tình để rảnh tay rảnh chân và đỡ ăn năn, hối hận?

- Chắc cô nghe người ta nói chuyện cô Michikô chứ gì? Làm gì có chuyện ấy! Tôi yêu Tuyết, hiểu Tuyết vì tôi mà chịu bao nhiêu thiệt thòi, nên tôi muốn Tuyết được sung sướng. Nhưng Tuyết không muốn vậy và đã rất giận tôi.

Cô Hai không còn dám dèm pha gì nữa khi nghe Sơn nói như vậy. Cô chỉ xác nhận ông Phong có nhờ cô nói dùm với Tuyết, và khi cô mới đề cập đến thì đã bị Tuyết giận.

- Tuyết cũng giận tôi đó.

Sơn nói:

- Cô cũng hiểu lòng dạ của Tuyết à?

- Sao không, chúng tôi là đàn bà mà không hiểu nhau thì ai hiểu cho chúng tôi kia chứ? Nếu Tuyết không yêu cậu thì đời nào cô ấy bỏ nhà lên đây ở. Câu chuyện yêu thương của cô cậu đã làm rung động thiên hạ, ai mà không biết?

- Thế tại sao ông Phong lại có ý xấu?

- Yêu một người con gái mình kính phục là có ý xấu sao? Ông ấy có quyền yêu, cậu biết vậy kia mà. Nhưng còn yêu lại hay không là quyền của Tuyết. Tôi khuyên cậu đừng làm một chuyện vô ích làm gì, để Tuyết phải buồn rầu.

- Tôi làm chuyện của tôi. Tôi không phải làm như thế để ông Phong thấy rõ tôi không ngăn cản gì hết.

Cô Hai tỏ ý phục Sơn:

- Tôi không thấy ai như cậu vậy. Vợ chồng cậu thật xứng với nhau.

Rồi cô Hai hỏi Sơn về chuyện Michikô. Sơn kể cho cô Hai nghe và nói:

- Michikô là một người bạn rất tốt. Cô ấy đã giúp tôi kiếm được nhiều tiền. Nghe tôi nói đến Tuyết, cô ấy phục lắm.

Như vậy là cô Hai không còn cách gì để dèm pha Tuyết. Cô thở dài:

- Tuyết thật có phúc.

Sơn nói chuyện với cô Hai một lát rồi đi vào trại, chờ Tuyết đem thức ăn vào để đãi bạn bè...

*

* *

Cái tin Sơn về với vẻ ngoài lành lặn đã đến tai ông Phong. Ông không khỏi tuyệt vọng khi nghĩ đến mối tình của mình. Rồi ông nói với bạn bè:

- Để xem thử Sơn có đến thăm nhà và cảm ơn tôi không? Hay là khi về đến đây, có ai đâm thọc mà Sơn giận tôi, oán ghét tôi.

Nhưng Sơn đã đến thăm ông Phong và mang cho ông một món quà, đó là cái dao cạo râu điện. Ông không khỏi cảm động và cũng cảm phục thái độ rất tự nhiên của Sơn. Sơn kể qua cho ông Phong nghe về Michikô, về công việc Sơn đã làm trong thời gian ở bên Nhật trị bệnh... Rồi Sơn nói:

- Khi về đây, tôi có nghe nhiều người nói về mối tình của ông với Tuyết, vợ chưa cưới của tôi.

Sơn nói bằng một giọng nhẹ nhàng khiến ông Phong không khỏi khó chịu. Ông nói:

- Tôi kính mến cô Tuyết, chứ đâu dám có ý gì khác đâu.

- Vậy thì ông cứ kính mến. Nhưng dù ông có yêu thì cũng không sao. Tôi đến đây thăm ông, cảm ơn ông và cũng để bàn với ông về chuyện Tuyết.

Ông Phong liền nói:

- Tôi hiểu rồi. Cậu không có chuyện gì phải bàn. Vì cậu cũng như tôi, chúng ta không có thẩm quyền để bàn. Người có thẩm quyền là cô Tuyết, mà cô ấy đâu có yêu thương ai ngoài cậu. Tôi đã nghe cô Hai nói qua tất cả rồi. Tôi kính phục cậu đã xử sự một cách cao thượng, đã yêu thì dám hy sinh cho người mình yêu. Tôi ăn năn đã làm một chuyện thật vô lý. Tại sao lại yêu thương lạc lẽo như vậy? Tại sao hy vọng hão huyền như vậy? Chẳng qua là tôi quá cảm phục người đàn bà đức hạnh ấy. Thôi, chúng ta hãy bỏ qua chuyện ấy đi, vì tôi biết Tuyết không bao giờ yêu tôi, Tuyết không ham giàu sang, chức vị, không dễ gì bị mua chuộc. Anh hãy hãnh diện lên anh Sơn, hãnh diện có được một người vợ chung thủy, hiền lành... Tôi xin mừng cho anh và xin anh cho phép tôi được đến dự đám cưới của anh, mừng anh và xem anh như người bạn, một người bạn về vai em.

Sơn nghe ông Phong nói như vậy thì không khỏi cảm động:

- Tôi biết ông là người tốt, vì vậy tôi đến đây để chúng ta thông cảm, cởi mở. Tôi không muốn cho người thứ ba, thứ tư hiểu lầm tôi và ông, ông ạ.

Ở nhà ông Phong về, Sơn nghe nhẹ nhõm. Chàng đến nhà bà Mai rủ Tuyết đi xem phim. Khi về, bà Mai cho biết Lan vừa ghé tìm hai người.

Sơn hỏi:

- Lan có nhắn lại gì không, thưa dì?

- Không, cô Lan hỏi tôi chứ cậu có đem gì về không? Tôi chỉ mấy chiếc vali lớn thì cô đòi mở ra xem, tôi không cho, nói không có chìa khóa. Cô Lan có vẻ giận dữ, cô bảo cậu chỉ biết người dưng, không nghĩ đến họ hàng, ruột thịt. Cô Lan nói xong bỏ ra về...

Sơn nhìn Tuyết, thở dài:

- Lan tham lam quá. Anh mà giàu có thì đâu quên Lan, nếu nó nghèo anh sẵn sàng giúp đỡ, nhưng chồng Lan đâu có nghèo nàn gì.

Bà Mai hỏi:

- Bây giờ hai cháu tính sao?

Sơn nói:

- Hai cháu định thuê nhà và lo làm ăn.

- Thế hai cháu có chịu căn phố mà dì nói đó không?

Tuyết nhìn Sơn như để hỏi ý kiến. Sơn liền nói:

- Việc ấy cháu để tùy em Tuyết.

Tuyết hỏi:

- Ở Tân Định có gì trở ngại cho việc làm ăn của anh không?

- Không. Ở đây cũng được.

Tuyết mừng rỡ:

- Em rất muốn ở gần dì Mai. Bây giờ thì em xem dì như mẹ ruột của em vậy.

Sơn nói:

- Vậy thì em nhờ dì hỏi sang căn phố ấy đi. Cần bao nhiêu tiền? Và em có thể vay tạm cha mẹ không?

Tuyết nói:

- Dạ được.

- Hay là để anh về quê thưa cha mẹ đôi bên, bên nào giúp cũng tốt hết. Phải chi chúng ta có vốn thì chúng ta sang căn phố tại đường Đồng Khởi hay đường Nguyễn Huệ chắc là có đông khách, làm ăn dễ hơn.

Bà Mai cười:

- Nói chi chuyện ấy, có tiền bao giờ cũng hơn. Nhưng vạn sự khởi đầu nan. Công việc làm ăn mình phải bắt chước người Tàu mới được. Hai cháu không không nghe chuyện chú Hỏa, chuyện Quách Đàm đó sao? Họ qua Việt Nam mình chí có hai bàn tay trắng, vậy mà với nghề mua bán ve chai, hai giỏ cần xé với cái đòn gánh, họ đã trở thành những tỉ phú đó thì sao?

Thế là Sơn về quê để vận động tiền. Ông Võ định bán mấy công đất để lấy tiền cho Sơn làm ăn thì Lan phản đối:

- Ba đừng nghe lời anh ấy. Anh Sơn không lo cho ba đâu, anh chỉ biết có chị Tuyết. Trong thời gian ở bên Nhật, anh làm ra tiền cũng khá lắm chứ đâu phải ít, vậy mà anh có sắm gì cho ba mẹ đâu, chỉ lo sắm cho chị Tuyết.

Ông Võ nói:

- Từ hôm nó lên Sài Gòn về, không biết nó thấy những gì mà về đây kể lể ba nghe muốn điên đầu luôn.

Sơn nói:

- Em Lan lúc còn ở nhà với ba mẹ thì rất tốt, nhưng từ khi về nhà chồng, thật là chịu không nổi. Nó trở nên tham lam, hẹp hòi quá. Không hiểu tại sao nó cứ theo ganh tị với vợ con.

Ông Võ nói:

- Có lẽ bên chồng nó thấy con đi Nhật, tưởng đâu qua bên ấy con kiếm được nhiều tiền lắm. Và chuyện ruộng đất, ba định bán lâu rồi. Mẹ con qua đời, ba buồn và cũng không định làm ăn gì. Con thì bây giờ như vậy là yên rồi, còn con Lan có chồng cũng yên bề rồi. Ba đi chơi một lúc cho vui. Khi nào con có chỗ ăn ở tử tế, ba lên ở với vợ chồng con, ẵm cháu nội là sướng lắm rồi. Con Lan là gái, nó đâu có quyền ngăn cản chuyện trù tính của ba.

Ông Võ bán đất và cho Sơn một số tiền. Ông bà Hương cũng cho thêm Sơn và Tuyết một số tiền nữa. Thế là hai người đã có một số vốn kha khá...

9

Sang nhà xong, Tuyết cho sơn phết sửa sang lại. Rồi Sơn và Tuyết đi chọn bàn ghế, mua sắm những vật dụng cần thiết.

Bà Mai nói:

- Hai cháu nên chọn ngày lành tháng tốt rồi hãy dọn về ở.

Sơn nói:

- Cháu chờ những thùng đồ ở Nhật về đã. Cháu muốn đem đến cho Tuyết một cuộc sống thật đầy đủ tiện nghi. Cháu không biết cháu có thể là một người chồng đầy đủ bổn phận như những ông chồng khác không...

Bà Mai nhìn Sơn đăm đăm:

- Cháu ngại về sự tàn tật của cháu?

Sơn bùi ngùi gật đầu:

- Những cái giả tạo đã giúp cháu có một bề ngoài dễ nhìn, nhưng không thay đổi cháu thành người khoẻ mạnh như mọi người được, dì ạ.

Bà Mai như đã hiểu, thông cảm cho sự lo lắng rất có lý của Sơn. Bà nghĩ rồi đây Tuyết sẽ bị nhiều thiệt thòi khác.

Một hôm, Sơn đi công tác, ở nhà chỉ có một mình Tuyết, thì ông Phong đến. Vừa thấy ông, Tuyết lo lắng tự hỏi:

- Không biết ông này đến đây làm gì và ai đã chỉ chỗ ở mới của ta cho ông đến? Mà ông lại đến trong lúc anh Sơn đi vắng.

Đoán hiểu sự lo lắng của Tuyết, ông Phong vội vàng nói ngay:

- Tôi đến tìm anh Sơn để bàn với anh ấy một việc, cũng là chuyện buôn bán làm ăn.

Tuyết nói:

- Anh Sơn vừa đi khỏi. Mời ông lát nữa hãy trở lại.

Ông Phong nói:

- Biết anh Sơn đi đến bao giờ? Hay để tôi bàn với cô vậy?

- Tôi không biết gì về việc làm ăn của anh Sơn.

- Thì rồi cô nói lại với anh Sơn...

- Xin ông hãy về, ngày mai vào giờ này mời ông đến. Tôi sẽ nói trước để anh Sơn chờ ông.

Ông Phong bất ngờ nói:

- Tại sao Tuyết không nhận lời đề nghị của Sơn? Tôi thấy Sơn đề nghị như vậy rất phải. Sơn thật tâm yêu thương Tuyết và nghĩ đến hạnh phúc của Tuyết.

- Đề nghị gì?

- Chúng ta hãy sống với nhau.

Tuyết tức giận nói:

- Ông nói láo!

Ông Phong lắc đầu:

- Không, tôi nói thật đấy.

Tuyết cau mày:

- Anh Sơn có nói với tôi là sẽ bàn với ông về chuyện ông đeo đuổi tôi. Tôi nói cho anh ấy biết là tôi không hề nghĩ đến ông và khuyên anh đừng bàn đến nữa.

- Nhưng Sơn vẫn qua năn nỉ tôi đi cưới Tuyết. Tuyết có biết tại sao không?

Tuyết đuổi thẳng ông Phong:

- Không. Tôi không có nhiều thì giờ để nói chuyện với ông, mời ông về ngay cho. Ông muốn bàn gì thì đợi khi nào có anh Sơn ở nhà rồi hãy đến.

Ông Phong nói:

- Cái cô y tá người Nhật ấy vẫn đeo đuổi anh Sơn. Đây, cô ta vừa gởi thư và hình cho Sơn, nhờ Hội chữ thập đỏ chuyển giao.

Vừa nói ông Phong vừa lấy ra một phong bì lớn dày cộm, có cả ảnh bên trong, đưa cho Tuyết xem và cười lạt:

- Bằng chứng này cô không tin à? Còn mê muội nữa sao? Cô không biết tôi yêu cô và chờ cô sao? Nhưng tôi đã hứa với Sơn xem Sơn như người bạn,

xem cô như em gái, thì tôi giữ lời hứa, giữ cho đến khi nào cô thấy cần tôi, lúc ấy tôi sẽ đến để đưa cô đi vào con đường hạnh phúc.

- Ông đừng hy vọng hão huyền.

- Tôi nói sự thật. Cô thử nghĩ một người tàn tật như Sơn làm sao đem hạnh phúc đến cho cô? Tình bạn thì được, tình yêu không thể có được, vì nói đến tình yêu thì phải có vấn đề xác thịt.

Tuyết giận lắm, nói lớn:

- Tôi cấm ông không được nói những chuyện ấy.

Ông Phong cười:

- Nhưng tôi đến đây không phải để nói chuyện ấy với cô mà để bàn với Sơn về công việc làm ăn. Tôi định hùn với Sơn mở một tiệm nhỏ ở đường Nguyễn Huệ hay Đồng Khởi. Phải có ít nhất là năm bảy chục triệu. Mở tiệm ở đây thì ăn thua gì? Tôi sẽ đi tìm vài thương binh đã học được nghề sơn mài và vẽ như Sơn để họ giúp Sơn. Tôi tin một cửa tiệm như vậy sẽ thu hút được nhiều khách nước ngoài.

- Anh Sơn sẽ không nhận lời.

- Anh ấy sẽ nhận lời, nếu tôi gặp và bàn kỹ với anh ấy. Tôi hùn với anh Sơn không phải với tư tưởng làm giàu, mà để giúp cô đó... Lúc nào tôi cũng nghĩ đến cô. Về việc này tôi sẽ không nói cho Sơn biết.

- Tôi sẽ không cho anh Sơn nhận sự hợp tác của ông.

- Hợp tác có lợi, tại sao không nhận? Huống chi về chuyện tôi yêu thương Tuyết, Sơn đã hay biết và

khuyên Tuyết nên nhận lời kia mà. Chính Sơn cũng chịu nhường Tuyết cho tôi.

- Tôi không thấy ai trắng trợn và lì lợm như ông. Tôi đã nói tôi không bao giờ tôi yêu ông, vậy mà ông vẫn dai như đỉa.

- Cô không nên mắng nhiếc tôi như vậy.

- Xin mời ông ra cho.

Vừa lúc ấy bà Mai đi vào. Bà thấy Tuyết giận dữ thì hỏi:

- Ông khách này là ai vậy cháu?

Tuyết nói:

- Ông này là ông Phong, dì đã nhiều lần nghe nói đến tên ông ấy rồi.

- Ông Phong đây sao? Thế cháu Sơn đâu rồi?

- Nhà cháu vừa đi khỏi thì ông Phong đến. Ông Phong đến là để bàn với anh Sơn về công việc làm ăn. Ông ta nói như vậy đó.

Bà Mai nói:

- Nãy giờ cháu chưa mời ông Phong dùng nước?

Tuyết nói:

- Cháu kêu ông về đi, ngày mai sẽ đến gặp anh Sơn, mà ông cứ ngồi đợi, khiến cháu bực mình quá.

Bà Mai đi pha trà đem ra mời khách. Bà nói với ông Phong:

- Chắc Sơn cũng gần về rồi.

Nhưng lúc ấy ông Phong lại đứng lên, xin phép về và hẹn ngày mai sẽ đến. Bà Mai đưa ông Phong ra cửa rồi quay lại hỏi Tuyết:

- Tại sao mặt mày bí xị thế kia?

Tuyết kể cho bà Mai nghe thì bà nói:

- Lãng xẹt! Người ta là gái có chồng. Cháu nên đem việc này nói với Sơn. Nếu để Sơn hùn hạp thì thật phiền cho cháu...

- Ông ấy nói có vẻ chắc chắn là anh Sơn sẽ nhận lời, không khi nào từ chối lời đề nghị của ông.

- Nếu trường hợp ấy, cháu phải đối phó ra sao?

- Cháu sẽ ở đây, không đi đâu hết. Anh Sơn ở ngoài ấy làm việc, tối về đây với cháu. Tại đây cháu sẽ mở tiệm may.

- Cháu tính như vậy mà hay đó.

Khi Sơn về, Tuyết liền kể lại mọi việc cho Sơn biết. Sơn nói:

- Anh biết rồi, anh vừa gặp ông ta.

Bà Mai nói:

- Cái ông gì mà nói dại quá.

- Ủa, có cả dì ở đây sao?

- Dì ở đây.

Sơn nói:

- Ông Phong định hợp tác với cháu để mở tiệm ở đường Nguyễn Huệ hay Đồng Khởi. Kể ra thì ông ta tốt thật.

Tuyết nói:

- Anh đừng nhận lời.

- Anh đã nhận lời rồi. Với điều kiện...

Tuyết kêu lên:

- Anh đã nhận lời rồi sao?

- Kìa, việc gì mà em hốt hoảng như vậy? Anh nói với điều kiện kia mà.

- Điều kiện gì?

- Anh sẽ đứng trông nom của tiệm do ông Phong mở, với một số người giúp anh. Nhưng còn ở đây thì anh sẽ làm riêng cho anh.

Bà Mai chen vào:

- Hay là ở đây, cháu Tuyết mở tiệm may? Cháu làm ở đó hết giờ thì về nhà với vợ.

Sơn nói:

- Cháu cũng tính vậy. Nhưng không biết ông Phong có chịu không? Vì ông ấy muốn giao hết cho cháu và Tuyết trông coi.

Tuyết nói:

- Vậy thì em không thể nhận lời. Anh Sơn à, anh không nên hợp tác với ông Phong.

- Tại sao em lại từ chối? Người ta hùn hạp đâu phải vì mình. Họ cũng tính chẻ vỏ rồi mới tìm đến với mình đó. Có lợi cho họ thì họ làm.

Bà Mai nói:

- Cháu Sơn nói rất phải, nhưng còn Tuyết thì từ chối cũng có lý do riêng của cháu ấy.

- Dì muốn nói ông Phong đã yêu Tuyết chứ gì? Việc ấy không ăn thua gì đâu. Tuyết không yêu ông ta thì thôi.

Bà Mai nói:

- Nhưng phiền lắm. Bây giờ cháu nói như vậy, sau này cháu buồn và nghi ngờ mới sao?

- Dì nói vậy là không hiểu cháu rồi. Cháu tin Tuyết lắm nên mới nhận lời như vậy.

- Vậy thì cháu cứ hùn hạp phần cháu đi.

- Làm như vậy hóa ra cháu không tin người ta hay sao? Không nên đâu, dì ạ. Một là nhận lời, còn không thì thôi. Mà cháu đã nhận lời rồi. Người ta lo hết nhà cửa, thầy thợ. Yên xong, cháu đến đó.

Tuyết thở dài:

- Chưa chi anh đã lấy quyền làm chồng để đối xử với em. Anh nhận lời mà không thèm hỏi ý kiến em.

Sơn nắm tay Tuyết:

- Về việc này thì anh xin lỗi em. Trước đây em có nói với anh về công việc làm ăn thì em để trọn quyền cho anh. Có phải em đã nói như vậy không?

- Em nói như vậy là vì...

Sơn cười:

- Vì sao?

- Vì em không ngờ ông Phong lại rủ chúng ta hùn.

- Nói là hùn cho xôm chứ chúng ta lấy tiền đâu mà hùn? Đã gọi là hùn thì người ta bỏ hai, ba chục

triệu, ít ra mình cũng phải có vài triệu. Chứ đàng này thì người ta có của, mình chỉ có công.

Tuyết không được vui:

- Thế còn ngôi nhà này?

- Thì để mình ở. Mình chỉ ra tiệm làm việc.

- Anh ra mà làm việc với ông Phong, còn em, em ở nhà mở tiệm may.

- Để anh bàn lại với ông Phong. Anh sợ ông ta không chịu.

Khi bà Mai về rồi,Tuyết cần nhằn:

- Anh làm việc mà không cần hỏi ý kiến của em, em bực ghê đi.

- Nhưng mọi việc đã yên xong đâu. Ông Phong mới đề nghị với chúng ta. Nếu chúng ta nhận lời, ông ấy mới xúc tiến công việc, tìm người hùn hạp, tìm nhà để thuê, tìm người rành nghề để mở tổ hợp. Bao nhiêu việc, đòi hỏi bao nhiêu thì giờ. Đến lúc ấy, biết đâu em có con rồi. Và chúng ta có thể viện lẽ em đã có con để khỏi ra tiệm ngồi giữ tiền. Lúc ấy, anh sẽ đề nghị ông Phong tìm người khác đến trông nom về chuyện tiền bạc. Vái trời chúng ta có được một đứa con.

Tuyết đỏ hồng hai má:

- Chuyện có con đâu phải là chuyện chắc chắn mà anh nói như vậy.

Sơn và Tuyết trang hoàng nhà cửa thật đẹp.

Tuyết về quê mời ông Võ và ông bà Hương lên ở chơi với Sơn và Tuyết vài hôm. Nhân có mặt hai bên cha mẹ, Sơn làm tiệc đãi bạn bè để hai vợ chồng chính thức sum hợp với nhau.

Tiệc tuy đơn sơ, giản dị nhưng bạn bè rất đông. Hôm ấy có cả ông Phong và các bạn trên làng thương binh về dự. Những tháng năm dài chờ đợi giờ đã chấm dứt trong căn nhà mới đầy đủ tiện nghi, và cả hai hết sức hạnh phúc. Lan và chồng cũng có mặt. Thấy cảnh đầy đủ, nhà cửa tiện nghi của Tuyết, Lan không khỏi ghen tức. Nhất là khi xuống bếp, thấy chén đĩa mới toanh, cái gì cũng sang trọng, Lan không giấu được sự hờn dỗi, nói với Sơn:

- Anh chỉ nghĩ đến chị Tuyết! Sao anh không mua cho em những thứ này rồi em trả tiền lại cho anh?

Sơn nói:

- Những thứ này người ta cho anh đó.

- Ai cho?

- Cô Michikô chứ ai. Em vừa lòng chưa?

Thấy Sơn chọc tức mình, Lan càng tức giận hơn:

- Anh sở khanh đến thế sao? Anh qua bên ấy gạt tình, gạt tiền cô Michikô à?

Sơn nói:

- Nay mai cô Michikô sẽ qua đây.

- Anh nói thật chứ?

- Anh bịa ra để làm gì? Cô ấy tình nguyện qua đây săn sóc các bệnh nhân nghèo.

- Thật vậy sao?

- Thật chứ. Còn em đã biết chuyện ông Phong hùn với anh để mở một tổ hợp làm sơn mài chưa?

- Lại còn có chuyện ấy nữa sao? Anh nhận lời rồi à?

- Một dịp may hiếm có, không nhận sao được?

Lan nhún vai:

- Em thật không hiểu vợ chồng anh là những người thế nào?

Sơn cười:

- Cô không hiểu là phải. Cô làm sao hiểu được anh và chị Tuyết của cô.

- Anh chê em thấp kém phải không?

Sơn toan trả lời thì Tuyết ở trong phòng bước ra, xinh đẹp trong chiếc áo Kimônô mà Sơn đã mua từ Nhật về. Với những món nữ trang bằng ngọc trai, trông Tuyết thật sang trọng. Không ai có thể nghĩ Tuyết xuất thân chỉ là một thôn nữ quê mùa. Lan nói với Tuyết.

- Hôm nay, trông chị xinh đẹp lạ, trông có vẻ là một bà lớn rồi.

Sơn cười:

- Vậy là hãnh diện cho anh quá! Anh không ngờ có ngày nay.Và anh sở dĩ được như vậy là nhờ Tuyết cả đấy.

Tuyết nói với Lan:

- Lan mới lên đây, ở chơi chúng tôi vài ngày. Rồi Lan thích cái gì, tôi sẽ tặng Lan.

Sơn hỏi:

- Em nói gì lạ vậy?

- Thì mình chia lại cho Lan dùng với chứ.

Lan nói:

- Em không lấy đâu. Đồ đạc của anh chị thì để anh chị dùng. Anh chị xây tổ ấm, em nỡ lòng nào đến phá rầy. Vài tuần nữa em sẽ lên đây chơi với anh chị. Anh chị đừng phiền em nếu trước đây em đã có điều gì làm anh chị không được vui.

Tuyết nói:

- Tôi không bao giờ buồn phiền gì Lan hết. Chúng ta đã từng là bạn thân, bây giờ còn tình gia tộc nữa.

Lan nói:

- Thấy anh chị hạnh phúc, em rất mừng.

Sau đó, Lan nói riêng với Tuyết:

- Tại sao chị để anh Sơn nhận lời hùn với ông Phong? Em ngại quá, chị Tuyết ạ. Thế nào ông Phong cũng có dụng ý.

- Tôi cũng nghĩ như Lan. Mình là đàn bà, phải tế nhị đề phòng. Nhưng anh Sơn nói ông Phong bây giờ đã xem anh ấy như em và đang tìm cách giúp đỡ vợ chồng mình. Lại nữa, anh Sơn tin ở tôi.

- Anh ấy nghĩ rằng anh dám có ý định gả chị cho ông Phong thì anh đâu có sợ nếu việc gì không may xảy ra phải không? Anh Sơn thật nông nổi.

Tuyết và Lan bây giờ không còn hờn giận nhau mà đã thông cảm nhau rồi. Tuyết giúp đỡ Lan được chút nào là sẵn sàng làm ngay.

Sau khi dự tiệc mừng của anh chị. Lan về quê và hẹn sẽ trở lên ở chơi với Tuyết vài ngày. Ông bà Hương thấy con gái giờ đây có hạnh phúc thì cũng rất vui mừng. Sơn mời ông Võ ở lại với Sơn và Tuyết, thì ông Võ nói:

- Để ba về thu xếp công việc nhà yên xong, ba sẽ lên đây ở với hai con vài tháng, và nếu được thì ở luôn với các con. Ba chỉ mong có một cháu nội để ẵm bồng.

Sau những ngày tiệc tùng rộn rịp, giờ đây Sơn và Tuyết đã sống những ngày trăng mật trong ngôi nhà mới sửa sang chứ không đi đâu hết. Bao nhiêu người đang theo dõi từng hành động và nét mặt của cặp vợ chồng trẻ. Tình của họ đẹp thật, nhưng hoàn cảnh của họ lại đặc biệt khác thường. Người ở gần Sơn và Tuyết nhất là bà Mai, bà dò xét từng cử chỉ của Tuyết. Bà lo ngại Tuyết không tìm thấy hạnh phúc bên Sơn. Mặc dù bên ngoài Sơn lành lặn nhưng biết Sơn có thể như bao nhiêu người chồng khoẻ mạnh khác hay không?

Người thứ hai luôn theo dõi cặp vợ chồng Sơn - Tuyết, là ông Phong. Ông muốn biết Sơn có đầy đủ bổn phận làm chồng đối với Tuyết không. Ông đến thăm Sơn ngày một và cố tình dò xét về hạnh phúc của Tuyết... Nhưng bà Mai và ông Phong đều không thấy có gì thay đổi. Sơn và Tuyết vẫn vui vẻ.

Bà Mai thường hỏi khéo Tuyết:

- Sơn có vui tánh và dễ chịu không cháu?

Tuyết nói:

- Anh Sơn vui vẻ và dễ chịu lắm.

- Có gì khác không cháu?

- Dạ, không có gì khác hết.

Bà Mai muốn hỏi thêm nữa, nhưng bà ngập ngừng nhìn. Tuyết như hiểu ý bà, bẽn lẽn:

- Có phải dì ngại anh Sơn bị tàn tật...?

- Dì phải nghĩ đến chuyện ấy chứ, đó là vấn đề then chốt của hạnh phúc lứa đôi.

Tuyết nói:

- Cũng có ảnh hưởng phần nào, dì ạ. Nhưng không sao, cháu chịu đựng được. Được sống bên anh Sơn, cháu cảm thấy hạnh phúc lắm rồi... Cháu chỉ nói riêng cho dì biết, ngoài ra cháu không nói với ai hết. Cháu có khuyên anh Sơn nên để tâm vào công việc làm ăn.

- Dì thấy Sơn vẫn vui vẻ.

- Cháu lo ngại anh ấy đang trù tính việc gì mà không cho cháu biết, dì ạ.

- Trù tính việc gì?

- Anh ấy đâu có nói cho cháu biết... Cháu chỉ cầu mong làm sao có được một cháu trai, càng sớm càng tốt.

Bà Mai nói:

- Dì cũng cầu chúc cháu được toại nguyện.

Cái tin Tuyết có thai làm cho bà Mai vui mừng bao nhiêu thì ông Phong lại thất vọng bấy nhiêu... Ông nghĩ:

- Như vậy là ta không còn hy vọng gì nữa.

Tuyết vui mừng lắm, lúc nào cũng nói đến đứa con tương lai của hai người, làm Sơn cũng vui lây.

- Em muốn nó là con trai và giống anh.

- Anh cũng muốn nó là con trai, nhưng giống em... Giống em, con chúng ta sẽ đẹp.

Tuyết cười:

- Con trai gì lại giống mẹ? Con trai phải giống ba mới anh hùng chứ...

Bà Mai không cho Tuyết làm gì cả, cơm nước bà cũng giành nấu. Bà nói:

- Cháu cứ nằm nghỉ cho khỏe. Để dì làm cho.

Nhưng Tuyết vẫn đi lại và làm những việc nhẹ nhàng. Tháng đầu, Tuyết có vẻ mệt nhọc nhưng gắng gượng. Sơn nhắc Tuyết đi bác sĩ, nhưng Tuyết nói:

- Không có gì khác thì đi bác sĩ làm chi cho phiền....

Đến tháng thứ hai. Tuyết không ăn uống được, lại thêm chứng bệnh đau lưng, vì vậy Tuyết phải đi bác sĩ. Bà bác sĩ khuyên Tuyết phải giữ gìn, vì cái thai yếu lắm, cần chích nhiều thuốc bổ. Tuyết nghe lời bác sĩ, lo dưỡng thai. Bà Hương lên ở với Tuyết...

Nhưng lần thai nghén ấy, Tuyết bị sẩy, cả Sơn và Tuyết không sao khỏi thất vọng... Rồi hai tháng sau,

Tuyết lại có thai và lần này Tuyết giữ rất kỹ. Cái thai được bốn tháng, cũng không đậu. Tuyết khóc và than thở với Sơn:

- Buồn quá anh ạ, em chỉ cầu mong chúng ta có được một đứa con.

- Lần sau em nên giữ kỹ hơn.

- Lần này em cũng đâu có dễ ngươi. Bác sĩ bảo sao, em làm vậy. Chích cả mấy hộp thuốc bổ rồi. Bà bác sĩ dặn lần sau em có thai thì phải nằm ở bệnh viện để bà giữ cái thai cho em.

Sơn bỗng buột miệng:

- Lỗi tại anh đó. Vì anh yếu...

- Biết đâu không là lỗi của em ...

- Không, anh bị tàn tật, giải phẫu nhiều lần, dù sao cũng bị ảnh hưởng chứ.

Và Sơn nói tiếp, giọng buồn bã khi thấy Tuyết cúi đầu làm thinh:

- Anh đã giết mất niềm vui duy nhất của đời em rồi!

Tuyết nói để Sơn yên lòng:

- Nhiều người hư thai ba lần mà rồi vẫn có con được thì sao, anh đừng nghĩ ngợi gì nhiều. Nếu rủi ro chúng ta không có con thì em đề nghị với anh này nhé.

- Việc gì, em cứ nói.

- Chúng ta xin một đứa bé ở viện mồ côi về nuôi.

- Đợi vài ba năm nữa. Từ giờ đến đó, biết đâu không có nhiều chuyện thay đổi.

Một tháng sau, Sơn bảo Tuyết nên ra ngoài tiệm ở đường Đồng Khởi làm thu ngân cho vui. Tuyết nói:

- Không, em ở nhà để giúp anh lo việc gia đình... Lại nữa rồi đây khi có thai, em phải tĩnh dưỡng.

- Bao giờ có thai sẽ hay. Làm được ngày nào hay ngày nấy.

Sơn nói mãi mà Tuyết vẫn không nhận lời, khiến Sơn không khỏi bất bình:

- Em không chịu nghe lời anh, anh bực mình quá...

Và cũng từ hôm ấy, Sơn thường gắt gỏng, ngồi lại bàn thì chê thức ăn không ngon, cơm nhão, cơm khô. Thật ra thì cơm nước lúc nào Tuyết cũng lo tươm tất lắm. Huống chi, bà Mai lại phụ với Tuyết để làm những món Sơn ưa thích, thì làm sao không vừa miệng Sơn được? Nhưng Sơn cứ chê, cứ làm mặt giận, rồi bắt đầu về nhà rất trễ, mãi đến mười giờ đêm cơm nước vẫn nóng sốt và Tuyết vẫn chờ cơm không dám ăn trước, vậy mà Sơn vẫn không vui chút nào...

Có lần ở quán về, Sơn say mèm, không ăn cơm, lại còn la lớn:

- Tại sao em đợi cơm làm gì? Ăn trước có được không?

- Anh không dặn thì làm sao em dám ăn ?

- Vậy thì từ nay em ăn cơm trước đi nhé, đừng đợi anh nữa. Anh dạo này làm việc hơi nhiều, đói đâu ăn đó. Lại nữa, dạo này ông Phong thường rủ anh đi ăn nhà hàng. Ông ấy ngó vậy mà tử tế quá. Ông ta thật sự xem anh như một người bạn nhỏ tuổi.

Sơn còn bảo Tuyết dọn riêng cho chàng một chỗ ngủ ngoài phòng khách. Tuyết ngạc nhiên hỏi:

- Tại sao phải ngủ ngoài phòng khách?

- Anh không được khỏe.

- Vậy thì anh cứ ngủ trong phòng, để em xuống nhà dưới ngủ cũng được.

- Không, em cứ nghe lời anh có được không?

Những chuyện bực mình ấy cứ mỗi ngày một tái diễn. Tuyết ở thế nào cũng không vừa lòng Sơn. Cũng cái màn cửa ấy mấy tháng trước Sơn khen màu đẹp, hoa có duyên, thì bây giờ lại chê màu chói mắt, Tuyết vụng về không biết chọn bông... Cũng cái khăn bàn ấy mới hôm nào Sơn khen đẹp, thì bây giờ Sơn gắt gỏng bảo hãy dẹp nó đi để người ta thấy người ta chê nhà quê, không biết chọn. Sơn bắt tròn bắt méo, khiến bà Mai cũng không khỏi lấy làm lạ. Bà hỏi Tuyết.

- Tại sao Sơn dạo này thay đổi như vậy? Cháu chịu đựng thật giỏi đấy...

Tuyết ứa nước mắt:

- Cháu cũng không hiểu tại sao? Có lẽ tại cháu chưa cho anh ấy một đứa con. Anh ấy bị mặc cảm .... Cháu cứ hư thai hoài, làm sao bây giờ dì?

- Dì cũng không biết làm sao. Dì nghĩ rằng lỗi tại Sơn chứ không phải tại cháu... Hễ đi thì thôi, về đến nhà Sơn chê cái này, chỉ trích cái khác.

- Có lẽ tại anh ấy không được khỏe.

- Cháu không nói gì cả. Sơn lại ăn hiếp, làm tới, cháu chịu sao nổi?

- Cháu chịu nổi mà dì.

Đôi khi Tuyết bắt gặp Sơn nhìn Tuyết với đôi mắt đầy vẻ thương hại, xót xa, hoặc nhìn Tuyết một cách âu yếm khác thường... Nhưng chỉ một thoáng thôi, sau đó Sơn la hét, gắt gỏng, bắt Tuyết phải tìm cho chàng cái này hay cái khác. Cũng có đêm, Tuyết đang ngủ bỗng có cảm giác như có ai đang nhìn mình. Tuyết mở mắt thì thấy Sơn đang đứng ngoài mùng nhìn Tuyết một cách âu yếm, nhưng khi thấy Tuyết đã thức dậy, Sơn lại giận dữ hỏi:

- Tại sao em không để chai dầu trên đầu giường cho anh?

Hay là:

- Đàn bà gì hư tệ, không để cho chồng được cái khăn tay!

Tuyết nói:

- Em để dưới gối anh mà...

- Người ta đã nói không có mà. Thôi, ngủ đi, để tôi đi lấy cũng được, tôi không muốn phá giấc ngủ của ai đâu.

Tuyết làm sao ngủ lại được? Tuyết đã thao thức, khóc thầm và nghĩ quanh quẩn cho đến sáng. Trong khi ấy, Sơn cũng không sao ngủ được. Sơn biết Tuyết đang đau khổ, buồn tủi và không hiểu vì lẽ gì Sơn lại hành hạ bạc đãi Tuyết như vậy...

Nhưng Tuyết không bao giờ than thở với ai. Lan hay ông Võ thấy Sơn đối xử như vậy đều khuyên Sơn không nên xử tệ với Tuyết. Ông Võ cho là vì Tuyết hư thai hoài nên Sơn bực bội. Lan thì nghĩ tại ông Phong cứ theo tử tế niềm nở với Tuyết nên Sơn ghen. Nhưng không ai hiểu nổi thâm tâm của Sơn cả.....

Tuyết luôn ngọt ngào với Sơn, chiều chuộng chồng, nhưng hễ Tuyết lại gần, có một cử chỉ âu yếm là Sơn hét ầm lên:

- Có để yên cho người ta không?

Một hôm, bà Hương lên chơi, thấy Tuyết buồn liền hỏi:

- Lúc này mẹ thấy con gầy sút hẳn đi, hay là con lại có thai? Nếu con có thai thì để mẹ lên chăm sóc cho con.

Tuyết ứa nước mắt:

- Con đâu thai nghén gì. Con không hiểu tại sao lúc này con vụng về quá, không làm vừa lòng anh Sơn, cứ làm anh bực mình hoài.

- Tại sao lạ vậy?

- Con cũng không hiểu.

- Hay là con có làm gì cho nó ghen không?

- Dạ không. Cách đây hai tuần, anh ấy bảo con ra tiệm làm thu ngân, con không chịu thì ảnh giận.

- Vậy thì con nên chiều nó. Con ở nhà, nó không yên tâm chứ gì?

- Không phải như vậy đâu mẹ.

- Không phải như vậy, thì tại sao? Con cứ làm theo ý nó đi.

Bà Hương về rồi, nhân lúc Sơn không gắt gỏng, Tuyết liền đến bên cạnh Sơn:

- Có phải anh giận em vì em không ra ngoài tiệm như ý anh muốn?

Sơn nói:

- Em cãi lời anh, anh bực mình quá. Em làm anh mất mặt vì anh đã hứa với ông Phong là anh nói chắc chắn em nghe.

- Thật ra em đâu muốn cãi lời anh, nhưng em không tin ông Phong là người bạn tốt của anh. Khi anh còn ở bên Nhật, ông Phong đã...

Sơn không để Tuyết nói tiếp:

- Chuyện ấy anh biết rồi. Anh không muốn em nhắc lại nữa. Bây giờ ông Phong là người hùn vốn làm ăn với ta, ông Phong đã xem anh như một người bạn...

- Đó là bề ngoài. Em là đàn bà, linh tính cho em biết ông Phong không phải là người tử tế, thành thật xem anh như một người bạn, mà ông Phong đang có ý xấu, lợi dụng anh. Đàn bà chúng em chỉ nhìn cặp mắt của ông Phong là đủ hiểu ông ấy nghĩ gì rồi.

- Tại em đã có ác cảm với ông Phong. Em chẳng biết gì về ông ấy thì không nên phê bình hay lên án ông ta gắt gao như vậy. Ông Phong có nói anh nghe về chuyện không may của gia đình ông.

- Anh khỏi phải kể.

- Em biết rồi phải không?

Tuyết nhìn Sơn:

- Em biết để làm gì? Chuyện của ông ta thì quan hệ gì đến em?

- Ông ta đã xem anh như bạn.

- Anh là bạn, chứ em không liên hệ gì cả.

- Em là vợ anh... Bà vợ gần đây của ông Phong là một phụ nữ rất phách lối, mặc dù trước kia bà chỉ là một cô gái quê nghèo nàn, được ông Phong cưới và đưa lên địa vị giàu sang vì bà đẹp, đẹp lắm. Được thiên hạ ca tụng vẻ đẹp mỹ miều của bà, bà đâm ra phách lối, không xem chồng ra gì. Bà tiêu xài, chưng diện, đàn đúm bạn bè và phản bội ông Phong...

Tuyết nhún vai:

- Lẽ nào có thể như thế được?

- Chẳng lẽ ông Phong lừa dối anh để kể vậy?

- Ông ấy ghét vợ nên bịa chuyện.

- Không, sự thật như vậy. Bà Phong đã ngoại tình với một người bạn thân của ông Phong. Một lần ông Phong bắt quả tang sự gian díu của họ, và nhờ vậy mà ông đã ly hôn được với bà vợ xấu xa ấy.

- Anh kể em nghe chuyện ấy để làm gì?

Sơn thở dài:

- Để em biết hoàn cảnh của ông Phong cũng đáng thương lắm, em không nên nghĩ xấu cho ông

ta. Em cứ ra làm cho tiệm buôn của ông ta đi, việc gì phải lo? Anh có mặt ở đó mỗi ngày kia mà. Ông Phong thì thỉnh thoảng mới đến.

- Tại sao anh cứ muốn cho em ra đấy? Có phải để em ở nhà, anh không được yên lòng chứ gì?

- Ai nói với em điều ấy?

- Mẹ em. Mẹ em đã nói như vậy khi thấy giữa chúng ta giờ đây có chuyện bất hòa...

Sơn làm thinh thì Tuyết nói:

- Em không hiểu tại sao anh lại có thể giận em. Em tự xét lòng, không thấy có một ý nghĩ gì là phụ anh, chứ đừng nói là có hành động phản bội. Nhưng bây giờ anh đã muốn vậy thì em sẽ ra tiệm. Anh vừa lòng chứ?

Sơn vui vẻ reo lên:

- Có vậy chứ?

- Em nể anh mà ra đấy ngồi thu tiền, chứ như anh biết, đời nhiều cạm bẫy, em e rằng em quá thật thà, chất phác, bị người ta xuyên tạc, rồi gia đình mình kém yên vui. Đời em nếu không có anh, chắc là không thể nào có hạnh phúc được.

Sơn có vẻ cảm động vì những lời nói của Tuyết, nhưng cố làm ra vẻ dửng dưng:

- Anh sở dĩ muốn em ra đó làm việc không phải chỉ để có thêm tiền, mà có việc làm em sẽ vui hơn. Em ở nhà một mình ra vô sẽ buồn. Còn chẳng lẽ bây giờ anh đã làm ra tiền lại để em đi may như trước hay sao?

Tuyết nhìn Sơn, đoán hiểu tâm trạng của Sơn, nên nói:

- Em biết, anh không nghĩ như vậy.

- Vậy chứ em nói anh nghĩ như thế nào?

Tuyết nhìn khắp nhà:

- Tại sao anh xây cái tổ ấm này? Nhà cửa, bàn ghế, đồ đạc...

Tuyết đứng lên, cầm lấy tay Sơn kéo xuống nhà dưới:

- Anh nhìn bếp điện, máy giặt, tủ lạnh, chén bát, những thứ anh sắm từ khi còn ở bên Nhật... Như thế có nghĩa là anh đã nghĩ đến một gia đình hạnh phúc, anh nuôi nguyện vọng về đây sống với em. Thế tại sao, bây giờ anh lại muốn em đi khỏi cái tổ ấm này, suốt ngày ra ngồi ngoài tiệm, làm việc dưới quyền người khác, mà không để em ở nhà cho em làm chủ lấy em, lo cơm nước cho anh, dọn dẹp nhà cửa?

Sơn ngồi khựng một lúc lâu không biết nói gì thì Tuyết nói:

- Hay anh đã chán em vì nghe lời xuyên tạc của thiên hạ?

Sơn nghẹn ngào:

- Không, em đừng hiểu lầm anh, lúc nào anh cũng yêu em. Những đồ đạc này cho chúng ta thêm tiện nghi... Người đàn bà ở các nước văn minh nhờ những máy móc này mà tiết kiệm được thời giờ và có thể đi làm, kiếm ra tiền, chứ không phải như em

nghĩ, sắm những máy móc này là để em ngồi nhà. Em biết không, cuộc sống bên các nước đắt đỏ lắm, chồng vợ cùng phải đi làm mới đủ sống. Và họ đâu có thuê nổi một người giúp việc. Họ đi làm về phải làm lấy bếp núc, giặt giũ lấy quần áo. Có con thì họ phải gửi con ở các vườn trẻ rồi đi làm, em ạ.

Sơn như tìm ra được những lý lẽ để Tuyết không thể phiền trách chàng. Nhưng Tuyết lại nói:

- Cuộc sống bên họ đắt đỏ, chứ còn ở đây, anh làm đủ lo cho em rồi. Huống chi dì Mai cũng thường qua đây giúp em...

- Chẳng lẽ nhờ vả dì ấy mãi như vậy hay sao?

- Nhưng dì Mai đã xem em như con cháu. Cái tính dì ấy đối với chúng ta anh thấy chứ.

- Anh biết... Nhưng rồi đây anh Tánh, con dì ấy về.

"Hay là Sơn ghen với Tánh, con dì Mai?". Tuyết nghĩ vậy rồi nói khéo:

- Thỉnh thoảng Tánh mới về thăm nhà. Những hôm ấy dì Mai không qua đây... Em xem Tánh như em của em.

- Tánh nhỏ tuổi hơn em sao?

Sơn biết Tuyết đã hiểu lầm, nhưng bám vào sự hiểu lầm ấy, Sơn cố làm cho Tuyết phải nhận lời ra làm ngoài tiệm:

- Vấn đề yêu thương không cần lớn tuổi hay nhỏ tuổi. Chênh lệch vài tuổi thì đâu nghĩa lý gì.

Tuyết cau mày nhìn Sơn, thấy vẻ mặt gầm gầm của Sơn thì nghĩ:

- Rõ ràng cái giọng ghen tuông. Thảo nào anh ấy không muốn cho ta ở nhà trong khi anh ấy làm việc suốt ngày ngoài tiệm.

Tuyết nói:

- Có phải vì chuyện Tánh không?

Sơn làm thinh, nhìn nơi khác và nghĩ:

- Mình phải làm cho Tuyết chịu ra ngồi ngoài tiệm...

Sơn để Tuyết hỏi hai ba lần mới trả lời:

- Đề phòng bao giờ cũng hay hơn. Mỗi lần Tánh về thường qua đây...

Tuyết thở dài:

- Anh nghi ngờ em sao? Tánh về thăm dì Mai, ít khi qua đây lắm.

- Em quên là có lần anh gặp Tánh ở đây sao?

- Hôm ấy vì có mẹ lên nên dì Mai đưa Tánh qua chào đấy.

- Nhưng có thể những lần khác anh không bắt gặp, vì anh đi suốt ngày.

Tuyết nghẹn ngào:

-Thôi, em hiểu rồi. Vậy để em ra tiệm làm việc với anh.

Sơn nói:

-Ừ bắt đầu từ ngày mai nhé.

*

* *

Tuyết ra ngồi làm thu ngân ngoài tiệm bán sơn mài của ông Phong đã được ba hôm rồi. Tuyết cảm thấy việc làm ấy thật dễ dàng, nhưng Tuyết lại không thích vì phải tiếp xúc với khách hàng, với những người làm chung một tiệm.

Ra đây, Tuyết mới biết Sơn ít khi có mặt ngoài cửa hàng. Sơn làm việc ở căn phòng sâu bên trong, còn ông Phong thì mỗi ngày đều tranh thủ có mặt ở đây. Hôm đầu, Tuyết đi làm, ông Phong giới thiệu Tuyết với mọi người và nói với nàng:

- Em ra đây sẽ đem ánh sáng và sự vui vẻ cho cửa tiệm này. Em ráng trông nom giúp anh.

Ông Phong xưng hô như thế làm Tuyết không khỏi khó chịu, và cũng từ hôm ấy, ngày nào ông cũng tìm cách ghé ra tiệm.

Còn Sơn thì cứ kiếm chuyện để đi khỏi luôn. Có hôm Tuyết ăn cơm trưa với ông Phong và mấy nhân viên, không có Sơn ở đó. Nhiều bữa ông Phong rủ Tuyết đi dùng kem vào lúc mười giờ hay ba, bốn giờ chiều.

- Tiệm kem gần đây thôi mà, cô đi với anh đi.

Trước mắt mọi người, ông Phong rất đàng hoàng, ông tỏ cho mọi người thấy ông xem Tuyết và Sơn như em ông, ông gọi Sơn bằng chú và Tuyết bằng cô, thân mật, tự nhiên, rất đúng đắn. Nhưng khi không có ai và chỉ có hai người, ông và Tuyết,

thì ông thường than thở về hoàn cảnh của mình và kêu lên:

- Buồn lắm cô Tuyết ơi! Anh chưa bao giờ cảm thấy cô đơn như lúc này. Thấy chú và cô vui vẻ bên nhau chừng nào, anh càng cảm thấy buồn tủi chừng ấy. Không biết cô có hiểu cho nỗi lòng của anh không?

Tuyết nghiêm nghị:

- Tôi không muốn ông...

- Đến hôm nay mà cô vẫn gọi anh bằng ông sao? Anh đã xem Sơn như em thì cô phải gọi anh bằng anh chứ?

- Không được. Tôi không muốn ông tâm sự với tôi như vậy. Tôi ra đây là vì chìu theo ý anh Sơn. Ông đừng hiểu lầm.

- Anh biết mà. Sơn là người tốt. À, anh đã nghe Sơn nói vấn đề khó xử của Sơn.

- Vấn đề gì mà khó xử, khó xử với ai?

- Khó xử với Tuyết, với gia đình... Tuyết đừng giấu diếm tôi nữa, không thể xem tôi như một người anh hay sao?

- Ông muốn nói gì, tôi không hiểu?

- Kìa, làm bộ với anh làm gì? Sơn không thể đầy đủ bổn phận đối với Tuyết. Sơn bị thương và bây giờ phải chịu bất lực.

Tuyết cau mày, đôi má đỏ hồng:

- Việc ấy can gì đến ông?

- Tôi nghe Sơn kể và không khỏi thương hại cho Tuyết. Tuyết còn trẻ, Sơn không hy vọng gì có con. Tuyết phải khổ một đời.

- Tôi cần nói để ông hiểu, tôi không muốn nghe ông nói với tôi chuyện ấy. Việc gia đình của tôi, ông không nên chen miệng vào.

- Sơn không thể ích kỷ để Tuyết phải sống trong âm thầm đau khổ chịu đựng như vậy.

Tuyết giận đến run cả người:

- Xin ông đừng nói nữa. Nếu không, từ ngày mai tôi không đến đây nữa.

- Cô không chịu nhìn vào sự thật thì thôi.

Nhưng một lần khác, ông Phong lại nói với Tuyết:

- Đàn bà hay đàn ông gì thì cũng phải giữ thăng bằng trong người. Không thể sống với chồng mà chịu cảnh tu sĩ được, khổ lắm.

Tuyết hỏi:

- Ông trở lại vấn đề ấy sao? Tôi sẽ nói lại cho anh Sơn biết.

- Chính chú Sơn đã than thở với anh kia mà. Cô không thành thật bằng chú ấy. Cô phải biết cái gì trái với tự nhiên là không được. Rồi đây cô sẽ bị rối loạn, gắt gỏng và có thể phát điên là khác.

- Ông đừng nói nữa. Ông không thể hiểu được chuyện gia đình chúng tôi. Ông là người chỉ biết có vật chất, còn cuộc sống tinh thần nữa chứ?

- Tinh thần, nói như thế là chuyện miễn cưỡng mà thôi, nói như thế là tự dối mình đấy.

Tuyết đã than phiền với Sơn về thái độ của ông Phong nhiều lần, lần nào Sơn cũng nói:

- Ông ấy lấy bụng ta suy ra bụng người. Mấy lúc này chính ông ấy mất thăng bằng. Ông là người chết nhát nên không dám chơi bời, sợ ảnh hưởng đến địa vị của ông.

- Ông khổ thì mặc kệ ông chứ, việc gì lại than thở với em? Ông ta không lịch sự chút nào, em không ra ngoài ấy nữa. Em nói thật cho anh hiểu, nếu anh còn có thái độ kỳ lạ này thì em sẽ về quê sống với cha mẹ em, em không thiết.

Sơn nói:

- Bây giờ em định bỏ anh đấy à. Em thấy anh không thỏa mãn được vấn đề chồng vợ, rồi em bỏ về quê à?

Tuyết hốt hoảng kêu lên:

- Anh nói gì lạ vậy, anh Sơn?

- Em bỏ đi, người ta sẽ nói như vậy, sẽ cười chê em.

- Còn ở đây để anh bắt buộc em phải gặp ông Phong mỗi ngày, nghe ông ấy than thở này nọ, dèm pha chuyện gia đình mình hay sao?

- Ông Phong nói mặc ông ấy, em đừng nghe thì thôi.

- Em van anh, đừng bắt em phải ra ngoài tiệm nữa.

Sơn lại làm giận, làm hờn và Tuyết không thể trái ý Sơn... Sơn thấy ông Phong khó lòng chiếm được tình cảm của Tuyết thì tìm cách khác xô Tuyết vào tay ông Phong:

- Ta không thể để Tuyết phải khổ sở mãi như thế này. Ta sẽ có cách.

Mấy hôm sau, Sơn thường đem một bức thư không biết của ai gởi, ra đọc. Tối lại, khi ăn cơm xong là Sơn đọc thư, đọc một cách say mê, quên cả có Tuyết ở trong phòng. Có lần Tuyết hỏi:

- Thư ai mà anh đọc say mê như vậy?

Sơn nói:

- Thư của một người bạn.

- Bạn nào vậy?

- Ở xa... Tận bên Nhật gởi qua.

- Tận bên Nhật à? Thế có phải của cô y tá gì đó không?

- Phải rồi, sao em đoán tài quá vậy?

- Cô ấy nói gì?

- Cô ấy than thở cảnh cô đơn.

Tuyết bực mình kêu lên:

- Em biết mà. Bây giờ cô ấy sắp qua đây phải không?

- Cô ấy còn đợi ý kiến của anh. Cô ấy muốn qua đây làm việc. Cô ta yêu anh lắm, nhưng anh thì làm gì có quyền yêu ai được nữa.

- Tại sao anh không có quyền?

- Tại anh đã có em.

Tuyết nghĩ:

- Như vậy ta hiểu rồi, Sơn đang đóng kịch với ta. Sơn làm bộ nói bất lực vì bị thương ở chiến trường hòng xô ta đến với Phong, để Sơn có thể sống với Michikô.

Nghĩ như vậy nên Tuyết không khỏi ngao ngán. Tuyết nói:

- Em đã gây trở ngại cho anh phải không, và bây giờ anh tính sao? Bỏ người ta thì tội.

Sơn thở dài:

- Như vậy mới khó nghĩ.

Tuyết cũng thở dài, nghe con tim quặn đau. Sơn nói với Tuyết:

- Em vào phòng nghỉ đi. Anh còn phải làm việc.

Sơn lại lấy thư ra đọc và sau đó lấy giấy bút ra viết. Tuyết nghĩ:

- Viết thư cho Michikô chứ gì...

Cái khổ này chưa hết, Tuyết lại phải đương đầu với cái khổ khác. Tuyết không dám nói với ai hết, nên càng đau khổ hơn nhiều.

Mỗi ngày Tuyết vẫn phải ra tiệm, và một hôm thấy Tuyết buồn như muốn khóc vì Sơn vừa đi khỏi và còn nói cho Tuyết biết là chàng lên phi trường đón một người bạn ở Nhật qua. Ông Phong liền nói:

- Chú Sơn vừa đi đâu vậy cô Tuyết?

Tuyết nói:

- Anh ấy bảo lên phi trường đón một người bạn ở Nhật qua...

- Tôi biết rồi, chú ấy đi đón cô Michikô. Cô có biết chuyện này không?

- Không có việc gì mà anh Sơn không nói cho tôi nghe cả.

- Vậy à, vậy mà tôi cứ tưởng chú ấy giấu cô đấy chứ. Vì chuyện này mà mấy hôm nay cô buồn, phải không cô Tuyết? Chú Sơn thật vô lý. Có được một người vợ như cô, chú ấy đã khéo tu từ mấy kiếp rồi, thế mà bây giờ lại còn tính chuyện đèo bồng nữa. Thật đáng trách...

Thấy Tuyết không nói gì, ông Phong liền tiếp:

- Họ sắp xây một gia đình thứ hai đó. Cô liệu mà đối phó với người đàn bà nước ngoài kia. Cô Michikô sẽ cướp mất chú Sơn của cô cho mà xem...

Tuyết nói:

- Cướp mất anh Sơn? Không đâu. Rồi họ cũng sẽ là hai người bạn, vì anh Sơn...

Ông Phong cười:

- Vì chú Sơn không thể làm gì được...? Cô lầm rồi, và tôi cũng lầm nốt khi nghe Sơn than thở như vậy. Bây giờ tôi mới biết, chú Sơn chú ấy ghê lắm, không phải tay vừa.

Thấy Tuyết làm thinh, không phản đối hay tỏ ý bênh vực Sơn, Phong liền nói:

- Đấy, cô thấy chưa, cô một lòng một dạ thủy chung với chú ấy. Bây giờ trong hoàn cảnh này, cô nghĩ sao?

- Tôi không nghĩ gì hết. Anh Sơn có lập một gia đình thứ hai với Michikô thì cũng không sao. Tôi đâu có mất mát gì. Nhưng chuyện ấy chắc không thể nào xảy ra được. Lẽ nào anh Sơn lại phụ tôi?

- Còn phải như thế nào mới là phụ cô?

Phong lại đi bên Tuyết và nói nhỏ vào tai Tuyết:

- Cứ để mặc cho Sơn và Michikô sống với nhau. Tuyết cứ tìm cách rút lui thật êm, thật đẹp, rồi mình tính với nhau, anh không để cho Tuyết phải đau khổ, phải thua sút ai cả. Tuyết nghĩ thế nào?

Tuyết thở dài:

- Xin ông đừng nói chuyện ấy với tôi, đừng lợi dụng lúc tôi đang có chuyện bực mình để tán tỉnh.

- Cô nên nghĩ lại, cô Tuyết ạ.

Tuyết cau mày:

- Xin đừng nói nữa.

Phong cười lạt:

- Đến nước này còn chưa chịu mở mắt, người đâu mà mê muội như vậy.

Tuyết nghe đầu choáng váng, nên bỏ ra về.

Đêm ấy, Sơn không về nhà. Tuyết thất vọng quá liền than thở với bà Mai. Bà lắc đầu:

- Sao Sơn lại có thể đối xử với cháu như vậy?

Tuyết nói:

- Thật cháu không hiểu được lòng dạ đàn ông. Lúc sau này Sơn cố ý muốn xô cháu vào ông Phong, nếu như người khác chắc cháu đã sa ngã rồi.

Ngày hôm sau Sơn về và lần này Sơn nói với Tuyết:

- Anh nói thật để em rõ, anh mang tình Michikô nhiều quá, không thể nào để cô ấy tủi hờn, vậy em nên nghe lời anh. Chúng ta trả tự do cho nhau, em nên nhận lời làm vợ ông Phong, em sẽ hạnh phúc và anh cũng khỏi ân hận.

Tuyết nhìn Sơn mà hai hàng nước mắt chảy dài. Một lúc sau Tuyết nói:

- Có thể như thế được sao anh Sơn? Nếu anh vì tình nghĩa, không thể phụ Michikô thì anh cứ sống với cô ấy, còn em, em xin về quê sống với cha mẹ em. Em nhường ngôi nhà này, cái tổ ấm này cho anh đó, nhưng em không bao giờ làm vợ ông Phong. Em chỉ có thể yêu một lần thôi. Anh có thể bỏ em, chứ em không thể bỏ anh.

Nói xong, Tuyết khóc như mưa, Sơn cảm động quá, cũng khóc theo và nói:

- Em nhất định như vậy sao, em Tuyết?

- Em nhất định mà...

- Nhưng anh bị tàn tật, sống với anh, em sẽ thiệt thòi, đời em sẽ khổ?

- Người ta đi tu thì sao? Nhưng tại sao anh có thể sống với Michikô?

- Làm gì có chuyện cô ấy viết thư và qua đây!

Vừa nói, Sơn vừa lau nước mắt cho Tuyết:

- Anh nói dối em đấy, làm cho em ghét anh để em nhận lời ông Phong... Nhưng anh thấy vô hiệu quả. Anh thương em quá, sợ rủi em nghĩ dại, xảy ra việc gì thì anh có lỗi đối với em.

- Em không nói dối đâu, hai lần em có ý định tự tử rồi đấy, nhưng nghĩ đến cha mẹ em chỉ có một mình em, nên em không nỡ.

Sơn ôm lấy Tuyết:

- Em đã hy sinh cho anh nhiều quá. Thôi thì xin hẹn lại kiếp khác, anh đền bù lại cho em.

- Em cần gì cái kiếp khác xa vời ấy! Chỉ cần anh cứ yêu em là được rồi. Chúng ta sẽ tích cực tìm cách chữa trị, em tin rồi em sẽ có con với anh. Còn không thì... có sao? Mình sẽ sống bên nhau suốt đời, phải không anh?

Tuyết áp đầu lên ngực Sơn, lặng im nghe hai con tim thổn thức...

Viết xong ngày 5-10-1973 tại Sài Gòn

Nhà Xuất bản Tổng hợp Tiền Giang đã in lại tháng 3-1990